

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI PROGRAM

ABONY VÁROS

I. HELYZETFELTÁRÁS

Módosította:

Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata

Hatályos: 2012. november 30-tól

2007. február

MEGRENDELŐ

Abony Város Önkormányzata

TÉMAVEZETŐ

Dr. Veres Lajos

Közlekedés és gazdasági mérnök, regionális politika és gazdaságtan Ph.D.

PROGRAMFELELŐS

Kósa Beatrix

Okleveles geográfus, tájvédő szakgeográfus, terület- és településfejlesztő

VEZETŐ TERVEZŐ

Sudár Anna

Okleveles közgazdász, szociálpolitikus, terület- és településfejlesztő, idegenforgalmi menedzser

SZAKÉRTŐK

Dr. Czibalmos Róbert

Okleveles agrármérnök, térinformatikus szakmérnök, felsőfokú külkereskedő, gazdálkodás- és szervezéstudományok doktora

Horváth Krisztián

Okleveles terület- és településfejlesztő geográfus

Keserű Imre

Okleveles geográfus, terület- és településfejlesztő, közlekedési szakértő

Kiss Kálmán

Okleveles geográfus, terület- és településfejlesztő

Krajnyák Nóra

Tájépítész mérnök

Sisák Erzsébet

Főiskolai hallgató

A MEGBÍZÓ RÉSZÉRŐL KAPCSOLATTARTÓ

Földi Áron

képviselő

KÉSZÍTETTE

1093 BUDAPEST, LÓNYAY UTCA 22.
TELEFON: 216-5948, 216-6118, 216-5981 · FAX: 216-6307

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS.....	5
1. CÉLMEGHATÁROZÁS.....	7
2. ABONY VÁROS ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI.....	13
2.1. ABONY ÉS TÉRSÉGÉNEK ELHELYEZKEDÉSE ÉS TERMÉSZETI POTENCIÁLJAI.....	15
2.2. TÖRTÉNELMI ÁTTEKINTÉS.....	22
2.3. ABONY TÉRBELI ELHELYEZKEDÉSE, ELÉRHETŐSÉGE.....	25
2.4. TÉRSÉGI, TELEPÜLÉSKÖZI KAPCSOLATOK.....	28
2.5. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK.....	30
2.6. ABONY VÁROS MEGJELENÉSE A MAGASABB SZINTŰ FEJLESZTÉSI TERVEKBEN.....	32
3. ABONY TÁRSADALMI-SZOCIÁLIS FUNKCIÓI.....	54
3.1. DEMOGRÁFIAI HELYZET.....	56
3.1.1. A lakosság szám alakulása.....	56
3.1.2. A lakosság felekezeti és etnikai megoszlása.....	62
3.2. OKTATÁS, NEVELÉS.....	65
3.2.1. Óvodai oktatás.....	65
3.2.2. Alapfokú oktatás.....	73
3.2.3. Középfokú oktatás.....	81
3.2.4. Zenei és művészeti oktatás.....	84
3.3. FOGLALKOZTATÁS, MUNKANÉLKÜLISÉG.....	87
3.4. ABONY EGÉSZSÉGÜGYI, SZOCIÁLIS ELLÁTÁSÁNAK BEMUTATÁSA.....	96
3.4.1. Abony egészségügyi ellátó rendszerének bemutatása.....	96
3.4.2. Abony szociális ellátó rendszerének bemutatása.....	103
3.5. ABONY KÖZBIZTONSÁGA.....	107
3.6. KULTÚRA, MŰVELŐDÉS, SPORT ÉLET ABONYBAN.....	115
3.6.1. Kulturális élet.....	115
3.6.2. Sportélet.....	123
3.6.3. Média.....	128
3.7. CIVIL SZFÉRA.....	130
3.8. ÉLETMINŐSÉGET JELZŐ MUTATÓK.....	132
4. ÉPÍTETT KÖRNYEZET JELLEMZŐI ÉS ÁLLAPOTA.....	138
4.1. TELEPÜLÉSKÉP, TELEPÜLÉSSZERKEZET.....	140
4.2. TELEPÜLÉSI ZÖLDFELÜLETI RENDSZEREK.....	144
4.3. MŰEMLÉKVÉDELEM.....	151
5. ABONY INFRASTRUKTURÁLIS HELYZETE.....	158
5.1. IVÓVÍZELLÁTÁS.....	160
5.2. SZENNYVÍZELVEZETÉS, -TISZTÍTÁS ÉS -ELHELYEZÉS.....	163
5.3. GÁZELLÁTÁS.....	165
5.4. VILLAMOSENERGIA-ELLÁTÁS.....	168
5.5. INFORMATIKA, TELEKOMMUNIKÁCIÓ.....	170
5.6. KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA.....	172
5.6.1. Közúti közlekedés.....	172
5.6.2. Közforgalmú közlekedés.....	180
6. KÖRNYEZETI ÁLLAPOT.....	184
6.1. A FELSZÍNI ÉS FELSZÍN ALATTI VIZEK VÉDELME.....	186
6.1.1. Felszíni vizek.....	186
6.1.2. Felszín alatti vizek.....	186
6.2. TALAJVÉDELEM.....	189
6.3. LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELEM.....	191
6.4. ZAJ ÉS REZGÉSVÉDELEM.....	198

6.5. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS, TELEPÜLÉSTISZTASÁG.....	200
6.6. CSAPADÉKVÍZ-ELVEZETÉS, BELVÍZ VESZÉLYEZTETTSÉG.....	203
6.7. TERMÉSZETVÉDELEM.....	205
7. ABONY GAZDASÁGA.....	212
7.1. A GAZDASÁG JELENLEGI ÁLLAPOTA.....	214
7.2. IPARI TERMELŐ ÁGAZATOK.....	223
7.3. MEZŐGAZDASÁG ÉS ÉLELMISZERIPAR.....	232
7.3.1. A szántóföldi növénytermesztés a rendszerváltás után.....	234
7.3.2. Az állattenyésztés alakulása rendszerváltás után.....	237
7.3.3. Élelmiszeripar, egyéb szolgáltatások.....	238
7.4. TURIZMUS, IDEGENFORGALOM.....	240
7.5. SZOLGÁLTATÁSI SZEKTOR.....	250
8. ÖNKORMÁNYZATI GAZDÁLKODÁS.....	255
8.1. A VÁROS GAZDÁLKODÁSÁNAK JELLEGZETESSÉGEI.....	257
8.2. FORRÁSOKKAL VALÓ ELLÁTOTTSÁG.....	260
8.3. KIADÁSOK VIZSGÁLATA AZ ÖNKORMÁNYZATNÁL.....	265
8.4. ÖNKORMÁNYZATI VAGYON ALAKULÁSA ÉS A VAGYONGAZDÁLKODÁS PÉNZÜGYI HÁTTERE.....	267
8.5. AZ INTÉZMÉNYRENDSZER FENNTARTÁSA.....	272
8.6. AZ ÖNKORMÁNYZAT PÁLYÁZATI TEVÉKENYSÉGE.....	275
9. TELEPÜLÉSPOLITIKA, LAKOSSÁGI KOMMUNIKÁCIÓ.....	279
9.1. A KOMMUNIKÁCIÓ CÉLJA ÉS ESZKÖZEI.....	281
9.2. A KOMMUNIKÁCIÓ ÉS MARKETING VIZSGÁLATA.....	283
9.2.1. Lakossági kommunikáció vizsgálata.....	283
9.2.2. Az önkormányzat kommunikációs tevékenységének kérdőíves felmérése.....	286
10. SWOT.....	289
10.1. TÁRSADALMI-SZOCIÁLIS FUNKCIÓK, KULTÚRA, MŰVELŐDÉS, SPORT.....	291
10.2. ÖNKORMÁNYZATI KOMMUNIKÁCIÓ ÉS MARKETING.....	294
10.3. INFRASTRUKTURÁLIS HELYZET.....	296
10.4. KÖZLEKEDÉS.....	298
10.5. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER, TELEPÜLÉSKÉP, TELEPÜLÉSSZERKEZET.....	300
10.6. KÖRNYEZETI ÁLLAPOT.....	302
10.7. GAZDASÁGI HELYZET.....	304
10.7.1. Ipar.....	304
10.7.2. Mezőgazdaság.....	305
10.7.3. Turizmus.....	306
10.7.4. Szolgáltatási szektor.....	307
10.8. TÉRSÉGI-, TELEPÜLÉSKÖZI KAPCSOLATOK.....	308
10.9. ÖNKORMÁNYZATI GAZDÁLKODÁS.....	310
11. SEGÍTŐINK.....	312

¹BEVEZETÉS

A 2007-2012 időszakra 2007-ben készített Településfejlesztési program és azon belül Helyzetfeltárás (a továbbiakban: hatályos Helyzetfeltárás) és Fejlesztési Koncepció (a továbbiakban: hatályos Koncepció) dokumentum tematikáját és módszertanát tekintve kimerítő részletességgel vizsgálta Abony Város fejlesztésének lehetőségeit. Fejlesztési javaslatai – a jól megalapozott vizsgálatra támaszkodó helyzetértékelés eredményeként – a legtöbb esetben hosszú távon is jó irányokat mutattak.

A 2006-ban elkezdett és 2007-ben befejezett majd jóváhagyott hatályos Koncepció azonban nem számolhatott a 2008-ban – az észak-amerikai kontinens pénzvillágának visszaéléseiből és részleges összeomlásából – elindult gazdasági válság és a bekövetkező, az egész világot, ám azon belül Európát különösen sújtó gazdasági recesszió hatásaival.

A gazdasági válság és recesszió hatására a gazdasági előrejelzésekkel és tervezéssel foglalkozó tudományos kutatóműhelyek mára a – fenntarthatóságot mellőző – növekedésre épülő korábbi teóriák feladását és a fenntartható fejlődést célzó paradigmaváltást javasolják a döntéshozók számára. A fenntartható fejlődés a környezetterhelés, a természeti források igénybevételének csökkenésével járó minőségi és nem mennyiségi növekedést helyezi előtérbe, amihez – a környezettudatosságra való törekvésben – társadalmi szemléletváltást és aktív részvételt is előírányoz.

A környezettudatosságra való tudatos törekvés alapja a környezettudatosságra való nevelés már a legkisebb kortól kezdve. Ugyanakkor a környezettudatosságra nevelés fontos színtere a társadalmi szereplők életének helyet adó természeti és épített környezet.

Jelen irat Abony Város közigazgatási területén ez utóbbi, az épített környezet fejlesztésének alapját képező középtávú koncepcionális elgondolások aktualizálása, melyet a 2007-ben készült hatályos Koncepcióban jóváhagyott, de még nem teljesült elhatározások mellett – a szükséges szemléletváltásból adódóan – a település fenntartható fejlődése érdekét leginkább szolgáló környezettudatosságnak kell jellemeznie.

A felülvizsgálat és módosítás először a hatályos Koncepciót megalapozó hatályos Helyzetfeltárás dokumentum megállapításainak értékelését végzi el, majd a hatályos Koncepcióban – a stratégiák vizsgálata alapján – javasolt fejlesztési célpiramis elemeinek teljesülési mértékét vizsgálja. (Az 1. és 2. fejezetek alpontjaiban a vizsgálatba vont hatályos Helyzetfeltárás és hatályos Koncepció dokumentumok tagolása került felhasználásra – a könnyebb átláthatóság érdekében.)

A helyzetfeltárásban kimutatott változások és a koncepcionális fejlesztési elemek teljesülési mértékének együttes vizsgálata, valamint a korábbi fejlesztési prioritások fenntarthatóság és környezettudatosság szemlélete szerinti átértékelése alapján végül a módosított, kiegészített (város-) Fejlesztési Koncepció és a településfejlesztési koncepció módosult állapotán alapuló Településrendezési terv módosítások kerülnek megfogalmazásra.

¹ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól

2 HELYZETÉRTÉKELÉS

A 2007 óta bekövetkezett társadalmi, de főleg gazdasági természetű változások miatt, valamint a 2008-ban jóváhagyott Országos és a hozzá igazodó, 2012-ben jóváhagyott Pest megyei Területrendezési terveket megalapozó területfejlesztési koncepciókban egyaránt megjelentek változtatási szándékok.

Abony Város közigazgatási területén pedig küszöbön áll egy nagyon fontos infrastrukturális településszerkezeti változás: az M4 gyorsforgalmi út Fegyvernek-Szolnok között épülő szakaszának folytatásaként az M4-M8 elválassi csomópont és az M8 gyorsforgalmi Abony-Nagykőrös szakasza, valamint kapcsolódó közlekedési létesítményeik néhány éven belüli megvalósulása.

Ezek a – közlekedési infrastruktúra terén létrejövő – beruházások viszont a korábbi fejlesztési célok átgondolását, részleges módosítását, illetve kiegészítését kívánják.

² Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

1. CÉLMEGHATÁROZÁS

2004. május 1.-én hazánk csatlakozott az Európai Unióhoz. Ez rendkívüli jelentőséggel bír a hazai regionális politika változásában, így a kistérségek és azon belül a települések fejlesztési politikájának változásában is. A kistérségi társulások és a társulások dinamikus központjait jelentő városok a korábbinál sokkal nagyobb szerepet kapnak a fejlesztésekben, és sokkal nagyobb feladatokat is.

Az eddigi kutatások, és tanulmányok már a felkészülés szakaszában megalapozták az ezzel kapcsolatos elképzeléseket, illetve elindultak az egyeztetések, törvényjavaslatok, módosítások fogalmazódtak meg, így a csatlakozás természetesen nem azt jelentette, hogy teljesen új irányt kell szabni a regionális fejlődésnek. Ugyanakkor azt mindenképpen magával hozta, hogy **az elfogadásra került változtatásokra nagyon gyorsan kell reagálni, gyorsan kell „lépni”, ahhoz, hogy a települések/térségek versenyében Önök is meg tudják állni a helyüket, illetve semmilyen tekintetben ne kerüljenek hátrányos helyzetbe, és – legfőképpen – hozzá tudjanak férni a fejlesztéseikhez szükséges pénzügyi forrásokhoz, támogatásokhoz.**

2007. újabb változást hoz a regionális fejlesztések terén, mert ez a kezdete az Európai Unió újabb, 2007-2013 közötti költségvetési időszakának, amely újabb iránymódosításokat tesz szükségessé a fejlesztésekben, és újabb források lehívását teszi majd lehetővé. „Hazánk 2007 és 2013 között 22,4 milliárd eurós uniós támogatásban részesül, hogy felzárkózhasson a fejlett országokhoz. Ez a vidékfejlesztési támogatásokkal együtt közel 8000 milliárd forint.” (www.nfh.gov.hu)

A magyarországi fejlesztési források szűkössége, a hazai saját erő biztosításának nehézsége miatt a csatlakozás óta **elsősorban azok a fejlesztések valósulnak meg, amelyek finanszírozásába az Európai Unió is beszáll.** Ez a 2007.-ben induló új költségvetési időszak még jelentősebb volumenű támogatásai miatt valószínűleg a jövőben is meghatározó jellemző lesz. **Ezért alapvető érdeke** valamennyi településnek és térségének, **hogy a fejlesztési dokumentumaik elkészítése során az európai uniós módszertani gyakorlatot és gondolkodásmódot kövesse, és programjainak kidolgozása során igyekezzen igazodni a magasabb szinten már megfogalmazott elvekhez és célkitűzésekhez.** A közösségi pénzforrások „lehívásának” alapvető feltétele, hogy Abony is rendelkezzen **átgondolt, nem csak rövid, de közép és hosszú távra is szóló fejlesztési dokumentumokkal, vagyis a Települési Fejlesztési Konceptióval, Operatív Programokkal.**

Ezen dokumentumok segítenek, hogy a települések versenyében Abony meg tudja állni a helyét, illetve mind intézményi, mind pedig tervezési szempontból készen álljon a források fogadására, hogy tervszerű, átgondolt, és ezért hatékony fejlesztések történjenek, amelyek a város lakosságának jólétét célozzák meg.

A **Fejlesztési Konceptióban** hosszú távra vonatkozóan (15-20 év) kerülnek felrajzolásra azok a fejlesztési irányvonalak és forgatókönyvek, amelyek mentén elindulhat a fejlesztés, és megfogalmazásra kerül az a gazdaságfejlesztésre vonatkozó jövőkép, amelynek elérése a fejlesztések végső célja.

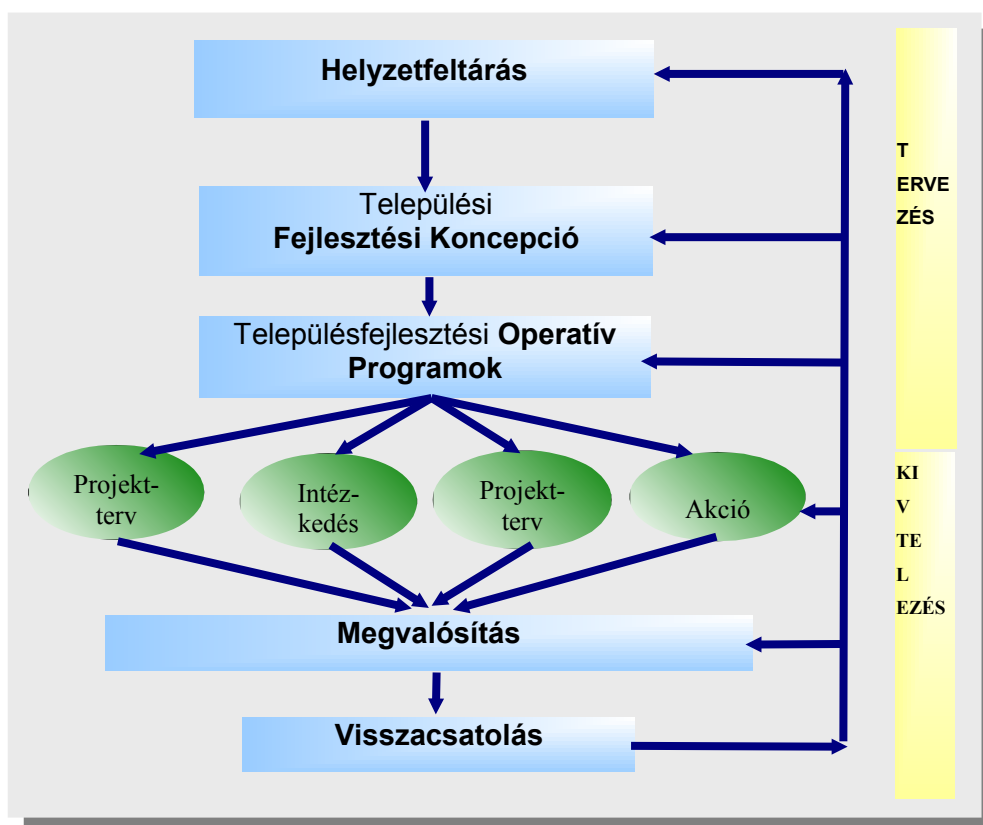
A Fejlesztési Program utolsó kötete a rövid távra (3 év) szóló **Operatív Program.** Ez részletesen tartalmazza a megvalósítást biztosító lépések leírásait, olyan fontos információkat (a projekt rövid összefoglalása, szükségességének indoklása, horizontális elveknek való megfelelése, intézményi és pénzügyi fenntarthatóság kérdései, monitoring módszere, eredménymutatók, a megvalósításba bevonható partnerek, cselekvési és ütemterv, szinergia, illeszkedés magasabb szintű tervekhez), amelyekkel az új típusú pályázatok formanyomtatványai is részben kitölthetők.

Mindezek a tartalmi összetevők nagy részben megegyeznek a Nemzeti Fejlesztési Terv Operatív Programjain keresztül elérhető források, és az európai uniós források pályázati úrlapjának követelményeivel, így megkönnyítik a későbbi pályázati

tevékenységet. Ezen kívül az általunk készített Operatív Program szerkezeti és tartalmi elemeiben követi az **Európai Unió Tanácsának a Strukturális Alapok általános szabályozásáról szóló 1260/1999 Rendeletében** foglaltakat (Council Regulation /EC/ No 1260/1999), és a **Strukturális Alapokra vonatkozó tervekről és programozási dokumentumokról szóló Vademecum** (The New Programming period 2000-2006: methodological working papers, Vademecum for Structural Funds Plans and Programming Documents) figyelembevételével készül. Ezen kívül felhasználjuk a Phare Program támogatásával 2003-ban készült **„Irányelvek – A programok intézkedéseinek kidolgozásához és a program-kiegészítők összeállításához”** című kézikönyv (KTK Irányító Hatóság, Nemzeti Fejlesztési Terv és EU Támogatások Hivatala, Miniszterelnöki Hivatal) módszertani, elvi útmutatásait is. Mindezeket követően **igyekszünk további olyan kiegészítéseket is alkalmazni, amelyek a fent leírt pályázási tevékenységet is megkönnyítik.**

A Településfejlesztési Program elkészítésével, a település vezetőivel és lakosságával közösen felvázolt irányvonalak kijelölésével és elfogadásával a Képviselőtestület egy olyan fejlesztési eszközt kap kézhez, amely segít a munkájuk megtervezésében, ütemezésében, döntéseik meghozatalában és érvényesítésében, a fejlesztések véghezvitelében.

Mindezen okok miatt **Abony Város Képviselőtestülete a város közép és hosszú távú fejlődésének elősegítése érdekében Fejlesztési Program készítéséről döntött.** Ezzel a munkával a területfejlesztésben már jelentős gyakorlati tapasztalatot szerzett Hazai Térségfejlesztő Zrt.-t, és annak munkatársait bízta meg.

A területi tervezés folyamata (Stratégiai szemléletű és megvalósítás orientált) ³

A területfejlesztési tervezési rendszer korszerű, EU csatlakozásunkkal és a piacgazdaság elveivel összhangban álló szemléletet tükröz. Az EU strukturális és kohéziós politikájának

³ Veres Lajos: Stratégiaalkotás a területfejlesztésben, Hazai Térségfejlesztő Kft. Budapest, 2000.

átvétele a tervezési rendszert kiszámíthatóbbá tette, és nagyobb pénzügyi biztonságot nyújt a megvalósításhoz. Az EU fejlesztés- és támogatáspolitikai keretei ezen Helyzetfeltárás készítése idején (2007. február) teljes mértékben áttekinthetők, a 2007-2013. időszakra már felvázolásra kerültek és folyamatosan körvonalazottak.

Jelen kötet, vagyis a **Helyzetfeltárás szerepe a tervezés során meghatározó egyrészt abból a szempontból, hogy segítségével**, illetve a település tényleges helyzetének leírásával, és annak elfogadásával **kiszűrjük** azokat a **gyakran irreális, valóságtól elszakadt jövőképeket**, amelyeket – tapasztalataink szerint – gyakran dédelgetnek a településüket/térségüket szerető, lokálpatrióta lakosok.

A Helyzetfeltárás **meghatározza másrészt a tervezést abból a szempontból is, hogy benne ténylegesen feltárássra kerül a tervezési terület minden fontos, meghatározó erőssége** – amelyekre később a fejlesztés során építeni lehet -, **gyengesége** – amelyekre odafigyelni, és amelyeket erősíteni szükséges. Ugyanígy feltárássra kerül minden a város előtt nyitva álló **lehetőség** is – amelyeket feltétlenül ki kell használni -, és amellyel a település önmagától talán nem is számolna, illetve feltárássra kerül minden olyan **veszély** is, amely fenyegetést jelent a város fejlődése szempontjából.

A koncepciónak a társadalmi, gazdasági, kulturális, infrastrukturális, környezeti folyamatok együttes elemzésére kell épülnie, ez a helyzetelemzés. Célja a város fejlődését befolyásoló tényezők **komplex értékelése**, a hosszú távú fejlesztési irányainak meghatározása, az azt megjelenítő fontosabb tartalmi elemek megjelölése.

Figyelembe veszi a **regionális politika alapelveit**, amelyek részben az EU több évtizedes gyakorlatában csiszolódtak, illetve a magyar alapelveket, amelyet a törvény és az Országos Területfejlesztési Koncepció tartalmaz. Figyelembe veszi **az ország, régió, a megye fejlődési irányait**, ahol az ország egészének kiegyensúlyozott térbeli fejlesztése érdekében elengedhetetlen, hogy az országban a jelenleg meglévők mellett új, további jelentős szellemi, üzleti, innovációs és vállalkozási centrumok alakuljanak ki. **Figyelembe veszi Pest megye fejlesztési koncepcióját, valamint a térség településeinek, gazdasági szereplőinek elképzeléseit, jövőképét és elvárásait**, amelyeket a térségre vonatkozó korábbi tanulmányok, területfejlesztési elképzelések áttekintésével, az idevonatkozó statisztikai adatok feldolgozásával kiegészítve segítenek a fejlesztés fő irányainak és tendenciáinak meghatározásában.

Figyelembe veszi továbbá **az Európai Unió programfinanszírozási rendszerét**, és ennek értelmében az elkészülő koncepciót, valamint stratégiai és operatív programot a **Nemzeti Fejlesztési Terv Operatív Programjaiban megfogalmazottakhoz igazítja, az Operatív Programok Struktúrájába illeszti. Ezáltal biztosítja a források leihívhatóságát** a város fejlesztése érdekében.

A kidolgozandó programok megvalósítása különös hangsúlyt kap a 2007-2013-as tervezési váltás tükrében, hiszen úgy is felfogható, mint egyfajta felkészülés, és első lépés a következő tervezési, forrásszerzési időszakra, amikor – reményeink szerint – a jelenleginél jelentősebb források (8000 milliárd Ft-os fejlesztési csomag a magyar részről) állnak majd rendelkezésre. Ezek leihívásához viszont megalapozott, más projektekkel előkészített, és már nem csak a felzárkózást, hanem a fejlődést is magában hordozó nagyobb programok kidolgozására lesz szükség.

Legyen hát ez a Helyzetfeltárás az a „tükör”, ahol a város a további fejlődési lehetőségeinek szempontjából az eddigieknél talán objektívebb és teljesebb képet kaphat önmagáról.

⁴A 2007-2013 időszakra 2007-ben készült hatályos Koncepció javaslatának stratégiai célcsoportjai és programjai jó irányokat tűztek ki, azok átfogó módosítására nincs szükség.

⁴ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

A 2013-2030 időszakra vonatkozó (város-) Fejlesztési Koncepcióban viszont a 2007-es célcsoportokon belüli programok részleges módosításra, kiegészítésre szorulnak – a bevezetőben jelzett teljesült fejlesztések, a társadalmi-gazdasági környezetben bekövetkezett változások és a változások miatt szükséges paradigmaváltás jegyében.

2. ABONY VÁROS ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI

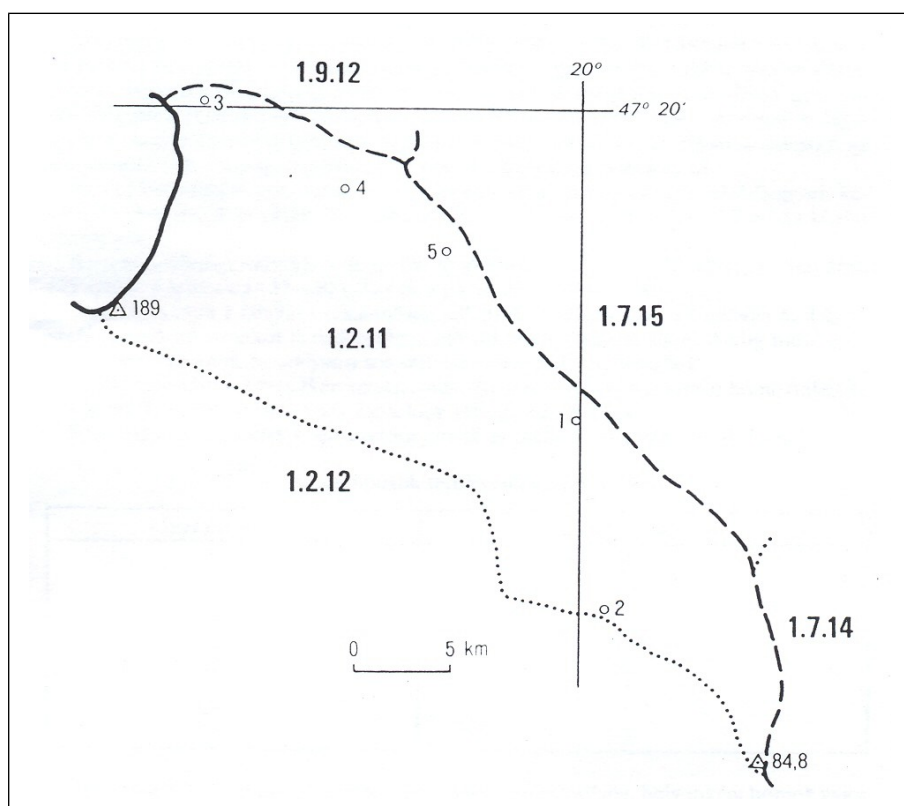
Ebben a fejezetben szeretnénk általános leírást adni Abony város földrajzi, térbeli elhelyezkedéséről, illetve a település területének földtani adottságairól, kialakulásáról, domborzatáról, éghajlati adottságairól, általános vízrajzi jellemzőiről, természetes növényzetéről, jellemző talajairól. Itt szeretnénk röviden áttekinteni történetét is olyan szempontból, hogy milyen történelmi előzményekre építhetünk, milyen meghatározó hagyományokkal számolhatunk a jelenlegi fejlesztések során. Végül pedig a település térbeli elérhetőségéről, térkapcsolatairól szeretnénk röviden jellemzést adni, amely tényezők szintén rendkívül fontosak lehetnek a fejlesztési irányvonalak meghatározásakor.

2.1. ABONY ÉS TÉRSÉGÉNEK ELHELYEZKEDÉSE ÉS TERMÉSZETI POTENCIÁLJAI

Ebben az alfejezetben a város természetföldrajzi szempontú jellemzése található, vagyis a fejlődési irányvonalak alapvető és megváltoztathatatlan tényezői, amelyekkel minden körülmények között számolni kell.

Elhelyezkedés

Abony az ország középső részében, Pest megyében található. Közelebbről az Alföldi nagytájon belül (1.), a Duna-Tisza közti Síkvidék (1.2.) középtáj, vagyis mezorégió határozza meg az elhelyezkedését. Ezen belül a Gerje-Perje-sík (1.2.11) kistájcsoporthoz, vagyis szubrégióban lehet elhelyezni.

Települések:

- 1 = Abony
- 2 = Köröstetétlen
- 3 = Tápiószentmárton
- 4 = Tápiószőlős
- 5 = Újszilvás

Forrás: Kistáj-kataszter

Földtani adottságok, kialakulás

A felszín több mint 50%-át löszös, lösziszapos, infúziós löszös üledékek borítják, kisebb részben szélhordta homok (20%) és ártéri, mocsári anyag is előfordul (15%). Ezeken a képződményeken termékeny csernozjom, réti csernozjom, ill. foltokban vizenyős réti talajok alakultak ki. A felszín közeli képződmények a Zagyva vízgyűjtő területéről származó folyóvízi üledékekre települtek. Potenciális szeizmicitása az átlag feletti (7-8° MS).

Domborzat

A kistáj a Gödöllői-dombság és a Tisza völgye között elhelyezkedő 85 és 189 m közötti tszf-i magasságú, löszökkel és futóhomokkal fedett alacsony ármentes síkság. Az átlagos relatív relief igen alacsony ($1\text{m}/\text{km}^2$), a Ny-i, ÉNy-i részeken $10\text{ m}/\text{km}^2$ feletti (a dombvidék DK-i elvégződéséhez csatlakozva). A többnyire mélyfekvésű, csaknem asztal simaságú felszín lösziszapos löszös üledékek és Abony környékén különböző feltöltöttségi állapotú elhagyott morotvák borítják; hozzájuk gyakran parti dűnék, övzátonygenerációk csatlakoznak. A felszín horizontálisan közepesen szabdalt, Ny-on $2\text{ km}/\text{km}^2$ feletti, K-en ez alatti értékek a jellemzőek.

Éghajlat

Mérsékelt meleg – száraz éghajlattal jellemezhető terület, amely már közel fekszik a meleg száraz típushoz.

A napsütés évi összege 2020 – 2040 óra között van, nyáron kb. 830 órán át, télen valamivel több, mint 190 órát süt a Nap.

A hőmérséklet az évi és vegetációs időszaki átlaga $10,3\text{ }^\circ\text{C}$, ill. $17,2\text{-}17,3\text{ }^\circ\text{C}$. A napi középhőmérséklet 192-193 napon keresztül – ápr. 9-10 és okt. 19 között – meghaladja a $10\text{ }^\circ\text{C}$ -ot. A fagymentes időszak D-en kb. 200 napig, É-on 193-196 napig tart (a tavaszi-őszi átlépések: D-en ápr. 5, okt. 20-22, É-on ápr. 10-12, okt. 20-22). A legmelegebb nyári napok maximum hőmérsékleteinek átlaga $34,3\text{-}34,4\text{ }^\circ\text{C}$, a leghidegebb téli napok minimumaié pedig $-17,0\text{ }^\circ\text{C}$.

Az évi csapadékösszeg DK-en 52-540 mm, de ÉNy felé 560-570 mm-ig fokozatosan nő. A vegetációs időben 320-330 mm eső hullik. Abonyban mérték 24 óra alatt a legtöbb csapadékot, 75 mm-t. A téli időszakban 33-34 hótakarós nap fordul elő, az átlagos maximális hóvastagság 17 cm körül van.

A terület ariditási indexe 1,30-1,35, az ÉNy-i részeken 1,24-1,26.

Leggyakoribb szélirány az ÉNy-i, az átlagos szélesebesség $2,5\text{ m/s}$ körüli.

A száraz, meleg éghajlat határozza meg a gazdaságos termesztés lehetőségeit.

Vízrajz

A Perje-főcsatorna (26 km, 415 km^2) vízgyűjtőjére, valamint a Gerje-főcsatorna alsó és az összefolyás után annak Tószegig terjedő szakaszára (19 km , 75 km^2) terjed ki. Egyik forrása a Perje-Felső-csatorna (17 km , 138 km^2). Száraz, gyér lefolyású, erősen vízhiányos terület. $L_f=0,5\text{ l/s.km}^2$; $L_t=3\%$; $V_h=150\text{ mm/év}$

Vízjárás adatok nincsenek, csak becslésünk van arról, hogy a Gerje-Perje ritka árvizei meghaladják a $20\text{ m}^3/\text{s}$ -ot. Máskor viszont alig vezet vizet. Árvizekre csak kora nyáron számíthatunk. vízminősége II. osztályú. A csatornákhöz kapcsolódó ártér belvizeit 400 km-t meghaladó csatornahálózat vezeti le.

A kistájnak nyolc kis természetes tava van 27 ha felülettel. Négy kis tározó is van: ezek felszíne 29 ha .

A talajvíz 2-4 m mélyen érhető el - mennyisége nem jelentős. Kémiaiailag kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos jellegű. Keménysége $15\text{-}25\text{ nk}^\circ$ között van, de Abonytól K-re 45 nk° fölé

emelkedik. A szulfáttartalom a kistáj nagy részén 60 mg/l alatti, de Abonytól K-re az is meghaladja a 300 mg/l-t.

A rétegvíz mennyisége nem éri el az 1 l/s.km²-t. az artézi kutakat helyenként nagy mélységbe kellett lefúrni, hogy megfelelő vizet kapjanak. A vízhozamok erősen ingadoznak az egyes kutak között. Bennük a vastartalom helyenként igen nagy. Abonyban 44 °C nátrium-hidrogénkarbonátos hévízkút táplálja a fürdőt.

Növényzet

A kistáj teljes egészében az Alföld flóraidéke (Eupannonicum) Duna-Tisza közti flórajárásba (Praematrix) tartozik. A potenciális erdőársulások között pusztai tölgyesek (*Festuco-Quercetum roboris*), üdőbb termőhelyen az alföldi gyertyános tölgyesek (*Quercus-robori-Carpinetum hungaricum*) említhetők. Jellemzőbb lágyszárú a magyar csenkesz (*Festuca vaginata*), a barázdált csenkesz (*Festuca sulcata*), az élesmosófű (*Chrysopogon gryllus*), az árvalányhaj (*Stipa pennata*) stb.

Az erdőművelésbe vont területeket zömében fiatal és vegyeskorú, elsődlegesen keménylombos erdők borítják. Az erdők átlagos évi folyónövedéke 2,1-3,0 m³/ha között változik.

Talajok

A tájra talajtani sokszínűség jellemző. A talajtípusok a Ceglédet és Tápiószelét összekötő vonaltól K-re fordulnak elő változatos összetételben. Addig mészlepedékes csernozjomok és mélyben sós réti csernozjomok a jellemzőek.

Tápiószentmárton környékén sztyepesedő réti szolonyecek, humuszos homoktalajok, Cegléd-től É-ra réti szolonyecek fordulnak elő egy-egy foltban.

K-en nagyobb területet a réti csernozjomok és mélyben sós változataik fednek.

Összességében a löszös alapkőzeten képződött, főként vályog, helyenként homok vagy agyagos vályog mechanikai összetételű, kedvező termékenységű (V.) és vízgazdálkodású, csupán a talaj mélyebb rétegeiben (1,5-2 m alatt) szikesedő, mélyben sós réti csernozjomok képviselik a táj legelterjedtebb talajtípusát (29%). E talajtípus mélyben sem sós változata a homokos vályog mechanikai összetételű réti csernozjom, területi kiterjedése 17%. Termékenységük ugyancsak az V. talajminőségi kategória, de található igen termékeny (II.), agyagos vályog mechanikai összetételű változatuk is. A kedvezőbb termékenységű (III.) mészlepedékes csernozjomok 19%-ot borítanak.

Viszonylag jelentős a gyenge termékenységű (VIII.) homoktalajok kiterjedése is (humuszos homok 11%, futóhomok 4%). A futóhomok Tápiószőlős és Újszilvás között borít nagyobb, összefüggő területet.

A réti talajok kiterjedése csupán 5%. Termékenységük kedvező (IV.), mechanikai összetételük agyagos vályog, szervesanyag tartalmuk 3-4% közötti.

A szikes talajtípusok együttesen jelentős területet foglalnak el (13%). A löszös anyagokon képződött szolonyeces réti talajnak minősülő változataik, amelyek mezőgazdasági potenciálja nulla, 8%-ot tesznek ki, sztyepesedő réti szolonyec típusuk kiterjedése 5%; ez a IX. termékenységű kategóriába tartozik. A tájba É-ról nyúló alföldi mészlepedékes csernozjom talajok előfordulása nem jelentős (2%).

2.2. TÖRTÉNELMI ÁTTEKINTÉS

Abony és környékén emberi tevékenységre utaló legkorábbi emlékek az újkőkor középső szakaszából (i.e. 3500-2800) származnak. Az alföldi vonaldíszes kerámia kultúra őrzői dél felé haladva vették birtokukba az abonyi vidéket. A rézkor abonyi örökségei az emberkez alkotta dombok, így a Deák-, a Fekete-, a Világoshalom, és a Szelei út melletti, félig elhordott Hegyeshalom is az ő munkásságuk eredménye.

Az I. század elején a szarmata keleti lovas néphez tartozó jazigok foglalták el az Alföldet. 410 körül az Alföld és benne Abony térsége a hun birodalom részévé vált. 567-ben az avarok jelentek meg ezen területen, amelyet talált edénytöredékek, sírok szemléltetnek.

A település Árpád-kori elődje a régészeti leletek szerint a XI. században már fennállt, a szolnoki várispánsághoz tartozott, de a tatárjárás elpusztította.

1238-ból származik az első olyan írásos emlék, amely említést tesz egy Aban nevű községről. Maga, a város neve az ómagyar Aba névből jött létre, és besenyő szógyököt alkalmaz.

A késői középkorban, 1466-ban már település állt a mai városközpont helyén. A helyiség első írásos, oklevélszerű története 1450-1472 között a Verseni család nevéhez kapcsolódik. Az abonyi határon három falu volt található: Aban, Mikelaka, Vadaegyháza. Abant újjáépítették és a Veseniek egyik ágának lakóhelyéül szolgált. 1472-ben Mátyás király a Veseniek birtokait Kinizsi Pálnak adományozta. Ez időtájt Abony már virágzó városnak számított.

Az 1546. évi összeírás szerint Abony a három nagy város (Cegléd, Nagykőrös, Kecskemét) után ezret meghaladó lélekszámával a legjelentősebb település volt az Alföldön. A török kor kezdetén, az ország három részre szakadásával megpecsételődött a település sorsa. 1578-ban Abony 57 portára felvett hely volt. A XVI. században a 15 éves háború viszont felperzselte az Alföldet, és vele együtt Abonyt is. Csak 20 évvel később lelhető fel nyom a visszatérő életről.

A reformkorban szinte kizárólag mezőgazdasági jellegű volt a település. A településszerkezet utcarend nélküli formát öltött. A portaszám 57-ről 2-re csökkent, de a falu igen élénk kereskedelmet folytatott Kőrös várossal. 1703-ban II. Rákóczi Ferenc oltalomlevelet adott az abonyiak részére, bár 1711-ben, a Rákóczi féle szabadságharc után a falu állapota siralmassá vált.

Abony földesurának szabadlevele hírére telepések jöttek Abonyba. Vonzották őket a nagy kiterjedésű, gazdátlan pusztaföldek és a jobbágyterhek mérséklése. Fő foglalkozás az állattenyésztés volt. A juhállomány, és a kenderföld használata, a háziipar és a kenderfoglalkozás együtt jelent meg, terjedt el Abonyban.

Mária Terézia elrendelte 10 postaút építését, amelyek egyike Abonyt is érintette. Mezővárossá nyilvánítása és a vásárszabadság további ösztönzést adott az árutermelés növelésére.

1847-ben nyitották meg a Pest-Szolnok közötti vasutat, amely Abonyt is érintette. Három évvel később sor került a rendszeres vasúti posta szállítás bevezetésére is. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc hírére Abonyban önkéntesek tucatjai álltak be nemzetőrnek. Kossuth Lajos alföldi toborzóútja során buzdította a lakókat, hogy vállaljanak részt a honvédelmének anyagi terheiből.

A szabadságharc leverését követően, az 1867-es kiegyezés hírére nyilvános tiltakozással válaszoltak Abony lakói. 1896 után az erősödő megmozdulások jelentős központjává vált, aminek oka az elszegényedésben, a napszámosok, kubikusok, cselédek és nincstelenek számának növekedéséből fakadt.

1890-es években a község vezetésének köszönhetően Abonyba helyezték a járási székhelyet, amely rangot 60 éven át gyakorolhatta. Ezt követően Abony község lett.

Az I. világháború iszonyatos nehézségeket hozott a lakosságnak. A '20-as évek inflációja, az 1929-33-as világválság tovább fokozta a paraszt családok elnyomorodását.

A II világháború alatt közel ezer abonyi vesztette életét. A földek műveletlenek maradtak, az állatállomány jelentős része elpusztult, az ipari-kereskedelmi tevékenység megbénult.

Az 1950-es évek szocialista rendje mindent felülről határozott meg. Hatására az abonyi mezőgazdaság is kezdett átforgulni. Szovjet mintára kezdték átszervezni a termelő szövetkezeteket, amelyeket elsőként az országban itt alakítottak ki. 1948-ban gépállomást létesítettek, amely jelentős változást hozott, mivel mezőgazdasági gépeket lehetett rendelni, vagy bérbe venni. A legtöbb abonyi lakos a termelőszövetkezetekben dolgozott mezőgazdasággal, állattenyésztéssel, valamint ipari melléküzemekkel foglalkoztak.

1956-ban Abonyt is elérte a pesti forradalom szele, de senkinek nem esett bántódása. A forradalom után már nem kellett az egyéni parasztnak súlyos adókat fizetniük, könnyebben boldogultak az emberek.

A század közepétől a település ipari és szolgáltató jellegűvé vált. A gazdasági szerkezetre átforguló hatással volt az 1971-ben létrehozott Mechanikai Művek abonyi gyáregysége, az egyesült Ruházati Szövetkezet, amely ma is működik, valamint a ceglédi Vasipari és Elektromos Műszerész Kitermelő szövetkezet abonyi telepének bővítése.

1970-ben megkezdődött a teljes vízhálózat, a szennyvíztisztító telep kiépítése, gázellátási programjának megvalósítása, telefonhálózatának fejlesztése, villanyhálózatának kialakítása, a szolgáltatási ellátottság javítása. A község 1971-ben szerezte meg a nagyközségi címet. 1987-ben közvetlen megyei irányítású nagyközséggé nyilvánították Abonyt.

1989-1990-es rendszerváltással pártok alakultak, megváltozott a város vezetése, kisvállalkozások tucatjai jelentek meg.

1993-ban Abonyt várossá nyilvánították, amelynek alapvető feltétele volt a korszerű közművesítés. Az épületek többsége már téglafalazatú, cseréptetős szerkezettel épült. Új óvodák épültek, iskolákat bővítettek, javult az egészségügyi ellátás.

A település gazdasági alapját a gyárak (Pl. Téglagyár, Mechanikai művek), textilipar, vasipar, sütőipar, építőipar és a mezőgazdasági tevékenységei, valamint a jelentős szolgáltató egységek adják azóta is.

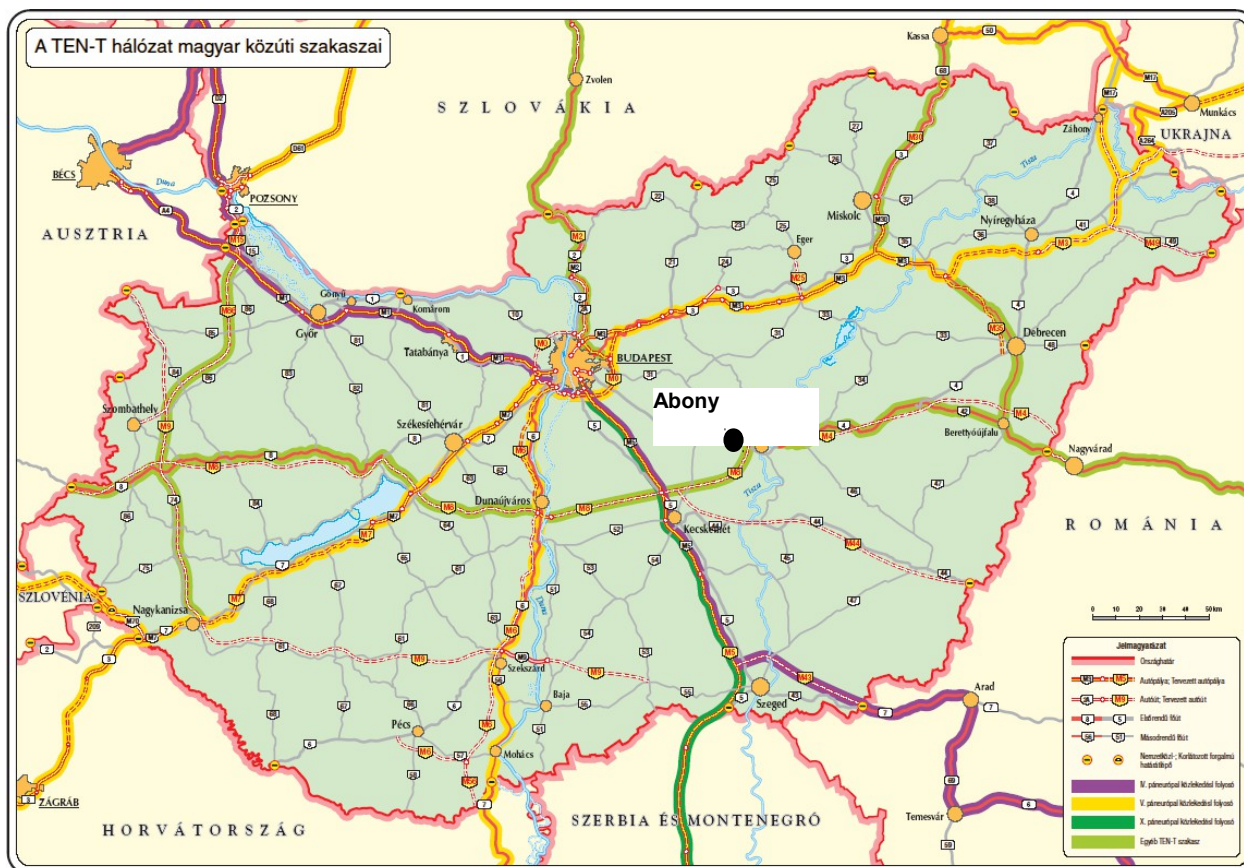
⁵A korábbi kedvezőbb helyzethez képest a gazdasági recesszió hatására megszűnt a Téglagyár, a Mechanikai Művek, a különböző – építő-, kézmű-, vas-, stb. – ipari szövetkezetek, velük együtt az ott folytatott ipari tevékenységek, azzal együtt az ott foglalkoztatottak munkahelye. Tovább nőtt a munkanélküliek, illetve a szomszédos településekre, illetve távolabbra utazó ingázók aránya a településen.

⁵ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

2.3. ABONY TÉRBELI ELHELYEZKEDÉSE, ELÉRHETŐSÉGE

Térbeli elhelyezkedés

Abony Pest megye délkeleti szélén, az Alföld közepén helyezkedik el. A főváros 92 kilométerre, az ország nyugati határa 320, míg a déli, keleti és északi határ kb. hasonló távolságra, 130-140 kilométerre van a várostól. A település Jász-Nagykun-Szolnok megyével határos, a ceglédi statisztikai kistérségbe tartozik. Városokkal jól ellátott térségben helyezkedik el, 25 kilométeres körzetében található Szolnok, Újszász, Cegléd és Nagykőrös.

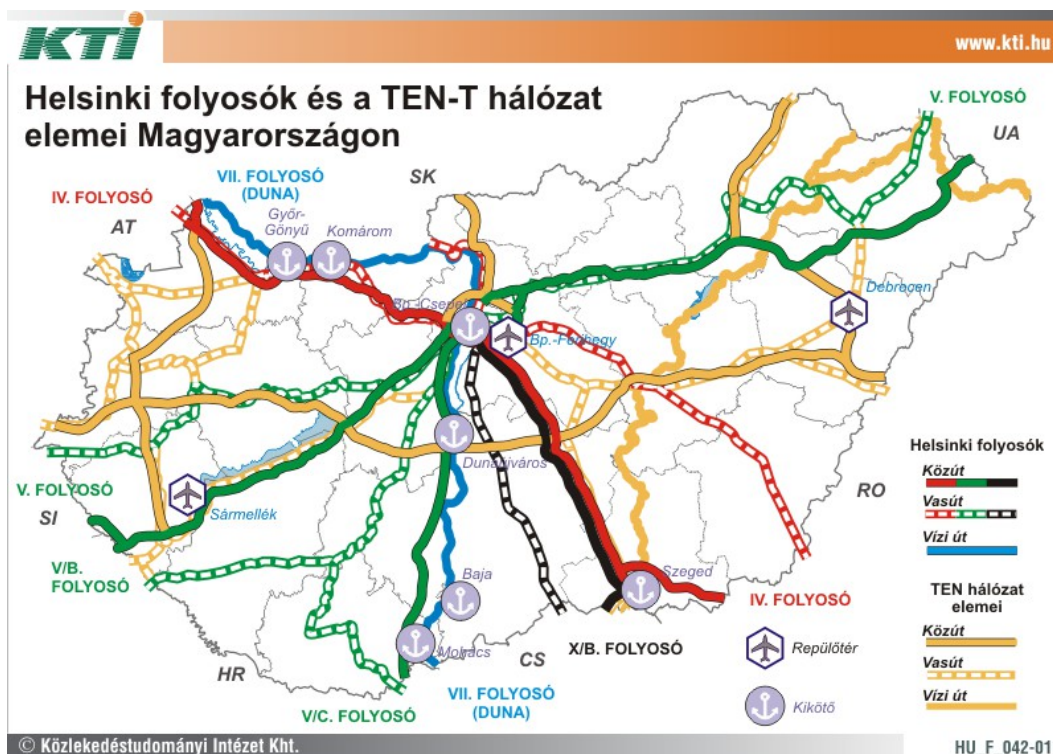
Forrás: GKM, MÁVTI Kft.

A város fekvése közlekedési szempontból kedvező, hiszen fontos országos és nemzetközi tranzitútvonal mellett helyezkedik el, illetve a jövőben a település 10 kilométeres körzetében alakul majd ki az M8-M4 gyorsforgalmi utak csomópontja, ami tovább növeli a forgalmi potenciált. Szerencsére a tranzitforgalom káros hatásaitól a város mentesül, mivel megépült a település belterületét elkerülő út. A város a környék úthálózatának központja is, hiszen a főutakkal együtt a belterületen összesen hét út találkozik, amelyek minden irányban kapcsolatot biztosítanak a szomszédos településekkel és térségekkel. A várost érintő Budapest – Szolnok – Debrecen – Záhony transzeurópai (TEN-T) vasútvonal tovább erősíti a kedvező közlekedéscsomóponti fekvést, gyors és környezetbarát kapcsolatot biztosítva mind a főváros, mind pedig Szolnok irányában.

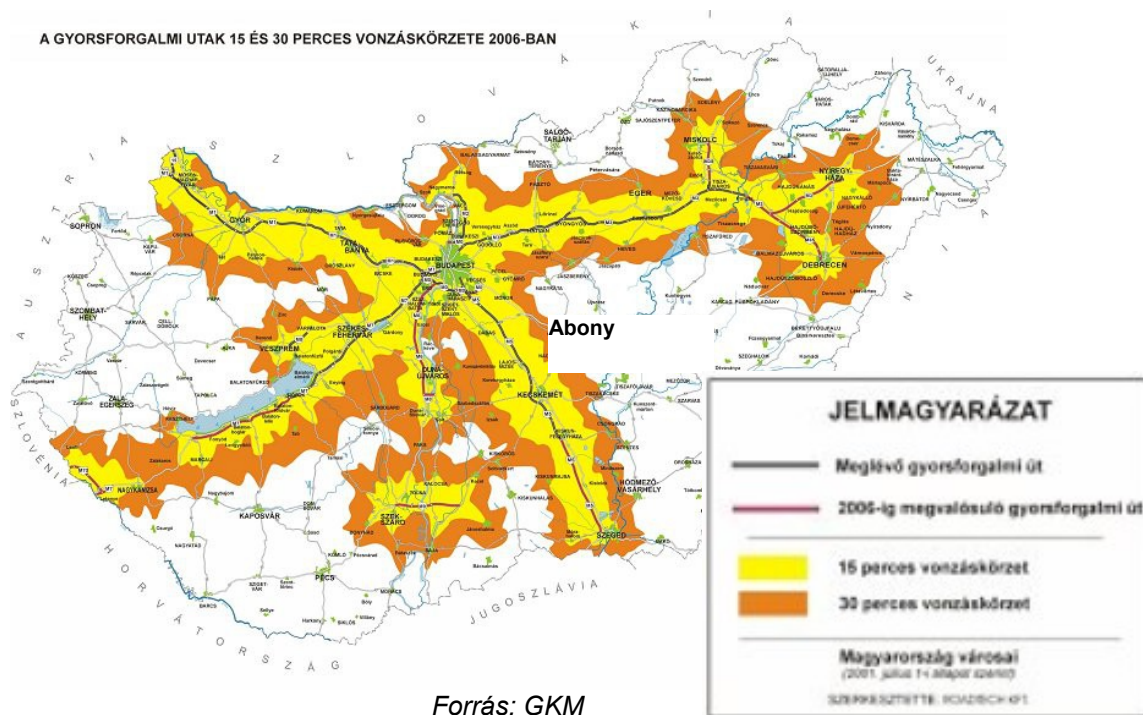
Elérhetőség

A város kedvező fekvése, valamint a főútvonalon és a vasúti fővonalon való megközelíthetőség jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy az autópályák közelségének hiánya ellenére is jó a település elérhetősége. Budapestre a 4. sz. főút több éve tartó felújítása és

kapacitásbővítése következtében egyre rövidebb idő alatt lehet eljutni. Jelenleg személygépkocsival mintegy 60 percig tart az út a fővárosba. A kistérségi központ Cegléd és a szomszédos Szolnok elérése is mintegy 15-20 percbe telik.

Forrás: KTI Kht

Forrás: GKM

Vasúton Budapestre 70 perc, Ceglédre 11 perc, Szolnokra pedig 10 perc a menetidő, ami a magyarországi viszonyok között kiválóan tekinthető. Északi és déli irányba Magyarország közlekedési hálózatának sugaras szerkezete miatt már nem ilyen kedvező az eljutás. Az alsóbbrendű utak rossz minősége a közlekedési folyosóktól távolabb jelentősen rontja az elérhetőséget. Az elérhetőség további jelentős javulására csak az M4-M8 gyorsforgalmi utak megépülése után lehet számítani.

⁶A tervezési időszak elején bekövetkező változásként az M4-M8 gyorsforgalmi utak elválási csomópontja és az M8 gyorsforgalmi út Nagykőrös-Abony (441-elválási csomópont) közötti szakaszának – 2×1 sávós autóútként – megvalósulása, illetve ahhoz kapcsolódóan az M8 gyorsforgalmi és 4612. számú Abony-Tószeg összekötő útnál le- és felhajtóval kialakított külön-szintű csomópont javít Abony Város közúti elérhetőségén.

⁶ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

2.4. TÉRSÉGI, TELEPÜLÉSKÖZI KAPCSOLATOK

Abony a **Ceglédi kistérség** területén helyezkedik el. A kistérség 4 városból (Abony, Albertirsa, Cegléd, Nagykőrös) és 11 községből (Ceglédbercel, Csemő, Dánszentmiklós, Jászkarajenő, Kocsér, Köröstetétlen, Mikebuda, Nyársapát, Tápiószőlős, Törtel, Újszilvás) áll. A kistérség esetében sajátosnak számít, hogy a 15 településből négy város, ezáltal a vezetői szerepek tekintetében erőteljesebb lehet a konfrontáció.

Abony körzetközponti feladatokat lát el a következőkben. A város

- okmányirodájához Jászkarajenő, Köröstetétlen, Újszilvás
- gyámhivatalához: Jászkarajenő, Köröstetétlen, Újszilvás, valamint
- építéshatóságához: Jászkarajenő és Köröstetétlen tartozik közigazgatásilag.

A település szerepe térségi viszonylatban kiemelkedő oktatási, foglalkoztatási és egészségügyi szempontból:

- Kinizsi Pál Gimnázium és Szakközépiskolájába sokan járnak a környékről tanulni,
- Montágh Imre Általános Iskola, Óvoda és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményének,
- valamint Bihari János Zeneiskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézményének kihelyezett oktatásai folynak a környéki településeken,
- néhány abonyi vállalkozásnál térségi lakosok dolgoznak, és
- az abonyi Egészségmegőrző Központ járó-beteg szakrendeléseit sokan látogatják a környező településekről (a Központ reumatológiája kiemelkedő).

Korábban a helyi strandot több térségi lakos is felkereste, mára szerepe ennek csökkent köszönhetően a megnyitott ceglédi élményfürdőnek.

Regionális szerepkörrel nem rendelkezik a település, bár rendeznek itt regionális és országos, sőt nemzetközi Fúvószenekari Találkozókat is.

Abony városának hazai testvértelepülési kapcsolata nincs.

A város környező településekkel való kapcsolatát vizsgálva kitűnik **Cegléd** és **Szolnok** fontos szerepe. A két városhoz *egészségügyi, kereskedelmi és foglalkoztatási szempontból kötődik*, a lakosság ezekkel összefüggésben keresi fel e két helységet. *Szolnok szórakozási lehetőségek, kultúra szempontjából* is meghatározó az abonyiak számára. Ugyan Abonyban van lehetőség nagyobb bevásárlásokra a kereskedelmi üzletláncok helyi üzleteiben, az igényesebb minőségű termékek miatt általában Szolnokot keresik fel a lakosok.

Abony Pest megyében fekszik, de sokkal erősebb szálak kapcsolják a 15 kilométerre levő Szolnokhoz, mint a majd 100 kilométerre fekvő Budapesthez. Ezt bizonyítja például, hogy a két város között sűrű tömegközlekedési kapcsolat és nagy az ingázók száma.

A foglalkoztatással összefüggésben **Budapestet** is ki kell emelnünk: a fővárosba napi ingázás jellemző e célból a városból.

Abony a következő Társulások tagja:

- **Ceglédi Többcélú Kistérségi Társulás** – A Társulás abból a célból jött létre, hogy „a kistérség lakói az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jussanak hozzá, és az önkormányzatok e megállapodás keretében történő együttműködéssel minél teljesebben, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást és szolgáltatást.”⁷ A Társulásba tartozó települések „a kistérség területének összehangolt fejlesztésére (különösen fejlesztési tervek, programok, pályázatok készítésére, megvalósítására) térségi közszolgáltatások biztosítására, fejlesztésére, szervezésére, intézmények fenntartására, valamint a településfejlesztés összehangolására”⁸ hozták létre a kistérségi társulást. A Társulás kiemelt feladatának tekinti a területfejlesztést, s mindezt az oktatás és nevelés; szociális ellátás; egészségügyi ellátás; család-, gyermek – és ifjúságvédelem sport; gazdaság- és turizmusfejlesztés, valamint idegenforgalom; belső ellenőrzés; közművelődési, közgyűjteményi tevékenység, mozgókönyvtári feladatok; foglalkoztatás területeken keresztül érvényesíti, ezenkívül egyéb feladatokat (pl. helyi közlekedés, ingatlan- és vagyongazdálkodás, stb.) is felvállal. A Társulás tagjai megegyeznek a Ceglédi KSH statisztikai kistérség tagjaival. A Kistérségi Társulás 2006. december 19-én jött létre, és az 1996-ban létrejött *Dél-Pest Megyei Önkormányzatok Területfejlesztési Társulása* szerepét veszi át fokozatosan a jövőben. A Társulás 2006. február 1-jétől együttműködik a belső ellenőrzés, a továbbtanulás és pályaválasztási tanácsadás, valamint a gyógytestnevelés témákban.

- Hulladékszállítás területén a város konzorciumban működik együtt Kőröstetétlennel és több Jász-Nagykun-Szolnok megyei településsel. E megállapodás keretében a tagok Kétpóra, a regionális hulladéklerakóba szállítják a hulladékot.

⁷ Forrás: Ceglédi Többcélú Kistérségi Társulás Megállapodása

⁸ Forrás: Ceglédi Többcélú Kistérségi Társulás Megállapodása

2.5. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

Abonynak külföldi testvértelepülési, illetve az önkormányzatnak egyéb nemzetközi kapcsolata nincs. Korábban ugyan volt egy-egy kezdeményezés román, illetve német településekkel, de a megkeresésekből nem alakult ki konkrét kapcsolat. Jelenleg az önkormányzat még keresi azt az irányt, hogy mely településsel alakítson ki nemzetközi szinten kapcsolatot.

Abonyban a helyi iskoláknak van nemzetközi, a Caro Line cégnek német (a helyi vállalkozás bedolgozik a német gyárnak), valamint a helyi Fúvószekernak lengyel, erdélyi, német és francia (Franciaország: Chambly, Szlovákiai: Nagyabony – Velke Blahovo, Nizna Orava, Szerbia: Bácskossuthfalva – Moravica, Románia: Réty – Reci, Németország: Eitherfeld) kapcsolata.

Ezek egy későbbi sikeres testvérvárosi kapcsolatrendszer alapjait képezhetik.

2.6. ABONY VÁROS MEGJELENÉSE A MAGASABB SZINTŰ FEJLESZTÉSI TERVEKBEN

A település és területfejlesztés meghatározó alapelve, hogy a tervezés során a terveket a magasabb szintű tervekhez kell illeszteni. Ez biztosítja a magasabb szintű tervek elsőbbségét, illetve segítséget nyújt abban is, hogy a település a saját „kisebb” nagyságrendű fejlesztési elképzeléseit nagyobb összefüggéseiben is át tudja tekinteni.

Ezen tervek áttekintése ezen kívül azért is fontos egy település életében, mert az Európai Unióban elvárt fejlesztési alapelvek között szerepel az is, hogy amit csak lehet, az alacsonyabb, kisebb tervezési szinten kell megvalósítani. Ezen tervek áttekintésével az is egyértelművé válik, hogy melyek azok a megoldandó feladatok amelyek terén a település nem számíthat felülről jövő kezdeményezésre, illetve amelyek megoldásában teljesen magára, illetve a saját kezdeményezésére lesz utalva.

A **64/2004. (IV. 15.) Korm. rendelet a területfejlesztés kedvezményezett térségeinek jegyzékéről** a területfejlesztés szempontjából átmenetileg kedvezményezett 15 kistérség közé sorolja a ceglédi kistérséget (társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott térség), amelynek Abony is tagja.

Országos Fejlesztéspolitikai Koncepció (2005)

A Koncepció által megfogalmazott, 2020-ig megvalósítandó stratégiai célok a következők:

1. A versenyképesség tartós növekedése
 2. A foglalkoztatás bővülése
 3. A versenyképes tudás és műveltség növekedése
 4. A népesség egészségi állapotának javulása
 5. A társadalmi összetartozás erősödése
 6. A fizikai elérhetőség javulása
 7. Az információs társadalom kiteljesedése
 8. A természeti erőforrások és környezeti értékek fennmaradása és fenntartható hasznosulása
- +1. Kiegyensúlyozott területi fejlődés

Ezek mindegyike olyan irányt szab meg, melyet a városnak szükséges követnie.

Országos Területfejlesztési Koncepció (2005)

Az OTK hosszú távú, átfogó területfejlesztési politikai céljai (2020-ig) a következők:

1. Térségi versenyképesség
2. Területi felzárkózás
3. Fenntartható térségfejlődés, örökségvédelem
4. Területi integrálódás Európába
5. Decentralizáció és regionalizmus

Középtávú területi célok (2013-ig):

1. Versenyképes budapesti metropolisz-térség
2. Fejlesztési pólusok és városhálózati kapcsolatrendszer fejlesztése
3. Külső és belső perifériák, elmaradott térségek felzárkóztatása
4. Országos jelentőségű integrált fejlesztési térségek és tématerületek
A, Balaton térség tartós versenyképességének megteremtése

B, Tisza térség fenntartható felzárkóztatása

- C, A Duna–mente fenntartható fejlesztése
- D, A termálvíz kincs térségi hasznosítása
- 5. Határ menti területek együttműködésének erősítése
- 6. Rurális (vidékes) térségek területileg integrált fejlesztési prioritásai
- 7. Területi prioritások a szakpolitikák számára

Az Abonyt magába foglaló Ceglédi kistérséget a 6. stratégiai célon belül a „**rurális kistérség urbánus központtal**” kategóriába sorolták be.

A **Közép-Magyarországi régió** átfogó céljain belüli célok, valamint az Abonyt érintő területi fejlesztési elképzelései a következők:

Célok:

- Szerkezetében és térstruktúrájában harmonikus, stabil gazdaság kialakítása
- A munkaképes korú lakosság gazdasági aktivitásának növelése
- Humán közszolgáltatások színvonalának fejlesztése
- Humán közszolgáltatások infrastruktúrájának területi összehangolása
- Természeti- és épített környezet védelme és fejlesztése
- A közösségi közlekedés fejlesztése, környezetkímélő közlekedési rendszer erősítése

A várost érintő területi célok:

- Duna-Tisza közti rurális térségek felzárkóztatása.

Az új Magyarország programja – Partnerségi egyeztetési változat: A stratégia meghatározása (2006)

Középtávú célok:

- Versenyképes gazdaság
- Megújuló társadalom
- Élhető környezet
- Területi kohézió

A célokhoz kapcsolódó fejlesztési és azon belüli prioritási tengelyek:

1, A gazdaság versenyképességének javítása

- A gazdaság versenyképességének javítása
- A közlekedési infrastruktúra fejlesztése
- A gazdasági versenyképesség kiemelt területi dimenziói

2, Az emberi erőforrások fejlesztése

- A munkaerőpiaci részvétel növelése
- Alkalmazkodás a változásokhoz
- Oktatás, képzés
- A társadalmi összetartozás erősítése
- A népesség egészségi állapotának javítása
- A humán infrastruktúra fejlesztése: oktatási, egészségügyi, szociális és kulturális fizikai beruházások
- Az emberi erőforrások fejlesztésének területi dimenziója

3, A környezet fejlesztése

- Egészséges, tiszta települések
- Vizeink és természeti értékeink jó kezelése
- Környezetügy, mint gazdasági hajtóerő
- A megújuló energia és energiahatékonyság fejlesztése
- A környezet fejlesztésének kiemelt területi dimenziói

4, Területfejlesztés

- A regionális versenyképesség növelése érdekében decentralizált fejlesztések
- Az egyes magyarországi régiók fejlesztési céljai (A **közép-magyarországi régió** fejlesztéseit a gazdasági potenciáljának kiaknázására, az innovációorientált beruházások támogatására, a közszolgáltatási szektor, a minőségi élethez szükséges települési tényezők és a közlekedési rendszer fejlesztésére és az országosan kiemelt Duna-térségi, régiók és ágazatok közötti koordinációban megvalósuló fejlesztésekre koncentrálna.)
- Országos koordinációt igénylő integrált fejlesztési területek (A Duna-térség fejlesztése, valamint A termálfvízkincs és a geotermikus energia integrált térségi hasznosítása fejlesztési területek érintik.)
- Európai területi együttműködés

5, A kormányzás hatékonyságának növelése

- Az igazgatási rendszer korszerűsítése
- Az információs társadalom kiteljesítése
- A II. Nemzeti Fejlesztési Terv koordinációja és kommunikációja

Nemzeti Foglalkoztatási Akcióterv (2004)

A program a foglalkoztatás bővítésének, a munkanélküliség csökkentésének, a rugalmasabb munkaerőpiac kialakításának, a humán erőforrás-fejlesztésének, valamint a foglalkoztatáspolitikai intézményi és jogi feltételeinek megerősítésével foglalkozik. 10 fejlesztési irányt határoz meg ennek érdekében:

- Aktív és preventív intézkedések a munkanélküliek és az inaktívok számára
- Munkahelyteremtés és vállalkozás
- Felkészülés a változásokra, az alkalmazkodóképesség és a munkaerő-piaci mobilitás elősegítése
- A humán tőke fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás támogatása
- Munkaerő-kínálat és az idősebb munkavállalók aktivitásának elősegítése
- Nők és férfiak esélyegyenlősége
- A munkaerő-piaci integráció elősegítése és küzdelem a munkaerőpiacon hátrányos helyzetben lévő emberek diszkriminációja ellen
- A munka kifizetővé és vonzóvá tétele
- A be nem jelentett munkavégzés átalakítása bejelentett munkává
- A regionális munkaerő-piaci különbségek csökkentése

Nemzeti akcióprogram a növekedésért és a foglalkoztatásért 2005-2008, (2005) (Munkaanyag alapján)

A program a mikrogazdaságra és a foglalkoztatásra vonatkozó prioritásokat és intézkedéseket határoz meg.

A mikrogazdaság prioritásai a következők:

II.2.1. Tudás és innováció, a versenyképesség bázisának szélesítése

II.2.2. A vállalkozói környezet javítása és a verseny élénkítése (Vonzóbb környezet a befektetésekért és a foglalkoztatásért)

A foglalkoztatás prioritásai a következők:

III.2.1. A munkaerőpiaci részvétel növelése és a szociális védelmi rendszerek modernizálása

III.2.2. A munkavállalók és a vállalkozások alkalmazkodóképességének javítása

III.2.3. Hatékonyabb humán erőforrás-fejlesztés jobb minőségű oktatás és képzés révén

Nemzeti Vidékfejlesztési Terv az EMOGA Garanciarészleg Intézkedéseire (2004)

A program specifikus célkitűzései:

- A vidéki foglalkoztatási és jövedelemszerzési lehetőségek bővítése és javítása, új, alternatív, a környezetvédelem követelményeinek megfelelő vidéki mezőgazdasági lehetőségek kialakítása
- A termőhelyi adottságoknak megfelelő termelési szerkezet, környezettudatos gazdálkodás és fenntartható táj-használat kialakítása
- A környezet állapotának javítása, a mezőgazdasági eredetű környezeti terhelés csökkentése
- A termelők piaci pozícióinak javítása
- A gazdaságok életképességének és gazdasági hatékonyságának javítása
- Az erdősültség növelése ezáltal az erdők ökológiai állapotának javítása és az erdők gazdasági, társadalmi és közjóléti szerepének erősítése

Ezek megvalósításának eszközei a következő intézkedések:

1. Agár-környezetgazdálkodás
2. Kedvezőtlen adottságú területek támogatása
3. Az EU környezetvédelmi, állatjóléti és higiéniai követelményeinek való megfelelés elősegítése
4. Mezőgazdasági területek erdősítése
5. Korai nyugdíj
6. Szerkezetátalakítás alatt álló félig önellátó gazdaságok támogatása
7. Termelői csoportok létrehozásának és működtetésének támogatása
8. Technikai segítségnyújtás

Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia (2005)

A program prioritásai:

- A hazai turizmus versenyképességének növelése
- A turisztikai termékfejlesztés nemzeti szintű prioritásai
- Innováción alapuló kínálatfejlesztés
- Regionális szintű desztináció-fejlesztés
- A piaci igényeknek megfelelő szálláshelykínálat és vendéglátás kialakítása
- Az iskolarendszerű képzés erősítése
- A turizmus általános megítélésének és elfogadottságának a javítása
- Regionális intézményrendszer átalakítása

A turisztikai termékfejlesztés nemzeti szintű prioritásai:

- Egészségturizmus (gyógyturizmus, wellness-turizmus)
- Örökségturizmus (lovass turizmus, falusi turizmus, gasztronómia és borturizmus, rendezvényturizmus, kastélyok, várak, örökségek)
- Kongresszusi turizmus

Környezeti Operatív Program 2007-2013 (2006)

A program kilenc tematikus akcióprogramot jelöl ki:

- Környezettudatosság növelése akcióprogram
- Éghajlatváltozási akcióprogram
- Környezetegészségügyi és élelmiszerbiztonsági akcióprogram
- Városi környezetminőség akcióprogram
- Biológiai sokféleség védelme és tájvédelem akcióprogram
- Vidéki környezetminőség, terület- és földhasználat akcióprogram
- Vizeink védelme és fenntartható használat akcióprogram
- Hulladékgazdálkodási akcióprogram
- Környezetbiztonság akcióprogram

A Közép-Magyarországi Régió Regionális Akcióterve (2004)

A ROP intézkedések, melyek a Ceglédi kistérséget érintik:

- I/1. Turisztikai vonzerők fejlesztése
- I/2. Turisztikai fogadóképesség javítása
- II/1. Térségi kapcsolatrendszer fejlesztése
- II/2. Település-rehabilitációs akciók
- II/3. Barnamezős területek újrahasznosítása
- II/4. A régiók gazdasági fejlődését előmozdító oktatási intézmények infrastruktúrájának fejlesztése
- III/1. A helyi közigazgatás és a civil szervezetek kapacitásépítése
- III/2. Helyi foglalkoztatási kezdeményezések támogatása
- III/3. Regionális tudásközpontok kialakítása
- III/4. Régió- specifikus szakmai képzések támogatása

A Közép-Magyarországi Régió Stratégiai Terve 2007-2013 (2006)

A stratégia átfogó céljai a következők:

- A Régió gazdasági versenyképességének növelése
- Társadalmi kohézió erősítése
- Élhető régió megvalósítása

A specifikus és alájuk tartozó operatív célok a következők:

- Szerkezetében és térstruktúrájában harmonikus, dinamikus gazdaság kialakítása
 - KKV-k versenyképességének növelése (elsősorban a nagy növekedési potenciállal rendelkező ágazatokban)
 - Gazdasági fejlettség területi különbségeinek mérséklése policentrikus fejlesztéssel
 - Tudásváros - tudásrégió pozíció feltételeinek javítása
 - A Régió gazdasági húzóágazatai kínálati feltételeinek javítása
 - A Régió nemzetközi pozíciójának erősítése, illetve vonzerejének növelése
- A dinamikus gazdaságnak megfelelő, minőségi munkaerő biztosítása, és esélyteremtés a hátrányos helyzetűek részére
 - A képzési szerkezet és a helyi, régiós és országos munkaerő-piaci igények összehangolása, a gazdasági szféra igényeinek megjelenítése
 - Alkalmazkodó képesség és vállalkozói készségek fejlesztése, vállalkozóvá válás elősegítése
 - Hátrányos helyzetű és megváltozott munkaképességű emberek elhelyezkedésének támogatása
- Humán közszolgáltatások területi és színvonalbeli fejlesztése
 - Humán közszolgáltatások színvonalának emelése
 - Humán közszolgáltatások infrastruktúrájának területi összehangolása
 - Az info-kommunikációs technológiákban rejlő lehetőségek kihasználása a közszolgáltatások területén
- Természeti- és épített környezet védelme és fejlesztése
 - A Régió környezetvédelmi és természetvédelmi infrastruktúrájának fejlesztése
 - A Régió természetes zöldfelületi egységeinek, vízbázis-védelmi területeinek védelme, az egységek közötti természetes kapcsolat kialakítása
 - Környezet- és természetvédelmi szemlélet erősítése a Régió társadalmának minden szintjén
 - Város-rehabilitáció felgyorsítása
 - Települési al/központok fejlesztése identitást erősítő funkciókkal
 - A Régióban elérhető rekreációs lehetőségek bővítése
- A közösségi közlekedés fejlesztése, környezetkímélő közlekedési rendszer erősítése
 - Az alternatív és környezetkímélő közlekedési és szállítási módok kihasználtságának elősegítése

- A közösségi közlekedés versenyképességének növelése a Régióban az intermodalitás és átjárhatóság eszközeinek megteremtésével
- A harántirányú közlekedési kapcsolatok fejlesztése
- Együttműködések ösztönzése, a civil társadalom szerepének növelése a kommunikáció, partnerség erősítése

A stratégia kiemeli Abonyt a következő tekintetben:

- Több település, így Abony, Nagykőrös, Cegléd, Pustavacs, Tápiószentmárton, Nagykáta a regionális vonzást is meghaladó attrakcióval rendelkezik, amelyeknek következetes terméké alakításával, megfelelően célzott támogatással, eredménnyel kapcsolódhatnak be a Régió turizmusába. Legsajátosabb vonzerők: a magyar kultúra, természeti értékeink bemutatása, a határainkon túl élő - elsősorban német - rokon kapcsolatok ápolása, de nemzetközileg is versenyképes vagy azzá tehető vonzerőt jelentenek gyógy- és termálvizeink, a vadászat, a horgászat, a lovaglás és bizonyos versenysportok is.
- Továbbá kiemeli Abonyt a stratégia, a régióban található termál, illetve gyógyfürdők és klimatikus gyógyhelyek tekintetében. E szerint regionális jelentőségű helyszínek: Tápiószentmárton, Veresegyház, Cegléd, Nagykáta, Visegrád, Leányfalu, Abony, Albertirsa, Tóalmás, Göd, Ráckeve, Tápiógyörgye.
- A „Településközpontok funkcióbővítése” célra támogatást kapott települések között is fellelhető Abony.

A Közép-Magyarországi Régió Struktúraterve (2001)

A régió legfontosabb célja egy élhető régió kialakítása. Ennek eszköze a térszerkezeti és fejlesztési egyenlőtlenségek mérséklése.

„A KMR struktúra terve – a fejlesztési elképzelések térbeni elrendezése és ábrázolása, illetve a régió térszerkezetére gyakorolt meghatározó hatása alapján – elsősorban négy fő területtel foglalkozik:

- A településrendszer fejlesztése: a fővárosi külső kerületek alközpontjainak valamint az agglomerációs települések funkcionális együttműködésének serkentésére, a Régió egyes térségei területi fejlettségi különbségének oldására. Azon külső településkapcsolatok erősítése, amelyen keresztül a régió transzfer szerepe meg tud nyilvánulni.
- Az infrastruktúra, ezen belül elsősorban a közlekedési és a közmű infrastruktúra fejlesztése: az országos hálózat domináns jelenléte által kialakult térszerkezet oldása a keresztirányú közúthálózati elemek fejlesztése a kiegyensúlyozottabb területhasználat és a régió belső elérési viszonyainak javítása érdekében, valamint a régió minél teljesebb körű közművesítése.
- A gazdaság fejlesztése a tudásbázis, a technológiai transzfer, a nemzetközi tőke és innováció területén a főváros közelsége által nyújtott előnyök kihasználására, a foglalkoztatottság javítására, a régió gazdaságának fejlesztésére mind az ipari, mind a mezőgazdasági és szolgáltatási ágazatban.
- A természeti környezet állapotának védelme, a zöldfelületi hálózatok alakítása a területi versenyképesség javítása céljából.

A Struktúraterv kiemeli Abonyt a következők alapján:

2. Fejlesztési javaslatok területi megjelenítése

A gazdasági fejlesztés központjaival összhangban fontos az alábbi települések ellátási és igazgatási funkcióinak bővítése és azok színvonalának növelése a cél: Nagykáta, Dabas, Cegléd – Abony, Nagykőrös.

Az országos közúthálózat fejlesztése (2006-15)

2./ A régió fejlesztési pólusait képező városi központok akkor tölthetik be térségi, (vagy mikro-térségi) szervező és ellátó szerepüket, ha azok minden vonzott településből

közvetlenül – *kerülők nélkül* – megközelíthetőek. Ezért a Struktúraterv rögzíti és támogatja azoknak a települések közötti utaknak a kiépítését, amelyek hozzájárulnak e térségi központok fejlesztéséhez, ezzel elősegítik a régió polgárai számára a városi (közép és felsőfokú) szintű szolgáltatásokhoz való hozzájutás esélyegyenlőségét

- Törtel –Nyársapát (Abony elérhetőségének javítására)

A Közép-Magyarországi Régió Struktúraterve – Kultúra-gazdaság, szabadidő-gazdaság (2002)

A terv által javasolt irányelvek a következők:

1. Lokális értékekre, „gyökerekre” építő fejlesztés
2. Identitásfejlesztés (termék / helyszín / kommunikáció / népesség)
3. Alulról építkező fejlesztés /kezdeményezések gerjesztése, támogatása / befolyásoló, menedzselő támogatás
4. Program/Termékfejlesztés / Menedzsment Marketing (minta Palotajáték)
5. „Költésre bátorító” programok fejlesztése/támogatása
6. Ökoháló/Parkhálózat fejlesztés
7. Integrált Karakter Egységek fejlesztése

A Közép-Magyarországi Régió Innovációs Stratégiája és Akcióterve (2004)

A program prioritásai és intézkedései a következők:

- A KKV-k működési feltételeinek javítása
 - Interaktív, folyamatosan karbantartott vállalati információs rendszer kialakítása működtetése
 - A multi- és transznacionális cégek igényeinek monitorozása és a többszintű folyamatos kommunikáció ösztönzése
 - A tőkéhez, forgóeszközhöz jutás feltételeinek javítása
 - A vállalkozások összefogásának ösztönzése (klaszterek és virtuális vállalatok)
 - A „háztáji”, kevés eszközös bedolgozói körök szervezése
 - Az ipari parkok és vállalkozási övezetek lehetőségeinek bővítése
 - A különböző szintű beszállítói tevékenységek ösztönzése
 - A vállalkozások európai beilleszkedésének segítése
 - A keresleti és kínálati oldal humán erőforrás fejlesztése
 - A termék- és technológia fejlesztés ösztönzése
 - Korszerű termékfejlesztési módszerek bemutatása és terjesztése
 - Korszerű technológiai központok létrehozása közösségi segítséggel
 - Technológiai információs rendszerek kidolgozása és működtetése
 - Az innovációs kultúra színvonalának emelése
 - A meglévő tapasztalatok szintetizálása és megismerttetése a KKV-kal (best practice)
 - Tanácsadási és oktatási projektek szervezése, támogatása
 - Benchmarking módszerek terjesztése
 - A minőség szemlélet és a korszerű vezetési módszerek terjesztése
 - Az eddigi támogatási módszerek objektív értékelése és a tervezett támogatási projektek várható hatásának szimulálása
 - Az innováció széles körű kommunikációja a felsőoktatásban résztvevők felé
 - Az innováció széles körű kommunikációja a vállalkozói réteg és a társadalom számára
- Pilot projektek:
- Termékfejlesztési konzorciumok kialakítása a KKV-k termékfejlesztése érdekében
 - Kapcsolatrendszerek fejlesztése
 - Magvető tőkealap létrehozása

A Közép-magyarországi régió egészségügy-fejlesztési stratégiája és operatív programja (2001)

A program szerint a régió egészségügy-fejlesztési operatív részprogramjai a következők:

- II.1. Csoportpraxisok - praxisközösségek kialakítása
- II.2. A régió háziorvosainak folyamatos továbbképzése
- II.3. Családorvosi rendelők eszközparkjának továbbfejlesztése
- II.4. Az otthoni szakápolás szervezeti bázisán gyógyászati segédeszköz kölcsönzési rendszer kiépítése
- II.5. Az otthoni szakápolás megerősítése, home care ellátás fejlesztése
- II.6. A fekvőbeteg ápolási ellátás fejlesztése: ápolási otthon, ápolási intézet kialakítása
- II.7. Mozgó szakorvosi szolgálat
- II.8. Infrastrukturális fejlesztés a rendelőintézetekben
- II.9. Hiánypótló eszközbeszerzések
- II.10. Nappali szanatóriumi ellátási forma kialakítása
- II.11. Az időskori pszichiátriai betegek ellátási lehetőségeinek javítása
- II.12. Egynapos sebészeti ellátási forma létrehozása
- II.13. Intézményi vezetés korszerűsítését támogató képzés
- II.14. Az egészségügyi ellátás minőségbiztosítási rendszerének kiépítése a régióban
- II.15. Regionális egészségügy-szerkezetátalakítással és –fejlesztéssel foglalkozó intézmény

A Közép-Magyarországi Régió Foglalkoztatási és Szociális Stratégiai Terve és Operatív Programja (2003)

„A régió foglalkoztatási és szociális stratégiájának célja a régió Stratégiai tervében megfogalmazott célok elérése, azaz a régió versenyképességének növelése és egyúttal élhetőbb régió megteremtése a foglalkoztatás és a szociális ellátás javításával.” Az átfogó célok:

- A munkaerő foglalkoztathatóságának javítása
- A munkaerőpiaci és a szociális ellátás hatékonyságának növelése.

1. PRIORITÁS: HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK FOGLALKOZTATÁSÁNAK TÁMOGATÁSA
2. PRIORITÁS: MUNKAVÁLLALÓK ALKALMAZKODÓKÉPESSÉGÉNEK JAVÍTÁSA
3. PRIORITÁS: HELYI KÖZIGAZGATÁS ÉS A CIVIL SZERVEZETEK KAPACITÁSÉPÍTÉSE

PEST MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI STRATÉGIA ÉS OPERATÍV PROGRAM (2003)

A program átfogó célja az életminőség javítása.

Részcélok:

- Kiegyenlítés – Pest megye periferikus térségeinek felhúzása a fejlettebb kistérségek szintjére
- Versenyképesség javítása
- Irányított, tervszerű fejlesztés

Speciális célok

- Tudásbázis-fejlesztés
- Partnerség fejlesztés
- EU források maximális hasznosítása a fejlődés meggyorsítása érdekében

Ágazati célok/ Prioritások

- Térségfejlesztés: település, környezet
- Gazdaságfejlesztés
- Humán erőforrás-fejlesztés
- Infrastruktúrafejlesztés

Beavatkozási területek / intézkedések

Prioritások/ Intézkedések	Térség- fejlesztés	Gazdaság- fejlesztés	Turizmus- fejlesztés	Humán erőforrás	Infrastruktúrafe- jlesztés
				Oktatás, egészségügy, szociális	
Ágazat- specifikus fejlesztési intézkedések	Település rehabilitáció	Befektetés ösztönzés	Befektetés ösztönzés, önkormányzati fejlesztés	Fizikai infrastruktúra- fejlesztés	Közlekedés- fejlesztés
	Térségi zöldterület fejlesztés	KKV fejlesztés	Vállalkozás- fejlesztés	Szolgáltatás- fejlesztés	Közmű- környezet- fejlesztés
	Intézményfejlesztés				
	Tudásbázis fejlesztés				
	Partnerségi programok				

⁹Pest megyei Területfejlesztési Konceptió – 2013-2030

A 2012 áprilisában előkészületben közzétett Konceptió tervezet lényegében az boncolgatja, hogy a megye agglomeráción kívüli területét – az Uniós fejlesztési forrásokhoz hozzáférés lehetséges mértékének abszolút volumenében – hátrányosan érinti (~ötödére csökkenti) a mostani terület-összetételű Központi régióhoz való tartozása. Ennek a megállapításnak megfelelően a Konceptió tervezet a megye hátrányba kerülő részének a jelenlegi terület-összetételű Központi régióból való kiválását és egy Budapest nélküli 8. - nevében továbbra is Központi – régióvá alakulását irányozza elő.

¹⁰Pest megyei Területrendezési Terv – 2012

A 2008-ban jóváhagyott Országos Területrendezési Terv (a továbbiakban: OTrT) alapján felülvizsgált és módosított Pest megyei Területrendezési Terv (a továbbiakban: PmTrT) több változtatása a településszerkezeti terv – vonatkozó jogszabályi kötelezés mértéke szerinti – igazodására kötelezi a településrendezési tervek felülvizsgálatánál a települési önkormányzatokat. A 2012-ben jóváhagyott új PmTrT igazodást igénylő megállapításai Abony Város közigazgatási területén:

a Tápió-menti főút 4. számú főútba torkoló nyomvonala – a Jászberény-Abony közötti szakaszon elmarad,

az engedélyezett tervek szerint véglegesített helyszínen és nyomvonalon, Abony Város közigazgatási területén kerül elhelyezésre az M4-M8 gyorsforgalmi utak elválási csomópontja és az M8 gyorsforgalmi út Szolnok-Nyugat – Nagykőrös-Dél közötti szakasz 4+000 – 9+400 km szelvények közötti nyomvonala,

a térségi területfelhasználásban – a megye területe erdő- és erdőtelepítésre alkalmas területfelhasználás arányának közel változatlan értéke mellett – erdőtelepítésre alkalmas területfelhasználás kijelölés megállapítása történt Abony Város szántóterületeinek közel 20%-a mértékéig, (vagyis a PmTrT és az OTrT tervezői a megye – agglomerációval terhelt – negatívumának egy jelentős részét Abony területén próbálták meg visszanyerni, ahol évszázadok óta nem jellemző az erdőművelés – a szántóföldek jó és kiváló minősége következtében...)

⁹ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

¹⁰ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

Bekerült újabb infrastrukturális elemként a nagysebességű transzkontinentális vasút – (Horvátország) - Gyékényes térsége - Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér - Záhony térsége - (Ukrajna) V. számú transzeurópai közlekedési folyosó hazai szakasza – a 4. számú főút északi oldalán az elkerülő szakasszal közel párhuzamos nyomvonallal.

Dél-Pest Megyei Kistérség Területfejlesztési Konceptiója (1997)

„Bármilyen egyeztetett térségi hatókörű fejlesztési stratégia megvalósításához elengedhetetlen feltétel a megfelelő intézmény megalakítása. Nem nagy bürokratikus hálózat kiépítését javasoljuk, egy számítógéppel felszerelt, egyelőre egyszemélyes *térségfejlesztési iroda* létrehozása azonban mindenképpen indokoltnak tűnik.”

Ezenkívül a program négy prioritást határoz meg:

- 1.1. Az integrált gazdaság- és társadalomépítés programja
- 1.2. Integrált iskolafejlesztési, oktatási és telekommunikációs program
- 1.3. A településhálózat rehabilitációjának térségi programja
- 1.4. A táj és a környezet rehabilitációjának térségi programja

A prioritásokon belül Abony külön kiemelését kapott a következőkben:

- Cegléd-Abony-Nagykőrös kistérség a megye legnépesebb régiója.
- Abony-Cegléd-Nagykőrös kistérség a fejlett régiók sorát gyarapítva mintegy beékelődik a Kecskeméti és Szolnoki is magukba foglaló kistérségek 'igen fejlett' térségeibe, és hidat képez a főváros ill. a budapesti agglomeráció között.
- Az Abony-Cegléd-Nagykőrös kistérségben élők *képzettsége tekintetében az alsó-közép mezőnybe sorolható.*
- A vállalkozói aktivitás tekintetében igen rossz a szóban forgó kistérség pozíciója
- Abony-Cegléd-Nagykőrös kistérség a Tápió völgyével együtt egy egységes, a különböző típusú vállalkozások alacsony számával jellemezhető mezo-régiót, ún. 'belső perifériát' alkot.
- Abonyban és szűk vonzáskörzetében, továbbá a tanyás falvakban (már ahol volt ill. maradt szövetkezet) a hagyományos termelő szövetkezeti modell adaptált változata maradt az uralkodó nagy- ill. középüzemi forma.

Dél-Pest Megyei Kistérség Komplex Gazdaságfejlesztési Programja (2000)

A program négy alprogramot és további intézkedéseket tartalmaz.

- A belső integráció erősítésének, a térségi imázs átalakításának alprogramja
 - A Térségi intézményrendszer fejlesztése
 - Térségi iroda létrehozásának és működésének feltételei és feladatai
- Az integrált gazdaság- és társadalomépítés alprogramja
 - A Ceglédi Ipari Park létrehozásával a munkahelyteremtés megvalósítása
 - Dél-Pest megyei Kistérség Mezőgazdasági Termeltető, Feldolgoztató és Forgalmazó Társaság létrehozása
 - Falusi és Agrárturizmus fejlesztése
 - A Felsőfokú Intézményi Struktúra kialakítása Cegléd-Abony-Nagykőrös vonatkozásában
- Az infrastruktúra-fejlesztés – a térség fejlődését és a településhálózat rehabilitációját szolgáló alprogram
 - Összekötő úthálózat fejlesztése, az „átjárhatóság” javítása érdekében
- Az értékörzés és a környezetfejlesztés alprogramja
 - Dél-Pest megyei kistérség környezetének állapota
 - Regionális szennyvíztisztítási stratégiai projekt – Abony és térsége szennyvíztisztítása
 - Kommunális hulladékgyűjtési stratégiai projekt – Körzetes kommunális személtárolóhely megvalósítása
 - Vízbázis gazdálkodási stratégiai projekt kidolgozása – Dél-Pest megyei régió

A program kiemeli Abonyt a következők tekintetében:

- Célpiramis-alsó szint: szükséges a környezet állapotának javítása, valamint Abony és térségének szennyvíztisztítása.
- Térségi intézményrendszer fejlesztése
 - Vállalkozói szövetségek egy-egy képviselője a négy legfontosabb településtől (Cegléd, Abony, Albertirsa, Nagykőrös)

A Dél-Pest megyei kistérség SAPARD stratégiai programja (2000)

A terv speciális célkitűzései:

- *A mezőgazdaság fenntartható alkalmazkodását* elősegítő legfontosabb célkitűzések:
 - a mezőgazdasági termelés hatékonyságának növelése,
 - azoknak a fejlesztéseknek a megvalósítása, amelyeket a megváltozott birtok- és tulajdonviszonyok tesznek szükségessé,
 - a termelési szerkezet korszerűsítése,
- *A vidék fenntartható fejlesztését/felzárkóztatását* elősegítő célkitűzések:
 - a vidéki infrastruktúra fejlesztése;
 - a megélhetést nyújtó tevékenységek bővítése, a mezőgazdaság diverzifikációja;
 - az alkalmazkodáshoz szükséges új tudásanyag elterjesztését és a képességek fejlesztését szolgáló szakképzés kiterjesztése;
 - a vidéki gazdaság megerősítése, foglalkoztatási és jövedelemtermelési képességének fokozása.

A program prioritásai:

- I. Az élelmiszergazdaság korszerűsítése és strukturális fejlesztése
- II. A tudásbázis erősítése
- III. Épített és természeti értékek, a kulturális örökség védelme
- IV. A kommunikáció, az információ-áramlás, a szociális és gazdasági kohézió erősítése
- V. Munkahelyek (önfenntartási képesség) megőrzése, újak teremtése: az I.-IV. programokhoz tartozó intézkedések révén közvetetten megvalósuló program.

A prioritásokhoz rendelhető alprogramok:

- 1.1. A multifunkcionális mezőgazdaság kezdeményeinek megjelenését támogató alprogram
- 1.2. A mezőgazdasági termelés korszerűsítésének és az átalakulás felgyorsításának (szerkezeti változások) alprogramja
- 1.3. Az élelmiszeripari kis- és középvállalkozások korszerűsítésének és strukturális fejlesztésének alprogramja
- 1.4. A termelői szervezetek megalakításának programja

- 2.1. A mezőgazdasági termelés tudás-bázisa fejlesztésének alprogramja
- 2.2. A tanyán élő gyermekek civilizációs hátrányának kiküszöbölését célzó alprogram

- 3.1. A természeti környezet rehabilitációjának programja
- 3.2. A külterületi infrastruktúra fejlesztésének programja
- 3.3. Az épített környezet rehabilitációjának, a kulturális értékek védelmének alprogramja
- 3.4. A turisztikai szolgáltatások fejlesztésének alprogramja
- 3.5. Önfenntartó és részmunkaidős termelők kereső tevékenységi körének bővítése (a mező-gazdasági termelés diverzifikálása)

- 4.1. A térségi marketing munka erősítése: a kifelé irányuló információ mennyiségének és minőségének javítása
- 4.2. A térségen belül áramló információ mennyiségének és minőségének gyarapítása
- 4.3. A tanyavilág feltárásának alprogramja
- 4.4. A tanyán élők életminőségének javítása, a gazdasági és társadalmi kohézió fokozása c. alprogram

A program kiemeli Abonyt a következőben:

- Ebben térségben él Pest megye elnéptelenedéssel veszélyeztetett településeken lakó népesség 62 százaléka. Hátrányos szociális helyzetű lakossági rétegek nagyobb arányú jelenlétét valószínűsítik Mikebudán, Nyársapáton, sőt, kisebb mértékben Abonyban, Dánszentmiklóson és Tápiószőlősen is.
- Emellett, a telephelyi ipar összeomlása ebben a térségben is válságot okozott, nehezítette a gyors privatizációt, s az összeomlás kumulált hatásai az évtized során mindvégig lassították a gazdaság regenerációját. Ez a folyamat a kistérség mikro-körzeti központjai közül főként Abonyt és Ceglédet érintette. Kevésbé volt jellemző a kis- és közepes vállalkozások fejlődése.
- Különösen Abonyban magas az építőiparban vagy a Magyar Aszfalt vállalatnál időszakosan útkarbantartást végzők száma, akik novemberben rendszeresen megjelennek a munkaügyi kirendeltségen.

Dél-Pest Megyei Önkormányzatok Területfejlesztési Társulása környezetvédelmi programja (2002)

A stratégiai és operatív programjai a következők:

1. Talaj- és talajvíz védelem
 - Környezetkímélő mezőgazdasági művelési módok elterjesztése
 - Irányelvek kidolgozása a mezőgazdasági műtrágya- és növényvédőszer-használat szabályozására
 - Deflációs károk megelőzése
 - Tájsebek, felhagyott bányák, anyagnyerő helyek rehabilitációja
 - Gazdálkodók ösztönzése a hígtrágya probléma megoldására
2. Hulladékgazdálkodás
 - Hulladékgazdálkodási tervek készítése
 - A hiányzó helyi rendelkezések és szabályzatok megalkotása (jogalkotás)

3. Szennyvíztisztítás- és elhelyezés

- Mikebuda, Dánszentmiklós, Jászkarajenő, Kocsér, Tápiószőlős, Újszilvás szennyvízcsatorna-hálózatának kiépítése, illetve szennyvíztisztításának és – elhelyezésének megoldása
- A szennyvízcsatorna-hálózatra csatlakozó háztartások számának növelése
- Albertirsai szennyvíztisztító telep korszerűsítése
- Ceglédi szennyvíztisztító telep korszerűsítése
- Ceglédbercel szennyvíztisztító telep korszerűsítése
- Nyársapát szennyvízhelyzetének megoldása

4. Levegőminőség

- Szilárd burkolatú utak arányának növelése
- A lakossági gázbekötések arányának növelése
- Lakossági parlagfű irtó akciók szervezése
- Forgalomoptimalizálási tanulmány készítése

5. Energiagazdálkodás

- Közintézményi energiafelhasználás csökkentése
- Lakossági tájékoztatás az energiatakarékossági lehetőségekről

6. Zaj és rezgésvédelem

- Zajtérkép készítése
- A közúti közlekedésből adódó zaj- és rezgésterhelés csökkentése

7. A természeti és épített környezet megőrzése

- Természeti és épített környezeti értékek leltár létrehozása

8. Szemléletformálás

- A lakosság tájékoztatása
- Környezettudatos nevelés

A program kiemeli Abonyt az alábbiak tekintetében:

Célok:

- 2010. december 31-ig az abonyi 2015. december 31-ig az alberirsai és ceglédberceli agglomerációban a már kiépült csatornahálózatra, a rákötött háztartások arányának 100%-ra való növelése.
- A térség települései közül a négy település (Abony, Albertirsa, Ceglédbercel, Köröstetétlen) már rendelkezik szennyvízcsatorna-hálózattal.
- Szennyvíz elvezetési agglomeráció.
- A fűtésből származó levegőszennyezés mértékének csökkentése, a lakossági vegyes tüzelés arányának minimálisra csökkentése. A lakossági gázbekötöttség aránya 2006-ra érje el a 98%-ot.
- A közlekedés által okozott környezetterhelés csökkentés lehetőségeinek felmérése a társulás területén.
- A közlekedésből eredő zajterhelés csökkentése a lakó- és pihenőövezetben.
- Célpiramis-alsó szint: a környezet állapotának javítása. Abony és térségének szennyvíztisztítása.
- Térségi intézményrendszer fejlesztése

Ceglédi Kistérség kerékpárút hálózata – Tanulmányterv (2004)

A tanulmányterv megállapítja, hogy „mind a baleseti adatok és a várható fejlesztések és turisztikai szempontok a kerékpárút hálózat bővítését teszik szükségessé.” Ehhez kapcsolódóan nyomvonal kialakítása, meglévő kerékpárutak minőségének javítása, hiányzó kiépítése szükséges a forgalomszabályozással egyetemben.

Abony Város Helyi Hulladékgazdálkodási Terve (2004-2009)

„Abony város helyi hulladékgazdálkodási terve kiemelt hangsúlyt helyez a szelektív hulladékgyűjtés megvalósítására, valamint a már nem hasznosítható hulladékok biztonságos lerakással történő ártalmatlanításra. A település csatlakozott a Szolnok-Törökszentmiklós Térségi Hulladékgazdálkodási rendszerhez.

A szilárd hulladékok kezeléséhez szükségesek a regionális hulladéklerakók kialakítása. Továbbá hulladékgyűjtő sziget kialakítása a lakótelepeken és a sűrűn lakott belvárosi részeken. Egy hulladékgyűjtő udvar elhelyezése, amely alkalmas a veszélyes hulladékok átvételére. Szükséges a biológiailag lebomló hulladékot kezelő telep, egy átrakóállomás a kétütemű hulladékszállításához, a gazdaságos szállítás kialakításához, valamint válogató művek a települési szilárd hulladék előkezelésére.

A helyi hulladékgazdálkodás három alappillére:

- a. Hulladékképződés megelőzése kötelező hulladékok veszélyességének csökkentése
A cél megvalósítása érdekében szükséges a lakosság környezettudatos szemléletének kialakítása a felnövekvő generációk bevonásával, nevelési célzattal a modern hulladékgazdálkodási rendszerek népszerűsítése. Ezen kívül szükséges egy komplex hulladékgazdálkodási rendszerhez való csatlakozás. A szelektív hulladékgyűjtési rendszer kiépítése, amely képes legyen a biológiailag lebomló anyagok elkülönítésére, a házi komposztálásra.
- b. Újrahasználat, újrahasznosítás
Ki kell alakítani a szelektíven gyűjtött hulladékok kezelésének, hasznosításának módjait és a szükséges technológiát. Meg kell valósítani a szelektíven gyűjtött hulladékok hasznosítását.
- c. Biztonságos ártalmatlanítás
Szükséges a települési szilárd hulladék már nem hasznosítható komponenseinek ártalmatlanítása a regionális lerakókban.”

Abony településrendezési terve(2001)

Cél és feladat a pozitív adottságok és előnyök, illetve a fejlesztést megnehezítő, akadályozó negatív tényezők és konfliktusterületek feltárása, a fő fejlesztési irányok, prioritások kijelölése, amelyek iránymutatásul szolgálnak a településszerkezeti terv kidolgozásához.

Általános célkitűzések:

1. Adottságok, lehetőségek optimális kihasználása az ökológiai, társadalmi, és gazdasági egyensúly fenntartása érdekében.
2. Minőségi fejlődés biztosítása.
3. Abonyi polgárok és vállalkozók érdekeit szolgáló fejlesztések
4. Itt élők életminőségének javítása.
5. Fejlesztési források kigazdálkodása a gyógyidegenforgalmi, ipari, szolgáltatói, vállalkozói területek hasznából.
6. Külső fejlesztési források bevonása és a fejlesztők arányos hozzájárulása.
7. Abony központi szerepköreinek erősítése. Szolnokhoz és Ceglédhez.
8. Kisvárosi imázst nyújtó helyi karakter kialakítása. Továbbá egy termálfürdővel kiegészülő és sokrétű funkciók kielégítésére alkalmas karakteres városközpont létrehozása.

A javasolt fő fejlesztési irányok:

1. A város népességtartó képességének erősítése:
2. A város gazdaságának erősítése, a munkahelyteremtés, a megélhetés helyi feltételeinek hosszú távra történő biztosítása.
3. A városszerkezet terület felhasználási igényekkel és a fő közlekedési infrastruktúrával összehangolt, a város hosszú távú fenntarthatóságát és élhetőségét elősegítő fejlesztése, a szerkezeti hiányok pótlása, a városközpont fejlesztése.
4. A meglévő termál-adottságok bázisára alapozott, a minőségi turizmust is kiszolgálni képes, komplex gyógy-idegenforgalmi fejlesztés és a szálláshely kapacitás növelése.

3. ABONY TÁRSADALMI-SZOCIÁLIS FUNKCIÓI

Egy település legfőbb értéke saját lakossága lehet, illetve a fejlesztés legfőbb célja, saját lakossága jólétének, komfortérzetének biztosítása. Mivel a település- és területfejlesztés végső célja az, hogy a lakosság megfelelő lakó és – lehetőség szerint – munkahelyet találjon magának, ezért kiemelt terület a város társadalmi-szociális funkcióinak, humán infrastruktúrájának elemzése.

Egy város gazdasági szerepe és a népességfejlődés tendenciái között kölcsönös összefüggés mutatható ki. *A korstruktúra, a migráció alakulása több oldalról befolyásolja a gazdasági fogadóképességet.* Ezért a város demográfiai jellemzői között megvizsgáltuk a népsűrűséget, a lakosság szám alakulását, abból a feltételezésből kiindulva, hogy e mutatók egy város vonzását, társadalmi-gazdasági fejlődését jelzik. A demográfiai jellemzők között vettük továbbá figyelembe a lakosság kor szerinti megoszlását. A folyamatok dinamizmusának jellemzéséhez megadtuk az elmúlt években bekövetkezett változások irányát.

Egy település fejlődése meghatározóan gazdasági döntésektől függ, a gazdasági egységek maguk döntenek a fejlesztésekről, beruházásokról. Ezek megvalósulása nagymértékben befolyásolja a társadalmi folyamatokat is. *A gazdaság élénkülése miatt emelkedő életszínvonal* javítja a település *népességmegtartó képességét* és ösztönzőleg hat a születések számára. A javuló infrastruktúra állapot, a meginduló szolgáltatások együtt újra megélénkíthetik a migrációs folyamatokat. Viszont az arányos növekedés csak jól megtervezett programokkal valósulhat meg, mert a túlzottan egysíkú fejlesztés további munkaerő problémákat vethet fel.

3.1. DEMOGRÁFIAI HELYZET

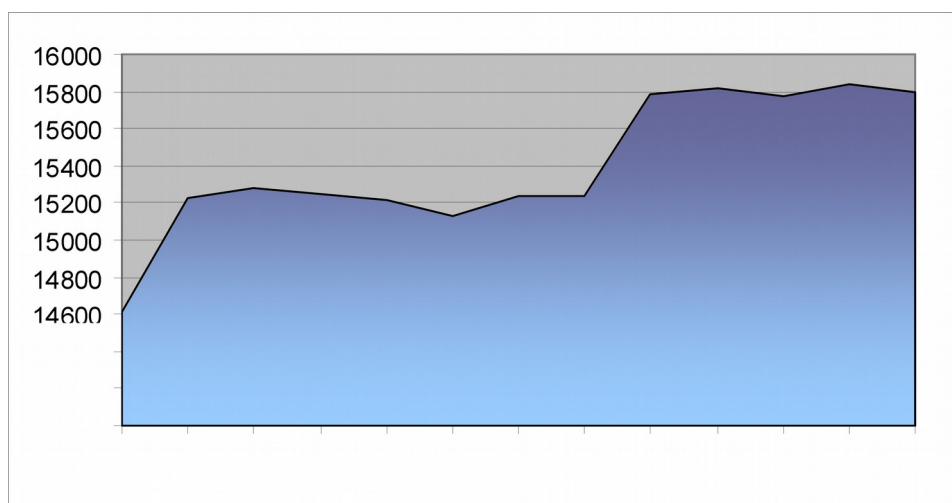
Magyarországon kedvezőtlen demográfiai tendenciák érvényesültek az elmúlt évtizedekben, melyek közül a legnagyobb problémát a népesség elöregedése és természetes fogyása jelentik. 2004-től kezdődően mérséklődött ugyan a népesség fogyásának üteme, a népességben belül azonban folyamatosan növekszik az idősebb korú lakosság részaránya. Ezek a problémák megterhelik az ország szociális ellátórendszerét és gazdaságát, ezáltal a következő évtizedekre meghatározzák a gazdaság további fejlődési lehetőségét.

3.1.1. A LAKOSSÁGSZÁM ALAKULÁSA

Abony város népességszámát két fontos tényező határozza meg:

- a természetes szaporodás illetve fogyás (mely az élveszületés és a halálozás különbözete)
- a vándorlási egyenleg (mely a településre történő bevándorlás és az onnan történő elvándorlás egyenlege).

Abony város lakosságának változása 1993-2005 között (fő)

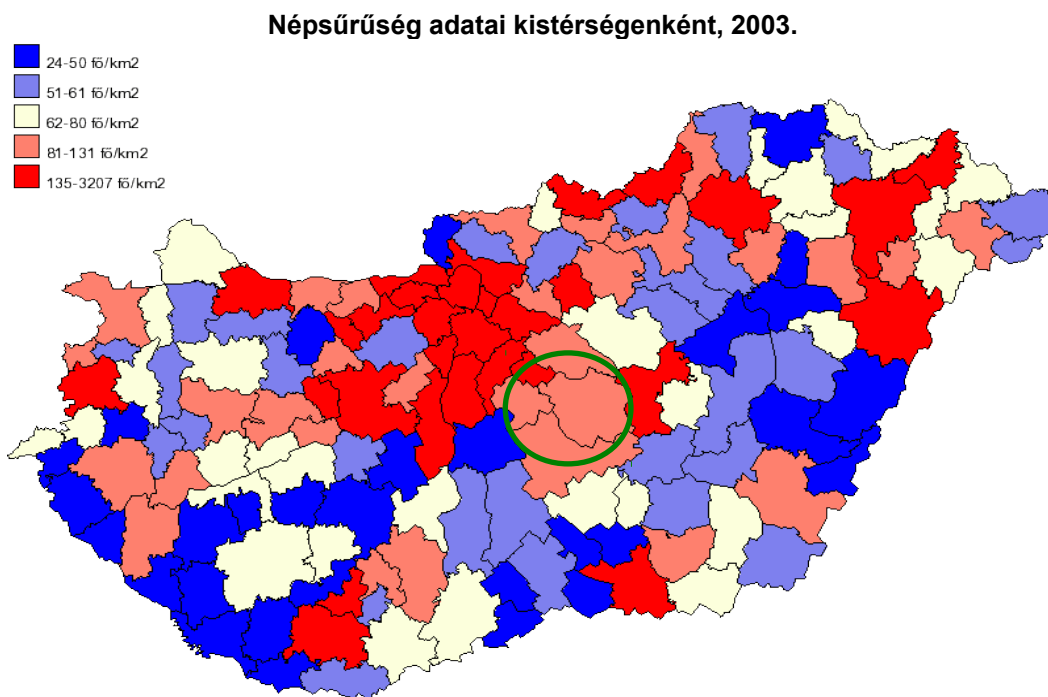

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

Abony város lakossága 1993-2005. között növekedett, melynek köszönhetően az 1993. évi 14.618 főről 2004-re elérte a 15.839 főt (15.798 fő 2005-ben). A lakosságszám növekedésében az 1994. és a 2001. évek voltak meghatározóak, amikor az emelkedés mértéke – a többi évhez viszonyítva – jóval magasabb volt. 1993 és 1994. között a lakosság lélekszáma 14.618 főről 15.221 főre (4,12 %-kal), míg 2000-2001. között 15.238 főről 15.781 főre (3,56 %-kal) növekedett.

A település központi belterületén a 2001. évi népszámlálás adatai alapján 14.875 fő élt, a 34 külterülete közül Táborhegydűlőn laknak a legtöbben 251 fő, majd Vasútdűlőn (128 fő), Temetődűlőn (78 fő), Belsőerdődűlőn (71 fő), Kerektődűlőn (66 fő) és Lóherésdűlőn (45 fő). A többi külterületi lakott helyen 30 főnél kevesebben laknak, jellemzően egy-egy család (1-5 fő között).

A város népsűrűsége – köszönhetően a lakosság lélekszámbeli növekedésének – szintén emelkedett. A település népsűrűsége 2003-ban 123,3 fő/km² meghaladja a Ceglédi kistérség (99 fő/km²) és a magyarországi átlagot (109 fő/km²). Nem éri el azonban a Pest megyei átlagot - 179 fő/km² - mely magas értékét alapvetően Budapest határozza meg. A többi kistérséghez viszonyítva a kistérség és azon belül a település kedvező népsűrűségi adatokkal rendelkezik.

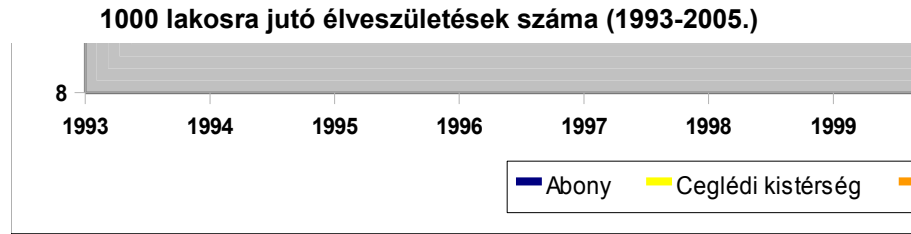
Forrás: VÁTI-TEIR

A város lakosságszámának növekedését két fő tényező határozza meg. Egyrészt a természetes szaporodás illetve fogyás, másrészt pedig a migráció.

A természetes szaporodás és fogyás mutatójának alakulását alapvetően az elveszületések és a halálozások száma határozza meg.

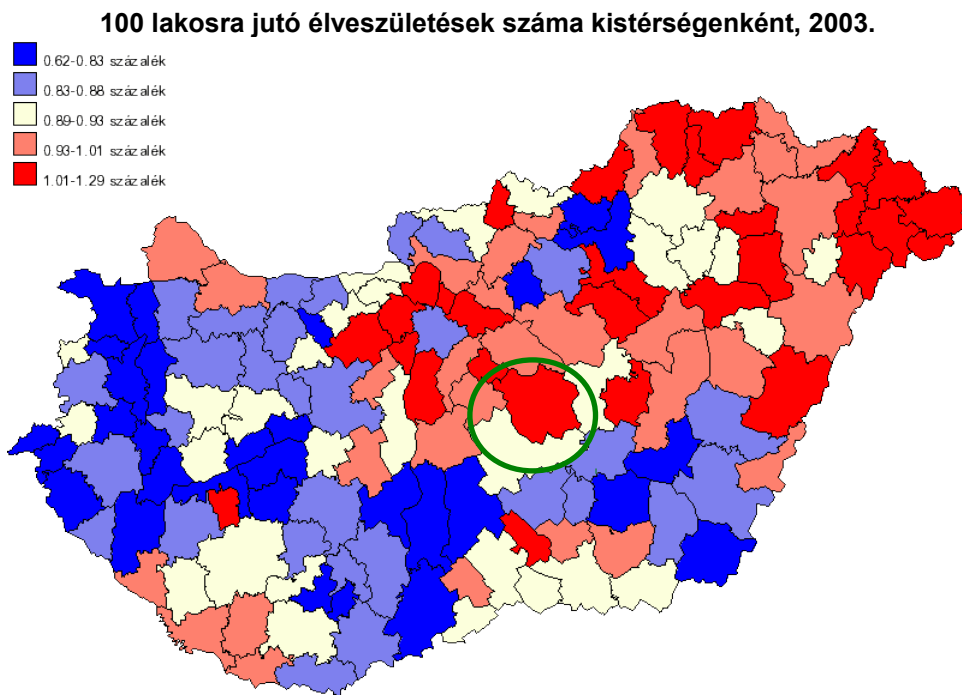
Az elveszületések száma 1993-2005. között a kistérségben, a megyében és az országban egyaránt fokozatosan visszaesett. Ez a csökkenés jelentős mértékben volt köszönhető a gyermekvállalási kedv csökkenésének, a munkahelyek megszűnésének és a jelentős létbizonytalanságnak. Ez hatással volt az elveszületések számára Abonyban is, melynek köszönhetően a településen is visszaesett a vizsgált években a mutató értéke.

Mindezek ellenére az elmúlt években, a városban kedvezően alakult az 1000 lakosra jutó elveszületések száma. 2004. évben 10,4 fő volt, mely meghaladja a kistérségi (9,8 fő), a megyei (10,3 fő) és az országos adatot (9,3 fő) egyaránt. Jellemző továbbá, hogy néhány évtől eltekintve a kistérségi, a megyei és az országos átlag fölött maradt az elveszületések száma (1998. és 2002. években azonban jóval alacsonyabb volt az elveszületések száma). 2005. évre csekély visszaesés volt megfigyelhető az 1000 lakosra jutó születések tekintetében (10,2 főre), mely magasabb, mint a kistérségi (9,9 fő) és az országos átlag (9,7 fő), viszont alatta marad a Pest-megyei adatoknak.

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

A 100 lakosra jutó élveszületések számát tekintve a kistérség és a település tehát kedvező helyzetben van az ország többi kistérségéhez viszonyítva is, melyet alátámaszt a következő kistérségi összehasonlító diagram is.

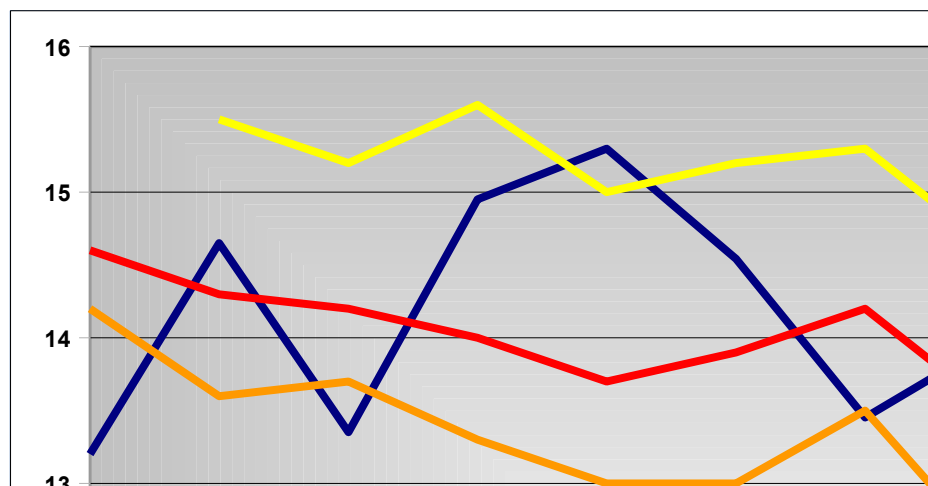

Forrás: VÁTI-TEIR

A halálozások száma 1993-2005. között a kistérségben, a megyében és az országban egyaránt fokozatosan csökkent, bár a kistérségben jóval magasabb volt a mutató értéke az országos és megyei szintnél. Jellemző, hogy a vizsgált 1993-2005. közötti időszakban a megyei adatoknál rosszabb halálozási mutató figyelhető meg a településen, és a vizsgált évek közül hét évben az országos adatnál is kedvezőtlenebb a halálozási mutató értéke.

Az 1000 lakosra jutó halálozások száma a kistérségi adatokhoz viszonyítva – 1997-től eltekintve – kedvezőbben alakult egészen 2004-ig a városban, bár nagy hektikusság figyelhető meg az adatokban. Többszöri emelkedés és csökkenés után 2004. évben 13,9 fő volt az 1000 lakosra jutó elhalálozottak száma, mely meghaladja a kistérségi (13,8 fő), a megyei (11,5 fő) és az országos adatot (13,0 fő). Ez a tendencia súlyosbodott 2005.-ben, amikor 14,6 főre növekedett az 1000 lakosra jutó halálozások száma (a kistérségben mérséklődött 13,7 főre, a megyében emelkedett 11,9 főre, míg az országos átlag is kedvezőtlenebb képet mutat 2004-hez viszonyítva: 13,5 fő.)

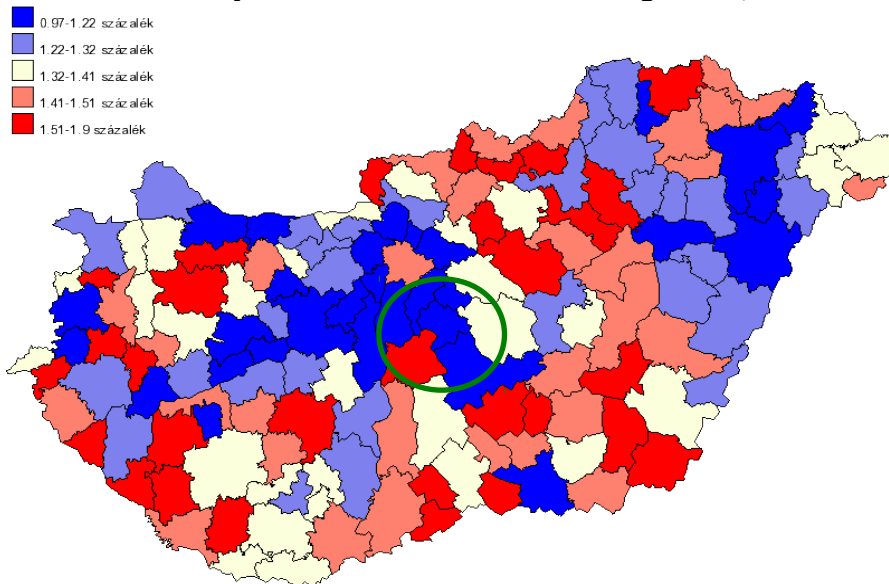
1000 lakosra jutó halálozások száma (1993-2005.)

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

Az 100 lakosra jutó halálozások számát tekintve a ceglédi kistérség átlagosnak mondható, nincs rosszabb helyzetben, mint az ország jelentős része, mely jól látható a kistérségi összehasonlító diagramban is.

100 lakosra jutó halálozások száma kistérségenként, 2003.

Forrás: VÁTI-TEIR

Az élvészületések és a halálozások száma, valamint a természetes szaporodás mértéke

év	lakó- népesség adott év végén	népsűrű- ség (fő/km ²)	élve- születés	halá- lozás	termé- szetes szaporo- dás, illetve fogyás	1000 lakosra jutó		
						élve- születés	Halá- lozás	termé- szetes szaporo- dás, illetve fogyás
1993	14618	114,2	195	193	2	13,3	13,2	0,1
1994	15221	118,9	206	223	-17	13,5	14,7	-1,1
1995	15278	119,4	179	204	-25	11,7	13,4	-1,6
1996	15249	119,1	175	228	-53	11,5	15,0	-3,5
1997	15218	118,9	150	233	-83	9,8	15,3	-5,4
1998	15127	118,2	137	220	-83	9,1	14,5	-5,5
1999	15238	119,0	161	205	-44	10,6	13,5	-2,9
2000	15238	119,0	170	213	-43	11,2	14,0	-2,8
2001	15781	123,3	172	197	-25	10,9	12,5	-1,6
2002	15814	123,5	150	210	-60	9,5	13,3	-3,8
2003	15778	123,3	169	208	-44	10,7	13,2	-2,8
2004	15839	123,7	166	220	-34	10,4	13,9	-2,1
2005	15798	123,0	162	231	-69	10,2	14,6	-4,4

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

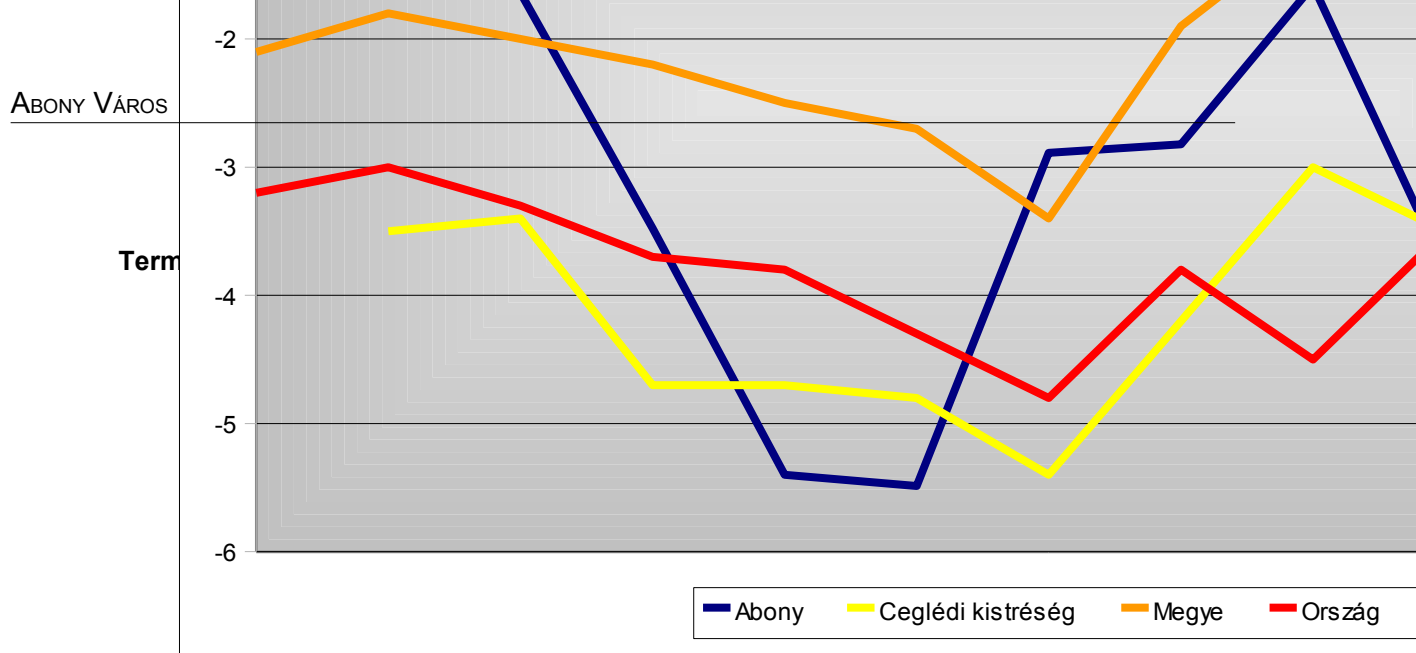
Országos jelentőségű problémát jelent a népesség állandó természetes fogyása, mely a vizsgált 1993-2005. közötti időszakban jellemző volt (itt tehát nem az összlakosság számáról beszélünk, amelyet jelentősen emel a beköltözők száma).

Bár megfigyelhető volt az élvészületések számának stagnálása és a halálozások számának kismértékű csökkenése az elmúlt években, az élvészületések száma egyetlen vizsgált évben, egyetlen viszonyítási területen sem haladta meg a halálozások számát.

Ezen rendkívül súlyos társadalmi problematika megoldása csak átgondolt kormányzati és szociális lépésekkel lehetséges.

Az 1000 lakosra jutó természetes fogyás Pest megyében – Budapestnek köszönhetően – mutatja a legkedvezőbb képet.

A természetes szaporodás illetve fogyás mutatója a településen - bár az élvészületések száma magasabb az országos átlagtól, a halálozások aránya pedig alacsonyabb – 1993-2005. közötti években (1993-tól eltekintve) mindig fogyást mutatott. A fogyás mértéke 1997-1998. között volt a legmagasabb (83 fő – 1000 lakosra vetítve -5,4 ‰), mely 2002-ig csökkent. 2002-ben újra 60 fő volt (-3,8 ‰), mely 34 főre mérséklődött 2004. évre. 2005-ben a természetes szaporodás és fogyás mutatója jelentősen romlott (-4,4 ‰-re), mely a kistérségi (-3,6 ‰), a megyei (-1,3 ‰) és az országos átlagnál (-3,8 ‰) is rosszabb képet mutat a település természetes megújuló képességéről.

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

A település lakosságszámának növekedését a migrációból származó pozitív különbözet adja. Legnagyobb mértékben 1994-ben (+620 fő), 2001-ben (+568 fő) és 1999-ben (+155 fő) volt jellemző a településre történő bevándorlás.

A vizsgált időszakon belül 1998-ban volt negatív a mutató, (8 fő) elvándorlás mutatkozott, a többi vizsgált évben pozitív volt a bevándorlás mértéke. Legalacsonyabb értéket 2003-ban mutatta, amikor + 8 fő volt a bevándorlásból származó különbözet. 2005. évben a pozitív migrációs különbözet sem tudta ellensúlyozni a népesség lélekszámának visszaesését.

Jellemzően a környező kis településekről költöznek be a városba a megélhetésüket keresők. Az aktív korú lakosság, közöttük sok fiatal, a munkalehetőség érdekében választja a városi életformát. Megfigyelhető továbbá az a sajátos tendencia hogy Budapestről kiköltöznek a családok a tiszta és élhető környezet által nyújtott életkörülmények miatt.

Összefoglalva, Abony lakosságszáma emelkedett a vizsgált években, mely a pozitív és magas migrációs különbözetnek köszönhető. A bevándorlók magas száma ellensúlyozta a település lakosságszámának természetes – bár kismértékben csökkenő – fogyását.

¹¹**2006-tól kezdődően a korábbi kedvező növekedési tendencia először megtorpant, majd sajnos negatívba fordult a csökkenő be-, a növekvő elvándorlások és az újszülöttek csökkenő száma és a halálozások igen minimális csökkenése miatt.**

3.1.2. A LAKOSSÁG FELEKEZETI ÉS ETNIKAI MEGOSZLÁSA

A lakosság felekezeti megoszlására vonatkozóan a 2001. évi népszámlálás adatai állnak rendelkezésre. A népszámlálás felvételi programja 50 évi szünet után tartalmazott vallással, felekezettel összefüggő kérdést. A válaszadás önkéntes volt. Az összeírt személy nem a vallásosságáról, a vallása gyakorlásáról nyilatkozhatott, hanem arról, hogy melyik valláshoz, felekezethez tartozónak érzi magát.

¹¹ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

Abony város lakosságának 73,84 %-a vallotta magát egyházhoz, felekezethez tartozónak. Katolikus vallásúnak vallotta magát 10.130 fő (közülük 10.105 fő római, 25 fő görög katolikusnak), vagyis a lakosság 64,4 %-a vallotta magát római katolikus vallásúnak, míg 0,2 %-a görög katolikusnak.

Meghatározó a református vallásúak aránya – 8,5 %, 1333 fő, evangélikus 0,2 % - 32 fő. Más egyházhoz, felekezethez tartozik: 0,5 % - 80 fő, izraelita vallásúnak vallotta magát 2 fő.

Abony város lakosságának gyülekezeti életét a római katolikus és a református templom biztosítja.

A népesség etnikai megoszlására vonatkozóan az utolsó hivatalos - teljes országra kiterjedő felmérés - a 2001. évi népszámlálás során készült. A népszámlálás adatai önbevalláson alapulnak, - a tapasztalatok alapján – a roma lakosság jelentős része ekkor magyarnak vallotta magát, így becslésekre kell hagyatkozni a cigány lakosság létszámát illetően. A népszámlálás adatai a roma népességre vonatkozóan ezen okok miatt nem tekinthetők pontosnak, ám azt mindenképpen jelzik, hogy a nemzeti kisebbségek közül egyedülként arányuk folyamatosan és jelentős mértékben növekszik.

A 2005. évi mikrocenzus elkészítésekor sem végeztek erre vonatkozóan publikált felmérést. Egyes településeken az Önkormányzatok rendelkeznek általában saját statisztikákkal és felmérésekkel a népesség etnikai megoszlására vonatkozóan.

A 2001. évi népszámlálás adatai alapján Abonyban a lakosság 94,0 %-a vallotta magát magyarnak, 1,4 %-a cigánynak (romani, beás) – 200 fő. Más kisebbséghez tartozók közül német (4 fő), görög (2 fő), román (2 fő), szerb (1 fő), szlovák (2 fő), szlovén (1 fő) és ukrán (2 fő) élt a településen, nem válaszolt a kérdésre 5,7 %.

A 2006. októberi kisebbségi önkormányzati választáson 216 fő vetette fel magát a kisebbségi választói jegyzékbe. A cigány lakosság érdekeit az októberben megválasztott 5 főből álló cigány kisebbségi önkormányzat képviseli.

Összefoglalva Abony város lakosai legnagyobb számban katolikus illetve református vallásúak. A település legnagyobb kisebbségi csoportját a roma lakosság alkotja, mely a lakosság kb. 1,4 %-a.

3.2. OKTATÁS, NEVELÉS

A város lakosságának oktatási színvonalát alapjában meghatározza az alapfokú és középfokú oktatás színvonala, illetve az oktatási feltételek alakulása.

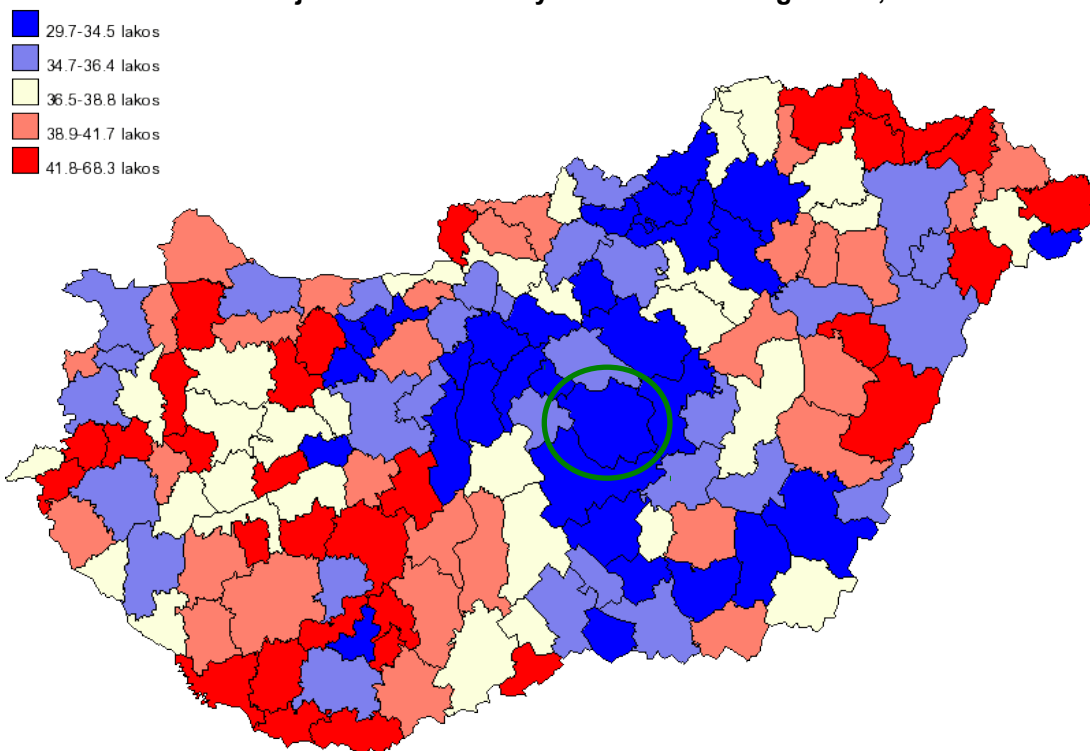
Abony város önkormányzati fenntartású részben önállóan gazdálkodó intézményei:

- Gyöngyszemek Óvodája, Pingvines Óvoda, Szivárvány Óvoda és Bölcsőde
- Gyulai Gaál Miklós Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Montágh Imre Általános Iskola, Óvoda és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Somogyi Imre Általános Iskola
- Bihari János Zeneiskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
- Kinizsi Pál Gimnázium és Szakközépiskola

3.2.1. ÓVODAI OKTATÁS

A 100 lakosra jutó óvodai férőhelyek számát tekintve a ceglédi kistérség a legjobban ellátottak közé sorolható – hasonlóképpen a legtöbb Pest megyei kistérséghez.

100 lakosra jutó óvodai férőhelyek száma kistérségenként, 2003.

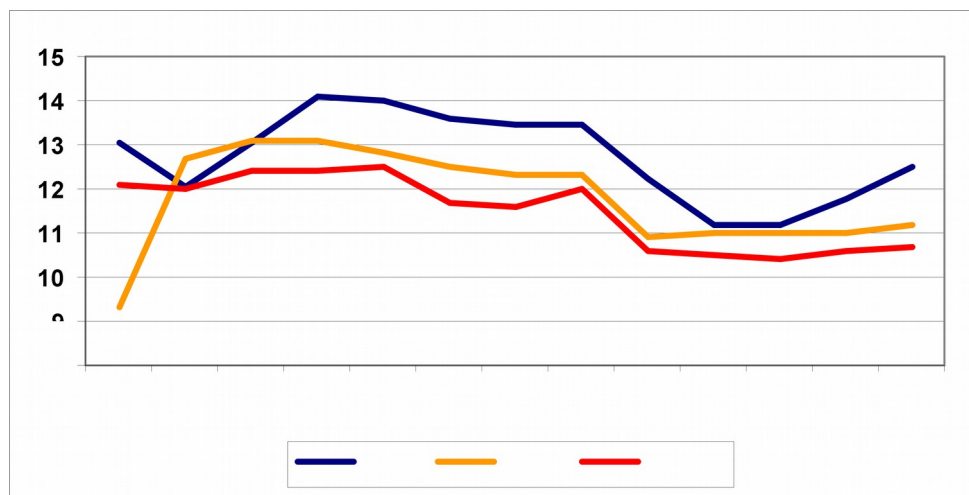
Forrás: VÁTI-TEIR

Abonyban az egy óvodapedagógusra jutó gyermekszám a megyei és országos átlaghoz viszonyítva kedvezőtlenebbül alakult a vizsgált időszakban. A városban az egy óvodapedagógusra jutó gyermekek száma – az élveszületések számának visszaesése miatt - 1996-tól kezdődően folyamatosan csökkent (hasonlóképpen a megyei és országos adatokhoz). 2002-2003. évben stagnálás, majd 2004-ben és 2005-ben kismértékű emelkedés volt megfigyelhető az óvodások számában országos, megyei és városi szinten egyaránt.

2004-ben egy óvodapedagógusra 11,8 óvodás jutott (a megyében 11,0, míg az országos átlag 10,6 óvodás volt), 2005-ben pedig 12,5 fő (a megyében: 11,2, országos átlag 10,7 fő).

Abonyban az egy óvodapedagógusra jutó gyermekek száma 1996. óta meghaladja a megyei és az országos átlagot, átlagosan 1-2 fővel. 2005-ben az országos átlagot 1,8 fővel, míg a megyei átlagot 1,3 fővel haladja meg.

Egy óvodapedagógusra jutó gyermekszám (1993-2005.)¹²

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

A 100 óvodai férőhelyre jutó óvodás gyermekek száma országos, megyei, kistérségi és városi szinten is csökkent 2001-ig. 2002-től kezdődően stagnálás és kismértékű emelkedés megfigyelhető az országos, a megyei, a kistérségi és a városi adatokban egyaránt.

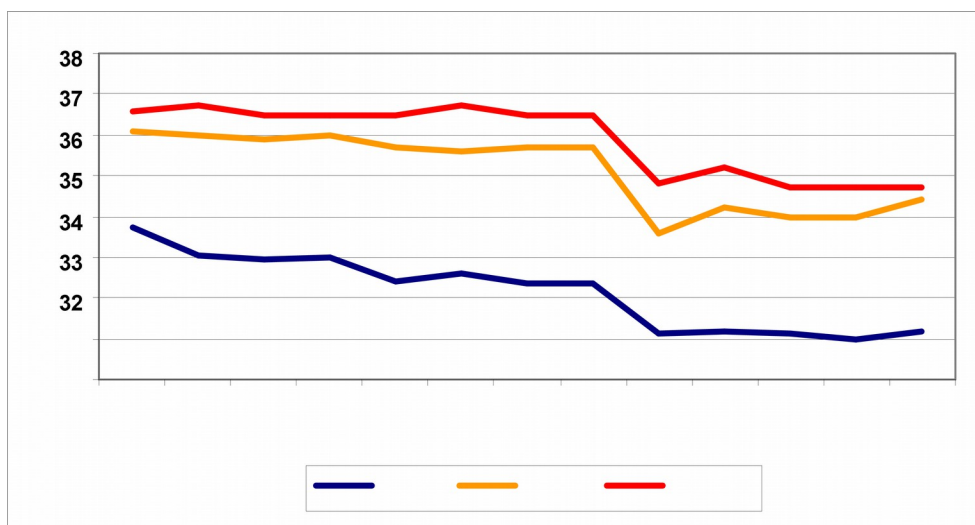
Év	óvodai férőhelyek száma	óvodás gyermekek száma	óvoda-pedagógusok száma	egy óvoda-pedagógusra		1000 lakosra jutó óvodai férőhely
				jutó gyermek	100 férőhelyre	összesen
1993	493	601	46	13,1	121,9	33,7
1994	503	578	48	12,0	114,9	33,0
1995	503	627	48	13,1	124,6	32,9
1996	503	649	46	14,1	129,0	32,9
1997	493	643	46	14,0	130,4	32,4
1998	493	611	45	13,6	123,9	32,6
1999	493	578	43	13,4	117,2	32,4
2000	493	578	43	13,4	117,2	32,4
2001	491	526	43	12,2	107,1	31,1
2002	493	536	48	11,2	108,7	31,2
2003	491	536	48	11,2	109,1	31,1
2004	491	565	48	11,8	115,0	30,9
2005	493	600	48	12,5	121,7	31,2

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

¹² Hivatalos kistérségi adat erre vonatkozóan nem áll rendelkezésre

Az 1000 lakosra jutó óvodai férőhelyek számát tekintve Abony kevésbé tekinthető ellátottnak, mint a megye többi települése illetve az ország. Valamennyi vizsgált időszakban kevesebb óvodai férőhely jutott 1000 lakosra, mint a megyében és az országban. Az 1000 lakosra jutó óvodai férőhelyek száma folyamatosan esett vissza, tehát a gyermekszám csökkenése és az óvodai összevonások együttes hatása a férőhelyek számának visszaesésében éreztette hatását. 2004-ben Abonyban 30,99 férőhely jutott 1000 lakosra, mely alacsonyabb ellátottsági szintre utal, mint Pest megye (34 fő) illetve az országos viszonylat (34,68 fő). 2005-ben 31,2 fő volt az 1000 lakosra jutó óvodai férőhelyek száma, míg a megyében 34,4 fő, országos viszonylatban pedig 34,7 fő.

1000 lakosra jutó óvodai férőhely száma (1993-2005.)¹³

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

Abonyban egy bölcsőde és három óvoda biztosítja a gyermekek óvodai oktatását:

1. Gyöngyszemek Óvodája
2. Pingvines Óvoda
3. Szivárvány Óvoda és Bölcsőde

A Gyöngyszemek Óvodája a város központjában a Köztársaság úton illetve további három telephelyen (Apponyi u., Szelei u., Ujszászi u.) biztosítja 8 csoportban, 217 kisgyerek számára a gondozást.

Az óvodában pedagógiai tudatossággal biztosítják a gyermekek testi, lelki szükségleteinek kielégítését, egészséges életmódra szoktatását, értelmi, érzelmi nevelését és szocializációjukat. A gyermekek fejlődését differenciáltan, saját fejlődési ütemükhöz igazítva segítik. Az óvoda célja az, hogy minden gyermek a saját lehetőségeihez képest fejlődjön. Az Óvoda saját ME-SE programját is ennek jegyében alkotta meg. A program címében szereplő szótagok a ME=Megismerni és SE=Segíteni szavak rövidítéséből származik.

Az óvodában szakmailag jól képzett, átlagban 20 év szakmai gyakorlattal rendelkező óvónői kollektíva dolgozik. Az óvónők alapdiplomájuk mellett további szakképesítéssel is rendelkeznek: 2 fejlesztő óvodapedagógus, 2 felsőfokú gyógypedagógiai asszisztens, 1 nyelv- és beszédfejlesztő óvodapedagógus, mentálhigiénés szakember, óvodai szakértő van.

¹³ Hivatalos kistérségi adat erre vonatkozóan nem áll rendelkezésre

A Pingvines Óvoda központi Bethlen Gábor utcai óvodájában három csoportban (Cica-mica nagycsoport: 27 fő, Bambi kiscsoport: 28 fő és Micimackó középső csoport: 29 fő) folyik a nevelési munka. Alaptevékenységi körében az óvoda ellátja a gyermekek személyiségének és képességeinek harmonikus fejlesztését, közösségi életre történő felkészítését valamint a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztését, fejlődésének elősegítését. Helyi sajátos tevékenységközpontú programjuk gyermekközpontú. Alapvető feladatuk, hogy tevékenységeken keresztül és tevékenységek által fejlesszék a gyermekek képességeit.

A Pingvines Óvodának két telephelye van: Garas-féle intézményegység és az Arany János úti intézményegység. A Garas-féle intézményegységben a Mazsola középső csoportban 30, a Manócska nagycsoportban pedig 29 óvodás kapott elhelyezést. Az Arany János úti intézményegységben két csoport működik: a Napocska nagycsoport 30 fővel és a Csigá-bigá kiscsoport 28 fővel.

A Szivárvány Óvoda és Bölcsőde a Tószegi úton kapott helyet. Jelenleg 186 kisgyermek számára biztosítják a szeretetteljes, biztonságot adó, érzelmekben gazdag bölcsődei és óvodai életet.

Az Óvoda helyi nevelési programja (Komplex prevenciós óvodai program) alapján a játékot tudatosan kívánják felhasználni az egyéni képességek fejlesztésére, a tehetség kibontakoztatására. A gyermekek napi fő tevékenysége a játék, melyből kiindulva komplex módon töreksenek a környező világ megismertetésére. Homogén illetve vegyes csoportjaik vannak, az óvodapedagógusok általában felmenő rendszerben vezetik a csoportokat, ezzel is erősítve a gyermek és a szülő kötődését az óvodapedagógushoz.

Az intézményekben az alábbi csoportlétszámmal működnek.

2006. október 1.	Gyöngyszemek Óvodája				Pingvines Óvoda		Szivárvány Óvoda és Bölcsőde				Montágh Óvoda	
2005/2006. nevelési év eleje (létsz/csoport)	220/8				200/7		Óvoda: 184/7 Bölcsőde: 11/1				11/1	
2005/2006. nevelési év vége (létsz/csoport)	225/8				203/7		Óvoda: 189/7 Bölcsőde: 18/1				11/1	
2006/2007. nevelési év eleje (létsz/csoport)	218/8				222/7		Óvoda: 172/7 Bölcsőde: 16/1				9/1	
Férőhelyek száma	163 fő				178		Óvoda: 157 fő Bölcsőde: 12/1				12	
Alapító Okiratban eng. (létsz/csoport)	200 /8				200/8		Óvoda 175 /7 Bölcsőde: 12 /1				12/1	
A csoportok létszáma a nevelési év elején	Fő	Hátr. helyz	SNI	Lét - sz.*	Fő	Hátr. helyz	Fő	Hátr. helyz	SNI	Lét - sz.*	Hátr. helyz	3
	30	6	-	30	27	7	29	2		29		
	22	7	2	26	28	5	28	6		28	SNI	3
	26	15	-	26	30	7	27	7		27	2x	
	30	7	-	30	24	12	26	7	1	27		
	28	7	-	28	30	7	19	1		19	SNI	6
	27	2	-	27	26	4	22	6	1	23	3x	
	27	11	-	27	28	12	21	4		21		
	26	6	-	26	29	8	172	33	2	174		
	216	61	2	220	222	62						
Átlag 27,5				Átlag 27,8		Átlag 24,8				Létszám* 24		

*Létszám: SNI-vel növelt gyermeklétszám

Forrás: Önkormányzati statisztika

Sokoldalúan képzett, gyermekszerető nevelőtestület foglalkozik a gyermekekkel, a szakképzett óvónők között vannak fejlesztőpedagógusok, mentálhigiénés, zeneterapeuta és gyógytestnevelés irányultságú szakemberek.

Mindhárom intézményben a COMENIUS 2000 I. minőségbiztosítási modell került kiépítésre.

A 2006/2007. nevelési évet 619 óvodás gyermek kezdte meg az óvodákban, 26 %-uk hátrányos helyzetűnek minősül. A nevelési év kezdetén a 24 óvodai csoportból 13 csoportban 42 fővel lépték túl a közoktatási törvényben meghatározott maximum 25 fős létszámot, ennek OKÉV engedélyét már megkapta az Önkormányzat.

Az óvodai felvételeknél a jelentkezők száma meghaladta az óvodába felvehető gyermekek számát, így az óvodáknak 40 gyermek felvételét kellett elutasítani. A helyhiány miatt elutasított gyermekek közül 13 szülő nyújtott be fellebbezést, ők felvételt nyertek, de sok esetben nem az általuk megjelölt intézménybe.

Minden intézményben problémát jelent a zsúfoltság, valamint a csoportszobák mérete – legtöbb helyen kicsi és többségük nem alkalmas 25-30 gyermek befogadására.

A személyi feltételek megfelelőek az óvodákban.

Alkalmazottak	Gyöngyszemek Óvodája	Pingvines Óvoda	Szivárvány Óvoda és Bölcsőde		Montágh Óvoda
			Óvoda	Bölcsőde	
pedagógus	17	17	14	-	2
➤ szakvizsgázott	4	2	5	-	-
dajka, gyermekfelügyelő	8	8	8	1	2
fűtő-karbantartó	1	1		1	-
adminisztrátor	1 (4 órás)	1 (4 órás)	1 (4 órás)		-
csecsemőgondozó	-	-	-	3	-
takarítónő	-	1 (4 órás)		1	-
Álláshelyek száma	27	28	28,5		4
Alkalmazotti létszám	26,5	28	28,5		4
Közhasznú dolgozók	-	1		-	-

Forrás: Önkormányzati statisztika

A 2006/2007. nevelési évtől a Pingvines Óvodában csoportbővítés történt, mely 3 fővel (2 óvodapedagógus, 1 dajka) növelte meg az óvodai dolgozók számát. A többi óvodában változatlan létszám mellett folyik a nevelői munka. Az EGYMI logopédusai végzik az óvodákban a beszédhibás gyermekek differenciált fejlesztését.

Az óvodákban képzésben fog részesülni:

- Gyöngyszemek Óvodában: 3 fő továbbképzésben, 2 fő szakvizsgázik, részben támogatják 2 fő képzését, 1 fő saját költségén tanul
- Pingvines Óvodában: 2 fő továbbképzésben, 1 fő szakvizsgázik, részben támogatják 2 fő képzését
- Szivárvány Óvodában és Bölcsődében: 2 fő továbbképzésben részesül, részben támogatják 1 fő képzését

A Szivárvány Óvodában és Bölcsődében 1 fő óvodapedagógus, a Gyöngyszemek Óvodában pedig legalább félállású 1 fő technikai dolgozó és 1 fő fejlesztő pedagógus iránti igény merült fel. Mindhárom óvodában 4 órás helyett 8 órás óvodatitkár alkalmazása vált indokolttá.

Az Óvodák műszaki technikai színvonalát és felszereltségét folyamatosan fejlesztik, 2006. évben megvalósított fejlesztések az alábbiak voltak

- Gyöngyszemek Óvodája: A Szelei úti óvoda játszóudvarán megtörtént az udvari játékok szabvány szerinti javítása, melyet a gyártó cég végzett el garanciális kötelezettségének eleget téve.
- Pingvines Óvoda: Egy óvodai csoportszobával bővült a férőhelyek száma a nyár folyamán.
- Szivárvány Óvoda és Bölcsőde: Október elején megkezdődtek a felújítási munkálatok (nyílászárók, tetőszigetelés, homlokzatszigetelés)
- Mindhárom óvodában megtörtént a tisztasági meszelés, valamint beszerzésre kerültek a legszükségesebb eszközök, figyelembe véve a kötelező eszköz- és felszerelési jegyzékben előírtakat.

Az óvodák tervezett fejlesztései és megoldandó feladatai:

- A gyermekek gondozásához, tisztálkodásához és foglalkoztatásához szükséges eszközök beszerzése.
- A tálaló konyhák szakhatósági engedélyének kérése folyamatban van, az ÁNTSZ ellenőrzés megtörtént.
- Az udvari játékok biztonságtechnikai felülvizsgálata a törvényi előírásoknak megfelelően megtörtént. A Szelei úti óvoda kivételével szinte az összes udvari játék balesetveszélyes, illetve az előírásoknak nem felelnek meg. A jegyzőkönyv alapján a játszótéri eszközök egy részét le kell bontani, más része átalakításra, felújításra szorul.
- Az intézmények évek óta jelzik, hogy szükséges a teljes óraszámú óvodatitkár alkalmazása, illetve az étkezéssel kapcsolatos adminisztrációs munka felülvizsgálata.
- A magas csoportlétszámok miatt fokozott baleset- és járványveszély az óvodákban.
- A fenntartó 2008. augusztus 31-ig kapott OKÉV engedélyt a kötelező eszköz- és felszerelésjegyzékben meghatározott helyiségek, felszerelések pótlására, de ezen a területen jelentős a lemaradás.
- A Pingvines Óvoda Arany János úti óvodaegységében kézmosót kell kialakítani (2007. szeptember 1.-jei határidővel), a központi épület konyhájában fel kell számolni a régi üstököt. Az óvoda központi részén az esőcsatorna teljes cseréje szükséges, valamint szükségessé vált a beltéri festés, mázolás az Arany János úti egységben.
- A Szivárvány Óvodában és Bölcsődében a gázkazánok cseréje és a fűtésrendszer korszerűsítése vált esedékessé, valamint a kerítés általános felújítása szükséges. Szükség van egy – szivattyúval ellátott – fűtő kút építésére (locsolás, portalanítás) egyaránt. A Szivárvány Óvodában szülői segítséggel az öltöző tapétázását és a PVC cseréjét szükséges megvalósítani, valamint a csoportszoba falfestését.
- A Gyöngyszemek Óvodában: az udvari játékok felújítása, legalább 6 csoportra való ágynemű és takaró beszerzése, a 2 csoportszobába új asztalok és székek vásárlása, az óvodai fektetők legalább 5 csoport részére és a dajkák HACCP szerinti munkaruha igényének kielégítése vált szükségessé.

¹⁴Az Apponyi Albert utcai központi óvoda – pályázati támogatással – három csoportszobával bővül a közeljövőben – a települési intézmények jelenlegi túlszűfolttségének megszüntetése és a megváltozott jogszabályi előírások betartása érdekében.

¹⁴ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

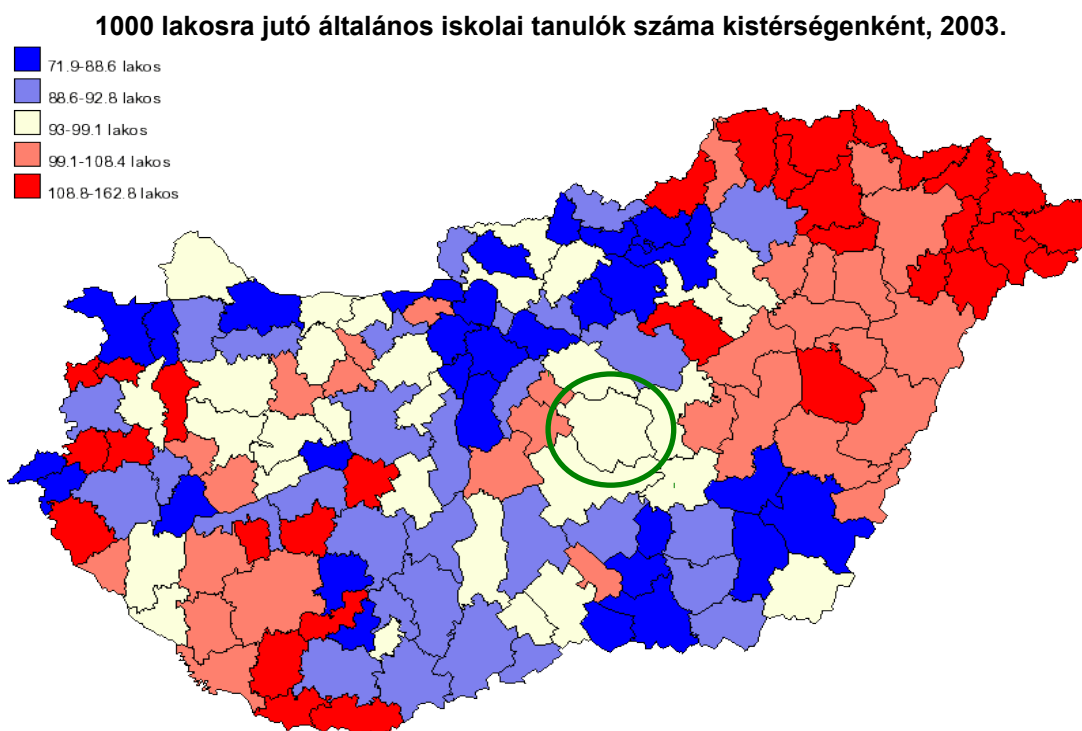
3.2.2. ALAPFOKÚ OKTATÁS

A lakosság iskolai végzettségének alakulását befolyásolja a kistérségi, illetve a megyei és régiós oktatási lehetőségek minősége és mennyisége, a közöttük történő választás lehetősége, illetve az itt folyó oktatás színvonala. Az általános iskolai oktatást két mutatóval jellemezhető:

- az 1000 lakosra jutó tanulói létszám melyet meghatároz az iskolaköteles korú lakosság nagysága az adott településen
- osztályteremek száma és a tanulók száma, melynek hányadosa megmutatja az egy osztályteremre jutó tanulók számát.

Magyarországon az 1000 lakosra jutó általános iskolai tanulók száma 1993-2005. között 98,2 főről 85,2 főre csökkent. (Kismértékű emelkedés volt megfigyelhető 1997-ben - 101 főre - ezt követően azonban jelentős visszaesés történt.) 2004-ben - az előző évhez viszonyítva kismértékben emelkedve (2003. - 90 fő) - 91 főre növekedett az 1000 lakosra jutó általános iskolai tanulók száma, 2005. évben pedig újabb jelentős csökkenés volt tapasztalható 85,2 főre. Pest megyében kismértékben ugyan, de folyamatosan csökkent az általános iskolai tanulók száma, 1993-2005. között 98 főről 85,8 főre. A megyei adatokat tekintve 1995-1999. között az általános iskolások létszámában stagnálás következett be, majd 1999-2000. között kismértékű növekedés, majd pedig újra jelentős és folyamatos csökkenés.

A ceglédi kistérségben a megyei és országos adatokat meghaladó az 1000 lakosra jutó általános iskolai tanulók száma viszonylag állandó 97-100 fő között mozog. 1994-2005. között 98 főről 93 főre csökkent. A ceglédi kistérség helyzete az 1000 lakosra jutó általános iskolás tanulók száma tekintetében a többi kistérséghez viszonyítva átlagosnak mondható, melyet a következő ábra is mutat.

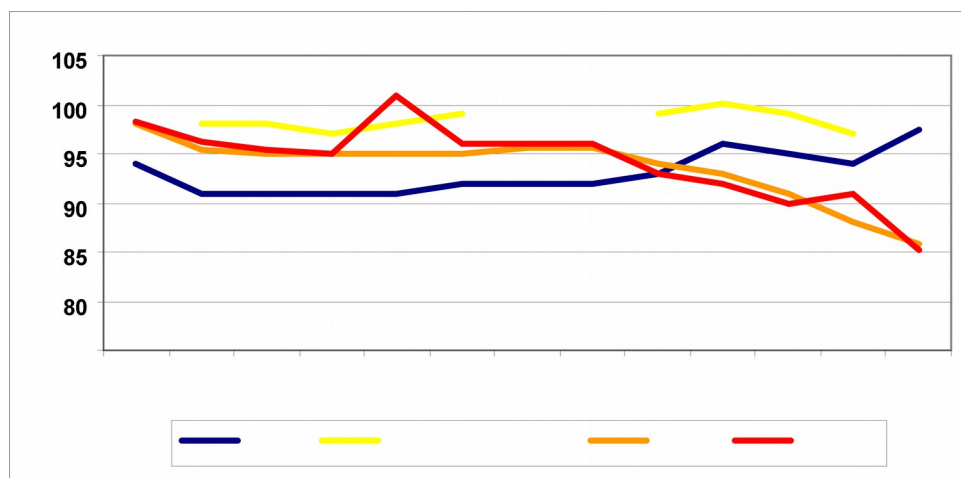

Forrás: VÁTI-TEIR

Abonyban az 1994. évi visszaesést követően stagnált, majd emelkedett az 1000 lakosra jutó általános iskolai tanulók száma, mely 2002-ben elérte a 96 főt, ezt követően kismértékben visszaesett, 2004-ben 94 főre. A 2005-ös év ebből a szempontból újra kedvezőbb képet mutat, hiszen az általános iskolai tanulók száma újra emelkedést mutatott (98 fő). Abonyban

az 1000 lakosra jutó általános iskolai tanulók száma 2005-ben jóval meghaladta a kistérségi, a megyei és az országos átlagot egyaránt.

1000 lakosra jutó általános iskolai tanulók száma (1993-2005.)

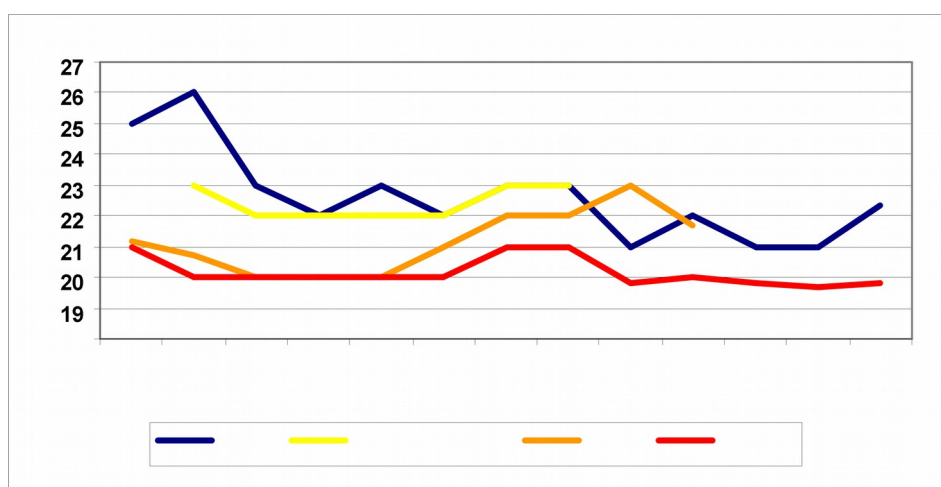

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

Magyarországon 1993-2005. között 21-ről 19,8-ra csökkent az egy osztályra jutó általános iskolai tanulók száma. 1993-ban, 1999-2000-ben 21 fő volt, míg 1994-1998 között 20 főn stagnált az átlagos osztálylétszám. 2001-2005. között (a 2002. évi 20 főtől eltekintve) kismértékű csökkenés volt megfigyelhető az osztálylétszámában. 2005-ben kismértékben emelkedett a 2004. évi adatokhoz viszonyítva az egy osztályra jutó általános iskolások száma (19,7 főről, 19,8 főre). Pest megyében az országos adatokkal egyező volt 1998-ig, 1999-től kezdődően kismértékben meghaladja az egy osztályra jutó általános iskolások száma az országos adatot, 2005-ben 20,8 fő volt. A ceglédi kistérségben minden vizsgált évben az országos átlag fölötti volt az egy osztályba járó diákok száma.

Az egy osztályra jutó általános iskolai tanulók száma Abonyban minden vizsgált évben meghaladta az országos átlagot, 2001-ig pedig a megyei és a kistérségi átlag fölött maradt. 2004. évben 21,0 fő, 2005-ben pedig 22,4 fő volt az egy osztályra jutó általános iskolai tanulók száma, tehát az osztálytermek kihasználtsága magasabb, mint az országos átlag, 2005-ben jóval meghaladta (1,6 fővel a megyei és 2,6 fővel az országos átlagot).

Egy osztályra jutó általános iskolai tanulók száma (1993-2005.)

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

Általános iskolák:

1. Gyulai Gaál Miklós Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
2. Montágh Imre Általános Iskola, Óvoda és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény
3. Somogyi Imre Általános Iskola

A Gyulai Gaál Miklós Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

Az Intézményt a Magyar Királyi Vallási- és Közoktatásügyi Miniszter alapította 1902-ben.

Feladata az általános műveltséget megalapozó alapfokú nevelés és oktatás. A nevelés, oktatás lehetővé teszi a tanulók érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelő középiskolai, illetve szakiskolai továbbtanulást, pályaválasztást.

Az intézmény feladata továbbá:

- A részképesség zavarral küszködő tanulók fejlesztése
- A hátrányos helyzetű tanulók képesség-kibontakoztató felkészítése
- Szurdopedagógiai integrált oktatás ellátása
- Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatása
- Emelt óraszámú ének-zene és idegen nyelv oktatása
- Alapfokú művészet-oktatás
- Zeneművészeti
- Táncművészeti
- Képző- és iparművészeti
- Szín- és bábművészeti szakágakon
- Napköziotthoni és tanulószobai ellátás
- Iskolai intézményi étkeztetés
- Diáksport.

A Kálvin János úti iskola mellett a Vasút úton és a Szelei úton található az iskola két kihelyezett telephelye.

A Montágh Imre Általános Iskola, Óvoda és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény a Bicskei úton található, további két kihelyezett telephelye a Csillag és a Semmelweis utcán.

Az intézmény feladata a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, iskolai életmódra felkészítése, a sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű általános műveltséget megalapozó alapfokú nevelése és oktatása. A nevelés, oktatás lehetővé teszi a tanulók érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelő középiskolai, ill. szakiskolai továbbtanulást, pályaválasztást.

Az intézmény ellátja a középsúlyos fogyatékos gyermekek óvodai nevelését, iskolai életmódra felkészítését. Az intézmény feladata továbbá:

- Otthoni gyógypedagógia konduktív ellátás
- Napköziotthoni és tanulószobai ellátás
- Intézményi étkeztetés
- Diáksport

Az intézmény felépítése:

- 6 általános iskolai osztály (71 fő tanulásban akadályozott ill. értelmileg akadályozott tanulókkal)
- Speciális óvoda 12 fővel
- Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Az óvodai nevelés: 1993-ban gyermekorvosok, védőnők segítségével feltérképezték a speciális fejlesztésre szoruló gyermekeket és családtagjaikat, majd pályázatot írtak ki a csoport létrehozására. A pályázaton elnyert pénzből és teljes mértékű önkormányzati támogatásból a Tószegi úti Óvoda részleges átalakításával 1993. október 1-jén 10 gyermek és 4 felnőtt létszámmal kezdte meg működését a speciális óvodai csoport. Szervezetileg az óvoda egy csoportjaként, majd 1996-tól a Montágh Imre Általános Iskola óvodai csoportjaként és szakmai felügyeletével látják el munkájukat.

Az iskolai nevelés: Abonyban az 1950-es években megnőtt az értelmi fogyatékos (imbecillis-debilis) – jelenlegi terminológia szerint tanulásban ill. értelmileg akadályozott (sajátos nevelési igényű – SNI) gyerekek létszáma. A Szelei úti Általános Iskola közvetítésével a szülők kérték ezeknek a gyerekeknek a felvételét a Pest megyéhez tartozó, Csobánkán működő Gyógypedagógiai Intézetbe. Az akkori, ottani igazgató Koncz Dezső, aki egyben a Pest Megyei Kisegítő Iskolák Megyei Főfelügyelője volt, javasolta, hogy Abonyban a Szelei úti Általános Iskola létesítsen kisegítő tagozatot egy tanulócsoporthal.

1957-58-as tanévben Polgár Lajosné tanítónő – aki évekig első osztályt tanított – vállalta az értelmi fogyatékos tanulók nevelését-oktatását. 14 különböző korú tanuló, 4 osztályból összevontan képezte az első csoportot. A Kölcsey úti tagiskolában lévő két tanteremből egyet átadott erre a célra az általános iskola.

1964-ben emelkedett a tanulók létszáma, ezért egy tanulócsoporthal bővült a kisegítő tagozat.

A létszám további emelkedése miatt 1971-ben újabb csoportok létesültek. Ezek a Szelei úti Általános Iskola udvarán lévő régi, külön épületben nyertek elhelyezést. Ebben a tanévben már délutáni napközis foglalkozásra is adódott lehetőség. Az étkeztetés az általános iskola napközis ebédlőjében történt. A Nagyközségi Tanács hozzájárult ahhoz, hogy önálló Kisegítő Iskola létesüljön. A Bicskei út 2. sz. alatti tagiskolát megkapták erre a célra. Az önállósítás után szakképzett igazgatót kapott az iskola Dr. Vass János személyében, aki 1974. januárjában a Gyógypedagógiai Főiskola tanára lett. 1974. január 1-jén Dévay Jánosné neveztek ki az igazgatói teendőket ellátására.

1977. január 1-től az új igazgató Fehér Jánosné. Közben 1979-ben a Nagyközségi Tanács a kisegítő iskolát 246 ezer forinttal támogatta, mely társadalmi összefogással emeletes épülettel gazdagodott. A tanulói létszám 70-80 fő között változott. Az oktatás mellett nagy hangsúlyt kapott a nevelés, amely a kulturális élet, a sport terén és a szülői munkaközösség bevonásával egyre szélesebb körben bontakozott ki. Ehhez kapcsolódott a továbbra is színes üttörőmozgalmi tevékenység. Az iskola tanulói eljutottak a megyei szintű versenyekre, rendezvényekre, nyári táborozásokon vettek részt. 1983-ban megszűnt az iskola önállósága, mert a tanulók létszáma erőteljesen lecsökkent. Így nem volt gazdaságos az önálló iskolát fenntartani. Ismét a Szelei úti, illetve akkor már Somogyi Imre nevét viselő általános iskolához csatolták vissza. Az intézmény 1988. február 1-én újból önálló iskola lett, Dr. Vass János vezetésével.

1992. január 1-én megszűnt a Kisegítő Iskola név, az intézmény azóta Montágh Imre Általános Iskola néven működik tovább, a tanulásban és értelmileg akadályozott gyerekek nevelési és oktatási feladatainak ellátása céljából. Ekkor új szervezeti feltételekkel kezdődött meg a munka. Kilenc tanulócsoporthoz mellett egy napközis és négy tanulószobai csoport működött. Ezzel sikerült biztosítani azt, hogy az iskola teljes tanulólétszáma egész napos pedagógiai ellátást kapjon. Ekkor a tantestület 16 fős létszámából 3 fő gyógypedagógus, 5 tanár, 4 tanító és 4 fő képesítés nélküli nevelő volt.

1993. október 1-jén megalakult a speciális óvodai csoport hat autista, három Down szindrómás és két halmozottan fogyatékos gyermek ellátásával.

1995. november 17-e óta András István vette át az igazgatói feladatokat ellátását, az önkormányzat felkérésére. Céljai közül egyik legfontosabbnak tekintette újra szakképzett pedagógusokkal dolgozni, akik értik, elfogadják a másságot, az értelmi fogyatékosokat. Nyitott, gyermekcentrikus oktatási intézményt alakított ki a tantestülettel egyetértésben. Jelenleg is ő vezeti az intézményt.

Az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény kialakulása

2005. nyarán a Montágh Imre Speciális Általános Iskola és Óvoda szervezeti átalakuláson ment át és a neve is megváltozott. A változás oka az Európai Unióhoz való csatlakozás, mely új oktatáspolitikai törekvéseket eredményezett, ehhez kapcsolódóan megváltoztak a törvényi szabályozások.

A törvényi szabályozók a SNI terminológia bevezetésével és az integrációs törekvésekkel új kihívás elé állították a többségi általános iskolákat és egyúttal lehetőségeket kínáltak a szegregált intézményeknek az átalakulásra – a SNI tanulók további esélyegyenlőségének további megsegítése érdekében.

Lehetőség nyílt az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménnyé alakulásra. Az új intézménytípus különböző foglalkoztatási formák megvalósítását teszi lehetővé. Az Intézmény a logopédia ill. a gyógytestnevelés városi szintű ellátását, valamint a gyógypedagógiai tanácsadás keretében történő segítségadást vállalta fel.

Az intézmény gyógypedagógusa a két általános iskola között osztja meg a rendelkezésre álló heti 11 óráját, a két gyógypedagógiai asszisztens, pedig heti 20 órában segíti a sajátos nevelési igényű tanulókat a többségi általános iskolákban.

A 2005/2006. tanévtől kezdte meg működését a településen a Montágh Imre Általános Iskola, Óvoda és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény keretén belül a **Gyógypedagógiai Módszertani és Szakszolgálat**. Működési területük a város valamennyi intézményére kiterjed.

A Szakszolgálat működéséhez biztosított a személyi feltétel:

- Gyógypedagógus tanácsadás 15 óra – 2 fő
- Logopédia 69 óra – 5 fő
- Gyógytestnevelés 11 óra – 1 fő
- Gyógypedagógiai asszisztensi ellátás 40 óra – 2 fő

A Szakszolgálat által ellátott gyermekek száma a 2006/2007. tanévben:

- 49 fő SNI gyógypedagógiai nevelése
- 263 fő beszédhibás logopédiai kezelése
- 47 fő gyógytestnevelési ellátása
- **Gyermekek száma összesen: 359 fő**

A Somogyi Imre Általános Iskola névadója Somogyi Imre, Kossuth díjas szobrászművész, a város szülötte. Az Általános Iskola a 2004-2005-ös tanévben ünnepelte a központi épület alapkövetételének 75. évfordulóját.

Az Iskola tanulói létszáma 1994-től emelkedő tendenciát mutat, jelenleg 781 fő.

Az iskolában 1981 óta működik emelt óraszámú testnevelés oktatás, melynek legfontosabb célja Abony utánpótlás sportjának biztosítása, valamint az egészséges életmódra nevelés. Az iskola tanulói az országos versenyeken szép eredményeket érnek el.

Az iskolában emelt óraszámú matematika és informatika csoportok működnek, 4 csoportban, emelt óraszámú angol és német oktatás folyik 5 csoportban, az órák célja a tehetséggondozás. A középiskolai előkészítő foglalkozások magyar és matematika tantárgyból 6 csoportban folynak, melynek célja a sikeresebb felvételi vizsga megírása. Felzárkóztató foglalkozásokat tartanak alsó tagozatban a 4. évfolyamon, felső tagozatban 6. és 8. évfolyamon matematika és magyar tantárgyakból. A fejlesztő foglalkozások segítik a részképesség-zavarral küszködő tanulók tanulmányi munkáját.

Az iskolában 36 szakkör működik, amelyek szintén a tehetséggondozást és felzárkóztatást segítik. A foglalkozások kb. 50 %-át a pedagógusok díjazás nélküli óraként látják el.

Az intézmény feladata az általános műveltséget megalapozó alapfokú nevelés és oktatás. A nevelés, oktatás lehetővé teszi a tanulók érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelő középiskolai, illetve szakiskolai továbbtanulást, pályaválasztást.

Az intézmény feladata továbbá:

- A részképesség zavarral küszködő tanulók fejlesztése
- A roma interkulturális oktatás előtérbe helyezése
- A hátrányos helyzetű tanulók képesség-kibontakoztató felkészítése
- Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatása
- Emelt óraszámú testnevelés, idegen nyelv és matematika-informatika oktatása
- Napközi otthoni és tanulószobai ellátás
- Iskolai intézményi étkeztetés
- Diáksport

A Gyulai Gaál Miklós Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézményben 688 fő, a Montágh Imre Általános Iskola, Óvoda és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményben 781 fő, míg a Somogyi Imre Általános Iskolában 73 fő tanul.

Az Általános Iskolát személyi feltételei megfelelőek, a 2006/2007. tanévben az alábbiak szerint alakultak.

Intézmények	Gyulai	Somogyi	Montágh
Pedagógusok összesen:	55	56	20
Pedagógus álláshely	55	56	20
Pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazott	1,5	1,5	5 fő
Iskolatitkár, adminisztrátor	1,5	1,5	1
Karbantartó, kertész	2,5	3	1
Takarító, konyhai dolgozó	7,5	7,5	1,5
Alkalmazottak összesen	13	13,5	8,5
Álláshely összesen	13	13	8,5

Az iskolákban képzésben fog részesülni:

- A Gyulai Gaál Miklós Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézményben: 10 fő továbbképzésben, 4 fő szakvizsgázik, 4 fő képzését támogatják, részben támogatják 2 fő képzését pályázaton nyert forrásból, 4 fő saját költségén tanul
- Montágh Imre Általános Iskola, Óvoda és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményben: 5 fő továbbképzésben, 3 fő szakvizsgázik, részben támogatják 4 fő képzését
- Somogyi Imre Általános Iskolában: 8 fő továbbképzésben részesül, 1 fő szakvizsgázik, részben támogatják 8 fő képzését, 1 fő saját költségén tanul.

Az iskolák oktatási és működési feltételeit folyamatosan fejlesztik, a 2006. év nyarán az alábbi tárgyi eszköz beszerzések történtek, illetve az oktatási feltételek javulása következett be:

- Gyulai Gaál Miklós Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézményben: felújítások, tisztasági meszelések, 18 tanterem festése, 1 tanterem linóleumozása, 8 tanterem lambériázása, a 3 felgyújtott tanterem teljes helyreállítása, a Szolnoki úti telephelyen szülők – pedagógusok – alapítvány – vállalkozók összefogásával a fiú mosdó és fajtékos játszóhely kialakítására került sor.
- Somogyi Imre Általános Iskola: Felújítások, tisztasági meszelések, 2 tanterem műanyagpadlózása, padok, székek, táblák felújítása, orvosi szoba, gazdasági iroda, mosdó és fejlesztő szoba kialakítása, 1 db motoros fűrészes, 1 db fűkasza, 3 db porszívó beszerzése, DSE finanszírozásból salakos pálya felújítása.

Az Intézmények felmerülő szükségletei:

Gyulai Gaál Miklós Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény:

- Az épületek állaga (csatorna, külső homlokzat, nyílászárók, lépcsők) nagyon rossz, ezért az intézmény felújításának mielőbbi megkezdése szükséges.
- Nincs az iskolának tornaterme, csak tornaszobái, ezekből az egyik egészségtelen.
- Az iskolai bútorok elhasználódtak, elavultak.
- Gondot jelent a közoktatási törvény és 138/1192. kormányrendelet módosításának gyakorlati alkalmazása.

Somogyi Imre Általános Iskola:

- Nagyon sok a hátrányos helyzetű gyermek, akik egyben tanulási nehézségekkel is küszködnek. Pedagógiai asszisztensi állással vagy fejlesztő pedagógusi státusszal lehetne javítani ezen a helyzeten, két fő pedagógiai asszisztensre lenne szükség.
- A nagy távolságok miatt a technika oktatása féléves tantárgy lett, így a tanulókkal a technika-kert gondozását nem tudjuk vállalni. A testnevelés órára is kísérni kell a tanulókat, ezért a tanórák néhány perccel rövidebbek.
- Nagyon sok az adminisztrációs és gazdasági munka, rengeteg kimutatást kell készíteni a vezetőnek és a helyetteseknek, így egyre kevesebb idejük jut a pedagógiai munkára.
- A nyílászárók, világítótestek cseréje, minden egységnél teljes mázolás és festés szükséges. A Radák úti és az Abonyi L. úti iskola területe nagy, gondozása és karbantartása problémát jelent, ezért javasolt valamilyen városi megoldás.

Montágh Imre Általános Iskola, Óvoda és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény:

- A volt tejbegyűjtő épületének átalakítása iskolaépületté
- Gyógypedagógiai asszisztens felvétele indokolt.

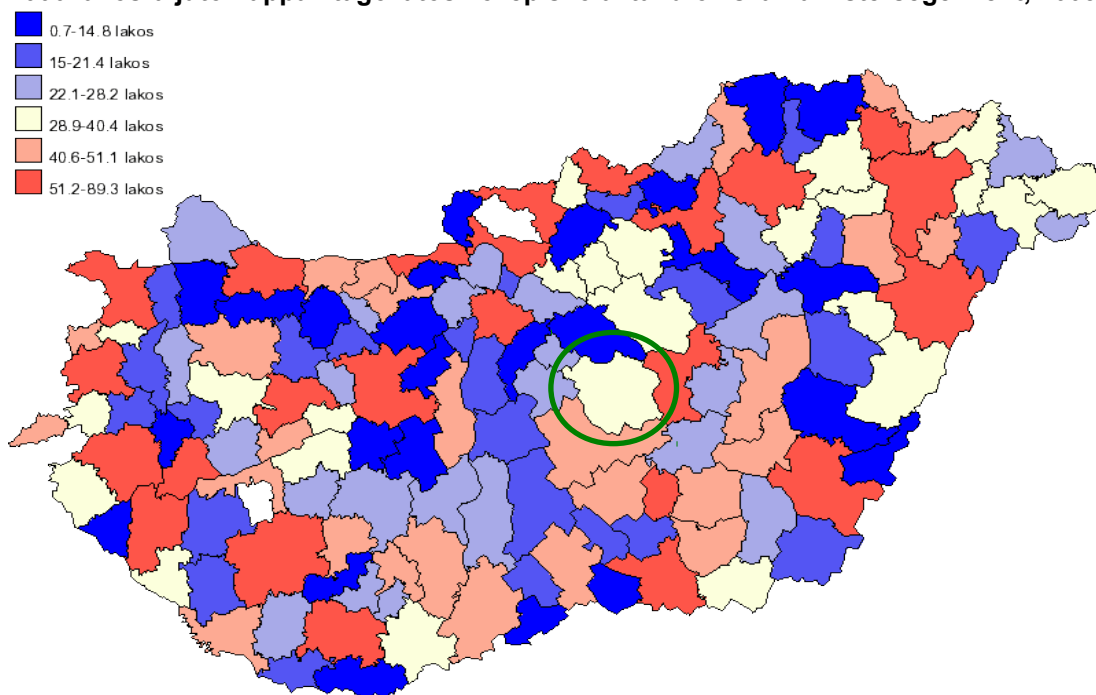
¹⁵Elkészült mindkét általános iskola energetikai korszerűsítése és a Somogyi Imre Általános iskola akadálymentesítése.

¹⁵ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

3.2.3. KÖZÉPFOKÚ OKTATÁS

A középfokú oktatást az 1000 lakosra jutó középiskolás tanulók száma jellemzi, mely alapján a ceglédi kistérség helyzete országos összehasonlításban átlagosnak mondható, 2003-ban 33,9 fő/ezer fő volt a mutató értéke.

1000 lakosra jutó nappali tagozatos középiskolai tanulók száma kistérségenként, 2003.

Forrás: VÁTI-TEIR

Abonyban a Kinizsi Pál Gimnázium és Szakközépiskola a 2006/2007. tanévben 192 fő számára biztosít középfokú képzést, melyből 80 fő gimnáziumi, 112 fő pedig szakközépiskolai képzésben részesül. Az intézmény ellátási területe Abony város közigazgatási területére terjed ki, a bejárók száma 50 fő.

Kinizsi Pál Gimnázium és Szakközépiskola 2006/2007. tanév év eleji összesítő

	9. évf.		10. évf.		11. évf.		12. évf.		Összesen		MIND ÖSSZESEN
	gimnázium	szakköz. isk.	gimnázium	szakköz. isk.	gimnázium	szakköz. isk.	gimnázium	szakköz. isk.	gimnázium	szakköz. isk.	
Osztálylétszám	21	28	24	32	22	24	13	28	80	112	192
Ebből:											
Hátrányos helyzetű	5	1	1	1	0	0	0	0	6	2	8
Bejáró	7	10	1	9	5	8	3	7	16	34	50
Magántanuló	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Évismétlő, túlkoros	0	4	0	0	0	0	0	0	0	4	4

Forrás: Önkormányzat

A **Kinizsi Pál Gimnázium és Szakközépiskola** feladata biztosítani az általános műveltséget megalapozó szakmai, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú tanulmányok megkezdésére és a munkába állásra felkészítő nevelést és oktatást. Állami feladatként ellátandó alaptevékenységi szakfeladata a nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó gimnáziumi és szakközépiskolai oktatás.

Az intézményt a Pest Megyei Tanács alapította 1958-ban. Az intézmény egységes szerkezetbe foglalt, felülvizsgált és módosított Alapító Okiratát Abony Város Önkormányzat Képviselő- testülete 2004. március 23-i ülésén hozott 36 / 2 004. számú határozatával hagyta jóvá. Az iskolában 1997 óta folyik szakközépiskolai képzés.

Szakmai középfokú oktatás:

- ügyviteli szakmacsoporton belüli szakképzés,
- informatikai szakmacsoporton belüli szakképzés,
- öt évfolyamos gimnáziumi képzés,
- közgazdasági szakmacsoporton belüli szakképzés.

Valamint általános műveltséget megalapozó iskolarendszerű felnőttoktatás, iskolarendszeren kívüli szakmai oktatás is folyik az intézményben.

A középiskolában 17 pedagógus álláshelyen 17 fő kinevezett pedagógus dolgozik, közülük 15 fő főfoglalkozású, 2 fő részfoglalkozású. Segíti a munkájukat továbbá 4 fő óraadó is. 3 fő pedagógus rendelkezik szakvizsgával. Az iskola működését 4 fő technikai dolgozó biztosítja: 1 fő iskolatitkár, 1 fő hivatalsegéd, 1 fő takarító és 1 fő karbantartó.

A középiskolai pedagógusok közül 2 fő részesül továbbképzésben, részben támogatják 2 fő képzését (számítástechnikai illetve magyar).

A középiskola folyamatosan fejleszti meglévő eszközállományát, mellyel biztosítani kívánja az oktatás minőségének szinten tartását. 2006. évben a szakképzési hozzájárulásból a középiskola az alábbi eszközöket vásárolta:

- informatikai eszközök beszerzése: 4 db számítógép, projektor, interaktív tábla tartozékaival, digitális fényképezőgép
- egyéb anyagok: iskolapadok és iskolaszékek vétele (két tanterembe), szakmai könyvek vétele

A középiskola bővítése és felújítása indokolt, a tetőtér beépítésével. Ezzel a tető beázás kérdésköre is megoldottá válna. Az átalakítás alatt szükségterekben kerülnek elhelyezésre a diákok (Művelődési Házban, Zeneiskolában). Az iskola külső homlokzatának felújítása és a kerítés rekonstrukciója is indokolt.

¹⁶A Kinizsi Pál Gimnázium és Szakközépiskola tetőfelújítással és tartószerkezeti megerősítéssel járó rekonstrukción esett át.

¹⁶ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

3.2.4. ZENEI ÉS MŰVÉSZETI OKTATÁS

A zenei és művészeti oktatást két intézmény biztosítja a településen:

- a Bihari János Zeneiskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
- Gyulai Gaál Miklós Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény – részletes bemutatása korábban megtörtént

A Kálvin J. utcán található a **Bihari János Zeneiskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény**, melynek meghatározó szerepe volt és van Abony kulturális, művészeti és szellemi életében.

Az abonyi Bihari János Zeneiskola 1952-ben az ország első falusi zeneiskolájaként nyitotta meg kapuját a tanulni vágyók előtt. Rövid ideig a ceglédi Zeneiskola tagiskolája volt, majd önálló intézmény lett. Mára a növendékek száma meghaladja a 600 főt. 14 tanszakon (zongora, hegedű, gordonka, gitár, furulya, fuvola, klarinét, trombita, harsona, tenor-tuba, kürt, ütő, magánének, szolfézs-zeneelmélet) foglalkoznak a gyermekek művészi képzésével, nevelésével.

A zeneoktatás mellett 2002-ben elkezdődött a társművészetek bevonása a modern tánc és néptánc oktatása. Az intézményben nagy múltú fúvós és vonós zenekar működik. A Fúvószenekar rendszeresen részt vesz külföldi koncert-körúton illetve hazai találkozókön.

A Bihari János Zeneiskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény feladata az alapfokú művészetoktatás, a zeneművészet és a táncművészet oktatása. A művészetoktatás lehetővé teszi a tanulók érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelő középiskolai, illetve szakiskolai továbbtanulást, pályaválasztást. Az intézmény öt telephelyén 36 tanár tanít.

A nevelőtestület a hangszeres tudás elsajátítása mellett gyermek teljes körű fejlesztésére és olyan közeg megteremtésére törekszik, amelyben a zene szeretete természetes, hozzájárulva ezzel a harmonikus, érzelemgazdag személyiség kialakulásához.

Az intézmény mindennapjait meghatározó elvek, módszerek és az itt oktató pedagógusok elkötelezettsége biztosítja a hatékony ízlés- és emberformáló tevékenységet, a művészetek szeretete által boldogabbá váló generáció felnevelését.

Az intézmény telephelyei:

- Ladányi Mihály Általános Iskola, 2713 Csemő, Szent István u. 32-34.
- Gróf Széchenyi István Általános Iskola, 2746 Jászkarajenő, Fő u. 46.
- Árpád Fejedelem Általános Iskola, 2745 Kőröstetetlen, Szolnoki u. 1.
- Déryné Művelődési Központ és Könyvtár, 2747 Törtel, Dózsa Gy. u. 19.
- Széchenyi István Általános Iskola, 2768 Újszilvás, Alkotmány u. 73.

A Zeneiskola több verseny színhelye, rendezője a fúvóstalálkozóknak, tanulói és művésztanárai a városi rendezvények közreműködői. Évente több alkalommal rendeznek hangversenyeket, épületükben kiállításokat, helyi és elszármazott művészeknek.

Rendezvényeik: Újévi Hangverseny, Magyar Kultúra Napja, Abonyi Művészek Estjei, kiállítások, koncertek, Nemzetközi Néptánc Találkozó, Térzene augusztus 20.-án, A Zene Világnapja, Adventi hangverseny.

A két zeneiskolában együttesen 290 fő tanul, a Bihari Zeneiskolában 160 fő, míg a Gyulai Gaál Művészetoktatási Intézményben 130 fő.

Bihari Zeneiskola	Abony			Vidék			Összesen		
	Tan. száma	Ebből új	Ebből hátrányos	Tan. száma	Ebből új	Ebből hátrányos	Tan. száma	Ebből új	Ebből hátrányos
Zeneművészet									
Zongora	53	5	1	54	5	8	107	10	9
Hegedű	40		1	6	3		46	3	1
Gordonka	17						17		
Gitár	31	4	3				31	4	3
Fafúvós	63	1	2				63	1	2
Rézfúvós	52		1				52		1
Ütős	22	8	2				22	8	2
Magánének	9	4	1				9	4	1
Hangsz. ek.	31	13	2	30	17	6	61	30	8
Egyéni hangsz. össz.	318	35	13	90	25	14	408	60	27
Egyéb műv. ág*									
Modern t.	24/2	3	7				24	3	7
Szolfézs kek.	40/4	40	0				40	40	0
Szolfézs ek.	6/1	6	0				6	6	0
Csoport. össz.	70/7	49	7				70/7	49	7
Tanulók száma összesen	388	84	20	90	25	14	478	109	34
EGYÉB*									
Zenekar		68/2			-				
Kamara		82/10			-				
Szakkör		10/1			-				
Egyéb összesen		160/13							

*Létszám/csoport

Gyulai Műv.okt.	Létszám/ csoport	Ebből új tanuló	Ebből hátrányos helyzetű	Nem finanszírozott
Modern tánc	83/6	20	4	19
➤ előképző	24/1	18	4	11
➤ 1. o.	14/1	1		1
➤ 2. o.	16/1			3
➤ 3. o.	8/1			1
➤ 4. o.	8/1			1
➤ 5.o	13/1	1		2
Szobrászat	47/3	19	9	3
➤ 1. o.	18/1	18	9	3
➤ 3. o	13/1	1		
Szakkör	16/1			
Összesen	130/9	39	13	22

Forrás: Önkormányzat

Mindkét zeneiskolában biztosított a személyi feltétel a színvonalas zenei oktatáshoz.

	Bihari Zeneiskola	Gyulai Műv. Okt.
Pedagógus	36	3
➤ Részmunkaidős	12	2
➤ Óraadó (megb. szerz.)	2	-
➤ Képesítés nélküli	6	1
➤ Ebből szakvizsgázott	5	-
PEDAGÓGUSOK ÖSSZESEN	33	3
Pedagógus álláshely	28	1
Ped. munkát segítő egyéb alk.	2	0,5

Forrás: Önkormányzat

A zeneiskolai pedagógusok közül 4 fő részesül továbbképzésben, részben támogatják 3 fő képzését, további 1 fő saját költségén képzési önmagát.

A Zeneiskolák alapvető problémái:

Bihari Zeneiskola:

- Alapvető gondot okoz a szolfézs órák ellátásának teremproblémája.
- A hangszerek állapota, mennyisége és minősége fő probléma, továbbá a kötelezően előírt eszközjegyzékben szereplő feltételek (tanterem, hangszerek, hang- és médiahordozók) hiánya is nehezíti oktatási-nevelési munkát és a minőség biztosítását.
- A HUNGAROTON Hangjáték szakmai verseny az intézményben kerül megrendezésre, melyből pedagógusok aktívan részt kívánnak vállalni.
- A kották állapota nagyon szegényes, pótlásuk szükséges.
- Az épületen történő külső módosítást terveznek, mely szerint a két bejárati ajtó fölé előtetőt készítenének.
- A tapéták koszosak, többször beázottak, dohos, áporodott levegőjűek a termek, melyet a többszöri szellőztetés sem old meg. A személyi biztonságot, a hangszerek és a kották állagát veszélyezteti ez az állapot. Szükséges lenne a tanteremek mielőbbi felújítása

Gyulai Iskola:

- Gond az intézményegység vezető jogszabályban előírt órakedvezményének és pótlékának biztosítása.
- Táncművész közalkalmazotti bérezés ellenében nem vállal művészetoktatást.
- Indokolt az intézményegység vezető jogszabályban előírt órakedvezményének és pótlékának biztosítása.
- Tárgyi feltételek biztosítása az eszközfejlesztési terv szerint.

A Bihari Zeneiskola fennmaradása bizonytalan, mivel az önkormányzatnak éves szinten a jelenlegi működtetés 40 millió Ft-os többlet kiadást jelentene.

¹⁷Az új Városi Közösségi Házzal együtt megvalósulás alatt álló Zeneiskola réginél sokkal magasabb színvonalú környezetet nyújt majd, amivel a zenei oktatás komfortosabbá és még vonzóbbá válik a jövőben – mind a diákok, mind a zenetanárok számára.

¹⁷ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

3.3. FOGLALKOZTATÁS, MUNKANÉLKÜLISÉG

Magyarországon a teljes lakosság megoszlása a foglalkoztatottság tekintetében az alábbiak szerint alakult a 2001. évi népszámlálás adatai alapján:

- Foglalkoztatottak száma: 3.690.269 fő volt (a teljes lakosság 36,18 %-a)
- Munkanélküliek száma: 416.210 fő - 4,08 %
- Inaktív kereső: 3.305.541 fő - 32,41 %
- Eltartott - 2.786.295 fő - 27,32 %.

(Forrás: KSH 2001. évi népszámlálás, www.nepszamlalas.hu)

Az országos adatok vizsgálatára rendelkezésre áll a 2005. évi mikrocenzus adata is, mely alapján az alábbi változások történtek az országos adatok tekintetében a foglalkoztatási szerkezetben:

- Foglalkoztatottak száma: 3.846.386 fő volt (a teljes lakosság 38,12 %-a)
- Munkanélküliek száma: 467.213 fő - 4,63 %
- Inaktív kereső: 3.077.674 fő - 30,50 %
- Eltartott - 2.699.057 fő - 26,75 %.

(Forrás: KSH 2005. évi mikrocenzus, www.mikrocenzus.hu)

2001. és 2005. között a foglalkoztatás szerkezete országos szinten megváltozott. A foglalkoztatottak száma növekedett (5,3 %-os növekedés, 156.117 fővel növekedett a foglalkoztatottak száma). Emelkedett a munkanélküliek száma is 51.003 fővel. Csökkent azonban az inaktív keresők és az eltartottak száma és aránya egyaránt. Mindennek köszönhetően az 1 fő foglalkoztatottra jutó eltartottak (munkanélküli+inaktív kereső+eltartott) száma a 2001. évi 1,76 főről 1,62 főre csökkent.

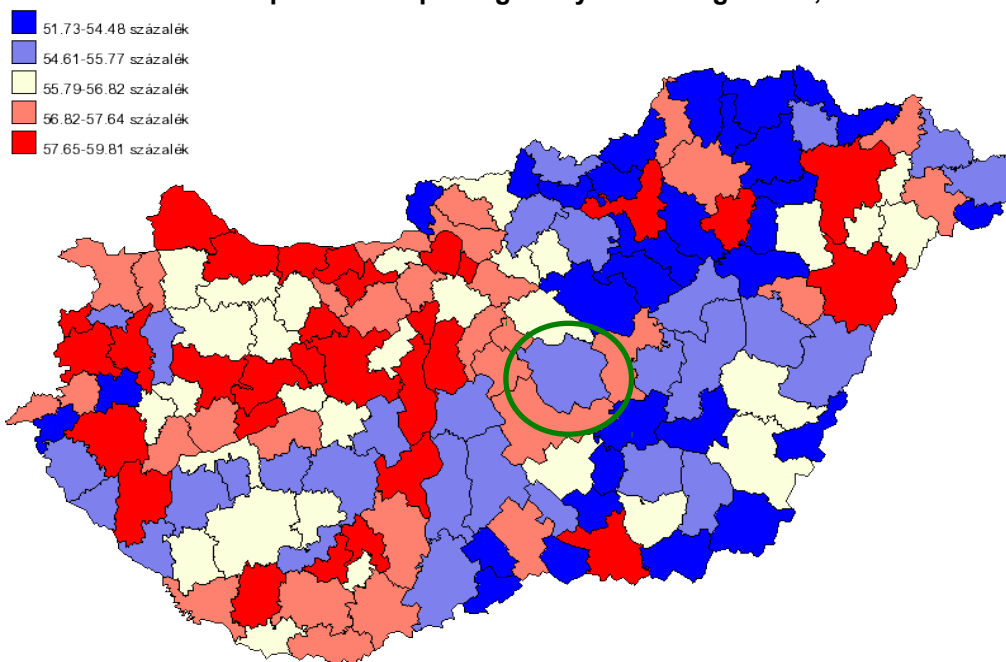
Pest megye foglalkoztatási szerkezete a többi megyéhez viszonyítva kedvezően alakul. Az eltartottak, inaktívak és munkanélküliek száma jóval alacsonyabb az országos átlagnál, az átlagkeresetek mértéke pedig fölötte marad az országos adatoknak.

A gazdaságilag aktív korú népesség száma a megyében (15-74 éves kor között) 880,5 ezer fő volt 2005-ben, míg a foglalkoztatottak száma 476,8 e fő volt. Az aktivitási arány 57,5 % volt megyei szinten - összehasonlításként 2005. évben az országos adat 54,5 %. A foglalkoztatási ráta Pest megyében 54,2 %. (Forrás: Munkaerő-piaci helyzetkép 2005, KSH 2006.)

A gazdaságilag inaktív népesség száma a 15-74 év közötti korosztályt tekintve az országos adat 3.517,1 e fő (15-74 év közötti népességen belül 45,54 %), Pest megyében 374,0 ezer fő (15-74 év közötti népességen belül 42,5 %). (Forrás: Munkaerő-piaci helyzetkép 2005, KSH 2006.)

A kistérségen belül a munkaképes korú népesség aránya – országos viszonylatban – jónak tekinthető. A munkaképes korú népesség aránya 57,43 % kistérségi szinten.

A munkaképes korú népesség aránya kistérségenként, 2003.

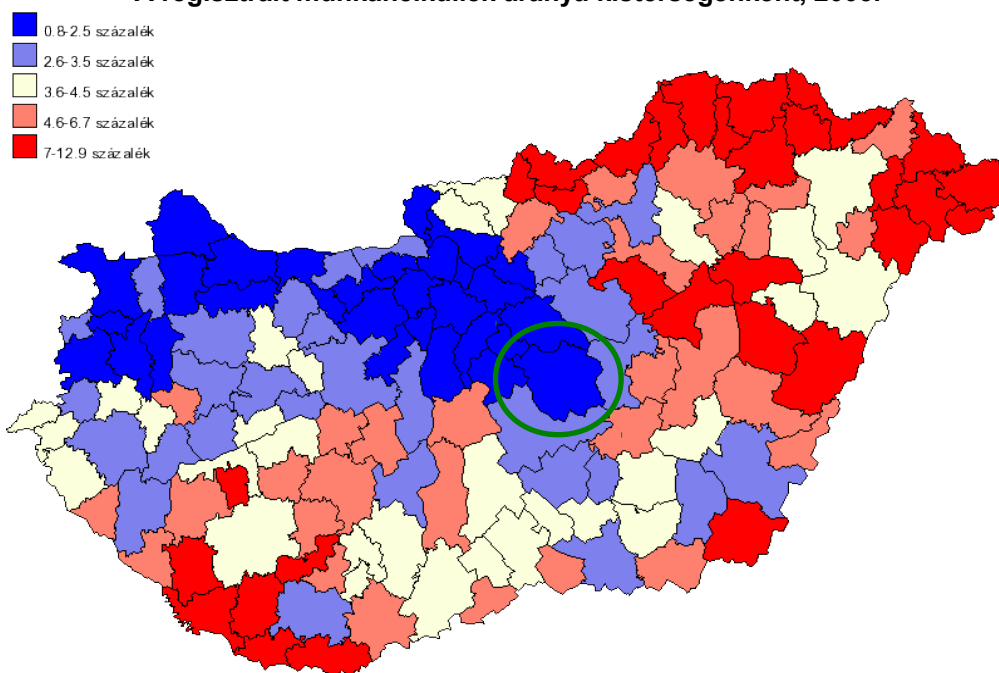

Forrás: VÁTI-TEIR

A 2005. évi adatok alapján a foglalkoztatás szempontjából releváns 15-74 éves kor közötti korosztályon belül - országos adatokat tekintve - a munkanélküliségi ráta 7,2 %, 303,9 e fő volt a munkanélküliek száma. A teljes lakosságon belül (15-74 éves kor közötti korosztályban) a munkanélküliek száma 2004-ben 252,9 e fő volt (6,1 %). Pest megyében a munkanélküliek aránya kedvezőbben alakult, 5,9 % volt 2005-ben.

A ceglédi kistérség munkanélküliségének alakulását mutatja a következő ábra, melyből látható, hogy a kistérségben alacsony a regisztrált munkanélküliek aránya.

A regisztrált munkanélküliek aránya kistérségenként, 2003.

Forrás: VÁTI-TEIR

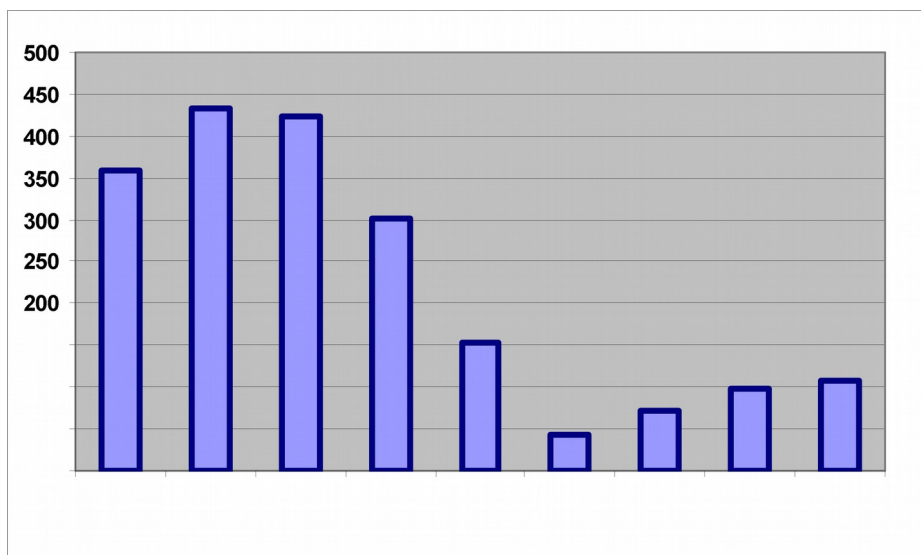
A 15-74 korosztályon belül a munkanélküliek arányának alakulása 2000. óta Abonyban, a Ceglédi kistérségben, Pest megyében és a Közép-Magyarországi régióban

Év	Abony (adott év 12.20.)	Ceglédi kistérség	Pest megye	Közép- Magyarországi régió
2000.	5,60	na	5,32	4,77
2001.	3,44	na	4,77	4,11
2002.	3,59	5,11	4,42	3,91
2003.	3,79	5,58	4,81	4,15
2004.	4,17	5,49	4,60	4,38
2005.	5,28	7,26	5,60	4,96

Forrás: www.kisterseg.afsz.hu, www.afsz.hu

Abony munkanélküliségi mutatója kedvezőbb, mind a kistérségi, mind a megyei, mind pedig a régiós adatokat vizsgálva, kivéve 2005. évet, amikor a régiós munkanélküliségi ráta jóval alacsonyabb volt, mint a települései adat.

Munkanélküliek jövedelempótló támogatásában részesültek száma Abonyban (1993-2004.)

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2004)

A munkanélküliek jövedelempótló támogatásában részesültek száma folyamatosan változott az elmúlt években. 1997-ben volt a legmagasabb azoknak a munkanélkülieknek a száma, akik jövedelempótló támogatásban részesültek (432 fő), 2001-re számuk jelentősen visszaesett (43 főre), 2004-ig azonban folyamatosan tovább emelkedett (107 főre).

Az önkormányzat jelenleg meglévő szociális ellátó rendszere biztosítja a munkanélküliek számára, hogy az ellátatlanságuk idejére juttatást kapjanak, ezáltal a széles szociális háló által nyújtott biztonság védelmét élvezzék.

Az önkormányzat rendszeres szociális ellátást biztosít a munkanélküli ellátásból kikerültek, illetve az egyéb hátrányos helyzetű csoportok számára. Országosan megfigyelhető tendencia, hogy gyakran a jövedelempótló támogatás időtartamának lejáratát követően egyéb más juttatást vesznek igénybe a munka nélkül maradtak, sokszor egyedüli lehetőségnek a különböző egyéb szociális támogatásokat tekintik.

Önkormányzati támogatások alakulása Abonyban (1998-2005.) I.

év	Rendszeres szociális segélyben részesültek havi átlagos száma	Rendszeres szociális segély egy főre jutó havi összege (Ft/fő)	Időskorúak járadékában részesültek havi átlagos száma	Időskorúak járadékában részesültek egy főre jutó havi összege (Ft/fő)	Ápolási díjban részesültek havi átlagos száma	Ápolási díj egy főre jutó havi összege (Ft/fő)
1998.	71 fő	10.192	7 fő	10.131	44 fő	9.695
1999.	35 fő	11.429	16 fő	13.286	44 fő	10.468
2000.	38 fő	11.618	14 fő	14.863	57 fő	11.298
2001.	69 fő	14.547	14 fő	16.065	56,30 fő	14.753
2002.	71 fő	14.072	13 fő	16.692	68 fő	16.533
2003.	196 fő	14.701	16 fő	20.688	202 fő	19.105
2004.	214,5 fő	18.274	14 fő	22.036	219,34 fő	20.600
2005.	150 fő	17.290	8 fő	23.135	126 fő	21.651

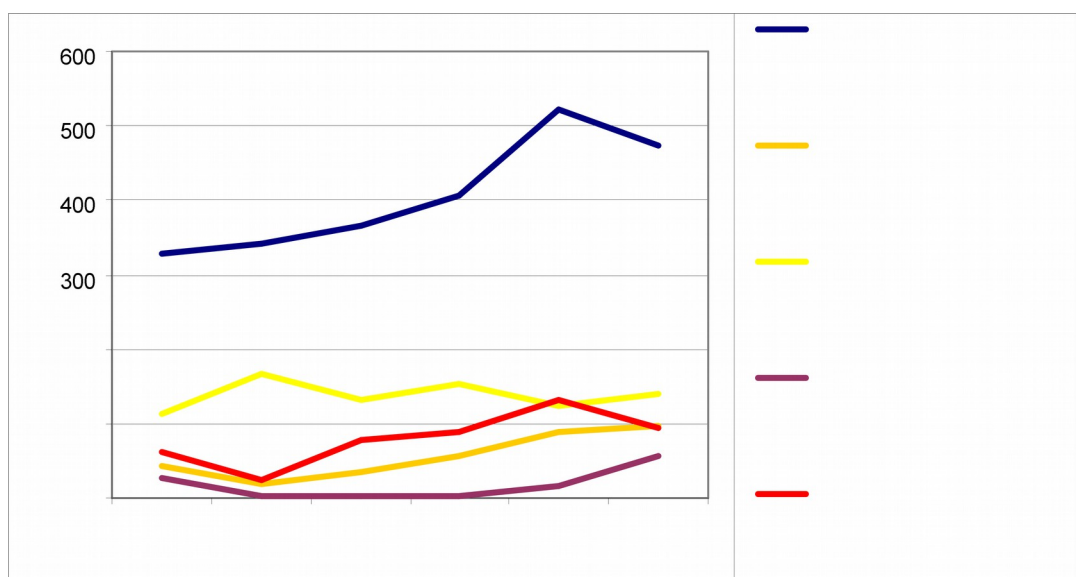
Forrás: www.ksh.hu

Abonyban a rendszeres szociális segélyben részesültek száma 2004-ben érte el a legmagasabb szintet (214,5 fő), 2005-re mérséklődött 250 főre. Az időskorúak járadékában részesültek száma 1999-2004. között stagnált 13 és 16 fő között, 2005-ben 8 főre csökkent számuk. Az ápolási díjban részesültek száma – hasonlóan a rendszeres szociális segélyben részesültek számához – szintén 2004. évben volt a legmagasabb (219,34 fő), 2005. évben 126 főre mérséklődött. További elemzés ezzel kapcsolatban a 3.4.2. pontban található.

Abony munkanélküliségét az ÁFSZ által használt metodikával mutatjuk be, mely a munkanélküliségi rátát a munkavállalási korú népesség arányában vizsgálja. Abonyban 2000. december 20. és 2006. december 20. között az alábbiak szerint változott a munkanélküliek száma és aránya.

A munkanélküliek száma folyamatosan változik évről-évre, 2006. decemberi adatok alapján 473 fő volt, mely 50 fővel alacsonyabb, mint egy évvel korábban, ugyanakkor 70 fővel magasabb, mint két évvel azelőtt. A 365 napnál hosszabb ideig nyilvántartott munkanélküliek száma emelkedett, 2006. év végére elérte a 98 főt, mely a nyilvántartott munkanélküliek 20 %-a. Ebből az adatból látható, hogy növekvő arányban vannak a munkanélküliek között azok, akik a munka világából tartósan kikerültek. Szintén emelkedik a járadék típusú ellátásban és a segély típusú ellátásban részesített száma is.

A regisztrált munkanélküliek számának alakulása állandó lakóhelyük szerint

Forrás: www.afsz.hu

A települési munkanélküliségi ráta (területi mutató) megmutatja a regisztrált munkanélküliek munkavállalási korú lakosságához viszonyított arányát. A relatív mutató pedig az országos munkanélküliségi adathoz viszonyított arányt.

Abony munkanélküliségi mutatója kedvező az országos adatokhoz viszonyítva, hiszen a relatív mutató azt mutatja, hogy mindig alatta marad a települési munkanélküliség az országosnak. Látható azonban, hogy 2005-2006. években emelkedés volt megfigyelhető a mutatóban (az országos adatokhoz viszonyítva).

	Nyilvántartott munkanélküliek összesen (fő)	Folyamatosan 365 napnál hosszabb ideig nyilvántartott munkanélküliek (fő)	Járadék típusú ellátást kapott (fő)	Segély típusú ellátását kapott (fő)	Rendszeres szociális segélyt kapott (fő)	Munkavállalási korú népesség (fő)	Területi mutató %	Relatív mutató %
2001. 12.20	329	44	112	26	61	9555	3,44%	0,65
2002. 12.20	343	19	168	4	25	9555	3,59%	0,67
2003. 12.20	366	36	132	3	78	9667	3,79%	0,69
2004. 12.20	406	57	153	3	89	9726	4,17%	0,68
2005. 12.20	523	88	123	17	131	9906	5,28%	0,84
2006. 12.20	473	98	141	57	94	9961	4,75%	0,78

Forrás: www.afsz.hu

2005. évben a munkanélküliek száma hektikusan változott. A tavaszi-nyári-őszi szezonban (az idénymunkák, építőipari munkák stb. időtartama alatt) csökkent a munkanélküliek száma, legmagasabb számban december-március közötti időszakban voltak nyilvántartva.

A regisztrált munkanélküliek számának alakulása 2005. évben
fizikai és szellemi foglalkozás szerinti bontásban

2005. hónap	Regisztráltak száma	Fizikai foglalkozás	Fizikai foglalkozásúak – megoszlás	Szellemi foglalkozás	Szellemi foglalkozásúak – megoszlás
01.	498	435	87,35%	63	12,65%
02.	542	468	86,35%	74	13,65%
03.	512	441	86,13%	71	13,87%
04.	459	387	84,31%	72	15,69%
05.	463	388	83,80%	75	16,20%
06.	435	364	83,68%	71	16,32%
07.	452	369	81,64%	83	18,36%
08.	432	352	81,48%	80	18,52%
09.	438	355	81,05%	83	18,95%
10.	408	326	79,90%	82	20,10%
11.	412	328	79,61%	84	20,39%
12.	512	419	81,84%	93	18,16%

Forrás: Önkormányzat

A regisztrált munkanélküliek között meghatározó a fizikai munkások aránya, október és november hónapok kivételével meghaladta a 80 %-ot (79,90 % és 79,61 %). A fizikai foglalkozású regisztrált munkanélküliek száma februárban volt a legmagasabb – 468 fő -, márciusban 441 fő, januárban pedig 435 fő.

A regisztrált munkanélkülieken belül a szellemi foglalkozásúak száma december hónapban volt a legmagasabb (93 fő), számuk 2005. második felében magasabb volt, mint az első félévben (07-12. hónapban 80-93 fő között ingadozott létszámuk). Részarányukat és számukat tekintve januárban volt a legkevesebb szellemi foglalkozású munkanélküli (63 fő – 12,65 %).

A regisztrált munkanélküliek számának alakulása 2005. évben iskolai végzettség szerint

Hó	Regiszt- ráltak száma	8 álta- lános- nál keve- sebb	8 álta- lá- nos	szakmun- káképző	szak- iskola	szak- közép- iskola	tech- nikum	gim- ná- zium	főis- kola	egye- tem
01.	498	6	199	180	11	42	12	37	10	1
02.	542	8	204	200	13	50	15	43	8	1
03.	512	11	203	176	12	51	12	39	7	1
04.	459	10	186	145	14	46	13	38	7	0
05.	463	13	185	142	12	47	12	44	8	0
06.	435	11	175	133	12	43	11	41	9	0
07.	452	12	177	141	14	41	15	39	11	2
08.	432	9	169	139	13	37	18	31	13	3
09.	438	9	175	137	11	39	16	33	15	3
10.	408	11	163	117	12	40	17	33	14	1
11.	412	10	154	131	14	37	16	33	16	1
12.	512	11	182	187	15	50	19	35	12	1

Forrás: Önkormányzat

A regisztrált munkanélküliek iskolai végzettség szerinti alakulását tekintve legmagasabb számban a 8 általános iskolát és a szakmunkásképzőt végzetek találhatóak. Sajátságos tendencia figyelhető meg a hónapok között is, mivel a szakmunkásképzőt végzetek – a mezőgazdasági és idénymunkák időtartama alatt – jóval kisebb számban vannak jelen a munkanélküliek között.

A 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma 6-13 fő között változott, január hónapban volt a legalacsonyabb, míg május hónapban volt a legmagasabb számuk. A 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező munkanélküliek száma a december-március közötti időszakban a legmagasabb (182 fő – decemberben, 199 fő januárban, 204 fő februárban, 203 fő márciusban).

A diplomás munkanélküliek száma az egyetemet végzetek körében kismértékű, az egyetemi diploma megszerzésekor – július-augusztus és szeptember hónapban – 2-3 fő között változott, majd az álláskeresést követően április-május-június hónapban lecsökkent számuk 0 főre. A főiskolai diplomával rendelkezők körében magasabb a munkanélküliség, számuk 7-16 fő között változott. A diplomás (egyetemet és főiskolát végzetek) munkanélküliek együttes aránya a regisztrált munkanélkülieken belül 1,5-2,5 % között változik.

Összefoglalva Abony munkanélküliségi mutatója kedvezőbb, mint a kistérségi, a megyei és a régiós adat, emelkedik azonban a munkanélkülieken belül a folyamatosan, 365 napnál hosszabb ideig nyilvántartott munkanélküliek száma. Nő azoknak a száma, akik járadék, segély típusú ellátásban részesülnek, illetve akik rendszeres szociális segílyt kapnak.

¹⁸2008 óta a munkanélküliek rohamosan emelkedő száma a 2010-ben a közfoglalkoztatás és a munkanélkülieknek járó juttatások jogszabályi módosításai, valamint az önkormányzatok számára a közfoglalkoztatás támogatására nyújtott állami segítség javított a foglalkoztatási mutatókon.

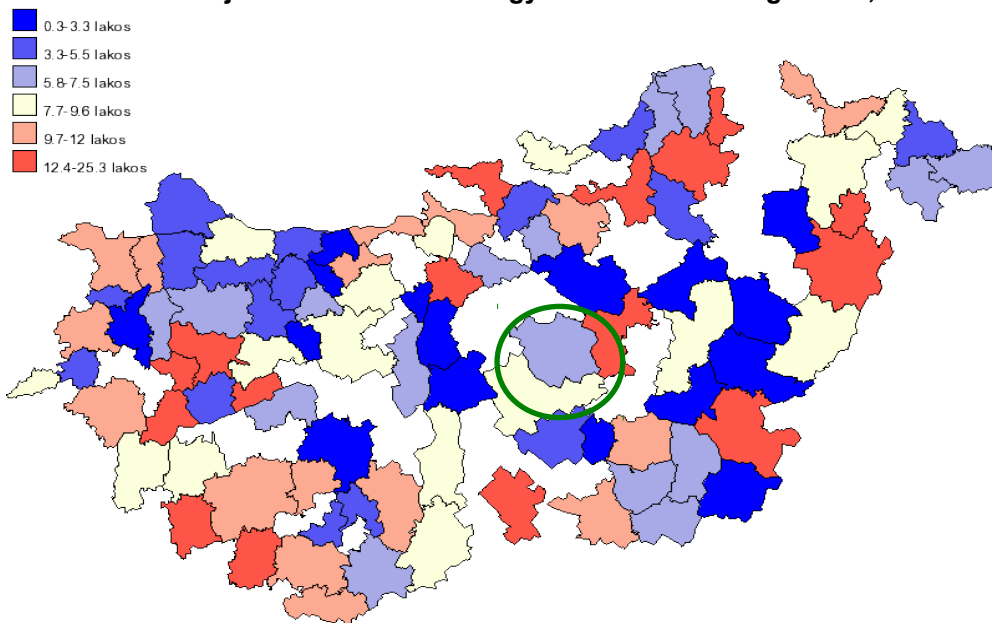
¹⁸ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

3.4. ABONY EGÉSZSÉGÜGYI, SZOCIÁLIS ELLÁTÁSÁNAK BEMUTATÁSA

3.4.1. ABONY EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÓ RENDSZERÉNEK BEMUTATÁSA

A ceglédi kistérség kórházi ellátás tekintetében közepesnek minősíthető. Az 1000 lakosra jutó működő kórházi ágyak száma 7,4 ágy/ezer fő.

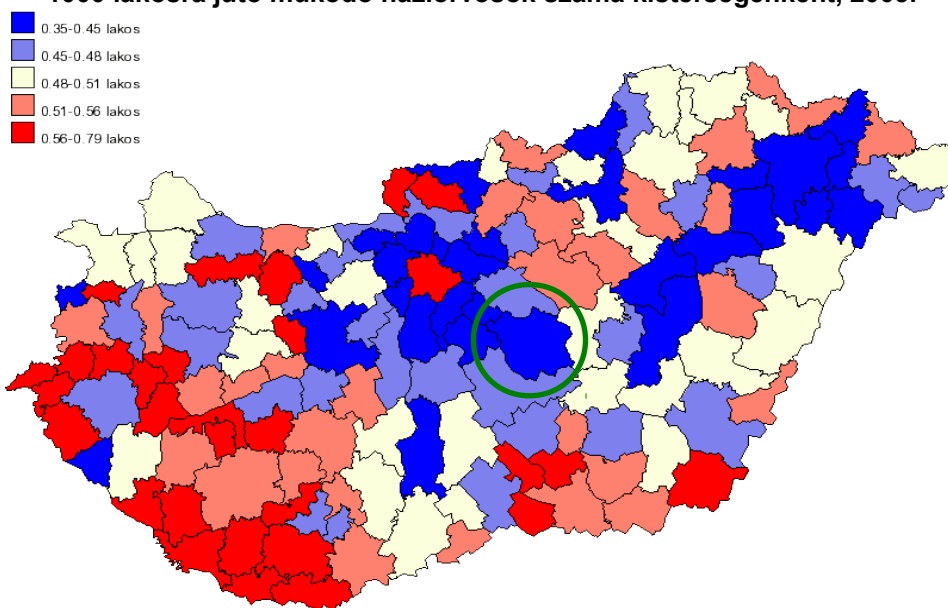
1000 lakosra jutó működő kórházi ágyak száma kistérségenként, 2003.

Forrás: VÁTI-TEIR

Az ezer lakosra jutó háziorvosok számát vizsgálva a Ceglédi kistérség a kevésbé ellátott települések közé tartozik – amennyiben az országos ellátottságot vizsgáljuk.

1000 lakosra jutó működő háziorvosok száma kistérségenként, 2003.

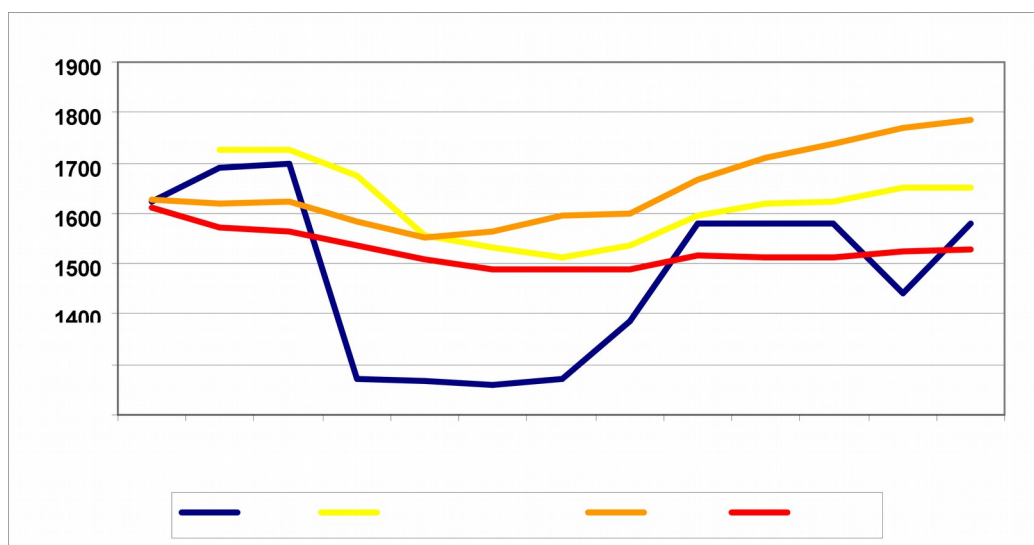

Forrás: VÁTI-TEIR

Abonyban az egy háziorvosra és házi gyermekorvosra jutó lakosok számát tekintve kedvező a helyzet a kistérségi, a megyei és az országos átlaghoz viszonyítva, tehát a települési ellátottság jónak tekinthető.

1993-2005. között Abonyban 1624,2 főről 1580 főre csökkent az egy háziorvosra illetve gyermekorvosra jutó lakosok száma. A vizsgált időszakban 1993-1995. között magas volt (az országos átlag feletti az egy orvosra jutó lakosok száma), 1996-tól azonban jelentős mértékben csökkent a számuk, tehát az orvossal való ellátottság jelentős mértékben javult. 2001-2003. közötti időszakban újabb emelkedés volt megfigyelhető, majd 2004-re 1440 főben stagnált az egy orvosra jutó lakosok száma. 2005-ben a háziorvosi létszám 1 fő csökkenésének köszönhetően újabb emelkedés volt megfigyelhető, 1580 főre növekedett az egy orvosra jutó lakosok száma.

Egy háziorvosra és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma (1993-2005.)

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

Háziorvos és házi gyermekorvos száma, 1 házi orvosra és házi gyermekorvosra jutó lakos száma Abony kistérségi, megyei és országos összehasonlításban (1993-2005)

év	házi orvos és házi gyermekorvos	1 házi orvosra és házi gyermekorvosra jutó lakos	Ceglédi kistérség	Megye	Ország
1993	9	1624	n.a.	1627	1611
1994	9	1691	1727	1619	1573
1995	9	1698	1726	1623	1562
1996	12	1271	1675	1584	1536
1997	12	1268	1557	1553	1509
1998	12	1261	1531	1564	1488
1999	12	1270	1512	1594	1490
2000	11	1385	1536	1601	1490
2001	10	1578	1595	1666	1516
2002	10	1581	1619	1709	1513
2003	10	1578	1623	1738	1513
2004	11	1440	1650	1770	1525
2005	10	1580	1649	1789	1529

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

A településen az egészségügyi ellátást biztosítják:

- felnőtt háziorvosok
- gyermekorvosok
- fogorvosok
- szakorvosi ellátás
- védőnők – védőnői hálózat
- gyógyszertárak
- sürgősségi ügyelet

A felnőtt háziorvosi rendelés 7 helyszínen (Radák Katalin u., Csillag Zsigmond u., Aponyi L. u., Vasút út, Kálvin J. u., Arany János u.) 7 körzetre felosztva biztosítja a lakosság teljes körű ellátását. A Vasút úti rendelő biztosítja a városi ügyeletet és a sürgősségi ellátást is. A település gyermekorvossal is ellátott, négy gyermekorvos biztosítja két helyszínen (Újszászi út és a Szolnoki út) a gyermekek ellátását. A településen a fogászati ellátást négy fogorvos biztosítja.

Az Egészségmegőrző Központ Kálvin utcai telephelyén, melyet Abony Város Önkormányzata működtet (működtető a SANAMED Kht.) biztosított:

- nőgyógyászati ellátás (három szakorvossal)
- fülészet (két szakorvossal)
- masszázs
- torna – gyógytornásszal
- gyermek és felnőtt hasi ultrahang (három szakorvossal)
- reumatológia (két szakorvossal)
- ortopédia (egy szakorvossal)
- urológia (egy szakorvossal)
- sebészet (egy szakorvossal)
- fizioterápia
- hidroterápia

Az Egészségmegőrző Központ Arany János utca labor épületében biztosított:

- érsebészet (egy szakorvossal)
- neurológia (egy szakorvossal)
- bőrgyógyászat (egy szakorvossal)
- belgyógyászat (két szakorvossal)

Az Egészségmegőrző Központ Szolnoki úti épületében kapott helyet:

- szemészet (egy szakorvossal)

Védőnői Szolgálat az Újszászi úton működik, ahol védőnői és orvosi tanácsadást egyaránt folytatnak.

A településen 3 gyógyszertár működik (Csontos Patika a Vasút úton, a Ruzsnyai Mátyás Gyógyszertár a Kossuth téren, a Kabay Patika szintén a Kossuth téren).

3.4.1.2. Szociális intézmények

A Szociális Szolgáltató Központ Köztársaság u. 2. sz. alatti épületében a város szociális alap- és szakellátását biztosítják. A szolgáltatások biztosítása két évtizedes múltat tekint vissza, mely az idősekről való gondoskodással kezdődött, és mára a szolgáltatások köre minden korosztály számára elérhetőek és hozzáférhetőek.

A Szociális Szolgáltató Központban működik:

- Családsegítő Szolgálat
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Idősek Klubja
- Házi segítségnyújtás
- Szociális étkeztetés
- I. sz. Idősek Otthona
- II. sz. Idősek Otthona

¹⁹A dr. Kostyán Andor Rendelőintézet működésének 2009-es elindulása óta magasabb színvonalú körzeti- és szakorvosi ellátáshoz jut a Város lakossága, tehát a létrehozott fejlesztés elérte a célját: javított a város egészségügyi ellátó rendszerén.

¹⁹ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

1. Családsegítő Szolgálat

A Családsegítő Szolgálat feladata a szociális gondokkal küzdő egyének, családok, csoportok szociális és mentálhigiénés ellátása. A fő cél az, hogy a Szolgálathoz fordulók képesek legyenek a saját problémáik felismerésére, kialakuljanak érdekérvényesítő készségeik, végül a segítő kapcsolat hatására képessé váljanak saját problémájuk kezelésére, az önmagukon való segíteni tudásra. A gondozás során a családgondozó komplexitásra törekszik, tehát a mentálhigiénés és szociális szolgáltatások egységét valósítja meg.

A Családsegítő Szolgálat általános szolgáltatásai:

- A családban jelentkező krízisek, működési zavarok, konfliktusok megoldásának családgondozással történő elősegítése
- Szociális, mentálhigiénés és életvezetési tanácsadás
- Információs tanácsadás - szociális, családtámogatási és társadalombiztosítási ellátásokról való tájékoztatás
- Észlelő és jelzőrendszer működtetése a veszélyeztető helyzetek és krízishelyzet megelőzése céljából, a település humán szolgáltatást nyújtó intézményeinek, szervezeteinek részvételével (egészségügyi szolgáltatók, oktatási intézmények, gyermekjóléti szolgálat, gondozási központ, társadalmi szervezetek, egyházak)
- A lakosság szociális és mentálhigiénés helyzetének figyelemmel kísérése, a nagy számban előforduló problémák okainak feltárása és jelzése az illetékesek felé
- Pszichológiai tanácsadás
- Jogi tanácsadás
- Humán jellegű civil kezdeményezések ösztönzése
- Javaslattétel a helyi önkormányzat felé új szociális ellátások bevezetésére a szükségleteknek megfelelően

2. Gyermekjóléti Szolgálat

A Gyermekjóléti Szolgálat feladata, hogy hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez. Célja a veszélyeztetettség megelőzése és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzése. Kiemelten fontos a megelőzés, ezért a szolgálat jelzőrendszert működtet, melynek tagjai: egészségügyi szolgálatot nyújtók, közoktatási intézmények, rendőrség, ügyészség, bíróság.

Általános feladatai:

- A gyermekkel és családjával végzett családgondozással a gyermek problémáinak rendezése, a családban történő működési zavarok ellensúlyozása.
- A családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében.
- Szükség esetén javaslat készítése a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására.
- A gyermek panaszának meghallgatása, és annak orvoslása érdekében a szükséges intézkedés megtétele.
- A védelembe vett gyermek gondozási-nevelési tervének elkészítése és a család segítése abban, hogy ez megvalósuljon.
- Hivatalos ügyek intézésének segítése.
- Fejlesztőpedagógiai tanácsadás.
- Pszichológiai tanácsadás.

²⁰Az eddig meglévő elemek kiegészítéseként – 2010-ben elnyert pályázati támogatással létrehozott önkormányzati beruházásként – 'Kreatív Kópévár' új bölcsőde szárnyal bővült a Pingvines Óvoda 2012-ben.

²⁰ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

3. Idősek Klubja

Az Idősek Klubja a saját otthonukban élőknek biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatok létesítésére és fenntartására, valamint higiéniai szükségletek ellátására.

Általános feladatai:

- Szabadidős programok szervezése.
- Igény szerint meleg étel biztosítása.
- Életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése.
- Szükség szerinti egészségügyi ellátás megszervezése, szakellátáshoz való hozzájárás segítése.
- Hivatalos ügyek intézésének segítése.
- Személyi higiénié biztosítása (fürdés, mosás lehetősége).

A Klubba való felvétel iránti kérelmet a klubvezetőhöz kell benyújtani. Felvehető tagok száma: maximum 20 fő. A Klub igénybe vétele térítésmentes, de az étkezésért - jövedelemtől függően - fizetni kell.

4. Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az ellátott önálló életvitelének fenntartását szükségletének megfelelően lakásán biztosítja.

Általános feladatai:

- Mentális gondozás, segítő kapcsolat kialakítása az ellátottal
- Segítségnyújtás abban, hogy a gondozott a környezetével megfelelő kapcsolatot tudjon kialakítani (pl.: családi kapcsolatok segítése)
- Testi, személyi higiénié biztosítása (fürdetés, öltözés, ágyazás), hozzátartozók megtanítása ezen feladatok szakszerű elvégzésére
- Lakókörnyezet rendben tartása (mosás, takarítás)
- Kapcsolattartás a kezelőorvossal
- Gyógyszer kiváltás, gyógyászati segédeszközök való hozzájárás segítése
- Hivatalos ügyek intézése
- Bevásárlás

A házi segítségnyújtás iránti kérelmet az Idősek Klubjának vezetőjéhez kell benyújtani. A házi segítségnyújtásért térítési díjat kell fizetni, ami a gondozott jövedelmétől függ. A fizetés mértékét Abony Város Önkormányzatának helyi szociális rendelete szabályozza.

5. Szociális étkeztetés

A szociális étkeztetés keretében napi egyszeri étkezésre van lehetősége azoknak a szociálisan rászorulóknak, akik önmaguknak és eltartottjaiknak tartósan vagy átmenetileg nem képesek az étkezést biztosítani.

Az étkezés helyben, elvitelre illetve kiszállítással egyaránt megoldható. Kiszállítás kizárólag a házi segítségnyújtás keretében történik és csak indokolt esetben. Az étkezésért térítési díjat kell fizetni, melyet Abony Város Önkormányzata helyi rendeletében állapít meg.

6. Idősek Otthona

Abonyban két Idősek Otthona működik:

- I. sz. Idősek Otthona a Köztársaság úton
- II. sz. Idősek Otthona a Szilágyi E. úton.

Az Idősek Otthona elsősorban azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek az ápolását, gondozását végzi, akiknek egészségügyi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel. Az otthonba az a 18. életévét betöltött személy is felvehető, aki betegsége miatt nem tud önmagáról gondoskodni. Nem fogad azonban olyan személyeket, akik pszichiátriai vagy szenvedélybetegségben szenvednek.

Általános szolgáltatások:

- A gondozottak fizikai, egészségügyi, személyi higiéné biztosítása
- Mentálhigiénés gondozás, lelki egészségük megőrzése érdekében
- Hozzá tartozókkal való kapcsolattartás elősegítése
- Foglalkoztatás, közösségi programok szervezése
- A ruházat, ágynemű biztosítása, tisztántartása
- A lakókörnyezet tisztaságának és rendjének biztosítása

Az Idősek Otthonának igénybevételéhez a kérelmet a Szociális Szolgáltató Központ igazgatójának kell benyújtani. A gondozásért térítési díjat kell fizetni, melyet Abony Város Önkormányzatának helyi rendelete szabályoz.

²¹Az Idősek Bentlakásos Otthona (II. sz. Idősek Otthona a Szilágyi E.) úton viszont megszűnt fenntarthatatlan, gazdaságtalan működése miatt.

3.4.2. ABONY SZOCIÁLIS ELLÁTÓ RENDSZERÉNEK BEMUTATÁSA

Abony meglévő szociális ellátó rendszerének részét képezi a szociális ellátások bizonyos eleme, többek között az önkormányzatok által nyújtott rendszeres és nem rendszeres szociális juttatások.

A jelenleg meglévő szociális ellátás rendszere biztosítja a lakosság számára, hogy az ellátatlanságuk idejére (munkanélküliség, tartós betegápolás stb.) juttatást kapjanak, ezáltal a széles szociális háló által nyújtott biztonság védelmét élvezzék.

Abony önkormányzata által biztosított szociális ellátások rendszerének két csoportja:

- 1 eseti szociális juttatások
- 2 rendszeres szociális juttatások.

1. az eseti szociális ellátások közé sorolhatók:

- Lakásfenntartási támogatás
- Átmeneti segély
- Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- Temetési segély

Ezek az ellátások egyszeri, gyorssegély jelleggel működő támogatások.

Lakásfenntartási támogatásban 2004. évben 79 fő részesült (1995-ben 164 fő, számuk jelentősen változott, 2001-ben 4 fő, 2002-ben 8 fő volt). A lakásfenntartási támogatás átlagos egy főre jutó összege 2004-ben 19.658 Ft volt. Az önkormányzat 1.553 e Ft-ot költött lakásfenntartási támogatás kifizetésére (2004.)

²¹ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

Átmeneti segélyben 482 fő részesült (2004-ben), számuk szintén hektikus mozgást mutat. 1995-ben 1066 fő, 1997-ben 102 fő, majd 1999 és 2000.-ben 105 és 110 főre csökkent. 2001-2003. között megduplázódott és 2004-ben újra csökkent. 2002-2004. között számuk 450 és 560 között mozgott. Az átmeneti segélyek egy főre jutó átlagos összege 12.668 Ft volt 2004-ben. Az önkormányzat 6.106 e Ft-ot költött átmeneti segélyezésre 2004-ben.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban 2004-ben 184 fő részesült (1998-ban 1063 fő, mely jelentősen csökkent 2002-ig, 2003-ban és 2004-ben 174 és 174 fő volt). Az egy főre jutó rendkívüli gyermekvédelmi támogatás összege 2004-ben 11.000 Ft volt, erre a célra az önkormányzat 2.211 e Ft-ot költött.

Temetési segélyben 200 fő alatt részesültek minden évben, 2004-ben 124 fő kapott ilyen típusú egyszeri juttatást, átlagosan 13.145 Ft/fő értékben. A temetési segélyre kifizetett önkormányzati kiadás 1.630 e Ft volt.

2. A rendszeres szociális ellátások rendszere biztosítja az ellátásból bármilyen okból kikerültek - pl. munkanélküliek vagy ápolást végzők - számára, hogy juttatást kapjanak.

A rendszeres szociális ellátások főbb formái:

- rendszeres gyermekvédelmi támogatás
- munkanélküliek jövedelempótló támogatása – 2002-ig
- rendszeres szociális segély
- időskorúak járadéka
- ápolási díj

Abonyban a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma 2003-2004. között jelentős mértékben csökkent (2112 főről 1649,25 főre). 1998-2003. között 2100 fő körül mozgott azoknak a száma, akik gyermekvédelmi támogatás jogcímen kaptak támogatást. A gyermekvédelmi támogatás egy főre jutó havi átlagos összege 2.494 Ft-ról 5.651 Ft-ra növekedett (1998-2004. között). Az önkormányzat 2004-ben 111.838 e Ft-ot fizetett ki rendszeres gyermekvédelmi támogatás jogcímen.

Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma és aránya a teljes lakosság %-ában 1995-2004. között

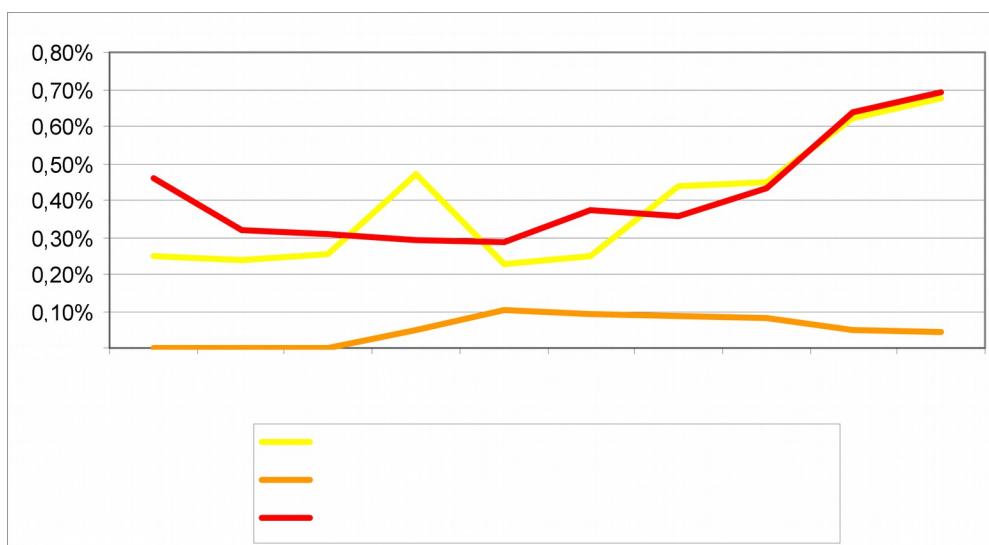
Forrás: KSH nyilvántartás 1995-2004., www.ksh.hu

Abonyban rendszeres szociális segélyben 1995-2000 között 35-38 ember részesült – 1998. kivételével, amikor 71 fő – 2001-től kezdődően azonban megnőtt a szociális segélyben részesítettek havi száma. 2004. évben 107,25 fő, akik átlagosan 18.274 Ft/fő juttatást kapnak. Az önkormányzat 23.519 e Ft-ot fizetett ki rendszeres szociális segélyre 2004-ben.

Időskorúak járadékában 7-16 fő részesült, számuk változó, 2004-ben 7 fő kapott átlagosan 22.036 Ft-ot. Időskorúak járadékára az önkormányzat 1.851 e Ft-ot fizetett ki.

Az ápolási díjban részesítettek havi átlagos száma a csökkenéseket követően újra emelkedett, 2003-2004. évben már meghaladta a 100 főt (101 főről 109,67 főre növekedett). Az ápolási díj havi összege (átlagosan) 20.600 Ft, mindösszesen az önkormányzat 2004-ben 27.110 e Ft-ot fordított ápolási díjra.

Rendszeres egyéb juttatásban részesítettek aránya a teljes lakosság %-ában 1995-2004. között

Forrás: KSH nyilvántartás 1995-2004., www.ksh.hu

Összefoglalva:

A településen az egészségügyi ellátások további fejlesztésére igény mutatkozik. Az egészségügyi ellátás legnagyobb problematikája a településen, hogy az ellátó intézmények széttagoltan működnek, nem felelnek meg a jogszabályi előírásoknak. A rendelők kis alapterületűek, hiányoznak a szociális helyiségek, az épületek műszaki állapota nem felel meg a mai kor követelményeinek (falaik vizesek, mállanak, stb.).

Az Önkormányzat célja, hogy az egészségügyi ellátásnak helyet adó rendelők széttagoltságát megszüntessék, azokat felújítsák, ezáltal megfeleljenek a jogszabályokban előírt minimumfeltételeknek. A zsúfoltság, a rossz munkakörülmények (rendelők kis alapterülete, szociális helyiségek hiánya, vizes, málló falú, rossz műszaki állapotú épület) hatással vannak a napi egészségügyi ellátás biztosítására.

Az Önkormányzat távlati célja, hogy a felsorolt problematikát orvosolja, az ellátási helyszínek széttagoltságának csökkentése és az ellátás hatékonyságának növelése érdekében egy új egészségház épüljön, amelyben helyt kapnának a főbb ellátások (alapellátás és szakellátás), a strandon, az egészségmegőrzőben pedig megmaradna a reumatológia, a fizioterápia és az egyéb rehabilitáció.

Az egészségügyi ellátás magas szinten biztosított a városban, annak ellenére, hogy több helyszínen biztosítottak az alap és szakellátások. Az intézmények felszereltsége, illetve humán infrastruktúrája jó, folyamatosan fejlődik.

3.5. ABONY KÖZBIZTONSÁGA

A 20. század második harmadát világszerte a kriminalitás növekedése jellemezte. A nyugat-európai államokban az 1990-es évek közepétől azonban az úgynevezett hagyományos bűnözés - lakásbetörés, gépjárműlopás, emberölés – csökkent, a vagyoni elleni súlyos bűncselekményeknél is csökkenő trend érvényesül. Ezzel szemben az európai emberek biztonságérzete romlik, a bűnözéstől való félelem, pedig még azokban az országokban is növekszik, ahol a bűnözési gyakoriság mérséklődött. Jól ismert tény ugyanis, hogy a biztonságérzet alakulását - a bűnözés számadatai mellett - olyan tényezők is befolyásolják, mint a romló életkörülmények, a növekvő munkanélküliség, vagy a jövőkép hiánya.

Magyarországon az 1970 - 1995 közötti 25 év alatt az ismertté vált bűncselekmények száma négyszeresére nőtt. A hazai bűnügyi statisztika adatainak idősorát két jól elkülönülő trend jellemzi. 1970-1988 között - a bűncselekmények összetételének viszonylagos stabilitása mellett - a bűnözés lassú emelkedése volt tapasztalható. 1970-ben 122 ezer, 1988-ban 185 ezer bűncselekmény vált ismertté. Az 1990-es évek elején a bűnözés új növekedési pályára állt. 1989-ben addig soha nem tapasztalt méretűre 225 ezerre növekedett a hatóságok tudomására jutott bűncselekmények száma. 1990-ben már 341 ezer ismertté vált bűncselekményt regisztrált a bűnügyi statisztika. A következő növekedési hullám 1995-ben volt, amikor már 502 ezer bűncselekményt tartottak nyilván.

A bűnözés az 1990-es évek utolsó harmadától kezdődően magas szinten stagnál (1996-ban 466, 1998-ban 597, 2000-ben 450, 2001-ben 465, 2002-ben pedig 420 ezer bűncselekmény elkövetése vált ismertté). Magyarországon a változások kezdő évében, 1988-ban minden tízezer lakosra 174,8, 1992-ben 432,6, 2001-ben 456,5, 2002-ben 413,6 bűncselekmény jutott.

Magyarország bűnözése - a tízezer lakosra jutó 410- 450 bűncselekménnyel - nem tekinthető túl magasnak, az európai középmezőny alsó felében található. Ugyanez az adat Svédországban 1362, Hollandiában 1020, Németországban 833, és Ausztriában 626.

A bűnözés gyors növekedésével párhuzamosan a bűnözésen belül strukturális átalakulás is zajlott, amely a vagyoni elleni bűncselekmények arányának jelentős emelkedését eredményezte. Napjaink hazai bűnözési szerkezetét - a fejlett államok bűnözéséhez hasonlóan - a vagyoni elleni bűncselekmények kimagasló, 70-80 százalékos nagyságrendje jellemzi. A vagyoni elleni bűncselekményeken belül meghatározó az üzleti és üzemi lopás, a zsebtolvajlás, a betöréses lopás, a gépkocsi- vagy a gépkocsiból történő lopás, valamint a rongálás.

A motorizáció terjedésével együtt növekedett a gépjárművekkel kapcsolatos bűncselekmények száma. A vagyoni elleni bűnözésen belül igen jelentős mértékben növekedett a csalások aránya. 1982-től az ezredfordulóig négyszeresére emelkedett a betöréses lopások száma. Bár az elmúlt években a regisztrált adatok - a különféle biztonsági eszközök elterjedésének is köszönhetően - csökkenést jeleznek (2000-ben 71635, 2001-ben 68499, 2002-ben 58740), Budapesten azonban ismét emelkedett (2000-ben 15207, 2001-ben 15421, 2002-ben 13226) az ilyen bűncselekmények száma. A betöréses lopáson belül jelentősen visszaesett az üzletbetörés, kisebb mértékű a lakásbetörések számának csökkenése.

Magyarországon az elmúlt két évtizedben az erőszakos bűncselekmények arányának emelkedése elmaradt ugyan a vagyon elleni bűnözés növekedésétől, de a százezer lakosra jutó erőszakos bűncselekmények száma 47 százalékkal emelkedett. 1989 és 1995 között az emberölések száma is növekedett. Az erőszakos bűncselekmények százezer lakosra számított 263-as hazai aránya a dániaival áll azonos szinten, ebből a szempontból az európai középmezőnybe tartozunk.

A rablás, mint tipikus közterületi bűnözés új, veszélyes formái. A rablások száma világszerte növekszik. Különösen gyors az emelkedés üteme a "fiatal demokráciákban". 1990 és 1996 között a rablások aránya Bulgáriában 418 százalékkal, Litvániában 961 százalékkal, Romániában 119 százalékkal nőtt. Ugyanebben az időszakban az európai emelkedés átlaga 63 százalék volt. Nálunk a rendszerváltás kezdetétől az 1990-es évek végéig majdnem négyszeres volt az emelkedés. A rablások elkövetési módjai is erőszakosabbá, veszélyesebbé váltak. Magyarországon a fegyveres, valamint a pénzintézetekben vagy postán elkövetett rablások száma gyorsabban növekedett, mint az egyéb elkövetési módok esetében. Az évi átlag szerint előfordul 3 ezer rablás ugyan nem tekinthető nagyon soknak, az új elkövetési módok terjedése azonban aggasztja az embereket.

A közép-magyarországi régióban a népességhez képest kevés erőszakos - különösen az ismerősökre veszélyes - elkövető vált ismertté. Tipikus viszont az ismerősök és az idegenek ellen elkövetett vagyon elleni cselekmény.

A jobb szociális adottságú területek a bűncselekmények elkövetésének kedveznek, a legrosszabbak pedig "bűnkibocsátókká" válnak. A bűncselekmények elkövetésének helyszíne és az egy főre jutó GDP összevetése után megállapítható, hogy ahol magasabb a GDP, ott az ismertté vált bűncselekmények száma is magas. Az ország társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott térségeiben viszont az ismertté vált elkövetők koncentrációja tapasztalható.

A bűnözés elsősorban a városokhoz kötődő jelenség. 1988-ban a magyar lakosok 32-33 százaléka élt olyan településeken (ezek kivétel nélkül városok), ahol az ismertté vált bűncselekmények 45 százalékát követték el. A kisebb településeken a lakónépesség arányánál kevesebb, a nagyobb településeken pedig jóval több bűncselekmény vált ismertté. A biztonság hiányának is szerepe volt abban, hogy 2001-re éppen ezeknek a településeknek a lélekszáma csökkent 2-3 százalékkal. A városi bűnözés növekedése is okozója a városokból történő népességkiáramlásnak és a nagyvárosok belsővárosi területein - elsősorban a fővárosban - kialakuló szegregációnak. A tehetősebbek földrajzi és társadalmi értelemben egyre inkább elkülönülnek a kevésbé tehetősektől. Más településeken viszont még mindig a rendszerváltás előtti időkhöz közeli a bűnözési szint. Vannak olyan települések is, amelyekben egyáltalán nem regisztráltak bűncselekményt, bár ezek száma folyamatosan csökkent. 1988-1997 között 205-ről 40-re esett vissza azoknak a településeknek a száma, amelyekben a hivatalos statisztika szerint nem követtek el bűncselekményt. 1997 és 2001 között ez a szám 56-ra növekedett. Budapest az egyik legfertőzöttebb területe az országnak.

Abonyban a Ceglédi úton helyi rendőrőrs működik, mely a Ceglédi Rendőrkapitánysághoz tartozik. A Ceglédi Rendőrkapitányság működési területe: 1.361,46 km². A terület lakosainak száma: 93.871 fő. A Ceglédi Rendőrkapitánysághoz két Őrs tartozik: az abonyi és az albertirsai. A jászkarajenői őrs megszüntetésre került a hozzá tartozó településeket az abonyi őrs kapta meg.

Az Abonyi Rendőrőrhöz így már öt település tartozik 2007. június 1-től:

Az abonyi rendőrőrhöz tartozik:

- Újszilvás község, ahol a körzeti megbízott irodája a Szent István u. 4. sz. alatt található. Fogadóideje: csütörtökön 10-12 óráig

- Tápiószőlős község, ahol a körzeti megbízott irodája az Árpád u. 4. sz. alatt található. Fogadóideje: hétfőn 8-10 óráig
- Jászkarajenő község, ahol a körzeti megbízott irodája a Rákóczi út 23. alatt található. Fogadóideje: csütörtökön 8-10 óráig
- Kőröstetetlen község, ahol a körzeti megbízott irodája a Kocséri út 1/B. alatt található. Fogadóideje: minden páros héten kedden 9-11 óráig
- Törtel község, ahol a körzeti megbízott irodája a Jászkarajenői út 12. alatt található. Fogadóideje: kedden 8-10 óráig

A Ceglédi rendőrkapitányság és a rendőrörsök bűnügyi, közrendvédelmi, közlekedésrendészeti és igazgatásrendészeti feladatokat látnak el. Az Igazgatásrendészeti Osztály kulturált környezetben, udvarias és gyors ügyfélfogadást bonyolít le a város és a környező 11 település lakosai számára a kapitányság épületében. Ellátja I. fokon mindazon feladatokat, amelyeket a hatályos jogszabályok részére meghatároznak. Ezek a következők:

- szabálysértési ügyek
- fegyver-engedély ügyek

A Ceglédi kapitányságon 24 órás ügyeletes Tiszti Szolgálat van, valamint Áldozatvédelmi Iroda is működik.

Az abonyi rendőrörs épületét 2002. szeptember 6-án újították fel. Jelenleg 3 db szolgálati gépkocsival rendelkeznek. Jelenleg 20 fő teljesít szolgálatot.

Az abonyi rendőrörs épületét 2002. szeptember 6-án újították fel, melyet az önkormányzat kb. 20 millió Ft értékben támogatott.

A rendőrörsön jelenleg 20 rendőr teljesít szolgálatot, a teljes állomány megfelelt az éves alkalmassági vizsgálat követelményeinek. A rendőrörs tárgyi feltételei megfelelőnek tekinthetők, 2005-ben egy új Skoda Octavia típusú szolgálati gépkocsit kaptak, amely mellett Lada Niva-t használnak továbbra is.

A rendőrség lovas járőrszolgálatot biztosít a mezőgazdasági területeken a terménylopások, az erdős területeken pedig a falopások megelőzése érdekében. Az erdős területeken a felderítések hatékonyságának javítása érdekében együttműködnek a helyi Közterület Felügyelők bevonásával.

A város területén az elmúlt öt évben átlagosan 306 bűncselekmény vált ismertté. A lakosság vagyon- és biztonságérzetét legjobban meghatározó bűncselekmények közül 2005-ben a betöréses lopások száma nem változott, emelkedett azonban a lopások száma (99-ről 117-re).

Bűncselekmény fajták száma Abonyban 2001-2005 között

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.
Ismertté vált bűncselekmények	291	275	343	302	323
Betöréses lopás	61	42	49	37	37
Lopás	139	121	126	99	117
Rablás	5	1	2	-	1
Testi sértés	12	12	11	16	13

Forrás: Beszámoló Abony város közrendjének és közbiztonságának helyzetéről (2006.)

A betöréses lopások száma nem változott, azonban a „magánlakások sérelmére” és az „üzletek sérelmére” elkövetett bűncselekmények száma egy-egy esettel nőtt. A növekedés nagyon kismértékű, de felveti a megelőzés fokozott jelentőségét és a megelőzéshez kapcsolódóan a rendőrség, a polgárőrség, önkormányzat és a lakosság közös felelősségét.

Rablás 2005-ben 1 esetben történt, „pénzintézetek sérelmére” elkövetett bűncselekményt továbbra sem követtek el a településen. A szándékos testi sértések száma csökkent 2005-re. A családon belüli elkövetések száma csökkent, az ismertté vált jogsértések száma kettő volt.

Az ismertté vált bűnelkövetők összetételét vizsgálva megállapítható, hogy tovább nőtt a helyi állandó és az utazó - átutazó elkövetők száma. Csökkent a bűncselekményt elkövető fiatalok száma és csökkent a bűncselekmény elkövetése céljából érkezők és a gyermekkorúak száma is. Emelkedés volt megfigyelhető a büntetett előéletűek és a visszaesők körében a bűnelkövetés tekintetében.

A felderítési mutató 2004-ben 44,54 %-os volt, 2005. évben pedig 35,98 %.

Felderítések száma Abonyban 2001 és 2005 között

Felderítés	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.
Elfogás, előállítás szándékos bűncselekmény elkövetése miatt	190	198	204	188	178

Forrás: Beszámoló Abony város közrendjének és közbiztonságának helyzetéről (2006.)

A szándékos bűncselekmény elkövetése miatt elfogott és előállított személyek számát tekintve az elmúlt öt év átlagában 191 fővel szemben alkalmaztak személyes szabadságot korlátozó intézkedést. 2005-ben 20 fő körözött személyt fogtak el. Az elkövetőkkel szemben indult büntetőeljárásokat majdnem minden esetben eredményesen fejezték be.

Abony város területén és a 4-es főúton, a közlekedés biztonság stabilizálása és a közúti balesetek visszaszorítása érdekében havi rendszerességgel tartanak sebességellenőrzést. 2004. évben 5, 2005-ben 21 alkalommal tartottak fokozott és visszatérő közúti sebesség ellenőrzést.

Közlekedési bűncselekmények száma

Közlekedési bűncselekmények	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.
Ittas vezetés	11	20	20	10	20
A súlyos sérüléssel járó és a halálos közúti balesetek	12	10	6	12	19

Forrás: Beszámoló Abony város közrendjének és közbiztonságának helyzetéről (2006.)

A közúti közlekedés szabályainak megszegése miatt – az elmúlt évek csökkenéséhez képest – 2005-ben újra emelkedett a közúti balesetek száma (19 főre), melyek közül 16 volt súlyos sérüléssel járó, 3 pedig halálos kimenetelű. (2004-ben a súlyos sérüléssel járó és halálos közúti balesetek száma együttesen 12 volt, melyből 8 végződött súlyos sérüléssel és 4 halálos kimenetellel.)

A balesetek bekövetkezésének leggyakoribb helyei (az elkerülő út átadásáig) a 4-es számú főút és a városba vezető útszakaszok voltak. A 4-es számú főút elkerülő szakaszának átadása után csökkent a közlekedési balesetek száma.

A közlekedési baleseteket előidéző okok között az ittas közlekedés, a figyelmetlenül közlekedő segédmotorosok, a megengedett sebességet túllépők, a kanyarodási szabályokat megszegők, a követési távolságot be nem tartók, a szabálytalanul előző gépjárművek vannak nagyobb számban.

A 4-es és a 40-es számú főutak mentén „jelentkező” prostitúció visszaszorítása is a rendőrség feladatkörébe tartozik, melynek köszönhetően 2005. évben csökkent a jogsértések száma (2 főre – négy esetben).

A közterületek rendjének fenntartása érdekében fokozott ellenőrzéseket hajtanak végre:

- a busz pályaudvaron a szabálytalanul parkoló és várakozó járművekkel szembeni intézkedés
- a gyalogosok biztonságos közlekedése érdekében a gyalogos átkelő helyek védelme.

A rendőrség a korábbi években is hatékonyan működött együtt a polgárőrséggel, melynek során a bűnmegelőzésre helyezik a hangsúlyt, illetve közösen biztosítják a városi rendezvények lebonyolítását is.

A közrend és a közbiztonság további javítása érdekében az alábbi célkitűzéseket és fejlesztési feladatokat kívánja a rendőrség az önkormányzattal és a lakossággal együtt megvalósítani:

- a lakosság biztonságérzetének további javítása
- a bűncselekmények számának csökkentése
- a felderítési mutató javítása
- a közlekedésbiztonság javítása érdekében fokozott közúti ellenőrzések és akciók végrehajtása
- a települési rendezvények biztosítása
- hatékony együttműködés a lakossággal, a Közbiztonsági Bizottsággal, a polgárőrséggel, a közterület felügyelettel, a médiával és egyéb társszervekkel
- a gyors, rugalmas és kulturált rendőri reagálás minden megoldandó probléma esetén
- a közterületi jelenlét biztosítása és a rendőri munka szolgáltatás jellegének erősítése.

A rendőrség a bűnmegelőzésre kiemelt hangsúlyt fektetett az elmúlt és a következő években egyaránt:

- a család, a gyermek- és ifjúságvédelem keretében: a családon belüli erőszak kezelése, a tudomásukra jutott jogsértések kezelése,
- drogfogyasztás és megelőzés: az elmúlt években újra jelentkező probléma a drogfogyasztás, 2005-ben 10 fogyasztóval szemben indítottak eljárást, a terjesztőket nem tudták elfogni
- a vagyonvédelem: a közösségi és a magánvagyon védelme, a magánvagyon védelméhez kapcsolódóan megelőző projektek kidolgozása (tervek között szerepel a Szomszédok Egymásért Mozgalom megvalósítása, a tanyavédelmi program bevezetése, erre vonatkozóan kérdőíves felmérést készítenek)

A lakosság tájékoztatása a helyi naplóban, a Heti Hírekben, a Cegléd rádióban és a Cegléd TV-ben történik, ahol tájékoztatást adnak a város területén elkövetett jogsértések elkövetési helyéről, idejéről és módjáról.

Összefoglalva tehát Abony közbiztonsága jónak tekinthető, a vagyon és személy elleni bűncselekmények száma – a lakosság, önkormányzat és a rendőrség együttműködésének köszönhetően – az elmúlt években nem változott, illetve kismértékben növekedett. Ezen ok miatt fokozott jelentőséget tulajdonítanak a megelőzésnek és a megelőzéshez kapcsolódóan a rendőrség, a polgárőrség, önkormányzat és a lakosság közötti hosszú távú együttműködésnek.

²²A közbiztonság és főleg a vagyonbiztonság terén sajnos romlás következett be az előző vizsgálati időszakhoz képest. A 2006-2008 közötti lakosság migráció egy része sajnos közvetlen ok-okozati összefüggésben van a mára kialakult állapottal.

A vagyonbiztonság legalább korábbi szintjének eléréséhez a helyi rendfenntartó erők fokozott és a mainál sokkal hatékonyabb tevékenységére van szükség.

Új térfigyelő kamerarendszer és figyelő szolgálat kezdte meg a működését 2012-ben a Kossuth téren, aminek hatására a kerékpárlopások visszaszorultak a területen. A rövid időn

²² Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

belül is pozitív tapasztalatok alapján a kamerarendszer bővítésére van szükség a városközpont további frekvenciált területein is.

3.6. KULTÚRA, MŰVELŐDÉS, SPORT ÉLET ABONYBAN

Abony város önkormányzata a közoktatási intézmények mellett (3 óvoda, 3 általános iskola, 1 középiskola) közművelődési és közgyűjteményi intézményt tart fenn. A közművelődési alapfeladatokat ellátó művelődési ház és könyvtár, mint többfunkciós intézmény két épületben dolgozik (művelődési ház épülete, könyvtár épülete). Az intézmények sorát gazdagítja a Zeneiskola és a sportcsarnok. A menedzserház fenntartói a mikro-régió települései.

3.6.1. KULTURÁLIS ÉLET

Abony kulturális életét alapvetően meghatározza, hogy a település jelentős kulturális örökséggel rendelkezik, melynek megfelelő kezelése nemcsak a lakosság, hanem az önkormányzat és az állam feladata is.

Az abony önkormányzat közművelődési feladatainak ellátását a településfejlesztési koncepció, a kulturális koncepció, a helyi közművelődési rendelet szabályozza.

A közművelődés igazgatását az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg, mely a közművelődéssel kapcsolatosan a képviselő-testületnek az alábbi feladat- és hatásköröket nevesíti:

- ellátja a közművelődési tevékenységgel kapcsolatos helyi irányítási, ellenőrzési feladatokat és gondoskodik az intézményfenntartásról, működtetéséről
- határoz az önkormányzat által fenntartott közművelődési intézmény elnevezéséről
- biztosítja a közművelődési tevékenység és szolgáltatások közösségi színterűl szolgáló helyszínt a lakosság művelődése érdekében
- hozzájárul a művelődési otthon nem kulturális célra történő igénybevételéhez
- kikéri a minisztérium véleményét közművelődési intézmény létesítésével, megszüntetésével, működésének szüneteltetésével kapcsolatos önkormányzati döntés előkészítése során.

A Szervezeti és Működési Szabályzat rendelkezik az Oktatási-, Sport és Közművelődési Bizottság létrehozásáról, a közművelődéshez kapcsolódó hatáskört azonban a bizottságnak nem adott. A bizottság a képviselő-testület elé kerülő minden közművelődési témájú előterjesztést előzetesen megtárgyal.

A bizottság működésére vonatkozóan ügyrendet készít, munkáját az éves munkaterv alapján végzi, melynek végrehajtásáról beszámol a képviselő-testületnek. A bizottság a testületi előterjesztéseken kívül a bizottságot foglalkoztató más témákat is megvizsgál, tájékozódik a területére vonatkozóan pl. az egész éves rendezvénytervről, az egyes programokról, ünnepekről. 2005. évben többször megvizsgálták a Városi Könyvtár helyzetét, az áthelyezés lehetőségét, 2006-ban tájékoztatót hallgattak meg az Abonyi Lajos Múzeumi Alapítvány tevékenységéről és terveiről.

A város a közművelődés támogatására az alábbi forrásokat biztosítja (adatok E Ft-ban)

	2004. év	2005. év	2006. év
Művelődési Ház önkormányzati támogatása	10.139	10.169	9.006
Könyvtár önkormányzati támogatása	13.281	14.233	16.038
Egyesületek, civil szervezetek támogatása (sportot is beleértve)	11.527	9.160	10.284
Abonyi napló kiadása	103	0	0
Városi rendezvények költsége	5.000	5.000	5.540
Összes önkormányzati támogatás	40.050	38.562	40.868
Ebből kapott közművelődési támogatás	30.130	30.812	32.453

Forrás: Jelentés Abony Város Önkormányzata közművelődési feladatellátásnak általános, részletes szakfelügyeletéről

A város egészének költségvetéséhez viszonyítva 1,4-1,6 % között mozog a kulturális, közművelődési és a civil területeknek juttatott támogatás. Ha a civil közösségek támogatásánál csak a kulturális célra történő segítségnyújtást tekintjük, akkor az erre a területre fordított anyagi figyelem a teljes költségvetés 1,3 %-a.

A kulturális élet mozgatórugója a Művelődési Ház és a Könyvtár, de jelentős szerepet játszik a Falumúzeum és a Zeneiskola is.

3.6.1.1. Művelődési Ház és Könyvtár

A Művelődési Ház és Könyvtár a II. világháború előtt a katolikus egyház közösségi intézménye, a Szent Imre Kultúrotthon volt. 1946-tól Petőfi Művelődési Ház néven önkormányzati intézmény. 1997-ben a Városi Könyvtárral történt összevonás óta Művelődési Ház és Könyvtár elnevezéssel kettős – közművelődési és közgyűjteményi – funkciót ellátó intézmény. 2003-ban bővült a tevékenységi köre az Abonyi Napló helyi újság szerkesztési feladataival.

Így jelenleg a Művelődési Ház és Könyvtár Intézmény tevékenysége 3 részre osztható fel:

- könyvtári feladatok ellátása
- közművelődési feladatok ellátása
- helyi újság szerkesztése

A Művelődési Ház és Könyvtár két épületben nyert elhelyezést. Mindkét épület a városközpont közel helyezkedik el, s egymáshoz képest is, gyalogosan néhány percnyi távolságra vannak. A Művelődési Házban 1857-ben épült a földszint, melyet emeletréépítéssel 1883-ban bővítettek. Jelenlegi helyzetében külső és belső megjelenése erősen elhanyagolt állapotú. Emeleti szintje a statikai mérések szerint életveszélyes, használaton kívül áll.

A Művelődési Ház a korábbi évtizedekben egy teljes épületegyüttest birtokolt. Ehhez az objektumhoz tartozott az emeletes és a földszinti épület valamint az udvar, szabadtéri színpaddal. 2002. óta – az egyik általános iskola életveszélyessé válásakor – iskola céljaira kezdték használni. 2006-ban a Művelődési Ház visszakapta ugyan az emeletes épületet kizárólagos használatra, de új problémákkal került szembe a működést tekintve. Csak a földszinti részt használhatja, s ott a Nagycsaládosok Egyesületének is helyet biztosít, valamint a földszinti épületet használó iskolások is igénybe veszik napközben a mosdókat. A kárpótlásnak megfelelően pedig visszakerült az egyházhhoz a teljes tulajdon, a Művelődési Ház épülete, az udvar, a földszintes iskolai épület.

Az önkormányzat most bérlí az egyháztól az épületeket, mivel az iskolai oktatás elhelyezésére más lehetőség nem áll rendelkezésére. Az önkormányzatnak az épületért kártalanítás jár.

A **Művelődési Ház** alaptevékenysége kiterjed a közművelődés területén az értékteremtésre, az értékmegőrzésre, és az értékközvetítésre, a civil kezdeményezések támogatására, a helyi lakosság igényeinek megfelelően.

A Művelődési Ház földszinti részén három terem szolgál közösségi célokat. A Petőfi Sándorról elnevezett helyiség a nagyobb létszámú tanfolyamok, szakkörök, klubok, alkalmi rendezvények helyszíne, kb. 40 fő befogadására alkalmas. A Kézimunka Terem nevet viselő klubhelyiség a szakkörök, klubok foglalkozásainak nyújt elhelyezést (kb. 20 főnek egyszerre). A legkisebb befogadóképességű a foglalkoztató, ahol a sakkozók találkozhatnak és a kis létszámú oktató programok folynak (kb. 15 fő befogadó képességű). A lezárt emeleten a színházterem található, mely 300 fő befogadására alkalmas, színpaddal és statikus világítással rendelkezik. A helyiségben kopott, nem kulturális rendezvényekhez, közösségek fogadásához illő bútorok (különböző stílusú, nem egységes jellegű, párnázatlan székek, asztalok) találhatóak.

A Művelődési Háznak 6 klubja és szakköre működik jelenleg, továbbá segítik a városi nagyrendezvények megszervezését is. Csoportjai:

- Kéknefelejcs Népdalkör
- Kézimunka szakkör
- Petőfi Művelődési Ház Baráti Köre
- MÁV Nyugdíjasok Baráti Köre
- Galamb- és kisállattenyésztők Egyesülete
- Postagalamb Sportegyesület
- Somogyi Imre Kertbarát Kör

Tanfolyamai:

- Gépjárművezetői tanfolyam (évente 4-szer)
- Angol nyelvtanfolyam (szorgalmi időben)

Szolgáltatásai:

- Terembérlés
- Jelenleg az iskolai tanteremhiány megoldása érdekében a Művelődési Ház több termét és a mellékhelyiségeit is használják.

Az objektum csatornázott, fűtése gázkonvektorral biztosított, padlózata a földszinten fa és kő, az emeleten parketta. A viseltes bútor és a lekopott festésű falak mellett látható az is, hogy a munkatársak törekszenek az ápoltság érzetének megteremtésére (takarítás, terítők). Az épületben technikai berendezések egyáltalán nincsenek. Maga a Művelődési Ház nem is rendelkezik hang- és fénytechnikai eszközökkel.

Az intézményi összevonás után a közművelődési tevékenység szervezési feladatai gyakorlatilag a Könyvtár épületébe kerültek, itt dolgoznak a népművelők, itt folyik az újságszerkesztés. Jelenleg oktatás is folyik a Könyvtár épületben, a gimnázium a nyelvórák bontása miatt igényel helyiségeket itt. Az intézményben internet-hozzáférési lehetőség biztosított, hat számítógép a lakosság részére, két számítógép és fénymásoló irodai, szerkesztői munkákra. A Könyvtár előterében rendeznek kiállításokat, itt várják a számítógépek az internetezőket. A felnőtt Könyvtár ad otthont a kisebb előadóesteknek, találkozóknak.

A Könyvtár épülete eredetileg nem ilyen feladatok ellátására épült, falai vizesek, a vakolata több helyen mállik, villanyfűtéssel rendelkezik. Berendezését, belső állapotát tekintve azonban barátságos, látszik a környezeten a gondoskodás (festés, függönyök felszerelése, dekoráció, képek, virágok).

A Könyvtár bejáratának betonozása, felújítása és a kert rendezése tavaly évben megtörtént.

A Könyvtár jelenleg 43.270 db könyvvel, 818 audiovizuális és 124 elektronikus dokumentummal rendelkezik.

A beiratkozott olvasók száma 1178 fő, melyből 557 fő a gyermek. A személyes használatok száma 10.813, ebből kölcsönzés 6205 alkalom 18751 db kölcsönzött dokumentum. Helyben használt dokumentumok száma 1123.

A 2005-ben vásárolt dokumentumok számához képest /801 db/ az 1156 db vásárolt dokumentumszám enyhe emelkedést mutat, ami nagyon fontos, mert az internet és az új könyvek azok, amelyek miatt a látogatók bejönnek a könyvtárba.

Folyamatosan gyűjtik – a lehetőségekhez képest - a szépirodalmi újdonságokat, az ismeretterjesztő irodalmat, a humán és reál tudományok, a művészetek és egyéb szaktudományok összefoglaló műveit. A könyvtár számítógépparkja bővült, így e-Magyarország pontként is üzemel.

Külön gyermek és felnőtt részleteget is kialakítottak. Szeretnének áttérni a számítógépes kölcsönzésre, ennek érdekében lépéseket tettek a technikai fejlesztésre, valamint a rendszer feltöltésére.

Az intézmény könyvtárismereti foglalkozásokat szervez gyermekek részére. Már óvodás kortól várják a gyerekeket, egészen a középiskolás korosztályig, akik szervezett formában az oktatási intézményekből, illetve családtagokkal érkeznek. Rendszeresen az iskolai csoportok számára meghirdetett csoportos kölcsönzések. Rendezvényei szinte elválaszthatatlanok a Művelődési Ház programjaitól, részben a közös intézményi státusz miatt, s részben azért is, mert a munkatársak közösen szervezik az egész intézményi tevékenységet. Kifejezetten a könyvtár a gondozója az író-olvasótalálkozóknak, a versillusztrációs versenyeknek. A kiállításoknak inkább csak helyszíne, bár tematikájukat tekintve alkalmasszerűen kötődnek a könyvhöz, irodalomhoz, évfordulókhöz.

A Művelődési Ház és Könyvtárban lévő három szakfeladatot (könyvtári feladatok, közművelődési feladatok ellátása, helyi újság szerkesztése) 7 főállású dolgozó látja el, 6 fő szakember /ebből 1 fő igazgató/ + 1 fő intézményi takarító. A közművelődési szakmai feladatot ellátó munkatársak közül 1 fő igazgató és 2 fő művelődésszervező, közülük 2 fő középfokú, 1 fő felsőfokú szakmai végzettségű, 3 fő könyvtáros.

A létszám a feladatellátáshoz mérve kevésnek bizonyul. Korábban egy közmunkást biztosított a Polgármesteri Hivatal az újság előkészítéséhez, azonban az így alkalmazott jelenleg gyermeket vár, helyettesítése pedig nem megoldott.

A részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv költségvetését az önkormányzat rendeletében határozza meg. Vállalkozási tevékenységet nem folytat. Gazdálkodását tekintve a Közoktatási és Közművelődési Tevékenységet Koordináló Intézményhez kapcsolódik.

A költségvetés alakulása 2003-2006. között a következőképpen nézett ki:

Költségvetés E Ft-ban	2003. év TÉNY	2004. év TÉNY	2005. év TÉNY	2006. év TERV
BEVÉTELEK				
Saját	1.111	610	224	135
Ebből bérleti díj	164	176	224	135
Támogatás	8.238	5.379	6.409	9.006
Átvett	140	1.000	190	---
BEVÉTELEK ÖSSZESEN	9.489	6.989	6.823	9.141
KIADÁSOK				
Személyi kifizetések	5.302	4.131	4.321	5.261
Járulékok	1.667	1.305	1.317	1.733
Dologi kiadások	2.520	1.553	1.185	2.147
KIADÁSOK ÖSSZESEN	9.489	6.989	6.823	9.141

Forrás: Jelentés Abony Város Önkormányzata közművelődési feladatellátásnak általános, részletes szakfelügyeletéről

A Művelődési Ház szakmai tevékenysége rendkívül gazdag, a nehéz és problémás tárgyi feltételek ellenére.

	2003. év			2004. év			2005. év		
	száma	rész- vevők	fogl.	száma	rész- vevők	fogl.	száma	rész- vevők	fogl.
Alkotó közösségek	3	36	91	3	29	83	3	27	89
Klubok	5	301	113	5	306	129	7	285	220
Kiállítások	5	2757	-	6	1467	-	6	1867	-
Művészeti est	1	340	-	3	179	-	6	449	-
Közösségi rendezvények	-	-	-	2	228	-	3	157	-
Vetélkedők	2	170	-	2	160	-	-	7	492
Külső rendezvények	158	3258	-	183	2812	-	35	1313	-
Oktatás	70	566	-	63	820	-	127	1797	-

Forrás: Jelentés Abony Város Önkormányzata közművelődési feladatellátásnak általános, részletes szakfelügyeletéről

Az Abonyi Napló készítése két embert folyamatosan foglalkoztat, munkájukat pedig közhasznú dolgozók segítik. Továbbá az intézmény az elmúlt években pályázatokon 8 számítógépet nyert, amelyeket üzemeltetni, felügyelni, adminisztrálni kell.

A hat dolgozóból 2005-ben a hét éves továbbképzési terv keretén belül 4 dolgozó járt főiskolára, különböző évfolyamokra.

Az intézmény infrastrukturális állapota és a beszerzések:

- A könyvtár előterébe kihelyeztek egy kisebb italautomatát, amely a látogatók kényelmét szolgálja.
- Beállították a Szikla 21 kétdolgozó változatát, és a gyermekkönyvtárba betettek két ingyenesen használható kisteljesítményű gépet, melyet a gyermekek feladataikhoz használhatnak.
- Fügönyöket vásároltak két terembe.

- A művelődési ház visszakapott termeinek rendbetétele (kifestés, padlófestés, terítő vásárlás, függöny varrás)
- Visszaköltöztették „otthonosan” szakköreiket, klubjaikat valamint a nagycsaládosok egyesületét is
- A művelődési ház csatornája a homlokzati részen megjavításra került.
- A művelődési ház nagytermének mennyezeti része átvizsgálásra került, a repedések miatt, melynek az lett az eredménye, hogy le kellett zárni az emeleti részt, mivel félt, hogy a tető beszakad.
- Nem volt állagmegőrző munka egyik intézményben sem

Tervezett fejlesztések:

- a könyvtár riasztóval és főleg füstjelzővel való ellátása
- az intézmények járdáinak rendbetétele
- a közintézmények számára kötelezővé tett akadálymentesítés
- az épület környéki fák gallyazása
- az Abonyi Napló számára új, jogtisza szoftver megvásárlása

²³A régi, katolikus egyház alapította Művelődési Ház leromlott állapota miatt használhatatlanná vált, majd lebontásra került.

A támogatott fejlesztésként megvalósítás alatt álló Városi Közösségi Ház, Könyvtár és az előbbiekkal együtt, saját erőből létesülő új Zeneiskola előadótermei a zenei és egyéb előadások, kulturális rendezvények számára nyújtanak magasabb színvonalú környezetet, így vonzóbb lehetőséget az érdeklődők számára. A Városi Közösségi házba költöző Városi Könyvtár magasabb színvonalú kialakítása és réginel is frekventáltabb helye tovább növelheti a kultúra iránti érdeklődést.

3.6.1.2. Abonyi Lajos Falumúzeum

Az **Abonyi Lajos Falumúzeumot** 1959 alapították. Nyolc évnek kellett eltelnie azonban, míg a községi tanács épületet tudott adni a gyűjteménynek, melyet 1967. novemberében 18. század végén épült granáriumban mutatnak be. A kiállítóhely alapítója Györe Pál, aki a helyi hagyományok, régészeti leletek, régiségek gyűjtője volt. Létrehozásához az a cél vezetett, hogy a 22 ezer holdas alföldi település megszűnő félben lévő tanyásgazdálkodásának eszközeit begyűjtsék - a paraszti világhoz kapcsolódó, de fogyatkozó, eltűnőben lévő kismesterségek használati tárgyaival együtt. Másfélezer szépen karbantartott tanyának és a bennük élő családok megélhetését biztosító szorgalmának kívántunk emléket állítani.

A Csák-nemzetség építtette magtár teljes felújítása csaknem két évet vett igénybe, míg 1983. augusztusában a folyamatosan gyűjtött tárgyakból, eszközökből új kiállítás várta a nagyközség lakosságát.

A földszinti enteriőr egyike az aratás, cséplés, magtisztítás eszközeit és az aratókoszorúkat, míg a másik a tanyai jószág tartás és a szőlőművelés eszközeit mutatja be. Az emeleti rész egyik felében a kötélgyártó, a szíjgyártó, a takács, cipész műhelyének részletei, tárgyai, a másikban a konyha-kamra sarok berendezési tárgyai, a tartósítás (káposztasavanyítás, aszalás, lekvárfőzés), valamint a tejfeldolgozás, disznóvágás munkaeszközei láthatók.

A gazdasági udvar 40 m²-es fészere alatt a tanyavilág személy és teherszállító járművei; a szántáshoz, vetéshez ekék, boronák, rögtörő, oldalozó, vetőgépek; az istállózó állattartáshoz szecskavágó járgány, morzsolók és az ezermester paraszti ész kifundálta szártépő látható; de tábori kohó és kovácsműhely is megtekinthető - teljes cséplőgarnitúrával és az egykori abonyi Önkéntes Tűzoltóság szerkocsijaival együtt. Itt áll a gémeskút, a parlagi galambok galambosa,

²³ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

katlan lekvárfőzéshez, valamint két szolgafás tűzrakó nyársaláshoz, bográcsoláshoz - túrázó iskolások számára.

A gyűjteményt a névadó fiának, dr. Márton Lajos régésznek, valamint az Abonnyal kapcsolatban állt személyiségeknek a hagyatéka egészíti ki. Jelentős helyet foglal el Csemiczky Tihamér gyógyszerész, grafikusművész emlékműve; képzőművészeti alkotások Várdeák Ferenc és Horváth József festőművészek munkáiból; Somogyi Árpád szobrászművész kislasztikái: a több száz darabból álló pecsétgyűjtemény; Szabó Mihály fadarab pipái; Torma János színjátész és rendező hagyatékából az abonyi színjátészok előadásainak plakátjai, néprajzi és helytörténeti vonatkozású darabok több ezer történeti dokumentációval és filmnegatívval.

A múzeum a város neves fiának, (családi nevén: Márton Ferencnek), az ismert írónak a nevét viseli.

Az Abonyi Lajos Múzeum három állandó kiállítása:

- Az abonyi tanyák üzenete: a tanya körüli jószágartás, a szőlőművelés, a szemnyerés és a magtisztítás eszközei
- Barangolás régi emlékek között: a hagyományos szoba-konyha-kamra berendezése, tésztakésztés, kenyérsütés, tejfeldolgozás és disznóvágás; Filó Mihály kovácsmester műhelye
- Abonyi kismesterségek: Gazdasági udvarában cséplőgép, kocsik, szánok, ekék, hengerek, járgányok láthatók,

A kiállítást kiegészíti a Téglatár Téglagyár telepén (Kécskei út 23.) "jegyesztéglákból" és a téglagyártás eszközeiből állandó kiállítás.

A Múzeum több rendezvény szervezője, az intézményhez kötődő civil szervezetekkel együtt, így: Doni megemlékezés, koszorúzás az 1948—as síroknál, Hősök Napja, Őszi Tárlat, emlékezés Kazinczy Ferencre, emlékezés a város neves lakóira, emléktábláik koszorúzása.

Az intézmény fenntartója a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága, a gyűjtemény tulajdonosa Pest megye Önkormányzata.

²⁴Nem történt változás, pedig az gyűjtemény akkora már, hogy szükség volna egy másik telephelyre is a tárgyak rendszerezésére, bemutatására – a mostanihoz közeli helyszínen. Az országos védettséget élvező jelenlegi helyszínnel majdnem szemközt elhelyezkedő, helyi védettséget élvező valamikori Kostyán kúria megfelelő lehet erre a célra.

3.6.2. SPORTÉLET

Abonyban a sportéletnek nagy hagyományai vannak. A sportélet helyszíne a Városi Sportcsarnok és a különböző sportlétesítmények.

3.6.2.1. Városi Sportcsarnok

A Városi Sportcsarnok a Kossuth téren található. A Sportcsarnok küzdőtere minden tekintetben megfelel mind a hazai, mind a nemzetközi követelményeknek (eredményjelző berendezés, világítás, hangosítás stb.). Kézilabda, röplabda, futsal, tenispálya került felfestésre a parketta burkolaton. Az öltözői blokk összkomfortos. A nézőtér kb. 1200 fő befogadására alkalmas.

A Sportcsarnokban női, férfi kézilabda, futsal és kispályás labdarúgás sportágakban rendeznek bajnoki mérkőzéseket. A terem bérelhető is, elsősorban sport- és kulturális rendezvények megtartására. A Sportcsarnokban jól felszerelt kondicionáló terem található, mely bárki számára igénybe vehető.

A Sportpálya (Imre u. 4.) elsősorban nagypályás és kispályás labdarúgó mérkőzések megtartására alkalmas, kitűnő állapotú játéktérrel.

Jelenleg az Abonyi KID Football Club csapatai (felnőtt, ifjúsági, serdülő, U-13, U-11, U-9, U-7 és óvodások) edzenek illetve versenyeznek a pályán.

²⁴ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

3.6.2.2. Városi Sportegyesületek

Abony városban az alábbi sportegyesületek működnek:

- Abonyi KID Football Club Felnőtt
- Abonyi KID Football Club Utánpótlás
- Abonyi Kézilabda Klub Női
- Abonyi Kézilabda Klub Férfi
- Abonyi Birkózó Club
- Fergeteg Triatlon SE
- Abonyi Torna- és Akrobatika Klub
- POWER Karate SE
- Abonyi Sakk Egyesület
- Diák Sportegyesületek (Gyulai DSE, Somogyi DSE, Montágh DSE)
- Montágh DSE – Asztalitenisz
- Sirokkó Futball Club
- Extrém Sportegyesület
- Abonyi Horgászegyesület

Az önkormányzat minden évben elkülönít támogatási összeget a társadalmi egyesületek és szervezetek támogatására. A támogatásra a szervezetek kérelmet írnak (a szervezet támogatási igénye a következő évre vonatkozóan), melyet a bizottságok megtárgyalnak és javaslatuk alapján születik meg a testületi döntés. 2003-2004. években a Pénzügyi Bizottság és az Oktatási-, Sport és Közművelődési Bizottság közös ajánlást készített, 2005-ben pedig a Pénzügyi Bizottság javasolt.

2006. évben az alábbi sportszervezetek részesültek önkormányzati támogatásban:

Szervezet megnevezése	Támogatás összege e Ft-ban
Abonyi KID Football Club Felnőtt	1.300
Abonyi KID Football Club Utánpótlás	600
Abonyi Kézilabda Klub Női	1.200
Abonyi Kézilabda Klub Férfi	1.300
Abonyi Birkózó Club	1.300
Fergeteg Triatlon SE	500
Abonyi Torna- és Akrobatika Klub	300
POWER Karate SE	100
Abonyi Sakk Egyesület	50
Gyulai DSE	500
Somogyi DSE	800
Montágh DSE	150
Montágh DSE – Asztalitenisz	50
Extrém Sportegyesület	25

Forrás: Önkormányzat

Abonyi KID Football Club Felnőtt, Abonyi KID Football Club Utánpótlás

A városban működő futball klub utánpótlás nevelésre alakult 2000-ben. Célja a gyerekek sportolási lehetőségeinek biztosítása, versenyeztetés és nem utolsósorban a felnőtt csapat számára tehetséges fiatalok felkészítését és csapatba történő beépítését is magában foglalja. A KID FC 2005. évben jelentős szervezeti átalakuláson ment keresztül. A Közgyűlés az utánpótlás és a felnőtt labdarúgás (szakmai, versenyeztetési, szervezési különbözőségek miatt) két szakosztály létrehozásáról határozott.

A felnőtt szakág az utánpótlás szakosztályból felkerülő ifjúsági játékosokat, valamint a felnőtt labdarúgókat foglalja magába. A felnőtt és ifi csapat 2004-ben kezdte meg szereplését a Monor-Cegléd körzeti labdarúgó bajnokságban.

Abonyi Kézilabda Klub Női, Abonyi Kézilabda Klub Férfi

Az abonyi férfi kézilabda szakosztály 1988. januárban alakult meg újra Kovács Pál vezetésével. A csapat ekkor a pest megyei 2. osztályban indult már az első évben a második helyen zárta a bajnokságot és jogot nyert a pest megyei 1. osztályban való indulásra. A célok ekkor nagyban változtak nem idegen játékosok igazolásával szeretnék volna megoldani a további versenyztetést hanem a Somogyi Imre Általános Iskola testnevelés tagozatos fiataljainak bevonásával létrehozni egy jól működő utánpótlás bázist. A csapathoz ebben az évben került Bárány Sándor technikai vezető (aki a mai napig ezt a pozíciót tölti be a csapatnál) és Tarjányi László mint szakosztály vezető.

Az ifjúsági csapat 1993-ban megnyerte a megyei bajnokságot ezt követően ezek a játékosok folyamatosan épültek be a felnőtt keretbe. Az 1993-as év nagy változást hozott a csapat életében mivel átadták a Városi Sportcsarnokot amely innentől a csapat otthona lett.

1994-ben a csapat önálló egyesületté vált és az ABONY KC nevet vette fel.

1996-ban Tajthi György edző vezetésével megnyerte az akkori csapat a megyei bajnokságot és feljutott az NB2-be. Következő évtől új szakember került a csapathoz Kocsis Lajos sikeredző személyében aki 1998/99-es szezon közben gerinc sérülése miatt távozni kényszerült a klubtól. A váratlan esemény miatt Berkó Attila korábbi játékos vállalta el az edzői feladatokat.

1999/2000-es szezonban szerződött a klubhoz Szigeti Sándor aki korábban a MOL Szolnok ifjúsági csapatait dirigálta nagyon jó eredményességgel, ugyanebben az évben lett a klub fő szponzora a MOLNÁR-SPED Kft. Ugyanebben az évadban a gárda kiharcolta az NB2-ben a második helyet és lehetőséget kapott az NB1B-ben való indulásra.

2000/2001-es szezonban nagy reményekkel indult neki a csapat az NB1B küzdelmeinek de a szezon közben több játékos miatt a 2001 januárjában a főszponzor bejelentette távozását a csapattól és ez maga után vonta több „félprofi” játékos elmenetelét is. Ezen történések miatt anyagi, játékos állományi és szakmai problémák léptek fel a csapatnál, de a megmaradt kevéske helyi játékos ifjúsági játékosokkal kiegészítve befejezte a bajnokságot és kiharcolták az NB1B-ben való bennmaradást.

Mindezek ellenére a csapat a 2001/2002-es bajnokságot „csak” az NB2-ben tudta vállalni. Erről az évről a csapat mint egy „új időszámítás kezdetéről” beszél. A célok teljesen megváltoztak új vezetőség és új szakmai stáb állt össze ahol Csuti Gyula, volt NB1-es játékos, töltötte be az edzői posztot. A csapat játékos állománya is valamelyest megváltozott mivel innentől fogva csak abonyi játékosok alkották a társulatot.

2004/2005-ös évadott régi-új edzőjével Kocsis Lajossal kezdte meg a csapat mert a korábbi edző külföldre szerződött. A váltástól függetlenül ebben az évben az előkelő 5. helyett szerezte meg az egyesület.

Napjainkban az nemzetközi és a magyar profi kézilabda változásait követve és figyelve a klub új célokat és feladatokat tűzött ki maga elé melynek fő mozgató rugója a fiatalok sportolási lehetőségeinek megváltoztatása és jobbá tétele.

Abonyi Birkózó Club

Az Abonyi Birkózó Club tagjai részt vesznek országos versenyeken, diákolimpiákon, megyei és nemzetközi versenyeken egyaránt. Megalakulása óta több magyar bajnok és diákolimpiai győztes sportoló került ki a Birkózó Clubból.

Fergeteg Triatlon SE

1992-ben alakult meg a Fergeteg Triatlon SE, remek sportolókkal, eredményes versenyzőkkel. Az Egyesület 2005-ben meghirdette a 6-8 éves korú gyermekek számára a triatlon edzéseken való sportolást. Az Egyesület legfontosabb célja, hogy a gyerekekkel megszerettessék a mozgást, azok megtanuljanak úszni és a rendszeres edzések segítségével kiküszöbölhetőek legyenek a hátgerincferdülések, javuljon a gyerekek kitartása és állóképessége. Fontos továbbá, hogy a gyerekeknek edzési lehetőséget biztosítsanak – a szükséges eszközök folyamatos rendelkezésre tartásával – illetve versenyeken való indulásban is segítsék őket.

Abonyi Torna- és Akrobatika Klub

Az Abonyi TAK tagjai 2006-ban 9 versenyen vettek részt, kiváló eredményeket elérve.

Abonyi Sakk Egyesület

2005. október 15-én tartott Alakuló Közgyűlés hozott határozata, majd a Pest Megyei Bíróság bejegyzése alapján jött létre az Abonyi Sakk Egyesület. Az Egyesület célja a város sakkéletének kibontakoztatása, a fiatalok oktatása, fejlődésük támogatása.

Diák Sportegyesületek (Gyulai DSE, Somogyi DSE, Montágh DSE, Kinizsi DSE)

A Diák Sportegyesületek biztosítják a tagjaik számára, hogy a napi testnevelés órán túl sportolhassanak. A DSE-k szorosan együttműködnek az iskolákkal, támogatják, versenyeztetik a tanulókat. Működésükhöz önkormányzati támogatást kapnak, mely a versenyekre való utazási költségeket, a sportszerek vásárlását, javítását és egyéb sporttevékenységhez kapcsolódó költségeket foglalnak magukba.

Sirokkó Futball Club

A Klub kis, baráti társaságként 15 évvel ezelőtt kezdett el működni. 12 évvel ezelőtt hivatalos egyesületté alakultak és sokéves kihagyás után újrászervezték a városi bajnokságot. Később a Sportcsarnok megépülésével, pedig sorra jöttek a kisebb nagyobb teremturnák szervezése és csapat is nyerte a különböző bajnokságokat, tornákat.

2002-ben indultak az NB II-ben Sirokkó FC néven, melyet újoncként megnyertek. Ennek is köszönhetően 2003-ban a kupadöntő házigazdáiként Abonyban került megrendezésre a döntő.

2003 őszén indultak az első osztályban, ahol a 9. helyet szerezték meg első NB I-s szezonjukban.

Corso Verona - Sirokkó FC – új névadó szponzorral a második szezonját kezdi meg a Nemzeti Bajnokság első osztályában. Új főszponzorral, új edzővel és jó néhány új játékosal kezdenek bele a következő évada.

Abonyi Horgászegyesület

Abonyban 1976 óta működik a Horgász Egyesület. Az Abonyi Horgász Egyesület - /MOHOSZ törzsszáma: 502/ megalakulásakor 57 taggal rendelkezett. A jelenlegi taglétszáma 400 felnőtt 40 ifjúsági tag, összesen 440 tag. Ezen kívül 160 gyermekkorú horgásza is van egyesületünknek.

Az Abonyi Horgász Egyesület kezelésében vannak az Abonyi Téglagyári bányatavak, így jelenleg összesen 20 hektáron folytat horgásztatást. Ebből 10 hektár az ügynevezett I-es tó az Abony Városi Önkormányzat tulajdona, amit a Horgászegyesület részére térítésmentes használatba adta az önkormányzat (kishaszonbérleti szerződés keretében). A II-III-as tavat és a hozzá tartozó földterületet az egyesület 2002-ben megvásárolta a Wienerberger Téglaiipari Rt-től. Így az egyesület saját tulajdonú horgász vízzel rendelkezik.

A tavakba rendszeresen végez haltelepítést. 2004. évben összesen 170 mázsa halat telepítettek. Ez ponty, keszeg, csuka, amúr és süllő volt. 2005-ben pedig 323 mázsa hal került telepítésre. Ezek: ponty, amúr, süllő, compó, kárász és keszeg.

²⁵A Kinizsi Gimnázium és Szakközépiskola területén – a Városi Sportcsarnokhoz kapcsolódva – műfüves focipálya került kialakításra. A víz- és környezetrendezéssel kialakított jóléti Mikes-tó sportolásra is használható vízfelületet kínál.

3.6.3. MÉDIA

A Város Önkormányzatának Lapja a fekete-fehér, A/4-es méretben megjelenő **Abonyi Napló** helyi lap, amely 10 éve jelenik meg folyamatosan mai formájában. Havonta 1.150 példányban nyomtatják egy ceglédi nyomdában, 16 oldalnyi anyagát szívesen lapozgatják a város lakói.

Elsősorban a városban zajlott eseményekről, programokról tudósít. Abonyi vonatkozású híreket, interjúkat, visszaemlékezéseket, önkormányzati anyagokat, helytörténeti írásokat tartalmaz a havonként megjelenő újság. Mindig helyt kapnak a programok, rendezvények hírei előzetesen, majd pedig utólagos tudósításban is.

A szerkesztői munkákat a Művelődési Ház és Könyvtár, mint intézmény látja el 2003. óta. A kiadási feladat önálló költségvetéssel bír. Felelős szerkesztője a Művelődési Ház és Könyvtár vezetője.

A jászberényi illetőségű Trió Tv készít **tudósításokat** a város közéletéről, rendezvényeiről. A város szerződést kötött a televízióval s ennek megfelelően készített a szerkesztőség műsorokat, tudósításokat. A város lakossága a kábeltelevíziós rendszer kiépítettségének köszönhetően nézni tudja az adást.

²⁶A helyi önkormányzat lapja, az Abonyi Napló már színesben jelenik meg. Az új médiák pedig már a legkorszerűbb módon a digitális térben jelennek meg, ami persze korlátozottabb olvasószámot is jelent.

²⁵ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

²⁶ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

3.7. CIVIL SZFÉRA

A város civil élete rendkívül sokrétű, hiszen az oktatástól kezdődően a városfejlesztésen keresztül egészen a sporttevékenységekig sokféle területet átfog ezen szervezetek működése.

A civil szervezetek programjaikkal, javaslataikkal, észrevételeikkel, az érdekképviseléssel, a helyi kezdeményezésekkel segítik a város kulturális, oktatási, művészeti, sport és egyéb területének fejlődését, segítve ezzel a pezsgő városi élet fennmaradását.

Abonyban az alábbi civil szervezetek működnek:

- gyermekek, család, oktatás: Abonyi Gyermekekért Alapítvány, Abonyi Nagycsaládosok Egyesülete, Együtt a Gyermekekért Alapítvány, Együtt Egymásért Alapítvány, Gyulai Gaál Miklós Általános Iskolai Alapítvány, Középiskolai Oktatásért Alapítvány, Óvodás Gyermekekért Alapítvány, Pedagógusok, diákok, szülők a gyermekekért Alapítvány
- városfejlesztés: Abonyiak Abonyért Alapítvány, Kinizsi Városkapu Alapítvány, Múzeum Baráti Kör, Abonyi Lajos Múzeumi Alapítvány
- állatvédelem: Galamb és Kisállat-tenyésztők Egyesülete, Kék Madár Egyesület, Postagalamb Egyesület, Sági Ferenc Méhész Klub
- művészet: Abonyi Muzsikáló Gyermekekért Alapítvány, Kéknefelejcs Népdalkör, Abonyi Fúvószenekari Egyesület
- egyéb: Polgárőrség, Vagyonvédelmi Alapítvány, Vasutas Klub Nyugdíjas Szakszervezete Nyugdíjas

Az alapítványok jelentős része az oktatási intézményekhez kötődik, a gyermekek neveléséhez, szabadidős programjaihoz járul hozzá (gyermekek, család, oktatáshoz kapcsolódó alapítványok).

A városfejlesztéshez kapcsolódó alapítványok:

- Abonyiak Abonyért Alapítványt helyi képviselők, mint magánszemélyek hozták létre, a helyi kultúra támogatására. Az alapítvány évente az intézmények felterjesztése alapján adja át az Abonyiak Abonyért kitüntetést.
- A Kinizsi Városkapu Alapítványt magánszemély hozta létre, s elsődleges célja a Kinizsi Városkapu megépítése volt, mely az énekekben szereplő tornyok mellett a település másik jelképévé is vált.
- Abonyi Lajos Múzeumi Alapítvány célja a múzeumi tevékenység segítése helyben, kiadványok készítésével, előadások, kiállítások tudományos konferenciák szervezésével. Kiadja a havonta megjelenő Abonyi Lajos Múzeum Hírei kiadványt, támogatja továbbá a múzeum rendezvényeit, kiállításait.
- Múzeum Baráti Kör a Múzeum rendezvényeinek, kiállításainak aktív résztvevője és természetesen segítője. Segítenek a takarításban, őrzésben, rendezésben, fotózásban, és támogatják a Múzeum tevékenységét. A városi programok szervezésében is segítséget nyújt pl. koszorúzások, megemlékezések.

Művészethez kapcsolódó alapítványok:

- Kéknefelejcs Népdalkör a Művelődési Házhoz tartozó csoport, mely több rendezvény szereplője, műsorának résztvevője
- Abonyi Fúvószenekari Egyesület: 1987 óta működik kisebb-nagyobb megszakítással, a karmestere halálát követően 1996-ban szervezték újjá. Jelenleg abonyi diákok, egyetemisták és dolgozók a tagjai, kb. 60 fő. Célja az újjáalakult fúvószenekar és a majoretta együttes támogatása, részvétel a település kulturális életében, s a fúvószenekar népszerűsítése. Szervezői az Újévi koncertnek, a fúvószenekari találkozónak, résztvevői az ünnepségeknek, felvonulásoknak.

A civil szervezetek között tevékenykedik – nem alapítványi keretek között - az Abonyi Nostalgiaakadémia, mely 2002-ben alakult a Bihari János Zeneiskola 50 éves évfordulója alkalmából, először csak egyszeri fellépésre. Később - több kórustag kérésére - kóruspróbáink és fellépéseink állandósultak. Rendszeresen vesznek részt jótékonyági és egyéb alkalmi rendezvényeken. Immár hagyományossá váltak az adventi fellépések és a helyi zeneiskola alapítványi bálján való részvétel. A Nostalgiaakadémia repertoárja: a világi kórusmuzsika magyar és külföldi klasszikusai, könnyűzenei feldolgozások, egyházi zenék, musicalok, slágerek, sanzonok.

Az önkormányzat minden évben elkülönít támogatási összeget a különböző társadalmi egyesületek, civil szervezetek támogatására.

A támogatáshoz kapcsolódóan a szervezetnek igénybejelentést kell tenniük, melyet a bizottságok megtárgyalnak és javaslatuk alapján születik meg a testületi döntés.

2003-2004. években a Pénzügyi Bizottság és az Oktatási-, Sport és Közművelődési Bizottság közös ajánlást készített, 2005-ben pedig a Pénzügyi Bizottság javasolt.

2006. évben az alábbi civil szervezetek részesültek önkormányzati támogatásban:

Szervezet megnevezése	Támogatás összege e Ft-ban
Abonyi Városi Polgárőrség	170
Galamb és Kisállattenyésztő Egyesület	20
Postagalamb Sportegyesület	50
Abonyi Lajos Múzeumi Alapítvány	320
Kéknefelejcs Népdalkör	66
Abonyi Kállai Művészkör	33

Forrás: Önkormányzat

Összefoglalva a civil szervezetek a város életének valamennyi szektorában megjelentek és fontos szerepet játszanak. Ezek a szervezetek programjaikkal, javaslataikkal és támogatásukkal segítik a városi lakosság életminőségének megőrzését és gazdagítását.

²⁷Létrejött néhány újabb civil szervezet:

- Fiatalok Egészséges Életmódjáért Egyesület
- Összefogás Egy Jobb Abonyért Egyesület

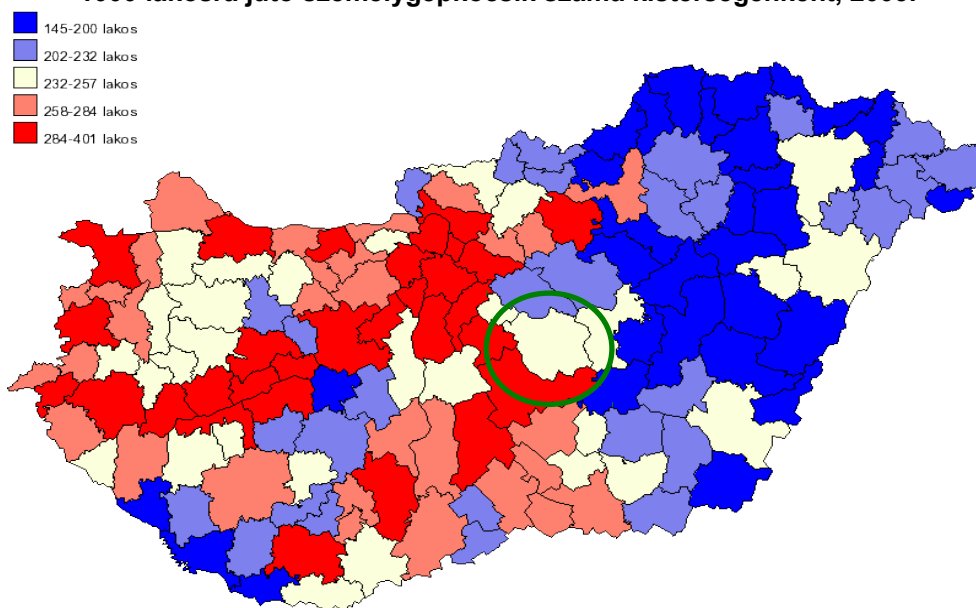
²⁷ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

3.8. ÉLETMINŐSÉGET JELZŐ MUTATÓK

Az emberek életminősége nagyban befolyásolja a vállalkozó kedvet, a befektetési lehetőségeket, illetve azt, hogy mennyire érezhetik otthon magukat saját településükön, saját kistérségükben, saját környezetükben.

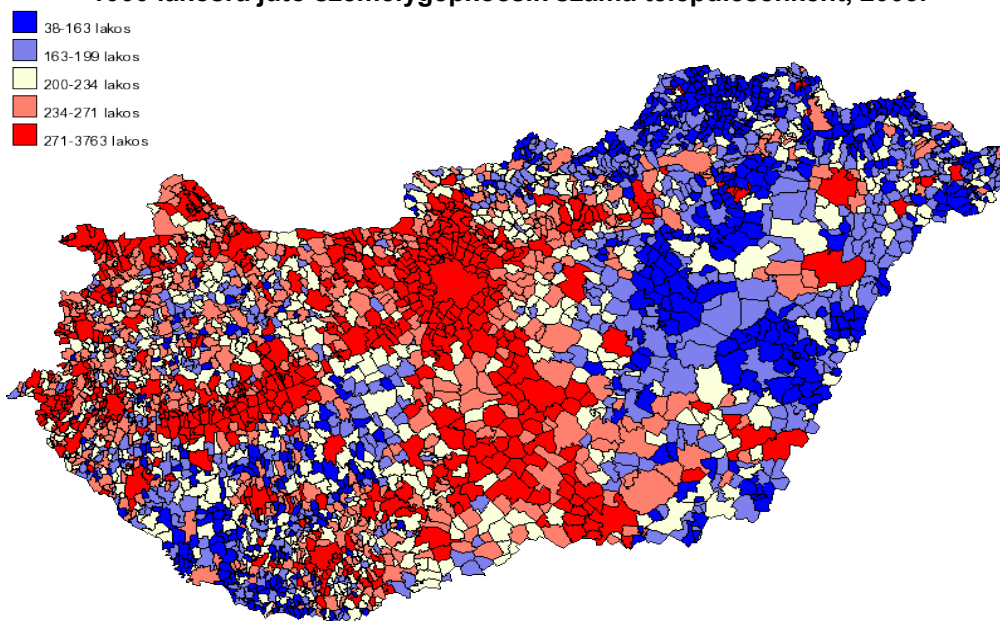
Az egyes településeken élők életminőségét, életszínvonalát közvetett mutatókon keresztül lehet vizsgálni, úgymint a népesség jövedelmi viszonyai, az épített és megszűnt lakások száma, vagy az 1000 lakosra jutó személygépkocsik, illetve telefonvonalak száma.

1000 lakosra jutó személygépkocsik száma kistérségenként, 2003.

Forrás: VÁTI-TEIR

1000 lakosra jutó személygépkocsik száma településenként, 2003.

Forrás: VÁTI-TEIR

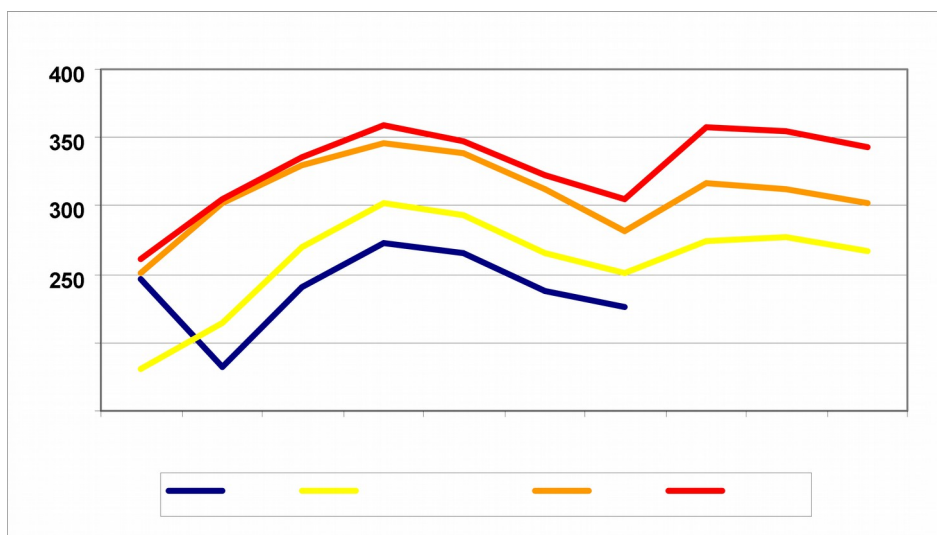
A személygépkocsik 1000 főre vetített száma alapján a ceglédi kistérség közepesen ellátottnak minősül, a TEIR adatai szerint.

Abonyban a személygépkocsi ellátottság 1998 óta folyamatosan növekedett és 2004-ben elérte a 209 db-ot ezer lakosra vetítve. Ez az érték jóval alatta marad a ceglédi kistérség (246), a pest megyei (314) és az országos átlagnak (280). 2005-ben 222 db volt, a kistérségben 259, míg a megyében 331 és az országos átlag 287 db volt. Tehát jelentős növekedés volt megfigyelhető a személygépkocsi ellátottság tekintetében, de a település ennek ellenére is kedvezőtlenebb adatokat mutat.

Az 1000 lakosra jutó távbeszélő-fővonalak száma a kistérségben, a megyében és országos viszonylatban is emelkedést mutat 1996-2001. között. 2002-ben visszaesés mutatkozott a fővonalak számában, mely 2003-2004. évekre jelentősen emelkedett.

Abonyban a fővonalak száma 1999-ig jelentősen emelkedett (247-ről 273-ra), majd folyamatos visszaesés volt megfigyelhető – a városban az 1000 lakosra jutó távbeszélő fővonalak száma jóval alatta marad a kistérségi, megyei és országos átlagnak.

Távbeszélő fővonalak 1000 lakosra vetített értéke (1993-2005.)

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

Az életminőséget jelző mutatók között kiemelkedő szerepet kapott az épített lakások száma. Mára sajátos tendencia érvényesül a lakásépítésben, hiszen míg a családok között egyre több él alacsonyabb jövedelemből, mégis egyre magasabb számban építenek lakást, akár anyagi lehetőségeiket jóval meghaladó összegből.

A 2001. évi népszámlálás 5993 lakást regisztrált Abonyban, amelyből:

- összkomfortos: 2185 db
- komfortos: 1584 db
- félkomfortos: 360 db
- komfort nélküli: 1340 db
- szükség- és egyéb lakás: 524 db

A lakáshelyzetet jellemzi, hogy a félkomfortos, a komfort nélküli valamint a szükséglakások az összes lakásszám több, mint 35 %-át alkotják. (Forrás: www.nepszamlalas.hu)

Abonyban az épített lakások száma 1993-2005. között – egyetlen évtől (2000.) eltekintve – minden évben meghaladta a megszűnt lakások számát. Az épített lakások száma 20-40 között ingadozik minden évben (szabálytalanul változva az évek folyamán), 2005. évben 52 db volt az épített lakások száma (megszűnteké pedig 28).

A 10.000 lakosra jutó épített lakások száma Abonyban 1998-ig alatta maradt az országos, a megyei és a kistérségi értéknek. Több évben Abonyban harmadannyi lakást építettek, mint Pest megyében. 1999-2002 között az Abonyban épített lakások száma meghaladta az országos átlagot. Ezt követően újra alacsonyabb volt, mind az országban. A megyei adatokat tekintve jelentős Abonyban az elmaradás a teljes vizsgált időszakban. Megfigyelhető továbbá, hogy míg az építési kedv kismértékben visszaesett 2004. és 2005. között mind a kistérségben, a megyében és az országban egyaránt, addig Abonyban 29,3-ról emelkedett 32,9-re.

Épített és megszűnt lakások számának változása (1993-2005)

Év	Lakásállomány az év végén	Épített lakás	Ebből					Megszűnt lakás	10000 lakosra jutó épített lakások száma			
			4 és több szobás	közüzemi vízvezetékkel	házi vízvezetékkel	Közcsatornával	házi csatornával		Abony	Ceglédi kistérség	Megye	Ország
1993	5777	22	7	12	10	1	21		13,1		34,3	20
1994	5804	37	7	19	18	3	34		15,7	20	38,8	20
1995	5821	28	7	28		5	23		16,5	16	42	24
1996	5834	22	9	21	1	10	12		20,7	19	45	28
1997	5850	30						14	17,8	25	48	28
1998	5868	36						18	12,6	24	41	20
1999	5882	32						18	19,1	27	38	19
2000	5882	23						25	22,6	30	44	22
2001	6008	39	2	35	2	18	21	14	29,8	30,8	51,8	28
2002	6023	28	2	27	1	20	8	14	29,2	29,2	54,9	31
2003	6028	24	5	24		24		19	33,4	30,4	61,8	35,1
2004	6044	30	1	30		30	60	14	29,3	39	72,2	43,4
2005	6068	52	6	52			52	28	32,9	34	60,1	40,7

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

A településen épített lakások mindegyike vízvezetékekkel ellátva (2001-2002-ben 2 illetve 1 lakás házi vízvezetékekkel volt ellátott) került megépítésre. Megfigyelhető továbbá, hogy 1993-1994-ben a házi vízvezetékkel épített lakások száma közel azonos volt a közüzemi vízvezetékekkel ellátottakénak. Mára már a közüzemi hálózathoz csatlakoznak az újonnan épített lakások.

2003-2005. években valamennyi épített lakás csatlakozott a közcsatorna hálózathoz. A korábban építettek esetében a közcsatorna és a házi csatorna között megoszlott az arány, jellemzőbb volt a házi csatornával épített lakás. 1993-ban 1-21, 2002-ben 27-1, míg 2005-ben 52-0 volt az aránya a közcsatornával épített és a házi csatornával épített lakásoknak.

Összegezve:

A település életminősége a kistérségi és megyei adatokhoz viszonyítva alacsonyabb szintet mutat, a település lakosságának életminősége az országos átlagnak megfelelő.

²⁸Az életminőséget jellemző mutatók: az 1000 lakosra jutó személygépkocsik, távbeszélő-fővonalak száma, a 10.000 lakosra jutó épített lakások száma – az általános gazdasági visszaesés eredményeként – romló tendenciát mutatnak.

²⁸ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

4. ÉPÍTETT KÖRNYEZET JELLEMZŐI ÉS ÁLLAPOTA

Az épített környezet, melybe az építészeti, zöldfelületi és településszerkezeti elemek egyaránt bele értendők, nagyban befolyásolja a településképet, a város arculatát, hangulatát. A hangulati tényezők pedig legalább annyira fontosak a benne lakó ember közérzetét, kényelemérzetét tekintve, mint az infrastrukturális elemek.

Jelen helyzetfeltárás során felmérésre és állapotjellemezésre kerültek Abony épített környezetének elemei és – különös figyelemmel számba véve – azok értékei.

4.1. TELEPÜLÉSKÉP, TELEPÜLÉSSZERKEZET

A település Pest megyében, Szolnok és Cegléd városával határosan, az Alföld területén, a Jászság, a Kiskunság és a Nagykunság találkozásában terül el. A város településszerkezete az Alföldre jellemző hagyományos települési jegyeket mutatja.

Abony ún. nagyhatárú település, hiszen igen nagy a külterületeinek aránya, melyek jó minőségű vályogtalajain igen erős a mezőgazdasági tevékenységek részaránya – jelentősen meghatározva ezzel a településképet. A belterületet minden irányban művelt parcellák övezik, erdőterület a település csak igen csekély részén található.

A város szerkezete alapvetően halmazos, sugarasan szerteágazó utcákkal, szabálytalan utcavonalakkal, a település széle felé fellazuló beépítéssel. A település központja egyben a településszerkezet központja is.

A XVIII. századi térképeken még jól kivehetőek, hogy a falu szűk lakóterületi halmazát – az akkori alföldi gazdálkodási gyakorlatnak megfelelően – ólas kertek vették körül (kétfeltes településszerkezet). A kétfeltes település belső részén nagyobb udvar és utca nélkül csupán a lakóházak állottak egykor, melyeket még kerítés sem választott el egymástól. E belső magot körben az ún. ólaskertek övezték. Itt tartották szabadban, vagy ólakban a jószágot, itt tárolták számára a takarmányt, és itt végeztek bizonyos gazdasági munkákat. Az ilyen kert sok vonatkozásban hasonló funkciót töltött be, mint a tanya fejlődésének bizonyos szakaszában, vagyis elválasztotta a lakást a gazdasági tevékenységtől.

A XIX. században ebbe a hagyományos településszerkezetbe ékelődnek bele markánsan a fő irányokba vezető utak, Szolnok, Cegléd és a Tápió völgye irányába. Az utak a település központjában találkoznak.

Az 1700-as évek végén, 1800-as évek elején a mezőváros egyre jobban fejlődött, a mezőgazdaság általános fellendülésének, a városban található jó termőföldeknek, az 1748-as mezővárossá történő nyilvánításnak, illetve a vásártartási jognak köszönhetően. A lakosság ezidőtájt több birtokos nemes családdal is gyarapodott, akik a mezőgazdaság jó jövedelmezősége miatt megtehették, hogy környezetükre is odafigyeljenek, sőt a több módos gazda egyfajta versenyt is indukált az építkezés terén.

Míg 1721-ben csak egy birtokosa van a falunak, addig 1770-ben már 20 birtokos család szerepel az összeírásokban. A nemesi birtokok többnyire az egykori ólas kertek helyén, a nagykiterjedésű belterületi telkeken kaptak helyet.

Ebben az időszakban épültek Abony településszerkezeti és településképi szempontból is meghatározó kúriái, melyek többnyire a módosabb, és nagyobb területű udvarok közepén épültek, behálózva ezzel a teljes mai településszerkezetet.

Mára az egykori nagy nemesi kertek javarészt már az utcanyitások révén beépültek, de még ma is sok a belterületen az indokolatlanul nagy telekméret az egykori ólas kertek, majd később nemesi udvarok hagyományaiból adódóan, melyeken a további utcanyitások és beépítések indokoltak lennének. A város belterülete még mindig igen nagy a lakosságszámhoz viszonyítva, így a későbbiekben a további belterületbe vonások helyett inkább a településen belüli nagyobb terek megnyitására, a város vérkeringésébe való bekapcsolására kell törekedni.

A kúriák az akkori korstílusnak megfelelően többnyire a klasszicizmus, illetve a romantika stílusjegyében születtek. A kúriákkal kapcsolatos sajnálatos tény, hogy az épületek többsége igen rossz állapotban van, a legtöbb kúria esetében sem az állami szervek, sem pedig a magánbefektetők nem találták meg azt a hasznosítási lehetőséget és üzemeltetési konstrukciót, mely az épületekhez méltó tevékenységgel oly mértékű gazdasági hasznot termelne, mely hosszú távon biztosíthatná az épületek felújítását, állagmegőrzését.

A településszerkezet másik markáns eleme a vasúti pályatest, mely a település déli területeit érinti. A település terjeszkedésének jelen fázisában a vasúti pálya nem vág csúnyán bele a lakóterületbe, csupán érintőlegesen halad a település mellett.

A **település központját** a Kossuth tér és az ahhoz kapcsolódó zöldfelületek és gyalogos övezetek alkotják. A településközpont életében és további fejlődésében markáns változást jelent, hogy a településen és a városközponton egykor áthaladó 4-es számú főközlekedési út mára már elkerüli a belvárost, így egy mérsékeltebb terhelést jelentve a város fő reprezentációs és funkcionális központjának.

A város központja a szó szoros értelmében, településszerkezetileg is központ, hiszen a település szerkezetének közepén található, és funkcionálisan is központ, hiszen magában tömöríti az összes fontos közfunkciót.

A mai településközpont nem fejlődött egyenlő ütemben az életszínvonal emelkedésével, az infrastrukturális lehetőségek növekedésével és ezekből adódóan a lakosság egyre nagyobb igényeivel, ezért a belváros újragondolása és rekonstrukciója szükséges.

A település vezetése már komoly lépéseket tett a városközpont újszerű kialakításának irányába, az új városközpont képe jelenleg van formálódóban a tervezőasztalon.

A Kossuth tér egyértelműen a város reprezentációs arca. Szerencsésnek tekinthető, hogy a település főtere tulajdonképpen egy jól szervezett, nagy kiterjedésű térrendszer. Erre szükséges a további, funkcionálisan is kínálkozó területeket (pl. piac és környéke) felfűzni és egységes szerkezetbe foglalni, nagy kiterjedésű gyalogos sétáló övezetbe strukturálni.

A közvetlen, egybefüggő belvárosnak, részben a Kossuth út túloldalára is túlnyúlva, a piacot is magába foglalva, másik oldalon pedig a Kálvin utat és a kapcsolódó kisebb utcákat, illetve zöldfelületeket kell felfűznie ahhoz, hogy megteremtődjön a város méretéhez és súlyához illő igényes belvárosi sétáló övezet.

A Kálvin János út mentén a városi strandfürdő mellett sok az olyan tartalék zöldfelület, mely egy későbbi rekreációs fejlesztés során jó alapot szolgálhat a város intenzív zöldfelületeinek a terjeszkedésére.

A településközpont fejlesztése során a közterületi fejlesztés mellett az eddigi funkciókat is át kell gondolni. Vannak a településközpontban olyan funkciók, gondolva itt a buszpályaudvarra, melyek forgalma időközben megnövekedett, vagy jellege, volumene átalakult, stb., és így a funkció már nem összeegyeztethető a hangulatos belváros képével. Ezen funkciók átgondolására és ésszerű áthelyezésére szükség van.

Főképp az egyedi telkes beépítettségéből, és az ezzel járó nagy magántulajdoni zöldfelületi hányadból adódóan hiányoznak a településen a belvároson kívüli, intenzíven fenntartott közparkok. A belvárosból kifelé haladva a már említett nagyobb beltelkek miatt ma még

számtalan lehetőség adódik a lakosság rekreációs igényeinek a helyben történő kielégítésére. Figyelembe véve a település várható további növekedését, és a lakosság ezirányú igényeinek a fokozott megjelenését, a zöldfelületi fejlesztésre alkalmas területeket mihamarabb érdemes lenne megjelölni, és a későbbi fejlesztéseket lehetőség szerint ennek figyelembe vételével eszközölni.

A belterületi belvízelvezető csatornák rendbehozatalával és tájba illesztésével további értékes belterületi zöldfelületek nyerhetők.

A Helyi Építési Szabályzat értelmében településképi szempontból védendő utcaszakasz a Szolnoki úton a Kossuth tértől a Hunyadi utcáig terjedő szakasz. Itt az egységes utcakép megtartása kiemelten fontos, ezért bármilyen bővítéssel, felújítással járó építési tevékenység, illetve új épület, építmény építése esetén az új épületrésznek illetve épületnek, építménynek karakterében, tömegalakításában illeszkednie kell az épület környezetében kialakult beépítési módhoz, karakterhez, tömegalakításhoz.

Településképi szempontból említést érdemelnek a település utcáinak kusza „légvezeték-tengerei”, melyek vizuális-esztétikai szempontból is kedvezőtlenek, emellett az utca növényesítését is gátolják. A földkabelben történő vezeték-elhelyezés igen költséges, azonban az elkövetkezőkben az infrastrukturális hálózatok rekonstrukciója során mindenképpen szükséges figyelmet fordítani a légvezetékek racionalizálására, lehetőség szerint pedig a földbe helyezésére, hiszen azok nagyban korlátozzák a település megfelelő megjelenését, főleg a településközponti területeken.

Összegzésként elmondható, hogy Abony településszerkezete az ún. alföldi tipikus mezővárosi hagyományokat hordozza magában, azaz halmazos, középpontos szerkezetű, a síkvidéki jellegéből adódóan eléggé széttelepülő, az egykori kétbelterses hagyományoknak megfelelően a belső magja sűrűbben, míg a központtól távolodva egyre lazábban beépített. Településtervezési szempontból ez a szerkezet nagyon kedvezőnek tekinthető, ezért mindenképpen megőrzendő értéket képvisel. A belterületeken a településközponttól távolodva igen sok a nagyméretű telkek, és ezáltal a nem megközelíthető zárvány területek aránya, melyek további utcanyitásokkal feltárhatók, és a későbbiekben beépíthetők.

²⁹Az alapvető szerkezeti elemekben nem történt változás. A korábban tervezett tehermentesítő 'külső körút' szakaszok megvalósultak, de a 'kör bezárulása' még nem teljesült, hiányzik néhány szakasz.

²⁹ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

4.2. TELEPÜLÉSI ZÖLDFELÜLETI RENDSZEREK

A zöldfelületi rendszer elemei több szempontból is meghatározóak egy településen. Egyrészt fontos szerepet játszanak a település vizuális-esztétikai adottságaiban, illetve az ott tartózkodó emberek komfortérzetében, másrészt környezetminőség javító hatásuk is közismert.

Az igényesen kialakított, zöldfelületekkel tagolt településkép kedvezően befolyásolja a település megítélését és az ott lakók elégedettségét. A település belterületén található zöldfelületnek mindenkor kondicionáló hatása van. A természetes növénytakaró látványa közérzetjavító hatású, emellett javítja a környezeti elemek minőségét, hiszen a növényzetnek nagy szerepe van a légszennyezés mérséklésében, a kedvező mikroklíma kialakulásában, a belterületi páratartalom megőrzésében és a talaj nedvességtartalmának biztosításában is. Az egymás után jól felfűzött zöldfelületi egységek együttesen biztosítják a település megfelelő átszellőzését is.

Abony zöldfelület-gazdálkodása igen kedvező, mivel alapvetően laza szerkezetű beépítéssel bír, így a közterületi és a magántulajdonú zöldfelületek együttesen a települési belterület igen nagy hányadát alkotják.

A település zöldfelületi rendszerét a magánkertek, a közparkok, az árokparkok, a fasorok, az út menti zöld sávok, az üzemek udvarai, a temetők, a sportpályák és a közintézmények zöldfelületei együttesen alkotják.

A települési zöldfelületeknek különböző típusait különböztetjük meg. A *korlátlan közhasználatú zöldfelületek* olyan közterületek, melyek nyitottak, azaz bármikor bárki által használhatók (árokparkok, út menti zóldsávok, települési parkfelületek). A *korlátozott közhasználatú zöldfelületek* alatt olyan közterületeket értünk, melyek csak meghatározott időben vehetők használatba. Ide tartoznak pl. a temetők, a sportpályák, iskola-, óvodaudvarok, zárt templomkertek, stb. A települések zöldfelületének fontos részét alkotják azok a zöldfelületek is, amelyek a *közhasználat elől elzártak*, gondolva itt a településen található magánkertekre, udvarokra.

A fent említett különböző típusú zöldfelületek együttesen alkotják a települések ökológiai rendszerét, melyek a külterületi zöldfelületekkel együttesen illeszkednek bele a térségi, tágabb ökológiai hálózatba.

Az ökológiai hálózat szempontjából megkülönböztetünk ún. pontszerű, vonalszerű és sávós zöldfelületeket. A *pontszerű zöldfelületeket* alkotják a közparkok, a sportpályák, az intézményi kertek, stb., azaz a nagyobb kiterjedésű foltszerűen elhelyezkedő területek. *Sávós zöldfelületek* lehetnek a település teljes lakóterületei. A *vonalszerű zöldfelületek* közé sorolhatóak az árokparkok, a vízfolyások parti környezete, az út menti zóldsávok. A zöldfelületi funkciók pozitív egészségügyi vonatkozásai (klímamódosító hatás, levegőtisztító hatás, zajártalom csökkentő hatás, stb.) a nagyobb, foltszerűen elhelyezkedő zöldfelületek esetében jelentkeznek igazán, azonban a települési zöldfelületi rendszer mégis csak akkor tekinthető ideálisnak, ha a pontszerű, vonalszerű és sávós zöldfelületek harmonikus, egymással összefüggő rendszert képeznek.

A település lentebb látható légifotóján az ökológiai hálózatot szemlélve megállapítható, hogy a belterületen is igen nagy a zöldfelületi hányad, főleg a külterületek felé haladva, a már említett egyedi teljes beépítettségnek, illetve az egykori „ólaskertek” helyén a nagy telekméreteknél köszönhetően.

A légifotóból azonban az is egyértelműen kiderül, hogy a település belterületét szinte kizárólag mezőgazdaságilag művelt területek övezik, melyek a városi levegő tisztán tartása, a por és pollenszennyezés kiszűrése szempontjából kevésbé kedvezőek, mint az erdőterületek.

A jó települési környezetminőség biztosításához ezért elengedhetetlen a belterületi nagy telkek felosztásakor a közparkok hányadának növelése a lakóterületekbe ékelődően, illetve a külterületeken a mezővédő erdősávok, illetve erdőfoltok telepítésének az ösztönzése.

Forrás: Google Earth

A víz jelenléte nagyban fokozza a település puffer-képességét, látványa javítja a településen élők közérzetét és a településképet egyaránt. Abony belterületén több belvízelvezető csatorna is található, melyek megfelelő tájalakítással, és rehabilitációval a csapadékvíz-elvezetés mellett vizes élőhelyekké, belterületi rekreációs zónákká is válhatnak, elősegítve ezzel a belterületi ökológiai folyosók létrejöttét.

A városi szövet határán, abba szinte beékelődve további értékes zöldfelületi elemek növelik a település környezeti minőségét, gondolva itt a vásártérre, az agyagbányatavakra, a régi zártkerti „patkó”-ra, vagy a szabadidő parkra. A településszerkezetnek ezt a pozitívumát a későbbiekben is indokolt megőrizni, hiszen ezek a területek kedvező átmenetet jelentenek a belterületek és a mezőgazdasági területek között.

A település déli részén a Wienerberger Zrt. agyagbányászatából hátramaradt agyagbányatavak ma már fontos területét képezik a település rekreációs lehetőségeinek. A későbbiekben az agyagbányászat folytatásából adódóan a tavak környékén további tavak kialakítása várható. Az évek alatt itt képződő tórendszer nemcsak zöldfelületi, településképi és rekreációs szempontból lehet érdekes, de turisztikai lehetőségeket is rejthet magában, ezért a jelenlegi és a jövőben kialakításra kerülő tavak esetén is figyelembe kell venni, át kell gondolni azok hasznosítási lehetőségeit.

Mint minden üdülési célú hasznosítású területen, itt is megfigyelhetők a különböző bódék, beállók, hétvégi házak megtelepedése. A későbbi anomáliák megelőzése céljából sürgető feladat lenne a tavak mentén az építkezések mielőbbi pontos és szigorú szabályozása és annak betartatása.

A település zöldfelületeiről általánosságban elmondható, hogy ápolott, gondozott zöldfelületek jellemzik a települést. A zöldfelületek többnyire koncentráltabbak, és a település belvárosában találhatóak, a lakóterületeken az utcai zóldsávok mellett csak kisebb teresedések tapasztalhatók. A régi településszerkezetből adódóan főleg a belvárosban található olyan szűk utcák, ahol az út menti zöldesítésre, fásításra – a légvezetéseket is figyelembe véve – kevés lehetőség adódik. A zöldfelületeket tekintve kedvezőnek mondható a város nagyarányú nyílt csapadék-elvezető árokrendszere, mely fontos vonalas zöldfelületi összekötő elemet jelent a település nagyobb parkfelületei között.

Az egyes zöldfelületi elemek értékét azok területi nagyságán túl a biodiverzitás és fajgazdagság nagysága, a növénytakaró többszintűsége, a növények egészségi állapota és kora határozza meg. A település zöldfelületein nagylombozatú, egészséges, értékes faegyedek főleg a lakóingatlanokon találhatóak, azok védelme a lakosság környezettudatosságának növelésével biztosítható.

Az önkormányzat parkfenntartással megbízott szolgáltatója, az ABOKOM Kht. intenzíven csak a belvárosi Kossuth-tér környéki parkokat kezeli. A település többi közterületén csupán extenzív fenntartási munkálatokat lát el. A település méretéhez és lakosságszámához viszonyítva az intenzív parkfelületek aránya igen alacsony, ezért további zöldfelületek létesítése lenne indokolt.

Az önkormányzat által fenntartott területeket az alábbi nyilvántartás mutatja be:

Az önkormányzat által fenntartott zöldfelületek	Terület (m ²)
Intenzíven fenntartott zöldfelületek	5 700
Extenzíven fenntartott zöldfelületek	65 000
Összesen	70 700

Forrás: ABOKOM Kht.

Az intenzív parkfelületek mellett nagyobb, összefüggő zöldfelületi egységet jelent a település belvárosi fekvésű strandterülete, a sportpályák területei, a temetőterületek, valamint a vásártér és a szabadidő park területei.

A településen igen kevés utcai fasor és faegyed található, ezért a közterületek növényesítése, elsősorban fásítása sürgető feladat. Emellett az utcabútorok pótlására, növényanyag-utánpótlásra, kerékpártárolók elhelyezésére lenne szükség. A megfelelő zöld környezet és a rekreációs lehetőségek biztosítása együttesen határozza meg egy-egy zöldfelület használati értékét. Fontos tehát, hogy a parkban az időöltéshez egyrészt megfelelő legyen a környezet, másrészt pedig optimálisak legyenek a tartózkodás körülményei, azaz különböző utcabútorok szolgálják az ott tartózkodók kényelmét.

A település játszótér-ellátottsága nem megfelelő. Sem a játszóterek, sem a játszószerkezetek száma sem elegendő, ráadásul a legtöbb meglévő játszószerkezet nem is felel meg azoknak a balesetvédelmi kritériumoknak, melyet az Európai Unió szabályozásai előírnak. A településen jelenleg csupán egy darab, egy alapítvány kezelésében álló játszótér található, mely az elvárásoknak részben megfelel. A közeljövőben várható egy másik, immáron korszerű játszótér kialakítása, mely az önkormányzat külsős bizottsági tagjainak tiszteletdíj-felajánlásából valósulhat meg. A település lakóterületein - főleg azokon a részeken, ahol a fiatalok lakossága aránya nagyobb - további kisebb, de igényes játszóterek kialakítására lenne szükség.

Összefoglalás: Abony zöldfelületeire kedvezően hat a jellemzően egyedi telkes beépítési mód, mely nagyobb zöldfelületi arányt biztosít. A településen az önkormányzat által intenzíven fenntartott zöldfelületek csak a városközpontban találhatóak. A település közterületeiről általánosságban elmondható, hogy ápoltak és gondozottak, azonban a zöldfelületek mennyisége és minősége is fejlesztést igényel. A közterületeken növényesítésre, utcabútorok és játszószerkezetek pótlására, kerékpár-tárolók elhelyezésére van szükség, emellett elengedhetetlenül fontos több utcán fasor telepítése, illetve a meglévő fasorok megifjítása, a hiányzó fák pótlása.

³⁰A korábban tett elhatározások nyomán itt több helyszínen jelentős mennyiségi és minőségi javulás következett be:

- A közterületek megújítására intenzív virágosítási és fásítási programot szavazott meg 2008-ban a Képviselő-testület, aminek köszönhetően több helyszínen került sor fásításokra, a közvilágítási oszlopokra, álló virágtartókba évelő és egynyári virágok kerültek kiültetésre – a korábban meglévő ágyások felújítása mellett.
- A 'Lehetőségeink Fő tere' - Kossuth tér környezetrendezése – Uniós pályázati támogatással – lezajló főtér felújítás zöldfelületi többletet nem hozott létre, ám a főtér és környezete többfunkciós használatát biztosító átalakításhoz kapcsolódó zöldfelületi rekonstrukció jelentős környezeti állapotjavító hatást, minőségi javulást eredményezett.
- A víz- és környezetrendezéssel kialakított jóléti Mikes-tó parti sávja jelentős zöldfelületi többletet, így a belterületi zöldterületi arány emelkedését eredményezte.
- Említésre méltó zöldterületi rendezés és minőségi javulást jelent még a Gyöngyszemek Óvodához kapcsolódó Köztársaság utcai és a Strand melletti közterületen kialakított játszóterek környezete is.
- Az önkormányzatnak átadott – volt agyagbánya – tó körül is faültetésekre került sor.
- A felhagyott szemétkerakó rekultiválásának utolsó megvalósulási fázisában a talajtakaró fásszárú növényekkel való betelepítésére kerül sor.
- Hamarosan megvalósul a dr. Kostyán Andor Rendelőintézet mögötti terület, a „kis focipálya” zöldterületi rendezése, amely itt is a meglévő állapot jelentős mértékű minőségi javulását eredményezi.

A Képviselő-testület 2012 tavaszán megszavazta a 'Harmatos-völgy' projekt támogatását, ahol a Csiky-lapos egyik megtisztított ága melletti ingatlanokon kerül sor rendezett sport- és zöldterület kialakítására.

³⁰ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

4.3. MŰEMLÉKVÉDELEM

A kulturális örökség nemcsak mint meghatározó környezeti tényező és mint idegenforgalmat fellendítő erőforrás vehető számba, hanem – mint a település egyfajta „belső tartaléka” – a helyi identitás egyik legfőbb forrásaként is. Abony városa, mint táji, építészeti együttes önmagában is kulturális örökségünk része.

A település igen értékes építészeti örökséggel rendelkezik. A város közigazgatási területén a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal 61 régészeti lelőhelyet és 18 műemléket tart nyilván.

E 71 lelőhely közül 64 ún. azonosított lelőhely, azaz a térbeli tervezés, a konkrét fejlesztési helyszínek megválasztása során is tényező lesz. (A 7 ún. azonosítatlan lelőhelynek a településen belüli pontos helye nem ismert, ezért ezek a tervezés szempontjából figyelmen kívül hagyhatók.)

A település mindenféle fellengzés nélkül nevezhető a kúriák városának, hiszen a város bővelkedik az 1800-as évek közepe tájékán épített, jobbára klasszicista stílusjegyeket viselő kismemesi kúriákban, melyek a település belterületén elszórtan helyezkednek el.

Egy 1770-es az úrbéri rendezés alkalmával tett összeírásban már mintegy 20 birtokos szerepel az akkor már mezővárosi rangú településen. Akkoriban a nemesi birtokok, mint egy gyűrű helyezkedtek el a település szerkezetén belül. A birtokon belül a kúriákat jobbára a kert közepére építették, mely megmagyarázza a településen belül való szétszórt elhelyezkedését.

A mezőgazdasági árutermelés fellendülésével a magyar nemesi gazdaságok tovább erősödtek, mely kedvezően hatott a nemesek építészeti kultúrájára, illetve az erre szánt pénzüsszegek megemelkedésére. Valóságos verseny alakult ki a településen, a kismemesek egymásra licitálva építették a szebbnél szebb kúriákat.

A műemlékekkel kapcsolatos sajnálatos tény, hogy az épületek többsége igen rossz állapotban van, a legtöbb kúria esetében sem az állami szervek, sem pedig a magánbefektetők nem találták meg azt a hasznosítási lehetőséget és üzemeltetési konstrukciót, mely az épületekhez méltó tevékenységgel oly mértékű gazdasági hasznot termelne, mely hosszú távon biztosíthatná az épületek felújítását, állagmegőrzését.

A régészeti örökségen belül ki kell emeljünk a település területén található ún. **kunhalmokat**, amelyek közül kettő (a Fekete és a Világos-halom) egyedi régészeti védettséget is élvez. Ezeket nem csak mint ex lege védett természeti értékeket szükséges megemlítenünk, régészeti védettségük is kiemelt figyelmet kell kapjon. A régészeti emlékeknek egy olyan típusáról van szó, amely az ember alkotta kultúrtáj egyik meghatározó eleme, és mint ilyen nemcsak régészeti feltárás és tudományos dokumentálás révén, hanem anyagi valóságában, eredeti helyén (in situ) és jelenlegi állapotában is megőrzendő. Ez a tény korlátozásokat és lehetőségeket egyaránt hordoz magában. Korlátozást annyiban, hogy a tervezés következő fázisában a településrendezési tervek felülvizsgálata során a kunhalmoknak olyan területhasználati módot kell találni, amely az in situ megőrzés követelményének leginkább megfelel. A lehetőség e régészeti emlékek bemutathatóságában rejlik, azok ugyanis beépíthetők a kialakítani tervezett városi turisztikai útvonalakba.

A város műemlékeit a következő táblázat foglalja össze:

Műemlék megnevezése	Műemléki nyilvántartási száma, műemlék helyrajzi száma
Kostyán István-kúria	6873, (hrsz 2380)
Zsinagóga	6875, (hrsz 3263)
Lavatka-kúria, nevelőotthon	6876, (hrsz 3287)
Református templom	6877, (hrsz 3300, 3300/1)
Márton-kúria	6878, (hrsz 3343)
Sivó-kúria	6879, (hrsz 3306)
Györe-kúria	6880, (hrsz 4471)
Római katolikus templom	6881, (hrsz 1)
Nepomuki Szent János szobor	6882, (hrsz 1, 5507)
Fábián-, majd Berg-kúria	6883, (hrsz 4979)
Talián sírkápolna	6884, (hrsz 210)
Ungár-kúria	6885, (hrsz 3262)
Lakóház	6886, (hrsz 2392)
Vigyázó-kúria	6888, (hrsz 4160/6)
Régi Vigyázó-kastély	6887, (hrsz 3887, 3887/1, 3887/2, 3887/3)
Szedenik-kúria	6874, (hrsz 1536)
Kostyán Andor-kúria	6889, (hrsz 4891)
Falumúzeum, egykori magtár	6890, (hrsz 3342)

Forrás: Kulturális Örökségvédelmi Hivatal

A település első temploma a mai **Szent István- Római katolikus plébániatemplom** helyén állt. A XVI. század közepén Abonyba is eljutottak reformáció helvét (kálvini) irányzatú tanai. 1562-ben a templom is a református hívek tulajdonába került át, amelyet a kálvinista liturgiának megfelelően megtisztítottak a szobroktól, festményektől. Ez az épület az ellenreformációs törekvések folyamán 1740-ben visszakerült a katolikusok kezébe. A katolikusok ezt a templomot később lebontották és annak anyagát felhasználva építették fel a jelenlegit.

A ma is látható, Szent István király tiszteletére szentelt Plébániatemplom 1773 és 1785 között épült barokk stílusban, a homlokzat síkjából kissé előrelépő toronnyal, szegmentíves szentélyzáródással. A csehsüveg-boltozatos belsőben a főoltárt Sperer Mihály készítette 1800-ban. 1825-ben egy nagyobb renoválás alkalmával készült el az új oltárkép, mely a haldokló Szent István királyt ábrázolta, amint számos országnagy jelenlétében az esztergomi érseknek adja át a koronát. Ma szintén egy Szent Istvánt ábrázoló oltárkép látható, mely azonban a '90-es években, a hívők adakozásából készült a korábbi oltárkép helyére.

A templomnak az idők folyamán számos értékes harangja volt. 1765-ben két harangot szenteltek: a nagyobbikat Szt. István és Szt. Flórián, a kisebbiket Nepomuki Szt. János és Szt. Donát tiszteletére. 1818-ban egy 186 kg-os (332 font súlyú) harang érkezett ezt a Szentháromság és Szt. István oltalmába ajánlották. 1886-ban ismét új harangot öntöttek Magyarország védasszonya tiszteletére. Ma a templomnak 3 harangja van. A legidősebbet és egyben legkisebbet, a kb. 30-40 kg súlyú és 35 cm átmérőjű ún. lélekharangot 1782-ben Johannes Kohl öntötte Budapesten. A jelenlegi harangok közül a legnagyobb a 13,5 mázsa súlyú és 130 cm átmérőjű Nagyharang, melyet Jézus Szíve tiszteletére szenteltek, s melyet Szlezák László 1925-ben Budapesten öntött. A harmadik, 3,5 mázsa súlyú, 85 cm átmérőjű, Magyarok Nagyasszonya tiszteletére szentelt harangot az előbbivel egyidőben ugyancsak Szlezák harangöntő mester készítette.

Miután a római katolikusból reformátussá váló Szent István templom 1740-ben ismét visszakerült a katolikus egyházhoz, a református hívek egy helybéli jobbágy, Imre János telkére építettek egy fatemplomot, melyet istentiszteletek tartására egészen 1785-ig használtak. Eredetileg ezen templom számára készült a ma is látható, a karzatok alá befaragott kazettás famennyezet.

II. József Türelmi Rendeletének nyomán 1781-ben lehetőség nyílt a kőtemplom megépítésére, ezért a régit 1785-ben elbontották, és 1786-ban már el is készült az új, ma is álló, műemlék jellegű későbarokk **Református Templom**.

A viszonylag kisméretű református templom kertjében áll a gyülekezeti ház, a templom mögött pedig a parókia épülete. Tornya 30 méter magas, a templom építése óta többször is átépítették, végső formáját 1822-ben kapta. Az egypárnatagos sisak 1936-ban készült, a közelmúltban újították fel. Tervezője Tóth Lajos abonyi mester volt. Csúcsán igen furcsa rézcsillag van, mely 1822-ben Nagykőrösön készült. Érdekessége, hogy a csillag egyik ágán egy szabad szemmel is alig látható kisebb csillag van. A toronygömb és a csillag együttesen több mint 1 mázsát nyom. Az órapárkányos, zenélő toronyórával felszerelt, kétemeletes torony földszintje kváderezett, itt a Kálvin utca felé vakablak, fölötte félkörablak látható, majd a harangház félköríves ablakai következnek, alattuk kőbábos díszítéssel. A torony íves oromfallal kapcsolódik a templomtesthez. A belső térbe két kapu vezet. Az egyik a torony délkeleti oldalánál, a másik a hajó felénél. Utóbbi elé oldalhajószerű előcsarnok épült. Az oldalbejárat felett feliratot olvasunk: "Jöjjön el a te országod", még feljebb koszorúba foglalt Biblia. Az ajtó fölött valaha kis esővédő üvegtető volt, amelyet a templom művészeti egysége érdekében nemrég eltávolítottak. A templomtest ablakai szegmensívesek, ilyenekből a gyülekezeti ház felől 2, az utca felőli oldalon 3, a parókia felőli egyenesen záródó oldalon pedig 1 van.

Belseje 18 méter hosszú és 8,5 méter széles. Csillagokkal díszített, sík famennyezete fehér festésű. A torony felöli és a vele átellenes oldalon fakarzatok emelkednek. Ezek alján láthatók a régi templomból megmaradt, díszes, népies kazetták, a templom nagy értékei: 20 teljes és 28 csonkamező. A torony felöli karzaton egyszerű lócák vannak, vele átellenben pedig az orgona, amely az alacsony belső miatt nem fért volna el a mennyezet alatt, ezért a tervezők kénytelenek voltak - szinte az országban is egyedülálló módon - áttörni és följebb emelni a mennyezetet. A hangszer 1929-ben készült Rieger Ottó által Budapesten, kétmanuális, 14 regiszteres. A földszinten, hagyományos templompadokon 340, a karzaton 80 ülőhely foglalható el. Így összesen 420 ülőhelyes a templom. Az északkeleti fal felénél áll a szószék, a Mózes-szék és az úrasztala, 1816-ban készültek.

A református templom tornyában három harang és ütős-zenélő toronyóra van. A nagyharang 280 kg súlyú, C hangú, Schaudt András öntötte 1844-ben Pesten. A legfiatalabb a 135 kg súlyú D hangú középharang, melyet Gombos Miklós örbottyáni mester öntött 1989-ben a háborúban elrekvirált harang helyett. A harang árát a hívők közadakozással gyűjtötték össze. Legkisebb harangja 115 kg. súlyú, E hangú, 1925-ben öntötte Szlezák László a fővárosban.

Nemcsak a harangok, hanem a toronyóra is betölti muzsikával Abony utcáit. Az órát a város önkormányzata adományozta a városi cím elnyerésének emlékére 1993-ban. Minden reggel 8 órakor a református énekeskönyv 356. "Felvirradt áldott szép napunk" kezdetű dicsérete, 11 órakor a 25. zsoltár: "Szívemet hozzád emelem" (Kálvin jelmondata!), 14 órakor pedig a 471. dicséret: "Felebarátim drága Jézus zászlaja alatt" dallamai csendülnek fel. 17 órakor az 511. dicséret: "Maradj velem, mert mindjárt este van", este 7 órakor pedig Kodály Zoltán nótája, az "Adjon Isten jó éjszakát" szólal meg.

A templomot télen nem fűtik, az 1980-as évek elején épült gyülekezeti ház ad otthont az istentiszteleteknek. Vasárnapi istentiszteletet délelőtt fél 10-kor tartanak. A templomot az 1980-as években újították fel.

A település rendkívül szép emléke a Deák Ferenc úton található egykori **Zsinagóga**, mely klasszicista stílusban épült 1825-ben, valószínűleg Landherr András műve. Az épület jelenleg felújításra vár.³¹

A település ugyan nem rendelkezik önálló helyi értékvédelmi rendelettel, azonban a város legutóbbi településrendezési terve és helyi építési szabályzata keretében elkészült a helyi értékvédelmi vizsgálat, mely tartalmazza mindazon épületeket, melyek helyi védelemre potenciálisan alkalmasak. A helyi építési szabályzatot és ezáltal az értékvédelmi vizsgálatot a város képviselőtestülete a 25/2003. (XII. 17.) számú rendelettel fogadta el. A jogszabály az alábbi helyileg védett épületeket tartalmazza:

sorszám	Név	Cím	Hrsz
1.	Városháza	Kossuth tér	5508
2.	Rendőrség	Ceglédi út 1.	58
3.	Kinizsi Pál Gimnázium	Kossuth tér 18.	5503
4.	Kenyérgyár /Flégner malom/	Ráday u. 4.	5246
5.	Lakóház Egedy László	Ceglédi út 10.	5251
6.	Lakóház Lehotay Gábor	Ceglédi út 11.	70
7.	Lakóház Korbély féle	Ceglédi út 5.	63
8.	Lakóház	Ceglédi út 15.	73
9.	Lakóház Gombkötő Gyula	Munkácsy u. 1.	79
10.	Lakóház Halász András	Munkácsy u. 2.	137

³¹ Forrás: <http://harang.magyartemplomok.hu/abony.html>, <http://www.templom.hu>, <http://www.vendegvaro.hu>

sorszám	Név	Cím	Hrsz
11.	Üzlet és lakóház	Szelei út 6.	11
12.	Lakóház és üzlet	Szelei út 10.	16
13.	Lakóház Egedi Ernőné	Szelei út 12.	18
14.	Új Bata kocsma	Szelei út 11.	1030
15.	Élelmiszerbolt (Bugyinek)	Szelei út 13.	1031
16.	Vendéglő ÁFÉSZ	Szelei út 9.	1030
17.	Óvoda	Szelei út 29.	1052
18.	Művelődési Ház	Csillag Zs. u. 2.	966
19.	Vas-műszaki Bolt	ÁFÉSZ Kossuth tér 5-6.	859/2
20.	Üzlet és lakóház Nagyhajú László	Kossuth tér 7.	860
21.	Üzlet Nagyhajú László	Kossuth tér 9.	862
22.	Lakóház Retkes féle	Tószegi út 63.	4166
23.	Lakóház Retkes féle	Nagykőrösi út 8.	4977
24.	Kossuth étterem	Újszászi út 1.	1980
25.	Nagytemető ravatalozó	Szolnoki út 95.	3582
26.	Gyógyszertár	Kossuth tér 12.	81
27.	Lakóház Molnár féle	Szolnoki út 4.	1992
28.	Posta	Szolnoki út 8.	1999/1
29.	Lakóház Dr. Hajba Dezső féle	Szolnoki út 10.	2015
30.	Lakóház Dóka féle	Szolnoki út 12.	2016
31.	Lakóház Millye féle	Szolnoki út 14.	3018/1, 3018/2
32.	Lakóház Varga Dénes féle	Klapka Gy. u.13.	2019
33.	Lakóház Bedekovich Andor féle	Abonyi L. u.2.	2021
34.	Lakóház ö. Bárány Antalné féle	Szolnoki út 1.	3269
35.	Lakóház Sipos féle	Szolnoki út 5.	3261
36.	Iskola	Szolnoki út 7.	3260
37.	Lakóház Szabó Endre féle	Szolnoki út 13.	3256
38.	Volt Tejcsarnok	Szolnoki út 15.	3253
39.	Lakóház	Szolnoki út 19.	n.a.
40.	Lakóház Kiss és Majoros féle	Jókai u.2.	3268
41.	Lakóház	Jókai u.5.	90
42.	Plébánia	Kossuth tér	3295
43.	ABC Áruház /ÁFÉSZ/	Kossuth tér 13.	3296
44.	Üzlet és Önkormányzati lakás	Báthory u. 2.	3297
45.	Zeneiskola	Kálvin u.1.	3310
46.	Iskola	Kálvin u.3.	3328
47.	Iskola	Kálvin u.5., 11.	3329, 3344
48.	Lakóház Debreczeni féle	Kálvin u. 4-6.	3303
49.	Lakóház Zsengellér féle	Arany J. u.1/A	3331
50.	Lakóház Önkormányzati, kapuzata	Vasút u. 1.	4922
51.	Lakóház	Vasút u. 7.	4914/2
52.	Kék Láng Kft. üzlet	Vasút u. 9.	4913
53.	Lakóház Bene Károly féle	Szabolcska u. 1.	4925

sorszám	Név	Cím	Hrsz
54.	Üzlet Molnár Pál féle	Kossuth F. u. 1.	4533
55.	Lakóház Molnár féle	Nagykőrösi u. 2.	4952
56.	Lakóház Bernát féle	Nagykőrösi u. 4.	4954
57.	Lakóház	Nagykőrösi u. 3.	5502
58.	Lakóház	Nagykőrösi u. 12.	4981
59.	Lakóház	Nagykőrösi u. 27.	5206
60.	Lakóház	Nagykőrösi u. 45.	5174
61.	Vasútállomás és épületei MÁV Rt.	Baross G. u.	n.a.
62.	Nádtetős lakóház	János u. 11.	4842
63.	Tornácos ház	Kodály Z. u. 10.	3499
64.	Patika	Vasút u. 22.	3347
65.	Lakóház + üzlet, Önkormányzati	Vasút u. 2.	3314/1, 3314/2
66.	Lakóház Pick féle	Vasút u.	4901
67.	Lakóház Sőregi féle	Radák u. 1-3.	1019- 1020
68.	Malom	Radák u.	1061
69.	Általános Iskola Somogyi I.	Szelei u. 1-3.	856
70.	Lakóház + üzlet	Szelei u. 56.	209
71.	Lakóház	Szemere B. u. 48.	660-661
72.	Tolnay Kripta	Ref. Köztemető	n.a.

Forrás: Abony Településrendezési Terve

Összegzés: Pest megye településeit tekintve Abony büszkélkedhet a legtöbb kúriával. A kúriák többsége műemléki védelem alatt áll, azonban többnyire rossz állapotúak és hasznosításuk nem megoldott, így rekonstrukció és használati funkció nélkül a további pusztulás fenyegeti őket. A műemléképületek igen értékessé teszik a település építészeti örökségét, emellett településképi szempontból is kedvezőek, ezért mielőbbi hasznosítási lehetőségeik kitalálása és az épületek a város kulturális-gazdasági-kereskedelmi vérkeringésébe való bevonása halaszthatatlan feladat a további állagromlás elkerülése, és fennmaradásuk tartós biztosítása céljából. A településen emellett igen sürgető feladat a Helyi Építési Szabályzatban felsorolt, helyi védelemre potenciálisan érdemes épületek felülvizsgálata, és a helyi védelmi rendelet megalkotása.

³²A település saját forrásaiból és a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal támogatásaiból sikerült az Ungár Ház és a szomszédos Zsinagóga tetőszerkezeteit és fedéseit felújítani, melyet az Ungár Ház földszint feletti földemének felújítása követ – egy újabb pályázati sikert követően.

Sajnos a többi országos és helyi védelemmel rendelkező épülettel kapcsolatban már rosszabb a helyzet. „Van” olyan is – a Vak Bottyán utca 2/a., 1536/1. hrsz. alatti volt Szedenik kúria –, amiből teljes leromlása végére csak egyetlen fal maradt. A védett épített örökség elemei közül már törlésre, maradéka elbontásra került!

A Tószegi út 63. szám alatti, helyi védelem alatt álló 'gazdatiszti ház' szintén teljes tetőfelújításra, és általános helyreállításra szorul, különben a Szedenik kúria sorsára jut. Mivel ez is magántulajdonba került a '90-es években, a tetőszerkezet és -fedés felújításához

³² Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

szükséges magánerő és akarat kis valószínűséggel áll össze a közeljövőben, tehát nagy arányú állami támogatásra volna szükség az épület állagmegóvásához, helyreállításához.

5. ABONY INFRASTRUKTURÁLIS HELYZETE

Az infrastruktúra a települések fejlesztésében olyan meghatározó, és általában fejlesztendő tényező, amely jelentős gátja lehet a további fejlesztéseknek, vagy éppen jelentőset lendíthet is az általános komfortérzeten, akár pedig a gazdasági helyzeten, vagy éppen jelentős meghatározója lehet a környezet állapotának is. Ezért kiemelten kezelendő, és áll itt külön ennek helyzetértékelése.

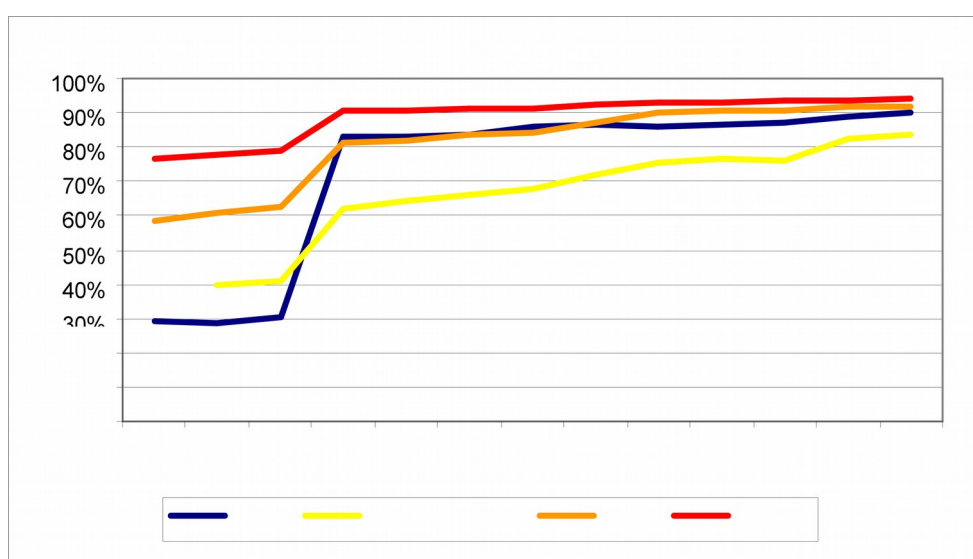
Az infrastruktúra fejlődésénél nagyon fontos, hogy fejlődése minden területére kiterjedjen, és a különböző fejlesztések egymással párhuzamosan valósuljanak meg, hiszen egy-egy elem hiánya is már nagymértékben visszavetheti az adott térség fejlődését, ellenben kiépítettsége nagyot lendíthet azon. A fejezetben a térség ivóvíz-, gáz-, energiaellátását, valamint a telekommunikáció kiépítettségét tárgyaljuk.

5.1. IVÓVÍZELLÁTÁS

A lakosság egészséges és jó minőségű ivóvízzel való ellátása a legfontosabb közszolgáltatások egyike, amely nélkülözhetetlen emberi szükségletet és társadalmi-közegészségügyi igényt elégít ki.

A közüemi vízhálózatba bekapcsolt lakások arányát tekintve a település kissé alatta marad az országos és megyei átlagnak, azonban a kistérségi átlagot jóval megelőzi. 2005-ös KSH adatok szerint a település lakóingatlanainak 89,7 %-a van a vezetékes ivóvízhálózatra rácsatlakoztatva. A településen 146 db közkifolyó található.

Közüemi vízhálózatba bekapcsolt lakások aránya (1993-2005)

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

A településen az ivóvízhálózat 1972-ben épült ki, mára a hálózat a teljes belterületen elérhető. Az ivóvízhálózat hossza megközelíti a 150 km-t, azonban ennek csak kis része, mintegy 12 km körvezetékes rendszerű.

A hálózat anyagminőségét, hidraulikai rendszerét és életkorát tekintve is korszerűtlen. A vezetékek túlnyomó része azbesztcement anyagú. A településen csak kisebb részben, az újabban létesített szakaszokon jellemzőek a korszerűbb anyagú vezetékek. Az előregedett csőhálózatok miatt a csőtörések száma igen nagy, évente mintegy 200 csőtörés jellemző.

Az ivóvízhálózat rendszeréhez egy 500 m³-es térszíni tározó, valamint egy szintén 500 m³-es hidroglóbusz is csatlakozik. A településen jelenleg 3 ivóvízkút is üzemel, mely kiszolgálja az éves átlagos 520 000 m³-es vízfelhasználást. Az ivóvíz a fertőtlenítés után kerül a térszíni tározóba, majd a kellő víznyomás biztosítása végett a hidroglóbuszba. A vízmű teljes kapacitása 5630 m³/nap, kihasználtsága csak mintegy 35%-os, így a vízmű biztonságosan ki tudja szolgálni a napi átlagos 1425 m³-es vízfogyasztást és a nyári időszakban fellépő csúcsfogyasztásokat (1600 m³/nap) is.

Kútkataszter

Megnevezés	Kat. szám	Építés éve/felújítás éve	Talpmélység (m)	Vízhozam (l/min)	Építéskori víz hőfok (°C)
II/2. KÚT	B-58	1982	290	600	25-27
II/4. KÚT	B-62	1982	293,5	2200	26-27
II/5. KÚT	K-65	1993	279,8	1100	24-25

Forrás: Önkormányzati adatlap, 2006

A jelenlegi vízműtelep a település belterületén található a Mátyás király utcában. A telep 1991-ben lett üzembe helyezve, technológiája elavult, a víztisztítást csak egy fertőtlenítő eljárás szolgálja. Az ivóvíz minősége az alkalmazott technológia hiányosságai miatt nem felel meg az érvényes EU-s előírásoknak, az ivóvíz több komponense tekintetében is túllépi a határértéket. Az ivóvizet határértéken felüli ammónia, arzén és nátriumtartalom jellemzi, emellett sokszor magas a szerves anyag tartalma és alacsony a keménysége. A szerves anyag tartalom ugyan a fertőtlenítés során a nagyobb klórhasználattal csökkenthető, azonban ez esetben a túlklórozás következtében a trichalometán koncentráció emelkedhet a kívánatos érték felé, mely a vízminőséget szintén negatívan befolyásolja.

A víz minőségére természetesen a hálózat korszerűtlensége is kedvezőtlenül hat. A csövek elöregedésével együtt járó probléma, hogy a szervesanyag-tartalom a csövek oldalán lerakódva úgynevezett biofilm réteget képez, mely a víz fizikai állapotára nézve okoz problémát, hiszen a biofilm a vezeték faláról leválva nyálkás csomókat alkot az ivóvízben.

Az ivóvíz-minőségi problémák felszámolását csakis egy technológiaváltással járó korszerűsítés oldhatja meg. Egyrészt szükséges a csővezetékek cseréje mintegy 80 km hosszú szakaszon, másrészt pedig az ivóvíz minőségi problémáit kezelni képes technológia kiépítése kell ahhoz, hogy a település vízműtelepe az elvárható jó minőségű ivóvizet hosszú távon, megbízhatóan biztosítsa.

Az Európai Unió „Víz Keret irányelve” és más vízgazdálkodási direktíváinak figyelembevételével született meg a 201/2001. (X. 25.) sz., az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló Korm. rendelet, amely rögzíti az ivóvíz minőségére vonatkozó (új) kémiai, mikrobiológiai jellemzőket és határértékeket, az ellenőrzés és vízminőségi vizsgálat szabályait és módszereit, a tájékoztatási és jelentési kötelezettségeket, valamint az átmeneti intézkedéseket. A rendelet 6. számú melléklete településenként rögzíti a határértékek betartásának ütemezését, eszerint Abonynak 2009. december 25-ig meg kell oldani a szolgáltatott ivóvíz arzéntartalmának a határérték alá süllyesztését. Az abonyi ivóvíz arzéntartalma jelenleg 0,03 és 0,01 mg/l körül váltakozik.

A vízműtelep és az ivóvízhálózat kezelője, az ivóvíz szolgáltatója az Abony Városi Önkormányzat Vízközműveket Működtető Intézménye, mely a településen az ivóvíz szolgáltatást és a szennyvízelvezetést, illetve –kezelést hivatott ellátni.

³³Előrelépést jelentett a közelmúltban lezajlott vízminőségvédelmi rekonstrukció, melynek forrását a saját erő mellett Uniós pályázaton nyert társfinanszírozás képezte. Ennek keretében a vízkitermelő kutak szűrőrendszerei korszerűsödtek, bővültek. A támogatott pályázat következő lépcsője az ivóvízhálózat rekonstrukciója is elindult, munkálatai folyamatban vannak.

³³ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

5.2. SZENNYVÍZELVEZETÉS, -TISZTÍTÁS ÉS -ELHELYEZÉS

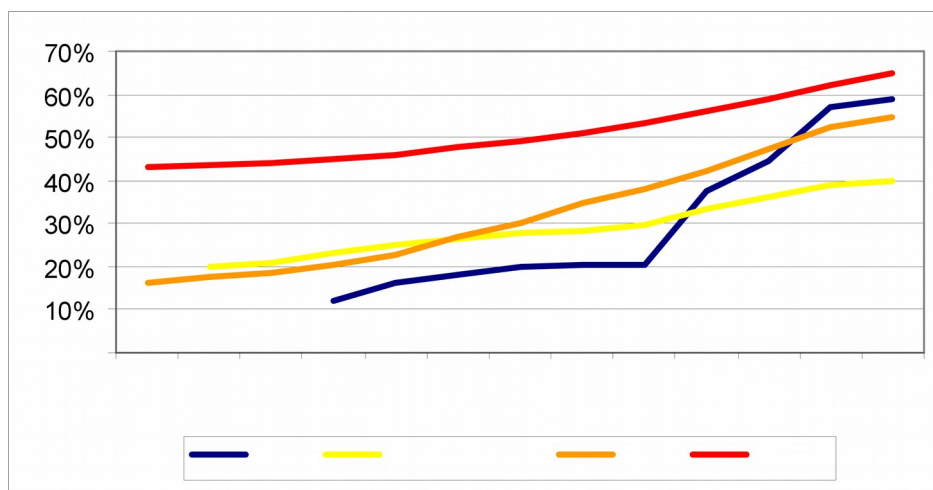
Az Európai Unióhoz történő csatlakozással összefüggésben az elmúlt években országos szinten előtérbe került a csatornázás és szennyvízkezelés kérdése.

Magyarország a csatlakozás előtt a csatornázottságot tekintve igen nagy hiányosságokat mutatott, annak ellenére, hogy az ország nagy területe alatt találhatóak sérülékeny vízbázisok, melyeket a csatornázottság hiánya igencsak veszélyeztet. Abony városa a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló a 7/2005. (III.1.) KvVM rendelet által módosított 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet értelmében *érzékeny település*.

A megfelelő szennyvíz-kezelés a felszín alatti és felszíni vizek, a talajok és a tiszta, egészséges lakókörnyezet szempontjából is rendkívül fontos. A szennyvizek koncentrált kártételei a vizeken és talajokon kívül közvetve szinte minden környezeti elemre kihatnak.

A településen 1990-től folyamatosan, szakaszosan épült meg a szennyvízhálózat, azonban a ma meglévő hálózat mintegy kétharmada 2002-ben került kiépítésre. 2005-ös KSH adatok szerint 3.559 lakás csatlakozott a hálózatra, mely az összes lakás 58,6 %-át jelenti. A település a rákötések arányát tekintve meghaladja a megyei és a kistérségi átlagot egyaránt, azonban az országos átlagot nem éri el. A viszonylag magas rákötési arány a Vízközműveket Működtető Intézmény ösztönző programjainak (csővásárlási akció, bekötés árának visszanyerési lehetőséges, stb.) és az önkormányzat rendeleti úton történő szabályozásának köszönhető.

Közcsatorna hálózatba bekapcsolt lakások aránya (1993-2005)

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

Azoknál a lakásoknál, ahol nincs közüzemi csatorna, a szennyvizet szikkasztóaknáknak, vagy zárt szennyvíztárolókban (ezek vízzárósága megkérdőjelezhető) gyűjtik, a szennyvíztelep leürítőhelye a szippantott szennyvizet is fogadja. A szolgáltató szippantó járműve korszerűtlen.

A település szennyvíztisztító telepe 2002-ben került üzembe helyezésre, s ez Abony város szennyvize mellett további két település, Köröstetétlen és Törtel települések szennyvizeit is kezeli. A szennyvíz tisztítása eleveniszapos, teljes biológiai tisztítás útján történik.

A telep teljes kapacitása 2800 m³/nap, a három településen keletkező átlagos napi háztartási szennyvíz mennyiség pedig 1500 m³. A telepen kerül végső tisztításra a háztartási szennyvizek mellett egy ipari szennyvízkibocsátó – a köröstetétleni sajtgyár – szennyvize is. A sajtgyár ugyan rendelkezik előtisztító berendezéssel, azonban annak technológiai hiányosságai miatt a hálózatba kerülő ipari szennyvíz minősége sokszor nem megfelelő, mely időnként – főleg hidraulikailag – igencsak túlterheli a hálózatot. A tisztított szennyvíz közvetlen befogadója a Dohányos ér, végső befogadója pedig a Tisza folyó.

A víztisztító telepet elhagyó tisztított víz minősége nem felel meg az előírásoknak, hiszen a sajtgyár nem megfelelően előtisztított szennyvizét a szennyvíztisztító telep sem képes kellő módon kezelni. A nem megfelelően kiengedett szennyvíz időnként bűzszenyvezést okoz, de mivel a külterületen történik a kellemetlen szaghatás, a lakóterülettől távol, így ez lakossági panaszügyet nem jelent.

A szennyvíztisztító telep technológiája, illetve a szennyvíz-hálózat minősége korszerűnek tekinthető, felújítást a közeljövőben nem igényel, a hálózat bővítése azonban a belterület újabb beépítésű területein kb. 1200 m hosszban várható.

A 163/2004. (V. 21.) sz. kormányrendelettel módosított 25/2002. (II. 27.) sz., a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási megvalósítási programról szóló kormányrendelet írja elő a közműves szennyvízelvezetés és szennyvíztisztítás megvalósításának kötelezettségét, melyet a település a megfelelő szennyvízkezeléssel sikeresen teljesített.

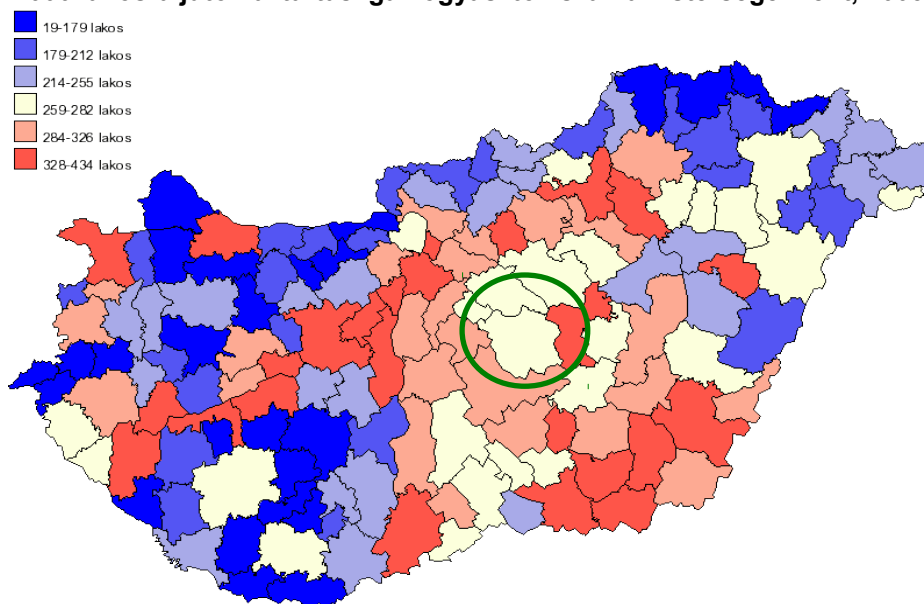
³⁴A szennyvízvezeték hálózat már teljesen kiépült a településen. Az ABOKOM szennyvíztisztító telep Uniós pályázati forrással támogatott rekonstrukciója a szennyvíziszap víztartalmának csökkentése, a besűrített iszap helyben történő komposztálása érdekében valósul meg

³⁴ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

5.3. GÁZELLÁTÁS

A kistérségek között a Ceglédi kistérség az 1000 lakosra jutó háztartási gázfogyasztók száma mutató szerint a középmezőnybe tartozik, a térség lakossága általában a gázhálózatra kötött lakással, gázfogyasztással rendelkezik.

1000 lakosra jutó háztartási gázfogyasztók száma kistérségenként, 2003.

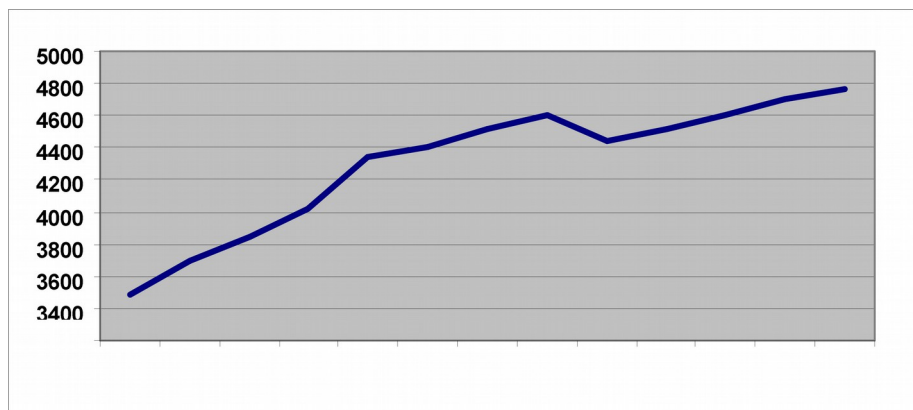
Forrás: VÁTI-TEIR

A településen a gázszolgáltatást a Tiszántúli Gázszolgáltató Részvénytársaság végzi (TIGÁZ Rt). A város gázellátása a körösetetlenni úti gázátadó állomáson keresztül megoldott. A gázszolgáltatás a településen 1986 és 1995 között szakaszosan került kiépítésre, jelenleg a háztartások 89 %-a csatlakozott rá a gázhálózatra.

A hálózat állapota megfelelő, általánosságban a szolgáltató üzem biztosan ki tudja szolgálni a hálózatról a fogyasztókat, azonban a város északi területein a csúcsfogyasztás időszakában nyomásingadozás tapasztalható, melynek megszüntetéséről gondoskodni szükséges.

A vezetékes gázt fogyasztó háztartások száma az utóbbi évtizedben folyamatosan emelkedik a településen. 2005-ben 4767 volt a háztartási vezetékesgáz-fogyasztók száma. A háztartási tüzelőanyagokról a gázra történő átállás az életszínvonal emelkedését és annak ütemét is jelzi.

Vezetékes gázt fogyasztó háztartások száma Abonyban (1993-2005)

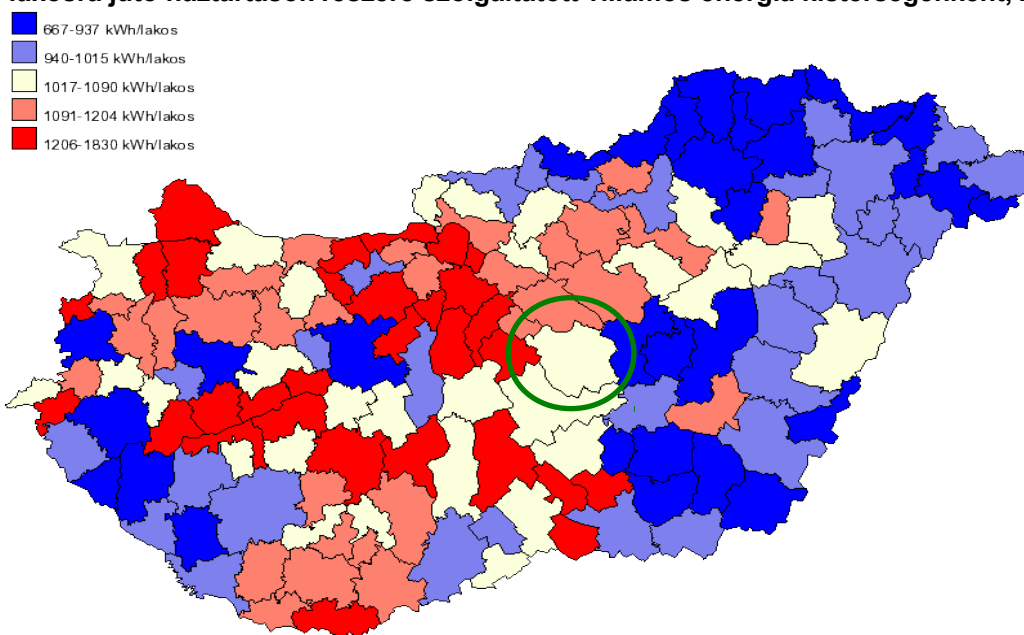

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005).

5.4. VILLAMOSENERGIA-ELLÁTÁS

A kistérségek között a Ceglédi kistérség az egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott villamos energia mutató szerint a középmezőnybe tartozik, vagyis villamos energia szempontjából a térség jól ellátott.

Egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott villamos energia kistérségenként, 2003.

Forrás: VÁTI-TEIR

A település áramellátását a Szolnoki OVIT állomás Nyugati, illetve Ceglédi távvezetékei biztosítják. A közép és kiefeszültségű elosztás nagyjából részben légvezetékeken, kisebb részt földkábelben keresztül történik. A kiefeszültségű hálózat hossza a településen több, mint 110 km. Az elektromos hálózatba bekapcsolt lakások aránya mintegy 100 %-os, a villamos energia a település belterületén mindenütt elérhető.

A településen a villamos energia szolgáltatója az E-On Tiszántúli Áramszolgáltató Zrt.

A jelenlegi rendszer hosszú távon ki tudja elégíteni a város villamos energia igényét, a hálózat állapota megfelelő, eseti bővítési igény kielégítésére bővítési munkálatok elképzelhetők, azonban egyéb korszerűsítés a közeljövőben nem szükséges és nem is tervezett.

A településen a közvilágítás csak részleges kiépítettségű, csakis a belterületre korlátozódik, és ott sem teljes körű. Minősége azonban korszerűnek tekinthető, mivel a közvilágítási rendszer felújítása 1999-2000-ban történt meg, így a településen jelenleg működő 2065 lámpahely korszerű energiatakarékos izzókkal ellátott. A településen a közvilágítási hálózat további bővítésére van szükség.

³⁵A Szolnok, Kénsav I. elosztóponttól Abony Szolnoki útnál lévő transzformátorig a 40. számú főközlekedési út északi oldalán nagyobb kapacitású új középvezetési (22 kV) betápláló vezeték létesült a kiegyensúlyozottabb szolgáltatás biztosítása érdekében.

³⁵ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

5.5. INFORMATIKA, TELEKOMMUNIKÁCIÓ

A településen a vezetékes telefonhálózat kiépítettsége belterületen teljes. A település elavult, korszerűtlen telefonhálózatának fejlesztése 5 település összefogásával valósult meg. Az 1000 lakosra jutó távbeszélő fővonalak számát tekintve a település (228) elmarad a megyei átlagtól (302). A szolgáltató a T-Com Rt., a távbeszélő fővonalak száma jelenleg közel 3.600 db.

A mobil szolgáltatók közül mind a három jelen van a városban megfelelő lefedettséggel és térerő biztosításával.

A kábeltelevízió szolgáltatója a településen PR-Telecom Zrt. A kábeltelevíziós szolgáltatás megléte azért fontos egy településen, mert hosszú távon a legkisebb befektetéssel, kimagasló minőségben így juthat a lakosság a műsorcsatornák széles választékához.

Szélessávú Internet a településen telefonkábelén és a kábeltv-n keresztül is elérhető. Nyilvános Internet-hozzáférés a település könyvtárában biztosított, emellett a városban több helyen is működik a vállalkozói szféra által üzemeltetett ún. internetcafé.

Az e-önkormányzatok széles körű elterjedése hazánkban a közeljövőben várható. Az e-önkormányzatok megvalósulásával számos szolgáltatás otthonról is elérhetővé válik, így költség- és időtakarékosná válhat az ügyintézés, emellett számos új csatorna nyílhat meg a hivatal és az állampolgárok kommunikációjában. Abony település önkormányzata jelenleg nem kínál elektronikusan elérhető szolgáltatásokat, az e-önkormányzati rendszer kiépítése a későbbiekben várható.

A település infrastrukturális helyzetéről **összefoglalóan** elmondható, hogy az ivóvízellátást kivéve az infrastrukturális hálózatok szolgáltatási színvonala megfelelő, korszerűen kielégíti a lakossági igényeket. A szennyvíz-csatorna a település szinte minden lakott részén elérhető, vagy a közeljövőben elérhetővé válik, a rácsatlakozási arány is igen kedvező. Az elektromos ellátás, a gázszolgáltatás, és a telefonvonal elérhetősége mindenütt biztosított. A közvilágítás rendszere korszerű, azonban a hálózat bővítésre szorul, hiszen egyes településrészekben a hálózat nem teljes. Az ivóvízellátás terén a hálózat rekonstrukcióra, a vízminőség pedig mihamarabbi javításra szorul ahhoz, hogy az ivóvíz-szolgáltatás üzemzavar-mentesen, az eu-s határértékeknek megfelelően működhessen. A településen a szélessávú internet több szolgáltatón keresztül is elérhető, emellett nyilvános Internet-hozzáférés is biztosított a település könyvtárában. A városban a kábeltelevízió szolgáltatás elérhető.

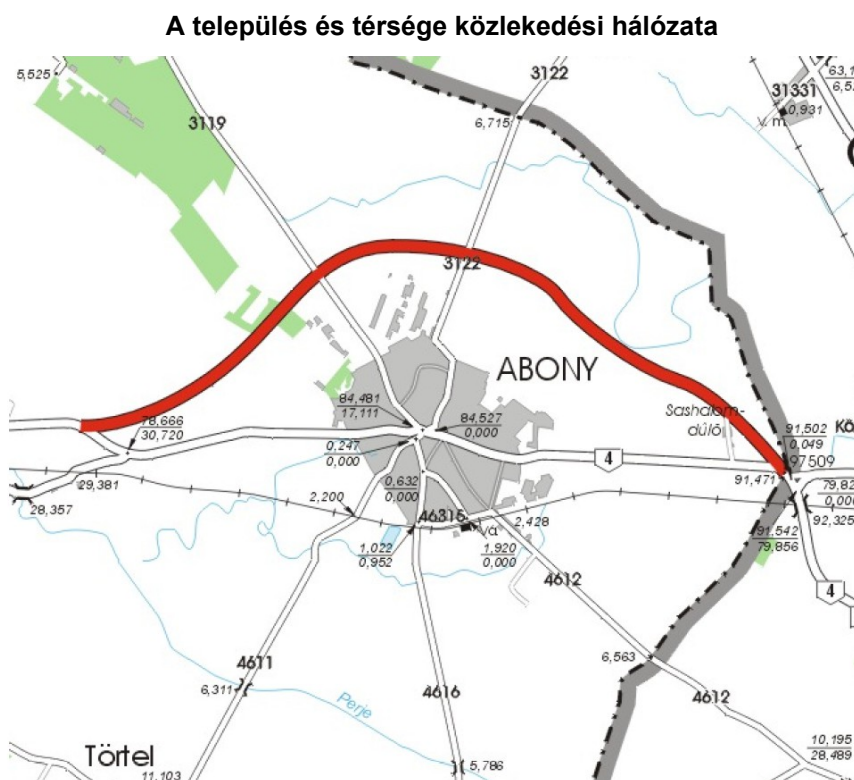
5.6. KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA

A közlekedési infrastruktúra és annak fejlesztése alapjaiban határozza meg egy település elérhetőségét, és ezen keresztül bekapcsolódási lehetőségét az országos, vagy akár nemzetközi gazdasági vérkeringésbe. Fontos tényező a lakosság mobilitása szempontjából csakúgy, mint az oktatási, egészségügyi, közigazgatási szolgáltatások elérhetősége – és így használhatósága – szempontjából is.

³⁶Több változás történt 2007 óta, melyek a különböző fontosabb közúti és közforgalmú közlekedési ágakban jelentkeztek.

5.6.1. KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS

A település területét érintő legfontosabb közút a 4. sz. főút, amely nyugat felé Cegléden át Budapestre, keleti irányban pedig Szolnok – Debrecen – Záhony felé biztosít összeköttetést. E60-as jelzéssel része az Európai utak hálózatának is és jelentős tranzitforgalmat bonyolít elsősorban Románia felé. Az 1970-es években elkészült ugyan a főút Albertirsát, Ceglédbercelt és Ceglédet elkerülő szakasza, az azonban Abonytól nyugatra visszacsatlakozott a régi 4. sz. főútra, így az út napi mintegy 12 000 jármű/napos forgalma Abony belterületét terhelte, jelentős környezetszennyezést és balesetveszélyt okozva.

Forrás: Pest megye úthálózati térkép, Magyar Közút Kht., 2006.

A 17,7 kilométer hosszú Abonyt elkerülő szakaszt 2005. július 7-én adták át a forgalomnak. A 2x1 sávú új út északról kerüli el a települést, és a megyehatáron csatlakozik a Szolnokot elkerülő úthoz. Az elkerülő út első, mintegy 12 kilométeres szakasza a majdani M4 gyorsforgalmi út része lesz, ezért gyorsforgalmi úti paraméterekkel épült ki. A szakasz végén

³⁶ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

az új úthoz külön szintű csomópontban csatlakozik a 40. sz. (régi 4. sz. út) és a 32. sz. főút. A 3119. j. újszilvási és a 3122. j. újszászi utakat szintbeni kereszteződésben vezették át. A juhtenyésztő telep mellett külön szintű földút átvezetés épült. A beruházás összekapcsolódott a 4. sz. főút kapacitásbővítésével, így az abonyi elkerülő előtti 7 kilométeres szakaszt négy nyomúsíttották.

A 4. sz. út forgalma napi 16229 egységjármű, melynek igen nagy része (33 %) nehéz motoros forgalom. Az elkerülő út megépítése előtt napi 2689 tehergépkocsi dübörgött át Abony központján.

A települést keresztező régi 4. sz. főút, ami ma 40. sz. főútként üzemel, állapota nem megfelelő, illetve rossz. Az út forgalma az elkerülő megépítésével mintegy negyedére esett vissza, ezzel jelentősen mérsékelve a település belterületén a légszennyezést, és a balesetveszélyt.

Az Abonyt érintő országos közutak főbb forgalmi adatai

Utcanév	Út száma	Mérő- állomás szelvénye (km)	Összes forgalom (E/nap*)	Nehéz motoros forgalom*** (E/nap)	Nehéz motoros forgalom aránya az összes forgalomból	Összes teher- gépkocsi (jármű/ nap)	Kerékpár
Ceglédi- Szolnoki út	40*	91+2493	16229	5425	33%	2689	n.a.
Nagykőrösi út	4611	1+ 000	1354	153	9%	106	272
Kécskei út	4616	0+ 500	1665	153	12%	75	183
Tószegi út	4612	2+ 000	1088	129	17%	95	166
Külterület	4612	6+ 563	620	108	11%	76	41
Újszászi út	3122	1+ 600	2827	298	24%	178	87
Külterület	3122	6+ 715	1158	275	15%	60	7
Szelei út	3119	16+ 000	2616	396	9%	273	73

Adatok forrása: Az országos közutak 2005. évre vonatkozó keresztmetszeti forgalma, Magyar Közút Kht. 2006

* Az adat az elkerülő út átadása előtti időszakra vonatkozik.

A településen fut össze a térség 5 alsóbbrendű útja. Ezek Abony belterületén a Kossuth téren, illetve a Hunyadi-Tószegi-Szolnoki utak kereszteződésében találkoznak. Az elkerülő út megépülésével az újszilvási és az újszászi útról immár Abonytól északra is rá lehet hajtani a négyes útra, ami tehermentesíti ezen utak belterületi szakaszait és a Kossuth teret.

A 3119. j. összekötő út Újszilvás és Tápiószele felé biztosít kapcsolatot. A belterületen a Szelei úton halad. Állapota rossz. Forgalma Abony belterületén 2616 E/nap, melynek 15 %-a nehéz motoros forgalom. Az új 4. sz. elkerülő úthoz szintbeni csomópontban csatlakozik.

A 3122. j. összekötő út Jász-Nagykun-Szolnok megye felé, Újszászra biztosít kapcsolatot. Állapota rossz, forgalma Abony belterületén az Újszászi úton 2827 E/nap, melynek 11 %-a nehéz motoros forgalom, Abony külterületén a forgalom 1158 E/nap-ra esik vissza, melynek 24 %-a nehéz motoros forgalom.

A 4612. j. összekötő út szintén a szomszédos megyébe, Tószegre biztosít összeköttetést. Állapota rossz, csupán egy forgalmi sáv szélességű. Forgalma a belterületi szakaszon (Tószegi út) 1088 E/nap, amely a külterületen mindössze 620-ra csökken.

A 4616. j. összekötő út Abonyt és Köröstenét köti össze. A település belterületén a Kécskei úton halad. Az út állapota nem megfelelő. Forgalma 1665 E/nap, melynek csupán 9%-a nehéz motoros forgalom, a kerékpáros forgalom élénk.

*E/nap: egységjármű/nap - személygépkocsi egységben kifejezett forgalom.

***Nehéz motoros forgalom: Szóló és csuklós autóbuszok, nehéz tehergépkocsik (7,5 tonna össztömeg felett), pótkocsis tehergépkocsik, nyerges szerelvények és speciális nehéz járművek forgalma.

A Törtel-Nagykőrös felé vezető 4611. j. út 6 méteresre (két forgalmi sáv) szélesítése korábban megtörtént. Az út állapota tűrhető. Forgalma a belterületi szakaszon (Nagykőrösi út) 1354 E/nap, melynek 11 %-a nehéz motoros forgalom. Magas az úton a kerékpáros forgalom.

A közlekedési feltételeket rontja, hogy az alsóbbrendű utak állapota nem megfelelő ill. rossz. fordítható összegek a fenntartási munkákat és a szükséges felújításokat nem fedezik, ezért az utak minőségének látványos javulására rövid távon nem lehet számítani. A rossz minőségű alsóbbrendű utak rontják a település kistérségi elérhetőségét északi és déli irányból.

³⁷Az alsóbb rendű utak közül a 3119. számú, Újszilvás – Tápiószele és a 4616. számú, Kőröstetétlen - Jászkarajenő felé kapcsolatot biztosító összekötő utak külterületi szakaszai kerültek felújításra.

Az Újszász – 32. számú főút felé összeköttetést biztosító 3122. számú útnál a már jóváhagyott döntés alapján hamarosan megkezdődik a felújítás kivitelezése. A többi alsóbbrendű összekötő út korszerűsítése nélkül a kistérségi kapcsolatok továbbra sem javulnak.

Várhatóan a településtől keletre létesül az M8 és az M4 gyorsforgalmi utak csomópontja. Az M8 gyorsforgalmi út Kecskemét – Dunaújváros – Dunántúl felé biztosít majd kapcsolatot, míg az M4 Szolnok – Püspökladány – Románia irányában. Az M8 autótút kiépítésének megkezdése az NFT II. KözOP indikatív listája szerint 2010-ben várható 2x1 sávval (később bővíthető). Az M4 gyorsforgalmi út kiépítése csak a középtávú tervekben szerepel, tehát arra várhatóan 2013-ig nem kerül sor. Az M8 megépülése Abony szempontjából az M5 autópálya, illetve a Dunántúl elérését fogja megkönnyíteni, a fő közlekedési irányokban (Budapest, ill Szolnok-Debrecen) nem fog jelentős javulást jelenteni. Az M8-M4 gyorsforgalmi utak majdani csomópontja, amely várhatóan Abony közigazgatási területén épül meg, kedvező hatással lehet a térség beruházásvonzó képességére, hiszen az elérhetőség javulása logisztikai és egyéb vállalkozásokat vonzhat a térségbe. Az M4-M8 csomópontja, kiegészülve a további szállítási potenciált jelentő vasútvonallal és a Tiszával mint fejlesztendő vízi úttal, illetve kapcsolódva a tervezett szolnoki repülőtérhez jelentősen felértékelheti a térséget, bár meg kell jegyezni, hogy Szolnok ebből a szempontból jelentős konkurenciát jelent.

³⁸A hatályos településrendezési terv 2012-es utolsó módosításával lehetővé vált a M4-M8 gyorsforgalmi utak elválasztási csomópontjának és az M8 gyorsforgalmi út és kapcsolódó közlekedési építményeik – pl. az M8 és 4612. számú összekötő utak találkozásában külön szintű, le- és felhajtóval tervezett csomópont – építési engedélyeinek kiadása, így a beruházások megvalósításának elindítása.

Távlatban szükség lenne egy olyan körgyűrű kiépítésére a település körül, ami lehetővé tenné, hogy a déli irányból érkezőknek ne kelljen bemenniük a városközpontba azért, hogy rátérhessenek a 4. sz. főútra. Emellett fontos lenne az országos közút-vasút szintbeni kereszteződések megszüntetése, s ezzel a balesetveszély csökkentése.

A települést érintő utak forgalma

³⁷ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

³⁸ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

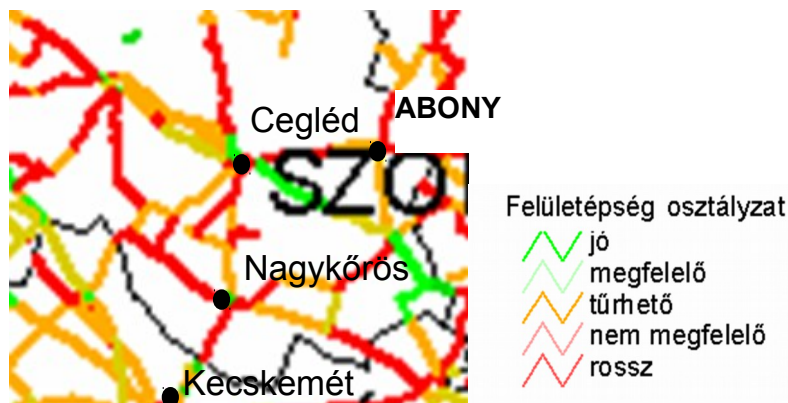

Forrás: Országos Közúti Adatbank, Magyar Közút Kht., www.kozut.hu

Abony önkormányzati kezelésű **belterületi útjainak** hossza 94 km, ebből 34 km (36,2 %) burkolt. Ez jelentősen elmarad az amúgy is alacsony megyei átlagtól (50 %), illetve az országos átlagtól (67 %). A kiépített belterületi utak állapota általában jó. A következő évek fontos feladata a burkolt utak hosszának növelése, a burkolt utak ugyanis javítják a településképet és csökkentik a porszennyezést, összességében javítják a lakosság életkörülményeit. A településen 71 kilométernyi kiépített **járda** található. A kiépítendő szakaszok hossza 60 kilométer, ami jelzi, hogy a belterületi utak kiépítése mellett fontos

feladat a járdák hosszának növelése is. A meglévő járdák minősége rossz, felújításra szorulnak.

A települést érintő utak burkolatállapota

Forrás: Országos Közúti Adatbank, Magyar Közút Kht., www.kozut.hu

Balesetveszélyes az Abonyi - Hunyadi - 40. sz. főút csomópontja a településközpontban ill. a Kossuth tér. Itt szükséges a gépjárművel, gyalogosan illetve kerékpárral közlekedők biztonságának fokozása. A településközpont tervezett rehabilitációjával várhatóan a közlekedési problémák is megoldódnak, mivel új forgalmi rendet alakítanak ki a Kossuth téren és környezetében.

³⁹A 'Lehetőségeink Fő tere' - Kossuth tér környezetrendezése rekonstrukció kapcsán a városmag közúti közlekedésének korszerűsítése – útpálya terhelhetőség növelő felújítás, csapadékelvezetés, szegély és parkoló kiépítés – történt.

A település közigazgatási területén 112 km **külterületi közút** található, mely végig kiépítetlen. Az utak állapota rossz. Általános probléma, hogy a volt mezőgazdasági nagyüzemek útjai az önkormányzatok kezelésébe kerültek, nekik azonban azok üzemeltetésére, fenntartására és felújítására nincs anyagi forrásuk. Az utak kiépítettsége és állapota elsősorban a külterületi mezőgazdasági üzemek és művelés alatt álló területek megközelítése, az áruk piacra juttatása, valamint a külterületen élő lakosság mobilitásának biztosítása szempontjából fontos. A külterületi utak karbantartását az ABOKOM Kht. illetve szükség szerint a mezőgazdasági vállalkozók maguk végzik. Az Önkormányzat fontosnak tartaná a Sashalom és Táborhegy dűlők, a Temető és a Belső erdő dűlő útjainak burkolását.

A **kerékpáros közlekedés** fontos szerepet játszik a településen belüli közlekedésben. Elsősorban hivatásforgalmi kerékpározásról van szó, a kerékpáros turizmus a kerékpárút-hálózat, a szolgáltatások és a marketing hiánya miatt nem jellemző. A települést nem érintik az országos kerékpáros törzshálózat elemei, de a közelben, a Tisza gátján fut az 11. jelű EuroVelo nemzetközi kerékpártúra-útvonal, amely a Skandináv-félszigetet köti össze a Balkán-félszigettel. Az EuroVelo útvonalhoz való csatlakozással Abony is profitálni tudna a kerékpáros turizmus várható fejlődéséből. Jelenleg a településen nem található kerékpárút. A 40. sz. főút települési átvezető szakaszán kerékpársáv van felfestve, melynek szélessége azonban nem megfelelő. A 40. sz. főút középtávon várható felújításakor várható a kerékpársáv szélesítése is.

2001-ben Abony kezdeményezésére megalakult a 27 településből álló Duna-Tisza Regionális Kerékpárút Társulás, melynek központja Abony. A társulás 2001-ben az „Ötlettől a megvalósulásig” című Régiós pályázaton 5.247.000 Ft-ot nyert a Duna-Tisza Kerékpárút tanulmány tervének az elkészítéséhez. A tanulmány egy a Dunát és a Tiszát összekötő, Váctól Tizsakécskéig tartó kerékpárút lehetséges nyomvonalait tárja fel. 2004. decemberében

³⁹ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

elkészült a Dél-Pest Megyei Önkormányzatok Területfejlesztési Társulása kerékpárút hálózatának tanulmányterve is (BR-BAU Bt., 2004). Ez javasolja a Jászkarajenő – Törtel – Abony – Tápiószele kerékpáros nyomvonal kiépítését. A két terv alapján az önkormányzat 6 km hosszon tervezi kerékpárút kiépítését a Szelei és a Nagykőrösi út mellett, ami a regionális hálózat kiépítésével a fenti útvonalon Törtel és Tápiószele felé biztosítaná a kapcsolatot. Az engedélyes tervek elkészültek. A megvalósítás 2007-2013 között várható.

⁴⁰A kerékpáros közlekedés fejlesztése továbbra is stagnál, a 40. számú főút belterületi szakaszán felfestett kerékpár sávokon kívül nincs elkülönített kerékpár közlekedésre kialakított hely. A regionális kerékpárutak egyik megvalósult szakasza sem érte el Abony Város közigazgatási területét.

⁴⁰ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

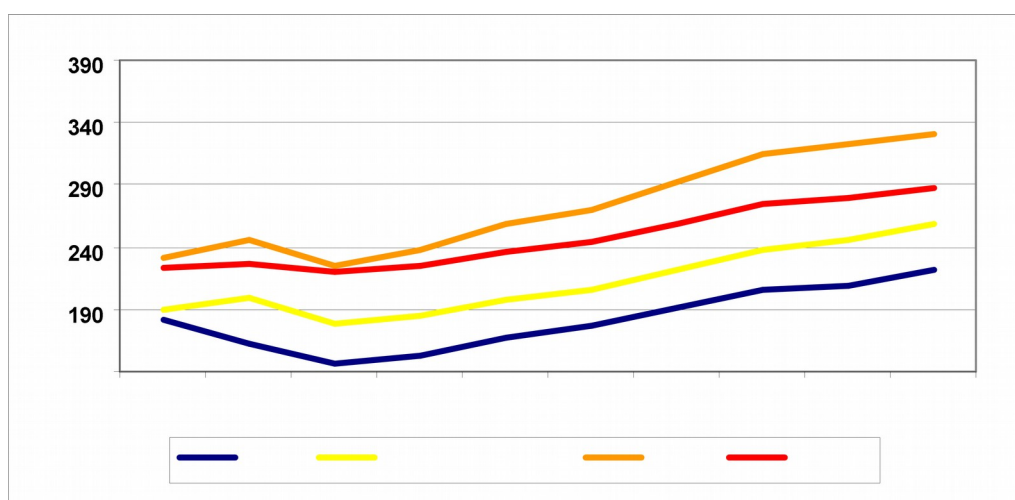
A településen a **parkolóhelyek** száma általában elégséges, de a Kossuth téren szükség lenne további parkolóhelyek kialakítására. A vasútállomáson 10 várakozóhely található, de mivel jelentős a település vasúti személyfoglalma, szükséges lenne P+R (Parkolj és Utazz) parkoló kialakítása a vasútállomáson. Ezzel a környezetbarát vasúti utazás népszerűségét lehetne növelni. A Szolnokra jelenleg személygépkocsival ingázók számára alternatívát kell teremteni a vasút igénybevételére azzal, hogy megteremtik a vasútállomásnál a gépkocsi biztonságos elhelyezési lehetőségét. Ezzel csökkenthető az Abony – Szolnok közötti utak forgalma és a környezetszennyezés.

⁴¹A városi parkolási, az ingázók érdekében a kerékpártárolási gondok enyhítéseként a meglévők megújulása mellett új parkolók és 60 férőhelyes kerékpártároló létesült a 'Lehetőségeink Fő tere' - Kossuth tér környezetrendezése megvalósulása kapcsán a Kossuth téren. A vasútállomásnál korábban megvalósult az első ütemre tervezett P+R gépjárműparkoló és B+R kerékpártároló, amit második ütemben egy újabb P+R parkoló megépítése követ.

A településen két üzemanyag-töltő állomás található. A 40. sz. főút mellett (Radák u.) Shell, a Szelei úton MOL kút áll rendelkezésre.

Abonyban csupán 222 személygépkocsi jut 1000 lakosra (2005), ami elmarad a kistérségi (259 szgk/fő), a megyei (331 szgk/1000 fő) és az országos átlagtól (288 szgk/1000 fő). Az alacsony ellátottság miatt is nagyon fontos, hogy a közösségi közlekedés megfelelő módon biztosítsa a lakosság mobilitását. Éppen ezért szükséges a tömegközlekedés vonzerejének növelése az egyes közlekedési ágak (vasút – autóbusz) és módok (egyéni és tömegközlekedés) összehangolásával és az utazási komfort, valamint a várakozási és átszállási körülmények javításával (részletesen lásd alább).

Az 1000 főre jutó személygépkocsi számának változása (1993-2005)

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

⁴¹ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

5.6.2. KÖZFORGALMÚ KÖZLEKEDÉS

Abonyt mind vasúton, mind pedig menetrendszerinti autóbuszszal el lehet érni.

Az Abonyból induló autóbusz- és vasúti járatok száma

Vasúti és autóbuszjáratok száma Abonyból (átszállás nélkül)								
Céltelepülés	Autóbusz	Vonat	Autóbusz	Vonat	Autóbusz	Vonat	Menetidő autóbusz (perc)	Menetidő vonat (perc)
	Munkanap		Szabadnap		Munkaszüneti nap			
Cegléd	19	27	9	25	9	25	30	11
Szolnok	26	32	17	24	15	24	19-29	10
Budapest	1	20	1	18	3 (2*)	19	70-85	81
Törtel	1**	-	0	-	0	-	20	-
Újszilvás	1**	-	0	-	0	-	23	-
Újszász	2**	-	0	-	0	-	20	-

Forrás: Volán és MÁV Hivatalos Menetrend 2006-2007

* iskolaidőn kívül

**csak iskolai tanítási napokon

5.6.2.1. Vasúti közlekedés

Abonyt keresztezi a 100. sz. Budapest – Cegléd – Szolnok – Debrecen – Nyíregyháza – Záhony kétvágányú, villamosított, A1 kategóriájú nemzetközi törzshálózati vonal. A vonal fontos szerepet tölt be a nemzetközi forgalomban Románia és Ukrajna felé, a belföldi távolsági forgalomban, illetve Budapest és Szolnok elővárosi forgalmában is. Ezek közül Abony elsősorban a belföldi távolsági forgalomban, Szolnok elővárosi forgalmában és részben a budapesti elővárosi közlekedésben érintett.

A Cegléd-Szolnok vonalszakaszt 1847-ben adták át a forgalomnak. Az 1975-76-os átépítés során 54 kg/m-es felépítménnyel épült át a pálya 120 km/h-ás sebességre. A vonal legutóbbi felújítása az EU Kohéziós Alap támogatásával történt meg. 60 kg/m-es felépítmény épült, ami 140-160 km/h-ás sebességet tesz lehetővé, ha elkészül az ETCS (Egységes Európai Vonatbefolyásolási Rendszer). Megújult a felsővezeték és az útátjárók is. A beruházás része volt Abony állomás felújítása, melynek során új peronok és aluljáró épült. Sajnos a program nem tartalmazta az állomásépület felújítását, ami továbbra is várat magára.

A település vasúton jól megközelíthető: a menetidő a felújított vasúti pályán kedvező, hiszen, Budapestről 81, Ceglédre 11, Szolnokról pedig 10 perc alatt el lehet jutni Abonyba. A vasúti közlekedés így ezekben az irányokban megfelelő alternatívát nyújt a személygépkocsival szemben, s az autóbusz-közlekedéssel szemben is versenyképes. A 2006/2007-es menetrendváltástól a vonalon bevezették az ütemes menetrendet. Ez alapján a vonatok minden óra ugyanazon percében indulnak. Ceglédre munkanapokon napi 27, Szolnokra 32 járat indul. Budapestre is kellően sűrűn, napi 20 alkalommal indulnak vonatok.

Abony a Budapesti Közlekedési Szövetség területén fekszik, ebből adódóan az Abonyból Budapestre közlekedő személy és gyorsvonatokon használható a Budapesti Egyesített Bérlet, ami a Budapestre ingázóknak jelent könnyebbé és megtakarítást.

⁴²A vasútállomás területén megvalósult a vágányok baleset- és akadálymentes elérését lehetővé tévő gyalogos aluljáró és rámpa, valamint az utasperon részleges lefedése.

⁴² Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

5.6.2.2. Autóbusz közlekedés

Az autóbusz-közlekedés előnyét az adja, hogy Abonyban, Cegléden és Szolnokon is közvetlenül a városközpontba szállítja az utasokat, míg a vasútállomások a településközpontoktól távolabb helyezkednek el.

Az autóbuszjáratok többsége Ceglédre és Szolnokra közlekedik. Ezek a járatok a vasúti szolgáltatást egészítik ki, olyan megállókat érintve, amelyek távolabb vannak a vasútállomástól. Szolnokra munkanapokon napi 26, Ceglédre 19 járat indul. Megáll Abonyban néhány távolsági járat is, amelyek Gyula és Budapest irányában közlekednek. A tömegközlekedési hálózat hiányosságai miatt a szomszédos településekre való eljutás körülményes. Törtelre, Újszilvársra és Újszászra iskolaidőben jár egy-egy busz, azért, hogy a környező falvak iskolásait Abonyba szállítsa. A szomszédos Tószeg és Köröstetétlen azonban csak szolnoki, illetve ceglédi átszállással érhető el. A környező településre való eljutási lehetőségek nem kielégítőek, viszont a várhatóan alacsony utasforgalom nem indokolja nagyméretű autóbuszok közlekedését sem. Megoldást jelenthetne egy kistérségi fenntartású, telefonos megrendelésre működő ún. igényvezérelt tömegközlekedési rendszer bevezetése, ami kisebb befogadóképességű, ezáltal olcsóbban üzemeltethető járművekkel, igény szerint biztosíthatná a lakosság mobilitását.

A település három kocsállásos autóbusz-állomása a Kossuth téren található, állapota rossz, felújításra szorul. Az autóbusz-állomás és a vasútállomás között nincs tömegközlekedési kapcsolat, ami ellehetetleníti a vasútról autóbuszra (ill. fordítva) való átszállást. A tervek szerint a városközpont rekonstrukciója során megszüntetnék az autóbusz-állomást, s az új a vasútállomás mellett épülhetne fel. Itt egy intermodális utazási központot lehetne létrehozni kulturált parkolási és kerékpár-elhelyezési lehetőséggel átszállási lehetőséget biztosítva az autóbusz és a vonat között. Egy ilyen P+R parkoló és közlekedési központ a közösségi közlekedés vonzerejét növelni tudná.

A település területén összesen 18 db autóbusz-megállóhely található, ezek közül csak egyben van fedett váró, 10 esetében létesült autóbusz-öböl, s járdasziget egyiknél sem található. A 2007-2013 közötti időszak fontos feladata az autóbusz-állomás rekonstrukciója mellett az autóbuszmegállók megfelelő színvonalú kiépítése, hiszen a tömegközlekedéssel utazók számának csökkentését csak a várakozási és utazási körülmények javításával lehet mérsékelni.

Összességében Abonynak Cegléddel és Szolnokkal kielégítő a közösségi közlekedési kapcsolata, a vasúti és autóbuszjáratok együttesen megfelelő követési idővel biztosítják az eljutást. A településen megálló gyorsvonatok távolabbra, Budapestre és Debrecenbe is biztosítják a közvetlen eljutást.

A jövőben a vidéki szuburbanizáció fokozódásával az Abony és Szolnok közötti utazások számának növekedése várható. Cél, hogy ezen utazások minél nagyobb hányada tömegközlekedési eszközökkel bonyolódjon.

A jelenleg folyamatban lévő tömegközlekedési reform során megvizsgálják a vasúti és az autóbusz-közlekedésben fennálló esetleges párhuzamosságokat, illetve a regionális tömegközlekedési igényeket s ez alapján készül javaslat az államilag finanszírozott közösségi közlekedési hálózat és menetrend átalakítására. A jelenlegi ütemterv szerint az első változások 2008 végén léphetnek életbe.

⁴³A 'Lehetőségeink Fő tere' - Kossuth tér környezetrendezése rekonstrukció kapcsán a közúti csoportos közlekedés főtéri megállóhelyének korszerűsítése megtörtént, a beruházás részeként a felszálló utasok kerékpárjai számára B+R tároló is készült.

⁴³ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

6. KÖRNYEZETI ÁLLAPOT

Ma már elképzelhetetlen a területfejlesztés a környezetvédelmi fejlesztések nélkül. A lakható település nem létezik tiszta levegő és egészséges környezet hiányában. A lakosság számára egyre inkább meghatározó, hogy milyen környezetben él, és a környezeti állapot nagymértékben kihat a helyiek közérzetére. Ebben a fejezetben éppen ezért a település környezeti állapotát szeretnénk áttekinteni.

6.1. A FELSZÍNI ÉS FELSZÍN ALATTI VIZEK VÉDELME

6.1.1. FELSZÍNI VIZEK

A település a Tisza árterületén fekszik, vízgazdálkodását is a Tisza vízjárása határozza meg. Igazgatási területének természetes vízfolyása nincs.

Abony várost a mérsékelt belvízveszélyes települések között tartjuk számon. a belterületi felszíni csapadékvizeket és belvizeket 2 árokrendszer vezeti a Buzgány-ér-be.

Az összegyűjtött csapadékvíz elvezetési útvonala: Dohányos-ér – Perje – Közös – Tisza
Közigazgatási területén megtalálhatóak ezenkívül a Fűzes-ér és a Dohányos-ér időszakos vízfolyások.

A településen a Wienerberger Téglaiipari Rt. agyagkitermelésének köszönhetően a belterülethez közeli, hátramaradt agyagbánya-gödrökben 3 horgásztó került kialakításra. A horgásztavak rekultivációja megtörtént. A tórendszer teljes területe 20 hektár, ebből az ún. I. tó több, mint 10 hektáros területű, mely Abony város Önkormányzatának tulajdona. Az I-es tó tulajdonképpen a több, mint 9 ha területű nagy tóból és a nevelőtóként működő 1,5 ha-os kis tó részből áll. Az önkormányzat kishaszonbérleti szerződés keretében 1976-ban, kialakításakor a tavat térítésmentesen az Abonyi Horgászegyesület rendelkezésére bocsátotta. A másik két tavat (a II-es és a III-as tavakat), illetve a kis nevelőtavat az Abonyi Horgászegyesület a hozzá tartozó földterülettel együtt megvásárolta a Wienerberger Téglaiipari Rt-től. Az Egyesület a tavakba rendszeres haltelepítést végez, és horgásztat.

Mivel a település sok területe igen mélyfekvésű, így igen sok a csapadékosabb időszakokban víz alá kerülő, elmocсарasodó terület.

⁴⁴A M4-M8 gyorsforgalmi utak elválási csomópontjánál a beruházó a Málé-ér mederrendezését tervezi. A tervezés alapadatai közt figyelembe kell vennie a város északkeleti részének csapadékvizét gyűjtő és szállító K-1 csatorna közeli torkolatát.

A Mikes-lapos rendezése és jóléti tóvá alakítása egy természetes vízfelületen alapuló rekreációs, sportolási lehetőséggel egészíti ki a közelben működő Vadaspark és a szomszédságában távlatilag szintén rekreációra és sportolásra kijelölt területeket.

6.1.2. FELSZÍN ALATTI VIZEK

Hazai viszonyaink között a talajvíznek nagy szerepe van a talaj vízgazdálkodásában. Újabb adatok, országos felmérések alapján ma már egyértelműen megállapítható, hogy a növények vízellátása tekintetében legalább olyan nagy területen van jelentősége a talajvíznek, mint amilyen területen az öntözésnek. A talajvizek környezeti állapotát a talaj és a kőzet földtani adottságai, a hidrometeorológiai helyzet (beszivárgás, párolgás) és a külső antropogén tényezők együttesen határozzák meg.

A település talajvize viszonylag magasan helyezkedik el, a talajvízszint 2-4 m között változik. Mennyisége nem jelentős. A település talajvize kémiaiailag kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos jellegű. Keménysége 15-25 nk° között változik, de a településtől keletre

⁴⁴ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

fekvő területen ezen érték felé is emelkedhet. A szulfáttartalom a településen többnyire 60 mg/l alatti, de a település keleti területein ez az érték meghaladhatja akár a 300 mg/l-t is.

A rétegvíz mennyisége nem éri el az 1 l/s.km²-t. Az artézi kutakat helyenként igen nagy mélységbe kell lefúrni ahhoz, hogy megfelelő vizet adjanak. A kutak vizének vastartalma helyenként igen nagy.

Az artézi kutakat csak ott kellett 300 m-nél mélyebbre fúrni (600-650m-ig), ahol a pleisztocén homokrétegek vékonyak és iszaposak. Az 1980-as évektől a mai nagy hozamú vízműkutak az ős Duna szűk mederövére települnek, az itteni homokok utánpótlódási képessége jó a vízminősége rossz.

A település B-71 kataszteri számú nátrium-hidrogénkarbonátos hévízkútja 45°C-os. A hévízkút talpmélysége 630m, vízhozama 600-800 l/min. A kút a település strandját látja el termálvízzel.

Két régi tartalékkúttal is számolhatunk: (Dembinszky út 650 m és 259 m), ezek hozama vagy vízminősége viszont gyenge.

A városi vízmű és egyéb víztermelő kutak a 270-300 m mély vízadó rétegekből veszik ki a szükséges ivóvíz minőségű vízmennyiséget.

Az ivóvíz rétegek vízminőségének megóvása érdekében minden felhagyott és eddig szabályszerűen meg nem szüntetett mélyfúrású kutat, nem hasznosított kutatófúrást el kell tömedékelni.

A felszín alatti vízbázisok védettsége

A település a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló a 7/2005. (III.1.) KvVM rendelet által módosított 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet⁴⁵ értelmében az érzékeny kategóriába tartozik.

A felszín alatti vizek esetleges szennyezésével kapcsolatosan a 10/2000. (VI. 2.) KöM- EüM- FVM- KHVM együttes rendelet⁴⁶ előírásai mellett figyelembe kell venni 219/2004. (VII.21.)⁴⁷ Kormányrendelet.

A vízbázisok, távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízlétesítmények védelméről rendelkező 123/1997. (VII.18.) Kormányrendelet⁴⁸ hatálya az ivóvíz-minőségű vízigények kielégítését, az ásvány- és gyógyvízhasznosítást szolgáló, igénybe vett, lekötött vagy távlati hasznosítás érdekében kijelölt vízbázisokra, továbbá az ilyen felhasználású víz kezelését, tárolását, elosztását szolgáló vízlétesítményekre terjed ki, amelyek napi átlagban legalább 50 személy vízellátását biztosítják. Ennek értelmében az érintett vízbázisokat, vízlétesítményeket e rendelet szerinti fokozott védelemben kell tartani. Előírása szerint legkésőbb 2007. szeptember 1.-ig, valamennyi települési vízmű esetében meg kell határozni a vízbázis védőidom-védőterület rendszerét.

A felszín alatti vizek védelme érdekében az önkormányzatnak figyelmet kell fordítania a 72/1996. (V.22.) Kormányrendeletben⁴⁹ engedélyezési jogkörébe tartozó sekélymélységű fúrt kutakra (24.§. (1) bekezdés c. pont), melyek számbavétele, legalizálása és felülvizsgálata fontos feladat. Ezen kutak műszakilag nem megfelelő módon történő megvalósítása jelentős mértékben hozzájárulhat a felszín alatti vizek minőségi állapotának további romlásához.

⁴⁵ 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról

⁴⁶ 10/2000. (VI. 2.) KöM- EüM- FVM-KHVM együttes rendelet a felszín alatti víz és földtani közeg minőségi védelméhez szükséges határértékekről

⁴⁷ 219/2004. (VII.21.) Kormányrendelet a felszín alatti vizek védelméről

⁴⁸ 123/1997. (VII.18.) Kormányrendelet a vízbázisok, távlati vízbázisok, valamint a vízellátást szolgáló vízlétesítmények védelméről

⁴⁹ 72/1996. (V.22.) Kormányrendelet a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról

6.2. TALAJVÉDELEM

Abony ún. nagyhatáru település, hiszen igen nagy külterülettel rendelkezik. A település talajminőségével kiemelkedik a környező települések közül. Az átlagosan 90 m tszf-i magasságú, löszökkel és futóhomokkal fedett, igen sima felszínű alacsony ármentes síkságot lösziszapos löszös üledékek és különböző feltöltöttségi állapotú elhagyott morotvák borítják. A földtani adottságok a vályogtalajok kialakulásának kedveztek. A löszös alapkőzetten főként vályog, helyenként homok vagy agyagos vályog mechanikai összetételű, kedvező termékenységgű és vízgazdálkodású talajok alakultak ki. Jellemző talajtípusai a termékeny mészlepedékes csernozjom, sós réti csernozjom, humuszos homoktalaj és a mélyebb fekvésű területeken a vizenyős réti talajok.

A legjobb minőségű talajok a település K-i, ÉK-i határában találhatóak. A D-i és Ny-i részeken homokos talajok váltakoznak szikes- és vályogtalajokkal. Mivel sok a mélyfekvésű terület, így a belvízproblémák csapadékosabb években igen nagy földterületeket veszélyeztetnek.

A település kedvező talaj- és éghajlati adottságainak köszönhetően a külterületek mezőgazdasági területhasználata igen jelentős mértékű. A magas mezőgazdasági területhasználat az erdőterületek jelentős visszaszorulásával párosult. A kevés erdőterület és a mezővédő erdősávok hiánya az esetleges talajeróziós és deflációs folyamatokat nem tudja a megfelelő módon fékezni, emellett ökológiai szempontból is kedvezőtlen.

A területhasználatok arányát az alábbi táblázat mutatja:

A területhasználat aránya Abonyban

Fontosabb területhasználatok	Terület (ha)	A közigazgatási területhez viszonyított aránya
Külterület	1017,8091	7,95
Belterület	11758,4290	91,88
Zártkert	20,4014	0,17
Összesen	12796,6395	100

Fontosabb művelési ágak	Terület (ha)	A közigazgatási területhez viszonyított aránya
Erdő	499,7414	3,90
Fásított terület	0,4736	0,0037
Gyep (legelő)	763,5308	5,96
Gyep (rét)	87,6389	0,68
Gyümölcsös	38,9754	0,30
Halastó	4,5213	0,04
Kert	13,4561	0,11
Kivett	1788,6601	13,98
Nádas	34,8597	0,27
Szántó	9536,9785	74,53
Szőlő	27,8037	0,22
Összesen	12796,6395	100

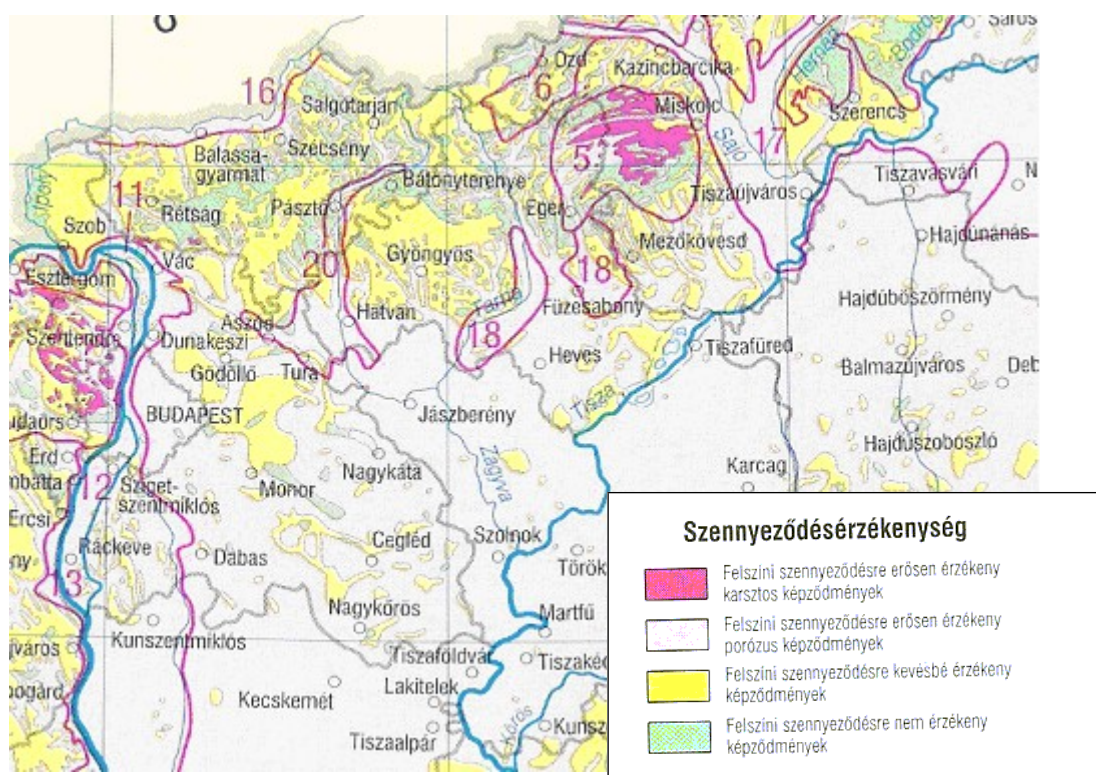
Forrás: Földhivatali Információs Rendszer

A 27/2006. (II.7.) számú, a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát-szennyezéssel szembeni védelméről szóló kormányrendelet Abonyt nem sorolja a nitrát-érzékeny területek közé.

A településen műszaki védelem nélküli, bezárt hulladéklerakó található, mely esetleges talajszennyezési forrás lehet. Emellett a talajra veszélyt a csatornahálózatra még rá nem kötött, nem megfelelő emésztőjú ingatlanok jelenthetnek, azonban ezek száma folyamatosan és nagymértékben csökkenő tendenciát mutat.

A mezőgazdasági területeken a talaj hosszú távú egysíkú használata, a talajjavítás elmulasztása, az egyes növényvédő szerek túlzott alkalmazása, a műtrágyák és hígtrágyák helytelen adagolása okozhat tartós talajromlást.

Szennyeződéserzékenység

Környezettörténet, Forrás: Magyarország atlasza, 1999.

⁵⁰Megfontolandó a városban – a '80-as években – telepített földalatti fűtőolaj tartályok és környezetük tervszerű felülvizsgálata, – támogatási források megpályázásával, lehívásával – környezetvédelmi mentesítésük, környezeti rendezésük megoldása.

⁵⁰ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata. Hatályos: 2012. november 30-tól.

6.3. LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELEM

A település nem tartozik ugyan a 4/2002. (X. 7.) számú, a légszennyezettségi zónák és agglomerációk kijelöléséről szóló KvVM rendelet értelmében a szennyezettnek minősített területek közé, azonban a szennyezőanyagok egyes komponenseinek tekintetében számottevő szennyező-források találhatóak a településen.

A rendelet értelmében Abonyt a 10-es levegőtisztaság-védelmi zónába lehet besorolni. A szennyezőanyagok szerinti besorolást a rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza:

Kén-dioxid:	F
Nitrogén-dioxid:	F
Szén-monoxid:	F
Szállópor, PM ₁₀ :	E
Benzol:	F
Talaj közeli ózon:	B

A város légszennyezettségi mutatói vizsgálatokor figyelemmel kell arra is lenni, hogy a szomszédos település, Szolnok városa a fentebb említett rendelet értelmében az ország szennyezettebb települései közé sorolható, és egyes komponensek tekintetében a szintén szomszédos Cegléd városa is magasabb értékeket mutat. A szomszédos települések szennyezései az időjárási viszonyoktól függően adott esetben összeadódnak, és még kedvezőtlenebbül befolyásolhatják az egyes települések környezetállapotát.

A településen nem található immissziós levegőmérő állomás, a településhez legközelebb Cegléden és Szolnokon működtek ilyen a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium.

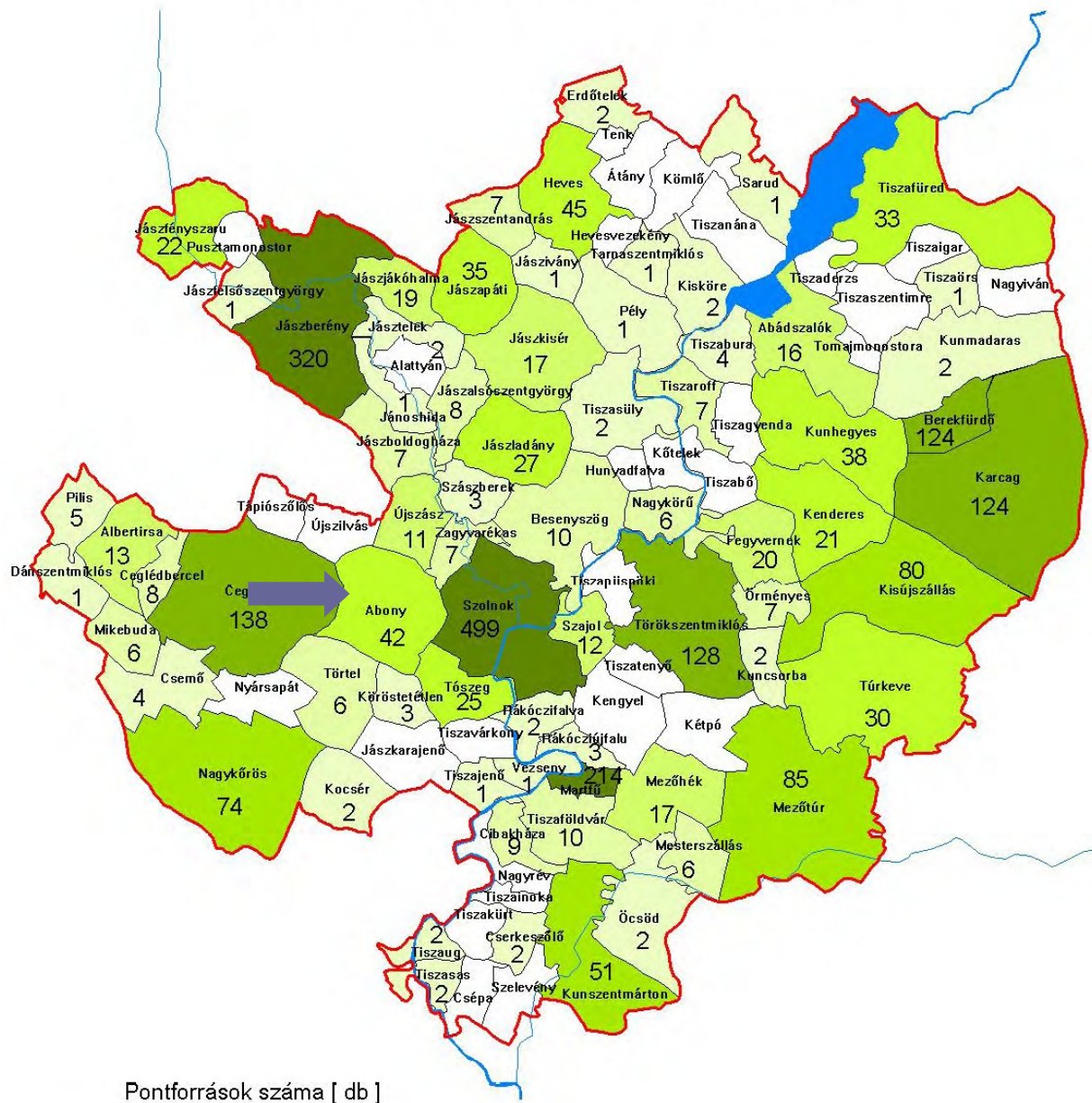
A település légszennyező telephelyeit és pontforrásait, és az azok által termelt légszennyező anyagok típusát és mennyiségét a következő táblázat mutatja be.

Település	Telephely	Pontforrás	SO ₂	CO	NO _x	Szilárd	Szerves oldószerek	Egyéb	CO ₂
	db	db	kg/év	kg/év	kg/év	kg/év	kg/év		et/év
Abony	13	42	1921	445784	25595	2479	5753	66	7.594

Forrás: KÖTI-KTVF 2006.

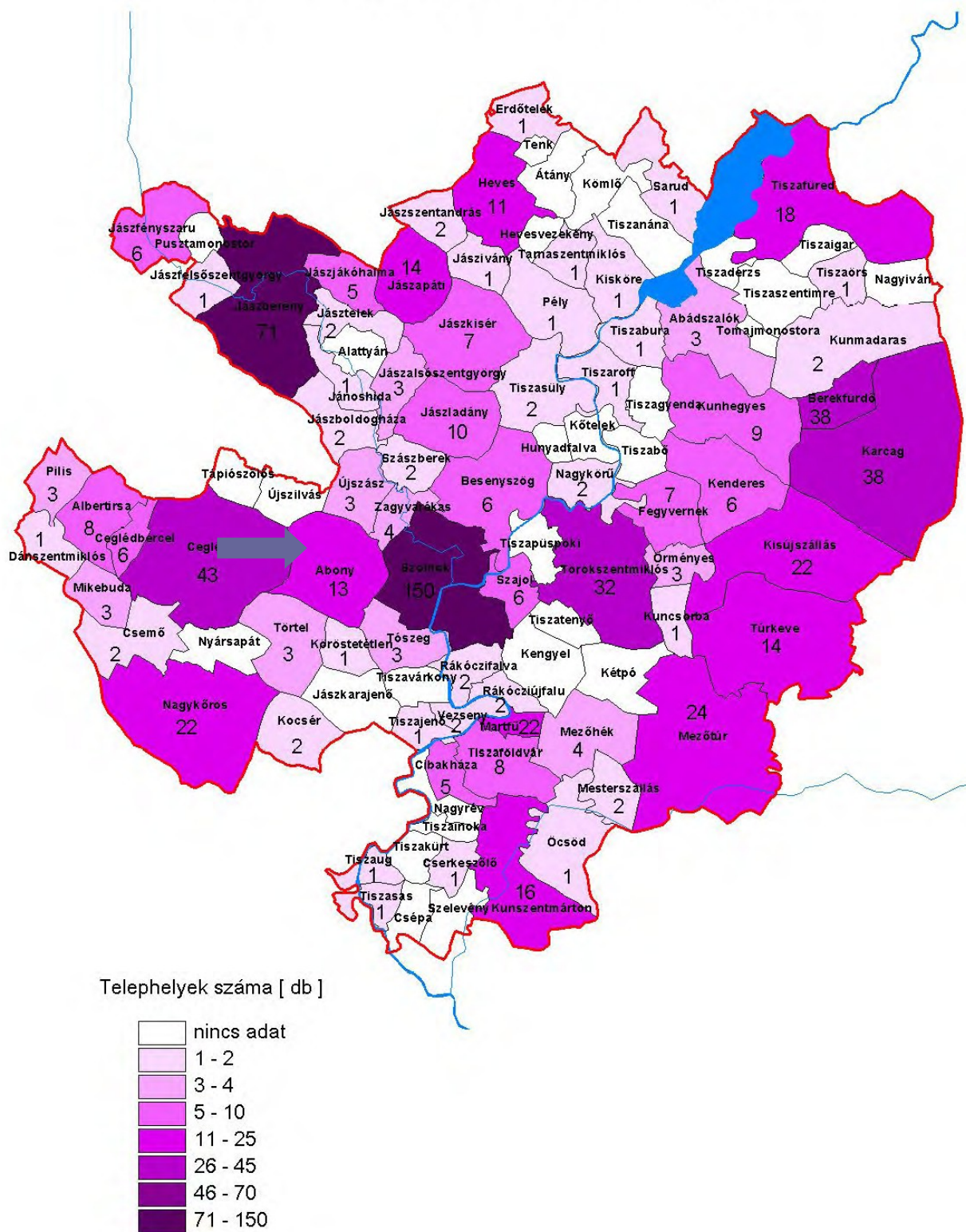
Kéndioxid-kibocsátását tekintve Abony a környező térség többi településéhez viszonyítva közepesen szennyezett. A SO₂ leginkább a kéntartalmú tüzelőanyagok (szén, olaj) elégetéséből származik, emellett kikerülhet ipari technológiákból is. Belélegezve emberre és állatra egyaránt ártalmas, veszélyes besorolású szennyezőanyag. A nedves légúti nyálkahártyához adszorbeálódva, savas kémhatása folytán izgató hatású, emellett a véráramba jutva a hemoglobint szulf-hemoglobinná alakítja, így gátolja az oxigénfelvételt. Tiszta levegőn a vérkép helyreáll. A SO₂ kénessavat, kénsavat képez a levegő páratartalmával, amely károsítja az élővilágot. A kénsav a savas esők fő alkotórésze, mely károsítja a fákat és teljes erdőket is elpusztíthat. A zuzmófélék jó bio-indikátorok a SO₂ jelenlétének a kimutatására, mert a jelenlétében nem fejlődnek. Másodlagos formában szulfáttá alakul, ami ködöt okozhat, rontva a látási viszonyokat, a redukáló típusú (főleg télen előforduló) füstköd fő alkotórésze.

Légszennyező pontforrások száma
a 2005. évre benyújtott alap- és változás jelentés (LAL) alapján

Forrás: A Közép-Tisza Vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség Környezetállapot Értékelése (2006)

Légszennyező telephelyek száma
a 2005. évre benyújtott alap- és változás jelentések (LAL) alapján

Forrás: A Közép-Tisza Vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség Környezetállapot Értékelése (2006)

A település szénmonoxid-kibocsátása rendkívül magas, nemcsak a környező településeket tekintve, de a teljes Közép-Tisza vidéki Felügyelőség működési területét tekintve is a legmagasabb értéket mutatja. A CO fosszilis tüzelőanyagok tökéletlen égéséből, erőművekből, gépjármű közlekedésből, lakossági fűtésből egyaránt képződhet. A kohászatból, kőolajiparból, vegyipari és szilikátipari technológiákból ugyancsak jelentős mennyiség származik. A CO emberre, állatra egyaránt rendkívül mérgező, fokozottan veszélyes besorolású szennyezőanyag. Belélegezve egyrészt a véráramban lévő hemoglobin molekulához kapcsolódva kiszorítja az oxigént, ezzel az idegrendszer és a szívizom oxigén hiányát okozva, másrészt pedig megtámadja az agykéreg alatti központokat. Tiszta levegőben a szén-monoxid kiürül a szervezetből.

A nitrogén-oxidok tekintetében is számottevő mértékűnek tekinthető a település kibocsátása. A nitrogén-oxidok (NO_x) más anyagokkal történő légköri reakciói során alakul ki a NO₂, mely természetes úton vulkanikus tevékenység, villámlások, és jelentős mennyiségben a talajbaktériumok révén kerül a légkörbe. A NO₂ főleg a fosszilis tüzelőanyagok (szén, földgáz, kőolaj) elégetéséből származik, különösen a járművekben használt üzemanyagból. Főbb ipari forrásai a salétromsavgyártás, a hegesztés, a kőolaj-finomítás, és a fémek gyártási folyamatai, robbanóanyagok használata, és az élelmiszeripar. A nitrogén-oxidok állatra és emberre egyaránt mérgezőek, besorolása alapján fokozottan veszélyes szennyezőanyagok. Az NO₂ hatásmechanizmusa kettős. Egyrészt a nedves légúti nyálkahártyához kapcsolódva salétromos- ill. salétrom-savvá alakul, és helyileg károsítja a szövetet, másrészt felszívódva a véráramba jut, ahol a hemoglobin molekulát annak oxidációjával képtelenné teszi az oxigén szállításra. Az NO₂ csökkenti a tüdő ellenálló képességét a fertőzésekkel szemben, súlyosbítja az asztmás betegségeket, gyakori légúti megbetegedéshez, idővel pedig a tüdőfunkció gyengüléséhez, vérkép elváltozásokhoz vezethet. A NO₂ toxikus hatású a növényekre nézve is, 120 mg/m³ koncentráció felett már rövid idő alatt is csökkenti fejlődésüket. A nitrogén-oxidok a kén-dioxiddal együtt részt vesznek a savas esők okozásában.

Szálló por tekintetében Abony városa közepesen szennyezett. A szálló por részecskéket méretük szerint csoportosíthatjuk, az egészségre a 10 mikronnál kisebb (10 µm) méretű por jelent nagyobb veszélyt, mert lejut a mélyebb légutakba. A porszennyezés részben természetes forrásokból is származhat (pl. talajerózióból, vulkáni tevékenységből, erdőtüzekből). Emberi tevékenység során főbb forrásai a szén, olaj, fa, hulladék eltüzelése, a közúti közlekedés, poros utak, és az ipari technológiák (bányászat, cementgyártás, kohászat). A porrészecskék ingerlik, esetleg sértik a szem kötőhártyáját, a felső légutak nyálkahártyáját. A 10 mikronnál nagyobb porrészecskéket a légutak csillószőrös háma kiszűri, a kisebbek lejutnak a tüdőhólyagokba. A tüdőelváltozást befolyásolja a belélegzett por mennyisége, fizikai tulajdonságai és kémiai összetétele. A por belélegzése a légzőszervi betegek (asztma, bronchitis) állapotát súlyosbítja, csökkenti a tüdő ellenálló képességét a fertőzésekkel, toxikus anyagokkal szemben. A porrészecskék toxikus anyagokat (pl. fémeket, karcinogén, mutagén anyagokat), valamint baktériumokat, vírusokat, gombákat adszorbeálnak, és elősegítik bejutásukat a szervezetbe. Az egyik legkárosabb porforrás az aktív és passzív dohányzás. A porrészecskék a növények leveleire lerakódva gátolják a fotoszintézist, elzárják a légcsere nyílásokat (sztómákat), ezzel fejlődésüket erősen csökkentve. Termesztett növények leveleire, termésére rakódva értéktelenné, felhasználatlanná teszik azokat. Besorolását tekintve a por veszélyes szennyezőanyag.

Az 1995. évi LIII. A környezet védelmének általános szabályairól szóló törvény 46.§ 1. bekezdésének c) pontja kimondja, hogy „a környezetvédelmi feladatok megoldására (a települési önkormányzat) önkormányzati rendeletet bocsát ki, illetőleg határozatot hoz.” Ide tartozik a levegőtisztaság-védelmi rendelet megalkotása is. Önálló levegőtisztaság-védelmi rendelete ugyan nincs a településnek, de a törvényi előírásnak megfelelően a település 26/2003. (XII. 17.) számú, a környezetvédelemről szóló rendeletének II. fejezete foglalkozik a levegőtisztaság-védelem szabályozásával.

A fentebbi táblázat emissziós adatai nem tartalmazzák a lakossági eredetű légszennyezést, valamint a közlekedési kibocsátásokat, hiszen csak a szennyező-forrásoknak van bejelentési kötelezettségük, a lakossági és a közlekedési szennyezés nem mérhető ily módon.

Lakossági eredetű légszennyezés a település területén legfőképpen a fával-szénrel történő fűtésből, illetve égetésből származhat. Az utóbbi időben igen kedvező változás ment végbe ezen a területen a földgáztüzelés elterjedésének hatására, amelynek révén jelentősen csökkent a levegőbe kerülő szilárd anyag-, korom- és kén-dioxid-kibocsátás.

A közlekedés intenzitása, ezáltal az ebből kifolyó levegőszennyezés nem egyenletes lefutású, napszakonként és szezonálisan is változik. A 4-es főút a települést elkerülő szakaszának a megépülésével jóval mérséklődött a település áthaladó forgalma, ezáltal a légszennyezése is. A tehergépjárművek azonban nem szorultak ki teljesen a városból, hiszen a Wienerberger téglagyár szállítójárművei továbbra is jelentősen terhelik a belvárost. A mezőgazdasági termékek áru fuvarozásának hatása csúc szezonban egyes útszakaszokon felélénkülhet. A közlekedésből szén-monoxid, nitrogén-oxid, ólom, elégetlen szénhidrogének különböző származékai, korom kerülnek a levegőbe.

Lakossági panaszok leginkább a bűzszennyezésre vonatkozóan jellemzőek. Egyrészt a téglagyár égéstermékei jelentenek kellemetlen szaghatásokat a környéken élő lakosság számára, másrészt pedig a Kossuth Mg Zrt sertéstelepe ad lakossági panaszra okot. Mindkét légszennyező ellen folyamatosan érkeznek a lakossági észrevételek.

Időnként bűzterhelést jelent a szennyvíztisztító Dohányos érbe vezetett tisztított vize, mely a köröstermetleni sajtgyár nem megfelelően előtisztított szennyvizének vízminőségi problémáiból adódik, azonban ez a szennyezés a belterületet nem érinti, így lakossági panaszügyet nem okoz.

A településen a mezőgazdasági területek nagy arányából is következően igen nagy a pollenszennyezettség. Az önkormányzat saját parlagfű-irtási rendelettel rendelkezik (7/1991 (IV. 27.) rendelet) a parlagfű ártalmatlanításának kötelezettségeiről, módjairól, szabályairól, lehetőségeiről.

⁵¹A 4. számú út elkerülő szakaszának megvalósulása – a negyedére csökkent átmenő forgalom – következtében jelentősen csökkent a levegőszennyezettség.

⁵¹ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

6.4. ZAJ ÉS REZGÉSVÉDELEM

A zaj korunk egyik nyomasztó környezeti problémája, mivel a zajterhelés meghatározza az emberek közérzetét, életminőségét. Fontos feladat a zajvédelemmel kapcsolatos problémák megfogalmazása és ezek megoldása.

Az 1995. évi LIII. A környezet védelmének általános szabályairól szóló törvény 46.§ 1. bekezdésének c) pontja kimondja, hogy „a környezetvédelmi feladatok megoldására (a települési önkormányzat) önkormányzati rendeletet bocsát ki, illetőleg határozatot hoz.” Idetartozik a zajvédelmi rendelet megalkotása is. Önálló zaj- és rezgésvédelmi rendelethez ugyan nincs a településnek, de a törvényi előírásnak megfelelően a település 26/2003. (XII. 17.) számú, a környezetvédelemről szóló rendeletének III. fejezete foglalkozik a zaj- és rezgésterhelés problémáival.

A zajterhelési határértékeket és a módosító tényezőket a zaj és –rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló, 8/2002 (III.22.) KöM-EüM. együttes rendeletben határozza meg. Ettől az önkormányzati rendelet sem tér el.

Az önkormányzati rendeletnek megfelelően a megállapított zajterhelési irányértékeknek a lakó- vagy intézményépület zajtól védendő homlokzata előtt 2 méter távolságban, illetőleg – indokolt esetben – az emberi tartózkodásra, pihenésre, üdülésre szolgáló területeken kell teljesülnie.

Az önkormányzati rendeleten kívül a települések zaj elleni védelmét két hatóság előírásai szabályozzák:

- az építésügy (épített környezet védelme)
- a környezetvédelem (épített emberi környezet működtetése, rendeltetésszerű használata).

A teljes építési folyamatot átfogó OTÉK előírásai már megvalósult építmény átalakítására is kiterjednek, hiszen a szerkezeti, funkcióbeli átalakítások módosíthatják a környezetbe lesugárzott zaj mértékét.

A lakosságot érő zajterhelést eredete szerint ipari, mezőgazdasági, közlekedési és egyéb eredetű zaj kategóriába sorolhatjuk.

Jelentősebb zajkibocsátással járó **ipari** tevékenység nem folyik a településen, az önkormányzat adatszolgáltatása szerint ilyen jellegű lakossági panasz ez idáig nem érkezett.

Jelentős **mezőgazdasági** tevékenység folyik a településen, azonban ez nem okoz lakossági panaszügyet. A zajártalmat esetlegesen keltő tevékenységeket (pl. szántás, betakarítás, repülőgépes növényvédelem, termék-fuvarozás) jellemzően a lakott területtől távolabb folytatják, és csak időszakos jellegűek. A kapcsolódó helyi feldolgozó háttér zaja sem terjed túl általában a mezőgazdasági terület határán.

Az állattenyésztés egy része lakókörnyezetben vagy annak közelében található. A zajterhelés szempontjából főleg az intenzív, kis helyigényű állattartás (baromfi-nevelő telepek, sertés- és libatartás) okozhat lakossági panaszokat. Zavaró lehet az állatok hangja, illetve a kapcsolódó technológiai zajok (pl. mesterséges szellőztetés), azonban ezirányú panasz a településen eddig nem jelentkezett.

A legnagyobb zajterhelés a **közlekedésből** származik, amelynek mértéke nem egyenletes lefutású, napszakonként és szezonálisan is változik. A 4 főút a települést elkerülő szakaszának a megépülésével jóval mérséklődött a település áthaladó forgalma, ezáltal a zaj- és rezgésterhelése. A hangos és nehéz tehergépjárművek azonban nem szorultak ki teljesen a városból, hiszen a Wienerberger téglagyár szállítójárművei továbbra is jelentősen terhelik a belvárost.

A mezőgazdasági termékek áru fuvarozásának hatása csúc szezonban egyes útszakaszokon 3-6 dB-lel is fokozhatja az ott szokásos forgalmi zajterhelést, mely így a forgalmasabb útvonalakon a határérték átlépését is eredményezheti, erre azonban nem állnak rendelkezésre mérési adatok. Ezirányú lakossági panasz ezidáig nem érkezett.

Fontos közlekedési zajforrásként említhető a vasúti pálya települési szakasza. A településen igen forgalmas vasúti közlekedést bonyolító vasúti fővonal halad át, mely szerencsére a legnagyobb forgalmat napközben bonyolítja, azonban a vasúti zajterhelés a környező utcákat mindenképpen sújtja.

Az **egyéb zajforrások** között említhetők a lakókörnyezetben a lakás, vagy melléképületek részbeni átalakításával létrejött, alapvetően a szolgáltatási ágazatban tevékenykedő boltok, kis üzletek (pl. hűtőaggregát, elszívó ventilátor stb.), a lakóingatlan céljára vásárolt, de vállalkozási célra felhasznált telephelyek, illetve a különböző vendéglátó-ipari létesítmények, szórakozóhelyek zajkeltő tevékenységei, ezek azonban nem okoznak jelentős lakossági panaszügyet a településen.

⁵²A 100. számú Budapest – Szolnok – Záhony vonal pályakorszerűsítése során a zajártalommal terhelt belterületi pályaszakasz mellett zajvédő fal épült.

⁵² Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

6.5. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS, TELEPÜLÉSTISZTASÁG

A településeken a háztartási hulladékok összegyűjtéséről, elszállításáról és ártalmatlanításáról való gondoskodás az önkormányzatok kötelező feladata. Ezt a tevékenységet a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. XLIII. törvény szabályozza.

A törvény kiemelt fontosságú, elérendő céljai a következők:

- a képződő hulladék mennyiségének, veszélyességének csökkentése
- keletkező hulladékok hasznosítása, újrahasznosítása
- a nem hasznosuló, vissza nem forgatható hulladék előírásoknak megfelelő ártalmatlanítása.

A törvény többek közt előírja országos, területi, megyei és települési szintű hulladékgazdálkodási tervek elkészítését, melyek egyrészt biztosítják a hulladékgazdálkodás tudatos átgondolását és tervezését, másrészt pedig elősegítik a fentebb leírt célok megvalósulását.

Az Országos Hulladékgazdálkodási Tervet (OHT) az Országgyűlés 2002-ben fogadta el a 110/200. (XII. 12.) OGY határozattal. Az OHT alapján kerültek kidolgozásra a különböző szintű, egymáshoz illeszkedő tartalmú hulladékgazdálkodási tervek. A tervek 6 éves ciklusra készülnek, és kétévenként tartalmazznak beszámolási kötelezettséget a benne foglalt feladatok végrehajtásáról.

Abony városában is elkészült a Hulladékgazdálkodási terv a 2004-2009 közötti időszakra, melyet a település képviselőtestülete a 18/2004. (VII.29.) számú rendelettel fogadott el. A rendelet és a hulladékgazdálkodási terv megfelel az Európai Közösség hulladékokról szóló 75/442/EGK irányelvének.

A települési szilárd hulladékok kezelésével kapcsolatban a települési hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 213/2001. (XI.14.) számú Kormány rendelet, a hulladéklerakás, valamint a hulladéklerakók lezárásának és utógondozásának szabályairól és egyes feltételeiről szóló 22/2001. (X. 10.) KöM rendelet, illetve a települési szilárd hulladék kezelésére szolgáló egyes létesítmények kialakításának és üzemeltetésének részletes műszaki szabályairól szóló 5/2002. (X. 29.) KvVM rendelet tartalmaz alapvető iránymutatásokat.

A településen a szilárd hulladék kezelését, begyűjtését és elszállítását az ABOKOM Szolgáltató Közhasznú Társaság végzi, a 1472-7/2003. sz. Közép-Tisza vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség által kiadott engedély alapján. A település képviselő-testülete a fentebb felsorolt országos jogszabályoknak megfelelően megalkotta 6/2003. (V. 16.) számú, a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásról szóló rendeletét, melyet a 3/2005. (II. 01.) sz. rendelet módosított, és amely előírásai alapján a szolgáltató a hulladékkezeléssel kapcsolatos közszolgáltatást ellátja.

Hulladékkezeléssel ellátott ingatlanok száma a településen 4894.

Az MSZ-EN 840-es szabványnak megfelelően a hulladékok háztartási gyűjtése kétféle, 120, illetve 1100 literes műanyag gyűjtőedényben történik. Az alkalmasszerűen, a gyűjtőedényzet őrztartalmát meghaladó hulladék keletkezése esetén az ingatlantulajdonos a Kht-tól megvásárolt emblémás műanyag zsákban is elhelyezheti hulladékát.

A Társaság a hulladék elszállítását két saját, szabványos Iveco Uniporm F13 jelzésű félpormentes felépítménnyel ellátott, 1:3 tömörítési arányú, menet közben tömörítő, kb 40 m³-es maximális kapacitású járműjével, illetve egy Ifa Unikon H-5000-es felépítménnyel rendelkező konténerszállító járműjével látja el.

A település közigazgatási területe 5 begyűjtési és szállítási körzetre osztható. A körzetek területi nagysága eltérő, de egyik sem haladja meg az egy műszak alatt teljesíthető területet. A hulladék elszállítása minden háztartásból heti egyszeri rendszerességgel történik.

A települési szilárd hulladék 2006. 12. 31-ig a település helyi hulladéklerakó telepén került elhelyezésre (Hrsz 0159/1), azonban a Szolnok – Törökszentmiklósi térségi hulladékgazdálkodási rendszer keretében megvalósult kétpói hulladéklerakó 2007. 01. 01-ei megnyitásával a helyi hulladéklerakó telep bezárásra került, és a hulladék elhelyezése ettől az időponttól kezdődően a regionális hulladéklerakóban történik.

A település 2007. 01. 01. óta már bezárt hulladéklerakója kerítéssel körbekerített, semmilyen más műszaki védelemmel azonban nem rendelkezik. A szigetelést természetes agyagszigetelés képezi, hiszen a lerakó egy egykori agyagbánya-gödörben került kialakításra. A szigetelő agyagréteg azonban nem nyújt megfelelő garanciát a talaj és talajvízszennyezés elkerülésére. A lerakó nem rendelkezett szakhatósági engedéllyel, a hatóságok a térségi hulladéklerakó megnyitásáig ezt az állapotot hallgatólagosan eltűrték. A telep rekultivációra szorul. A rekultiváció a kétpói regionális hulladéklerakó beruházásának részeként remélhetőleg 2007 folyamán elkezdődik, a rekultivációs terv jelenleg van engedélyeztetés alatt.

A keletkező települési szilárd hulladék kezelését 2007. január 1-étől az új, korszerű, az egyre szigorodó környezetvédelmi követelményeket maradéktalanul kielégítő, a másodlagos környezetszennyezést kizáró műszaki megoldású (műszaki védelem, szivárgó víz gyűjtés és – kezelés, biogázkezelés, hatékony és tervezett technológia, monitoring) Szolnok – Törökszentmiklósi térségi hulladékgazdálkodási rendszer kétpói lerakója látja el, mely a település közigazgatási területén kívül esik.

A településen kialakításra került a szelektív hulladékgyűjtés rendszere, 10 szelektív gyűjtőszigeten, 4 frakcióban (műanyag, papír, fehér üveg, színes üveg) lehetséges a gyűjtés. A kétpói regionális hulladékgazdálkodási beruházás részeként további gyűjtőszigetek kialakítása várható. A településen emellett hulladékudvar is üzemel. Szárazelem a hulladékudvarban adható le.

A városban évente kétszer (ősszel, tavasszal) tartanak lomtalanítást.

A szervezett hulladékgyűjtés ellenére problémát jelent az illegális hulladéklerakás. A város határában többfelé, többnyire a főutak mentén, rendszeresen előfordul szórványos illegális lerakás (40-es, Újszászi, Tószegi utak mente, Muszaly-erdő és Lődomb környéke, Mikes Kelemen úti Lapos, Piócás területe, Cigány-tó környéke). Az illegális lerakókat az önkormányzat folyamatosan felszámoltatja.

A településen döggút már nem üzemel, le van zárva. Átmeneti tárolás a szennyvíztelepen lehetséges. Az átmeneti tárolótér engedélyezési terve már elkészült. Az elhullott állatokat az ATEV Rt szállítja el.

A köztisztaságra vonatkozó szabályozást az önkormányzat a köztisztaságról, illetve a települési szilárd és folyékony hulladék összegyűjtéséről, elszállításáról és elhelyezéséről szóló, 29/1995. (XII. 29.) sz. rendelete tartalmazza. A közterületek tisztántartását, a belterületi utak karbantartását és az egyéb köztisztasági feladatokat a szintén az ABOKOM Kht látja el. A köztisztasági feladatok ellátásához a Kht eszközállománya nem megfelelő, a géppark fejlesztést igényel.

⁵³Megvalósult a felhagyott szeméttelp rekultivációja. A szelektív hulladékgyűjtéshez hulladékgyűjtő szigetek kerültek kialakításra.

⁵³ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

6.6. CSAPADÉKVÍZ-ELVEZETÉS, BELVÍZ VESZÉLYEZTETTSÉG

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 6/2005 (II.22.) KvVM-BM együttes rendelettel módosított 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet Abonyt nem sorolja a belvíz-veszélyeztetett települések közé.

A település kül- és belterületén is nagy kiterjedésben található olyan területek, melyek mély fekvésüknél és a magas talajvízszintnél fogva a belvíznek fokozottan kitéttek. Jelentős belvíz járt területek találhatóak a Turjános, a Dohányos, a Kunér dűlő, a Legenádas dűlő, a Gereceszék, a Buzgánydűlő és a Zsombékos dűlő, a Papi dűlő, a Piócás dűlő, stb. elnevezésű településrészekben.

A településen több belvízelvezető csatorna is található, azonban ezek elhanyagolt állapotúak, így funkciójukat nem tudják megfelelően ellátni. A település belvízelvezető csatornái a Fűzes-ér I.-II., a Buzgány-ér és a Dohányos-ér.

A belvív-elvezető és csapadékvíz-elvezető hálózat karbantartója a településen az ABOKOM Kht, azonban a társaság munkaerő és megfelelő munkagép híján a feladatát nem tudja megfelelően ellátni. A vízrendezési művek állapota a folyamatos, évek óta halmozódó fenntartási és üzemeltetési forráshiányok miatt nem éri el a műszakilag előírt igény szintet. Az üzemi és az önkormányzati művek többségét a fenntartottság hiánya jellemzi, emiatt a vízelvezető rendszerek funkcióképessége erősen korlátozott. A belvív-elvezető hálózat megfelelő működtetéséhez nagyarányú és nagy költségigényű fejlesztési, rekonstrukciós beruházás szükséges. Egyrészt egy megvalósíthatósági tanulmány segítségével a nyomvonalat korrigálni és bővíteni szükséges, másrészt pedig végátemelők kiépítése is indokolt.

A település a Dél-Pest megyei Vízgazdálkodási Társulat működési területének része.

A település csapadékvíz elvezetése jobbra nyílt vagy lefedett árkokon keresztül történik (14300 m), zárt csatornahálózat csak mindössze 700 m-en épült. Zárt rendszerű csapadékvíz elvezetés található a belvárosban az Arany János és a Tompa Mihály utcában, illetve emellett a Reform és a Semmelweis utcákban.

A csapadékvíz-elvezető árkok állapota a belterületeken sem megfelelő, a belterületen 65,9 ha-t tartanak belvív-veszélyeztetett területként számon.

Az összegyűjtött csapadékvíz végső befogadója a Dohányos-ér, majd pedig azon keresztül a Tisza.

A településen az utóbbi időben az 1999-2000-es években, illetve 2006-ban merültek fel jelentősebb belvív-problémák. Az előbbi belvív időszak lakóépületeket és középületeket egyaránt megrongált, mintegy 240 lakóingatlan és 6 db középület károsodott. A tavalyi év folyamán a belvív-problémák 9 lakóépületet sújtottak.

⁵⁴A legfontosabb változás a 2010-es – csapadékos időjárás következtében évtizedek óta nem látott – belvív mentesítéskor a korábbi elvezető rendszer helyreállítása. Az régóta kezeletlen árkok és csatornák kitisztításával tetemes csökkenést sikerült elérni a belterületi vízállásoknál

⁵⁴ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

és vízjárta helyeken, mely állapotot viszont csak a folyamatos ellenőrzésekkel és karbantartásokkal lehet fenntartani.

Megvalósításra került a lefolyástalan észak-keleti városrész hiányzó csapadékelvezető rendszere, ami az utcai csapadék-csatorna hálózat lefektetését, a Mikes-lapos kotrását és jóléti tóvá alakítását, a járulékos műtárgyak kialakítását és a Málé-érbe torkoló K-1 nyílt csapadékcsatorna mélyépítési munkáit foglalta magában.

Továbbra is rendezésre váró halaszthatatlan feladat a keleti városrészen az Abonyi Lajos és Kazinczy Ferenc utcák közötti tömb (II. öblözet) csapadék- és belvízelvezetésének, belvízmentesítésének megoldása.

6.7. TERMÉSZETVÉDELEM

Abony a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén található.

A településen külön jogszabállyal védett, országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló terület nem található. Azonban a település területén található ex lege védett szikes tavak és kunhalmok a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Törvény 28. § (4) bekezdése alapján országos jelentőségű védett természeti területnek minősülnek. Abony Város rendelkezik helyi jelentőségű védett természeti területtel, az Abonyi Kaszáló-erdő Természetvédelmi Területet még Megyei Tanácsi rendelet nyilvánította védetté.

A település jelenleg nem rendelkezik önálló természetvédelmi rendelettel, ezáltal természeti értékei sem kerültek helyi védelem alá.

A településen különleges természet-megőrzési és különleges madárvédelmi területként az európai uniós irányelvek alapján több terület is Natura 2000-es besorolásban részesült.

A **Natura 2000 program** az élőhelyvédelmi és a madárvédelmi irányelveket egyesíti magában, melyet az Európai Unió indított a biológiai sokféleség csökkenésének megakadályozására. Ezt a célt olyan védett területek hálózatának kijelölésével kívánja elérni, amelyek az egész kontinens szempontjából legjelentősebb, egyedi vagy veszélyeztetett fajokat és élőhelytípusokat őrzik.

Szakmai javaslatok alapján Magyarországon a területek kijelölését az állami természetvédelem területi szervei, a nemzeti-park-igazgatóságok dolgozták ki. A Natura 2000 területekre vonatkozó részletes szabályozást a 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet⁵⁵ tartalmazza. Természetesen ezek a keretek szigorúan megszabják a kezelés lehetőségeit. A rendelet értelmében a természetvédelmi törvénnyel összhangban a területre negatív hatással bíró tevékenységek és projektek nem valósíthatók meg, illetve a területhasznosítási módosítás előtt hatástanulmány készítése szükséges még akkor is, ha a projekt területe kívül esik a Natura 2000-es területen, de arra lehetséges hatással bír. E területen folyó fejlesztési és természet megőrzési tevékenységhez a rendeletben meghatározott források (EU-s és hazai) használhatók fel.

A település területén található, természetvédelmi szempontból igen jelentős szikes gyepek hosszú távú megőrzése függ a belvizek, vadvizek visszatartásától. A Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X.18.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése szerint **belvíz gyepterületről történő elvezetése tilos**. Abony város közigazgatási területén belüli biodiverzitás nagysága elsősorban ezen gyepterületektől, azok állapotától, természetességétől függ. **A település területén lévő erdőterületek inkább erdőültetvények, természetvédelmi jelentőségük csekély.**

A település és környezete területén a következő helyrajzi számú területek érintettek az **Natura 2000**-es besorolásban⁵⁶:

Kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési területek

Székek (Teljes kiterjedése:3528,3077ha)

079, 080/1a, 080/1b, 080/1c, 080/1d, 080/1f, 080/1g, 080/1h, 080/1j, 080/1k, 080/1l, 080/1m, 082, 0105/14, 0105/62a, 0105/62b, 0105/63a, 0105/63b, 0105/64, 0107/1, 0107/2, 0108/2, 0108/9a, 0108/9b, 0108/10a, 0108/10b, 0108/11a, 0108/11b, 0108/12a, 0108/12b, 0108/13a,

⁵⁵ 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről

⁵⁶ KvVM közlemény az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrésztelkek jegyzékéről

0108/13b, 0112, 0113/28, 0113/29a, 0113/29b, 0113/30a, 0113/30b, 0113/31a, 0113/31b, 0113/33, 0113/34, 0113/37a, 0113/37b, 0113/38a, 0113/38b, 0113/38c, 0113/38d, 0117/14, 0124a, 0124b, 0125, 0128/1, 0128/5, 0129, 0130/1a, 0130/1b, 0130/2, 0130/3, 0132/4, 0132/5, 0132/6, 0132/7, 0132/8, 0132/9a, 0132/9b, 0132/10, 0132/11a, 0132/11b, 0132/11c, 0132/11d, 0132/11f, 0132/12, 0132/13, 0132/14, 0132/15, 0132/16, 0132/17, 0132/18, 0132/19, 0132/20, 0132/21, 0132/22, 0132/24, 0132/25, 0132/26, 0132/27, 0132/28, 0132/29a, 0132/29b, 0132/29c, 0132/30, 0132/31, 0132/32, 0132/33, 0132/34, 0132/35, 0132/37, 0132/38, 0132/39, 0132/40, 0132/44, 0132/45, 0133, 0134/2, 0134/3a, 0134/3b, 0134/4, 0134/6a, 0134/6b, 0134/7, 0134/8, 0134/9, 0134/10, 0134/11, 0134/12, 0134/13, 0134/16, 0134/17, 0134/20, 0134/21, 0134/24, 0134/25, 0134/28, 0134/29, 0134/30, 0134/31,

0134/32, 0134/34a, 0134/34b, 0134/35a, 0134/35b, 0134/36, 0134/37, 0134/39, 0134/40a, 0134/40b, 0134/46, 0134/47, 0134/48, 0134/49, 0134/50, 0134/52, 0134/53, 0134/54, 0134/55, 0134/56, 0134/57, 0134/58, 0134/59, 0134/60, 0134/62, 0134/63, 0134/64, 0134/65, 0134/66, 0134/67, 0134/68, 0134/94, 0134/95a, 0134/95b, 0134/96, 0134/97, 0134/98a, 0134/98b, 0134/99, 0134/100, 0134/101, 0134/102, 0134/103, 0134/104, 0134/107, 0134/109, 0134/117, 0134/118, 0134/119, 0134/120, 0134/121, 0134/122, 0134/123, 0134/124, 0135, 0136, 0138, 0139/1a, 0139/1b, 0139/1c, 0139/1d, 0139/2, 0139/3, 0140, 0141a, 0141b, 0142, 0143a, 0143b, 0144/1, 0144/2, 0144/3, 0144/4, 0145, 0147/2, 0147/3, 0147/4, 0147/5, 0147/7a, 0147/7b, 0147/7c, 0147/7d, 0147/7f, 0148/33, 0148/34, 0148/35a, 0148/35b, 0148/36, 0148/37, 0149, 0150a, 0150b, 0150c, 0150d, 0151/1, 0151/2, 0152, 0153/1a, 0153/1b, 0153/1c, 0153/1d, 0153/1f, 0153/1g, 0153/1h, 0153/1j, 0153/1k, 0153/2, 0154/1, 0154/2, 0155, 0156/5, 0156/6, 0156/7, 0156/8, 0165, 0166/1, 0166/2, 0167, 0168/3, 0168/6, 0168/7, 0168/8, 0168/9, 0168/10, 0168/11, 0169, 0171/9, 0171/12, 0171/23, 0171/45, 0171/46, 0171/47, 0171/48, 0173/7, 0173/17, 0175/2, 0175/5, 0175/6a, 0175/6b, 0175/7a, 0175/7b, 0175/7c, 0175/10a, 0175/10b, 0175/10c, 0175/11a, 0175/11b, 0175/12, 0175/13, 0176, 0177/10178/6, 0178/7

Forrás: www.dinpi.hu

Különleges madárvédelmi területek

Abonyi kaszálóerdő (Kiterjedése: 407,293 ha)

0138, 0139/1, 0139/2, 0140, 0141, 0141, 0142, 0143, 0143, 0144/1, 0144/2, 0144/3, 0144/4, 0145, 0147/2, 0147/3, 0147/6, 0147/7, 0148/37, 0154/1, 0154/2, 0156/4, 0156/5, 0156/6, 0156/7, 0169, 0171/9, 0171/24, 0171/25, 0171/26, 0171/27, 0171/28, 0171/29, 0171/30, 0171/31, 0171/32, 0171/33, 0171/34, 0171/35, 0171/36, 0171/37, 0171/38, 0171/39, 0171/40, 0171/41, 0171/42, 0171/43, 0171/44, 0172, 0173/7, 0173/14, 0173/16, 0173/16, 0173/16, 0173/17

Forrás: www.dinpi.hu

A település mélyfekvésű, gyakran vízjárta laposai kiváló élőhelyet jelentenek több madárfaj számára. A település fajgazdag madárvilágában megtalálható a fecske, a széncinege, a kékcinege, a barátcinege, a fülemüle, a nagy fakopáncs, a barátkaposzáta, a vörösbegy, a búbosbanka, a csíz, a zöldike, az erdei pinty, a feketerigó, a sárgarigó, a nádi rigó, a seregély, a kis örgébics, a nagy örgébics, a tövisszűrő gébics, a stiglic, a meggyvágó, a sármány, a fenyőrigó, a sordély, a barázdabillegető, a mezei és búbos pacsirta, az erdei fülesbagoly, a vörös vércse, az örvös galamb, a vadgerle, a csuszka, a csóka, a rövid- és hosszúkarmú fakúsz, a kuvik, a harkályfélék, a füst- és molnárfecske, a parti fecske, a szürke- és örvös légykapó, a nádi tücsökmadár, a nádi veréb és a gyurgyalag.

Madárvonuláskor figyelhető meg a sarlós fecske, a piroszlábú cankó, a nyári lúd, a nagy lile, a kis lile, emellett esetleg előfordulhatnak darvak és fekete gólyák is. Szintén fellelhető költöző fajok a nagy goda, a bíbic, a partfutó, a barna- és a hamvas rétihéja, a kabasólyom és a kerecsensólyom. 1995-ben jelent meg az itt áttelelő rétisas, illetve rendszeresen látható a településen hazánk legnagyobb énekes madara, a holló.

A település akácos erdejében, a Kaszáló erdőben található Európa legnagyobb kékvércse telepe.

A Gerje mente természeti értékeinek megőrzésére 1998-ban fogott össze a térség 17 önkormányzata, köztük Abony is, és együttesen megalapították a Gerje Közalapítványt.

A település területén 2 vadásztársaság osztozik, a Nimród és az Újvilág vadásztársaságok. A terület főleg apróvadakban gazdag.

A település az Alföld flóraidékének, azon belül is a Duna-Tisza közti flórajárásnak a része. A település területének eredeti növényzetét pusztai tölgyes és alföldi gyertyános tölgyes erdőtársulások alkották, azonban ezek mára a túlnyomó mezőgazdasági területhasználat miatt szinte teljesen eltűntek, degradálódtak.

A település környezetminősége **összességében** jónak mondható, azonban az egyes környezeti elemeket tekintve akadnak megoldásra váró környezetvédelmi feladatok. A környezetminőség tekintetében az utóbbi években a településen igen kedvező változások mentek végbe azzal, hogy elkészült a város csatornahálózata, megépült a 4-es számú főút elkerülő szakasza, illetve megnyitotta kapuit a térségi regionális hulladéklerakó Kétpón. A szennyvízelvezető rendszer megépülte a talajvizet és a talajok minőségére nézve kedvező, az áthaladó forgalom a belterületről történő kirekesztése pedig a levegő, a zaj- és a rezgésterhelés szempontjából pozitív változás. A hulladékgazdálkodás helyzete a térségi hulladéklerakó megnyitásával megnyugtatóan rendeződött, hiszen a település eddigi hulladéklerakója sem engedéllyel, sem pedig műszaki védelemmel nem rendelkezett. A rekultiváció azonban még várat magára, mely az elkövetkezendő időben sürgősen megoldandó feladat.

Jelenleg aggodalomra ad okot a település belvív-helyzete. A belvízelvezető csatornák korszerűtlensége és nem megfelelő karbantartása következtében a településen a belvízproblémák egyre gyakrabban és súlyosabban jelentkeznek, mely nem csak a külterületet, de a belterületet is érinti. A helyzet rendezése a belvív- és csapadékvíz-elvezető rendszer korszerűsítésével érhető el.

A település erdősültsége igen alacsony, a 3,9 % meg sem közelíti a 19 %-os országos átlagot, és a 25 %-os ökológiailag optimálisnak tekintett értéket. Bár a településen a kisebb erdősültségi arány a kedvező mezőgazdasági feltételek miatt elfogadható, azonban az erdőterületek lehetőség szerinti arány-növelésére a mezőgazdasági művelésre kevésbé alkalmas területeken, illetve mezővédő erdősávok létesítésére törekedni kell.

⁵⁷Az eddig országos és helyi védettséget élvező területekben nincs változás, mindössze a jogszabályi változások miatt következnek be változások néhány terület esetében a védettség besorolásában.

A kékvércsék fészkelő- és élőhelyeként nyilvántartott Kaszáló-erdő és környezete, valamint a déli közigazgatási határ mentén húzódó szintén természeti megőrzésre kijelölt szikesek területei helyi védettségű természeti értékeként kerülnek védelem alá a jelenleg folyó eljárás végén meghozott képviselő-testületi rendelet értelmében.

⁵⁷ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

7. ABONY GAZDASÁGA

A települések jólétének, lakosságmegtartó képességének és sok esetben a legtöbb fejlesztésnek is a gazdaság képezi az alapját. Az önkormányzat feladata, hogy erejéhez mérten megteremtse a feltételeket a település gazdasági életének fejlődéséhez, hogy javítsa a telepítési tényezők minőségét, illetve hozzáállásával is élénkítse a gazdasági „pezsgést”. Ebben a fejezetben Abony gazdasági életének jelen állapotát mutatjuk be, azt a helyzetet, amellyel a fejlesztési koncepció során is számolni kell.

7.1. A GAZDASÁG JELENLEGI ÁLLAPOTA

Abony Pest megyében helyezkedik el, és a Közép-Magyarországi régió foglalja magába. A gazdaság helyzetének fő mutatója, a bruttó hazai termék alapján az alábbiak jegyezhetők meg. A táblázat régiós és megyei adatai egyaránt egy növekvő előállított GDP értéket támasztanak alá. Az előállított bruttó hazai termék tekintetében a Közép-Magyarországi régió az első számú, Budapest nélkül a harmadik helyet éri el a hét régió közül.

A 19 megyében előállított bruttó hazai termék nagyságának vonatkozásában Pest megye vezet. 2004-ben, a megyében előállított GDP eléri a 2,040,731 millió forintos nagyságot, ami az ország bruttó hazai termékének 9,99 százalékának felel meg.

Ha az egy lakosra jutó GDP-t vizsgáljuk meg, a régiók között a Közép-Magyarországi régió tudhatja magáénak az első helyet, viszont Pest megye az ötödik helyet szerzi meg a megyék rangsorában.

A számok tükrében, az egy lakosra jutó GDP értéke a Közép-Magyarországi régió adatának 55,35 százalékát, az országos értéknek a 89,2 százalékát teszi ki.

Bruttó hazai termék változása a Közép-Magyarországi régióban (2002-2004)

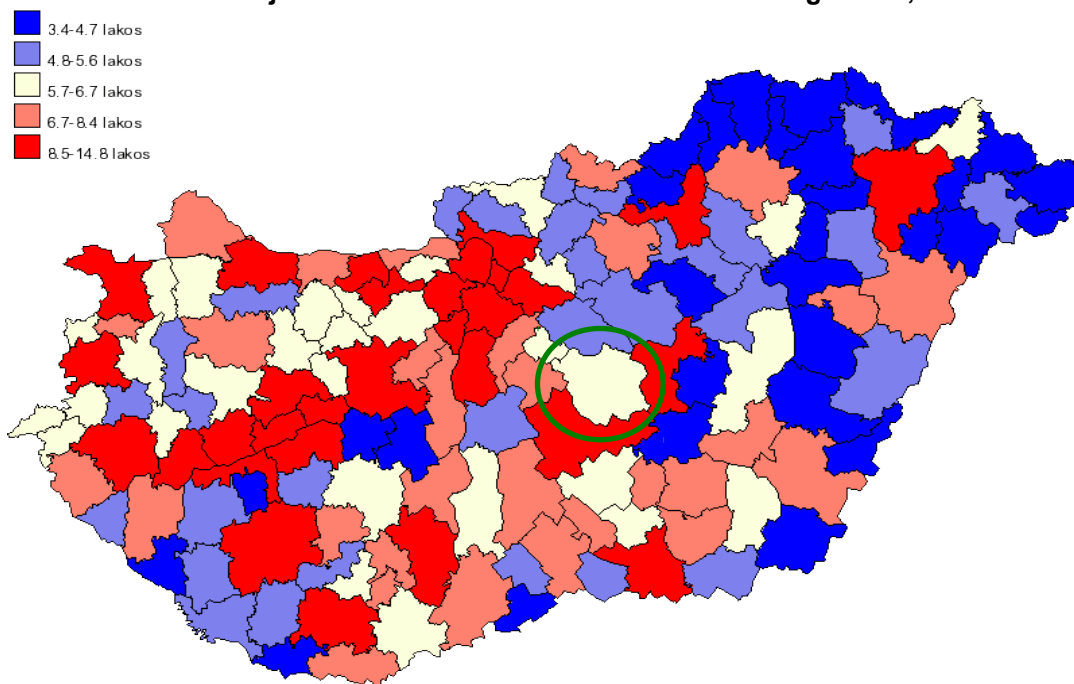
Megye, régió	Bruttó hazai termék piaci beszerzési áron (millió Ft)				Egy lakosra jutó bruttó hazai termék (ezer Ft)			
	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
Pest megye	1.377.454	1.593.112	1.806.524	2.040.731	1.275	1.452	1.620	1.800
Közép-Magyarország	6.541.502	7.636.146	8.274.606	9.100.797	2.311	2.701	2.927	3.210
Ország összesen	14.849.809	16.740.415	18.408.815	20.429.456	1,458	1.648	1.817	2,021

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (2001-2004)

Pest megye gazdaságát jelentősen befolyásolja, hogy a főváros itt helyezkedik el. Budapestnek ugyanis jelentős hatása van az agglomerációra minden szempontból, így gazdasági oldalról is. A megye gazdaságának dinamikus fejlődését magyarázza a vállalkozások és a külföldi befektetések magas száma, valamint a korszerűsödő gazdaság szerkezet. A vállalkozások száma az országos átlagnál magasabb. A korábbi szocialista nagyüzemek megszűnése után a lakosság egy része a mezőgazdaságban keresett magának megélhetést. Az agrárium azonban alacsony jövedelemtermelő képessége miatt nem tette lehetővé a versenyképes vállalkozások kialakulását.

A rendszerváltás után a külföldi működő tőke főleg Budapesten telepedett meg más gazdasági centrumok mellett (a külföldi működő tőke 2/3-a a fővárosban és ennek agglomerációjában található), a privatizáció szintén itt volt a legnagyobb mértékű, itt a legnagyobb a vállalkozások száma, a keresetek nagysága, egyszóval a főváros fejlettsége kiemelkedő, s ez a vezető pozíció meghatározza a környék, így Pest megye elsődleges szerepét a többi megyéhez képest. Ugyanakkor arról sem szabad megfeledkezni, hogy a megye önmagában is megállja a helyét, ha csak a turizmust nézzük például, hiszen a Dunakanyar és térsége fontos turisztikai célterület.

Száz lakosra jutó működő vállalkozások száma kistérségenként, 2003.

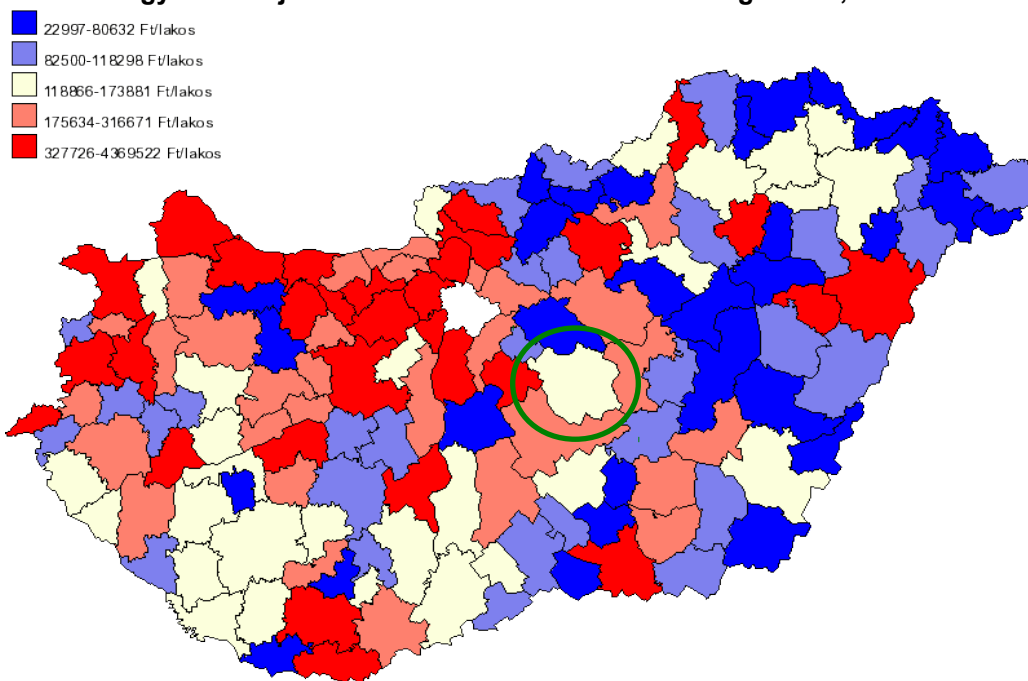

Forrás: VÁTI-TEIR

A működő vállalkozások száma vonatkozásában, Pest megye kistérségei közül a Ceglédi kistérség a hatodik helyen áll. A megye vállalatainak mintegy 7,76 százaléka ebben a térségben helyezkedik el. Az 1000 lakosra jutó vállalkozások száma mindössze 62, amellyel a többi kistérség mögött áll, és a megyei átlag alatt marad (2004.).

Az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték tekintetében is a középmezőnyben található országos összehasonlításban a Ceglédi kistérség.

Egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték kistérségenként, 2003.

Forrás: VÁTI-TEIR

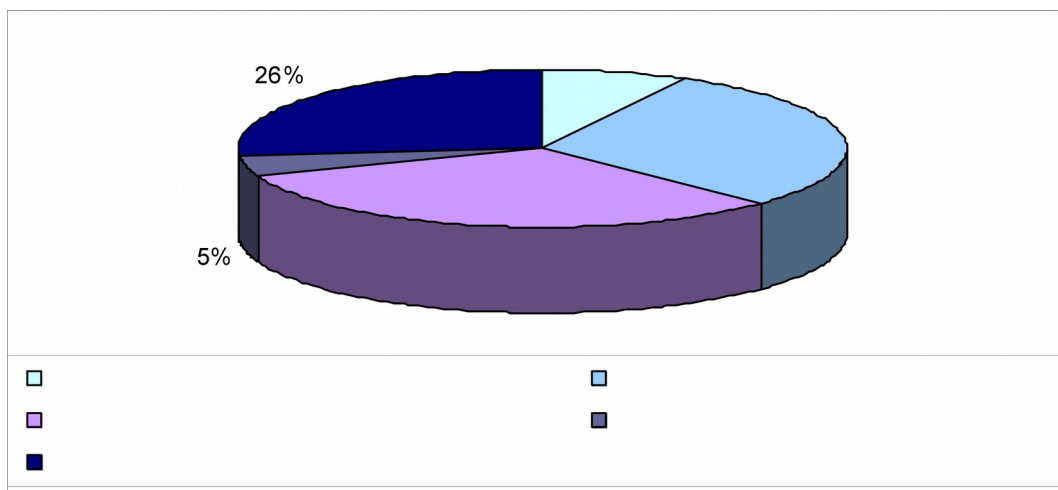
Vállalkozások száma Pest megye kistérségeiben (2003.)

Kistérség	Működő vállalkozás	Működő vállalkozás 1000 lakosra	Működő egyéni vállalkozások	Működő társas vállalkozások	Működő társas vállalkozásokról				
					mezőgazdaság,erdőgazdálkodás, halászat	ipar, építőipar	kereskedelem, javítás	szálláshelyszolgáltatás, vendéglátás	ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás
Aszódi	2285	65	1363	922	33	330	202	27	226
Budaörsi	16286	114	7011	9275	124	2230	2297	274	3081
Ceglédi	7557	62	5111	2446	164	616	672	95	555
Dabasi	3154	73	1913	1241	55	348	301	46	273
Dunakeszi	6628	105	3128	3500	33	915	896	112	1068
Gödöllői	9486	90	4821	4665	111	1149	1138	162	1478
Gyáli	5527	76	2921	2606	58	792	720	90	543
Monori	5801	65	3513	2288	68	675	615	74	537
Nagykátai	3097	51	2057	1040	70	309	275	40	182
Pilisvörösvári	9199	111	3913	5286	90	1190	1115	168	1852
Ráckevei	11048	89	5833	5215	116	1448	1429	194	1291
Szentendre	8445	119	3823	4622	67	1017	1015	191	1540
Szobi	645	50	424	221	31	51	35	31	45
Váci	5878	86	3283	2595	57	643	675	105	734
Veresegyházi	2358	78	1266	1092	17	271	270	40	335
Összesen	97394		50380	47014	1094	11984	11655	1649	13740

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (2003)

A fenti táblázatból látható, hogy Pest megyében a működő társas vállalkozások meghatározó része a tertiér szektorban tevékenykedik, ezután következik az iparral, építőiparral foglalkozó vállalkozások csoportja, végül a mezőgazdaságban tevékenykedő vállalkozások.

Pest megyében működő társas vállalkozások megoszlása tevékenységi terület szerint (2003.)

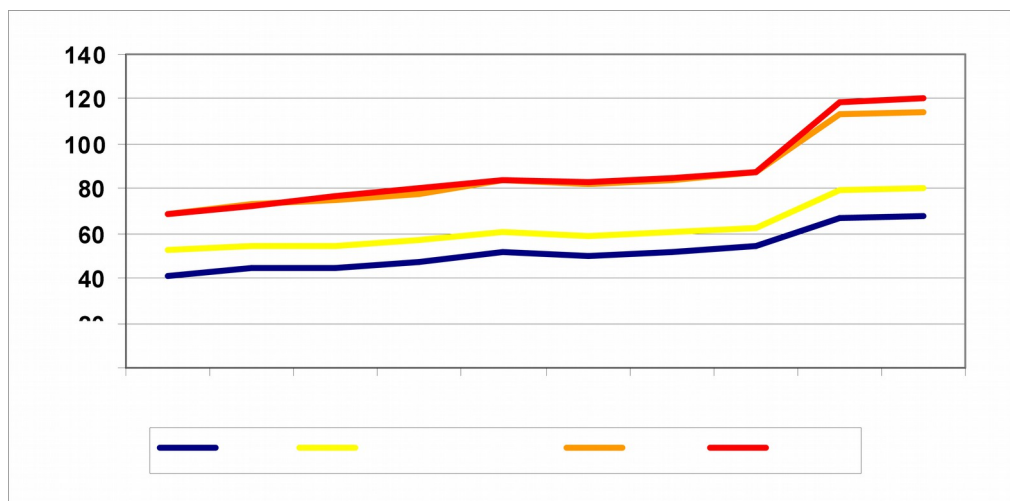

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (2003)

Látható továbbá az is, hogy a megyében működő vállalkozások jelentősebb hányadát (51,7 %) az egyéni vállalkozások teszik ki. Ezek a vállalkozások a legtöbb esetben szintén a tertiér szektorban tevékenykednek.

Fontos továbbá megjegyezni, hogy a mezőgazdaságban tevékenykedők jelentős hányada őstermelőként, családi gazdálkodóként dolgozik és nem vállalkozás formájában.

1000 lakosra jutó működő vállalkozások száma (1996 – 2005.)

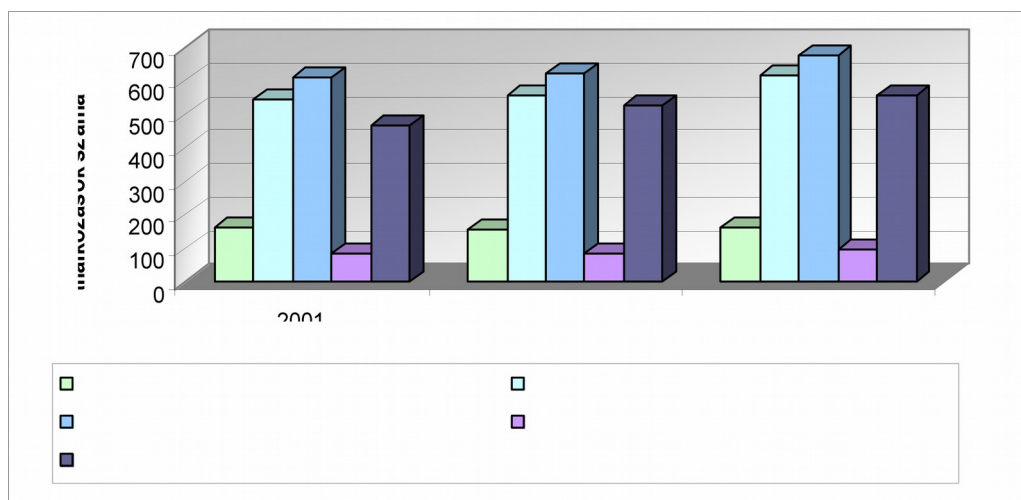

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

A ceglédi kistérség, az 1000 lakosra jutó vállalkozások száma tekintetében (80 db/1000 lakos) bár szorosan követi az országos átlag által diktált növekedést, de nem éri utol az országos (120 db/1000 lakos) és megyei (114 db/1000 lakos) átlagot (2005.). A kistérségek sorában a harmadik legrosszabb mutatóval rendelkezik.

A működő társas vállalkozások száma vonatkozásában az alábbi tendenciák írhatók le: a vállalkozások száma folyamatos növekedést mutat (2001-ben: 2.171 db, 2002-ben: 2.273 db, 2003-ban: 2.446 db). A tevékenység szerinti megoszlás alakulása a következő: stagnálás figyelhető meg a korábbi évek tekintetében a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat ágazatában. 2003-ban 162 társas vállalkozás működött ebben a szektorban. A kereskedelmet és javítást illetően folyamatos növekedés jellemzi az elmúlt időszakban. 2003-ban 672 társas vállalkozás tevékenykedett a szektorban. Az ipar és építőipar alakulását vizsgálva, ugyanúgy a folyamatos növekedés fázisával lehet jellemezni. 2003-ban 616 cég működött a szektorban.

Működő társas vállalkozások megoszlása tevékenység szerint a ceglédi kistérségben (2001-2003)

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (2001-2003)

A szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás alakulásában jóval alacsonyabb növekedési tendencia figyelhető meg. 2003-ban 95 vállalkozás volt a szektorban. Az ingatlan-ügyletek és gazdasági szolgáltatás vonatkozásában folyamatos növekedés figyelhető meg. 2003-ban 555 vállalkozás tevékenykedett a szektorban.

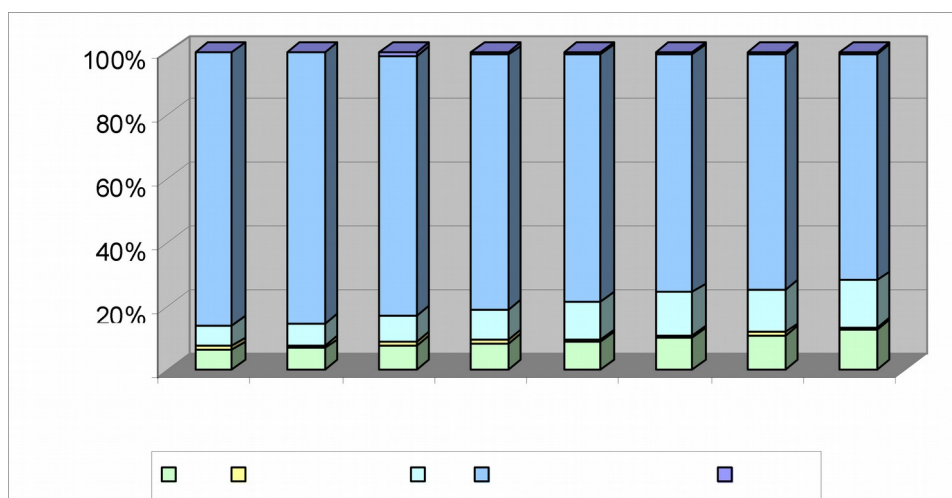
Működő vállalkozások megoszlása szervezeti forma szerint Abonyban (1993 – 2005.)

Év	Működő vállalkozások összesen	Ebből (%)					Működő vállalkozások 1000 lakosra
		kft.	szövetkezet	bt.	egyéni vállalkozás	egyéb	
1996	631	6,0	1,3	6,7	85,9	0,2	41,4
1997	675	6,7	1,0	6,7	85,5	0,1	44,4
1998	674	7,6	1,2	8,2	82,0	1,0	44,6
1999	721	8,0	1,2	9,7	80,0	1,0	47,3
2000	787	8,6	1,0	11,8	77,8	0,8	51,6
2001	787	10,0	0,8	13,5	75,0	0,8	49,9
2002	820	10,9	0,7	13,8	74,0	0,6	51,9
2003	862	12,5	0,8	14,6	71,5	0,6	54,6
2004	1062	n.a.	n.a.	n.a.	71,3	28,7	67,0
2005	1069	15,9		14,03	68,9		67,67

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

A táblázat adatait figyelembe véve, elmondható, hogy Abony városban a működő vállalkozások számának alakulását a vizsgált időszakban a folyamatos növekedés jellemzi. 2004-ben kiemelkedően megnőtt a vállalkozások száma (1062) a 2003-as évi (862) adathoz képest. A megalakuló szövetkezetek és egyéni vállalkozások sorában kis mértékű, folyamatos csökkenés figyelhető meg. Ezzel szemben növekedést mutatnak a kft-k (2003-ban 12,5 %), bt-k (2003-ban 14,6 százalék) és egyéb vállalkozási formák (2003-ban 71,5%) számának alakulása a vizsgált években. Bár a KSH adatok hiányosak, a növekedési tendencia mégis egyértelmű, hiszen 2005.-ben 1069 működő vállalkozást jegyeztek, amelyen belül a Kft.-k és Bt.-k száma jelentősen növekedett, miközben az egyéni vállalkozók száma kissé csökkent. Ez tehát egy szerencsés szerkezeti változást mutat, amennyiben feltételezzük, hogy a Kft. és Bt. kevésbé a kényszervállalkozók szervezeti formáit jelentik.

Működő vállalkozások megoszlása szervezeti forma szerint Abonyban (1993 – 2003.)

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2003)

Abony város és a Cegléd kistérség helyzetét, az 1000 lakosra jutó működő vállalkozásokra vonatkozóan a következők jellemzik. Mind a város, mind a kistérség számai folyamatos növekedést mutatnak. Egyedül a 2001-es évben lehetséges felcsökkenés. A városi (67,7 db 2005-ben) és a kistérségi (80 db 2005-ben) adat jelentős mértékben elmarad mind a megyei (114 db 2005-ben) mind az országos (120 db 2005-ben) átlaghoz viszonyítva.

A működő vállalkozások számát tekintve tehát bár a város jelentős fejlődést mutat, de ezen a fejlődési sebességen át mégsem tud lépést tartani az országos fejlődési irammal.

Működő vállalkozások száma 1000 lakosra vetítve (1993 – 2005.)

	1000 lakosra jutó működő vállalkozás			
	Abony	Ceglédi kistérség	Megye	Ország
1996	41,38	52,6	69	69
1997	44,355	54,2	73	72
1998	44,556	54,6	75	77
1999	47,316	56,9	78	80
2000	51,647	60,7	84	84
2001	49,87	58,5	82	83
2002	51,853	60,7	84	85
2003	54,633	62,1	87	87
2004	67,05	79,7	113	119
2005	67,7	80	114	120

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

Munkánk során az 50 legnagyobb abonyi foglalkoztató, vállalkozó számára kérdőívet postáztunk ki az önkormányzat közreműködésével. Ebben információkat kértünk többek között a vállalkozásról, annak profiljáról, foglalkoztatottainak létszámáról, pénzügyi adatairól, fejlesztési elképzeléseikről, jövőbeli beruházási szándékaikról. A kérdőívek közül összesen egy darab érkezett vissza, az Abonyi Vasipari Kft.-től. Ez a cég jelenleg 23 főt foglalkoztat, s a jövőben létszámbővítést igen, viszont egyéb fejlesztéseket (infrastrukturális, kapacitás, termékskála, stb.) nem terveznek. Úgy ítélik meg, hogy vállalkozásuk helyzetére az önkormányzat részéről egy ipari centrum kialakítása kedvezően hatna.

Összefoglalva: A Ceglédi kistérség, annak ellenére, hogy az ország dinamikusan fejlődő Közép-magyarországi régiójában helyezkedik el a gazdaságilag fejlett Pest megye délkeleti részén, fejlettségi szintje jelentősen elmarad a régiós és megyei fejlettségi szinthez képest.

Abony város sajátos gazdasági helyzetet mutat. Annak ellenére, hogy a város a kifejezetten dinamikusan fejlődő (és országos szinten a legfejlettebb, az EU gazdaságának 75 %-át elérő Közép-magyarországi régióban található, a város mégis mind az országos, mind a régiós és mind a megyei fejlettségi szint gazdasági és vállalkozói szint alatt teljesíti a statisztikai mutatók alapján. A település a kistérséghez képest is alacsony gazdasági mutatókkal rendelkezik. A városba érkezett külföldi működőtőke nagyon alacsony értékeket képvisel. A településre jelentős hatást fejt ki a Szolnok-Cegléd-Budapest-Kecskemét városnégyes.

⁵⁸Nem javult a vállalkozások és a bruttó hozzáadott érték lakosságra vetített aránya sem, sőt az építőipar egyre romló helyzetéből adódóan folyamatosan csökken mind a vállalkozások lakosságra vetített aránya, mind az ipar, építőipar aránya a működő vállalkozások között.

2008 óta a megye területén belül korábban is tapasztalható teljesítmény aránytalanságok erősödése következett be a gazdasági recesszió következtében. Ebből eredően helyben tovább növekedett a munkanélküliek, illetve a foglalkoztatottak között az ingázók aránya. A főváros gazdasági dominanciája tovább erősödött.

⁵⁸ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

7.2. IPARI TERMELŐ ÁGAZATOK

Pest megye iparának teljesítménye hűen tükrözte az ország gazdasági teljesítményének és szerkezeti arányának változásait a rendszerváltást követő gazdasági átalakulás folyamatában. A '90-es évek elején a „vesztes” megyék között találta magát, ma már a gazdasági folyamatok nyertesei közt kell keresnünk, felzárkózott a vezető közép- és nyugat-dunántúli megyék közé.

Az ipar aránya a gazdasági szerkezetben folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, a megyei átlagoknál alacsonyabb, az építőipar a megyei átlagoknál viszont magasabb értéket képvisel. Az ipar belső szerkezetét tekintve a korszerűbb ágazatok dominálnak, magas a feldolgozóipar, azon belül is a gépipar és a vegyipar aránya.

A megyében az ipari termelési érték aránya folyamatosan növekszik, a foglalkoztatásban betöltött szerepe viszont csökken. Az ipari export értékesítési aránya 2000-ben 43 % volt, mely azóta emelkedett. Az export magasabb aránya leginkább a gépipart érinti.

A **Budapest** körüli első agglomerációs gyűrű térségeiben a legmagasabb az ipari teljesítmény, míg a harmadik agglomerációs gyűrűben a legkisebb - köztük a ceglédi kistérségben. Az itt elhelyezkedő gyűrűkben a mezőgazdaság szerepe jelentősebb, és valamelyest kisebb a szolgáltató szektor teljesítménye is.

Abony egészen az 1960-as évekig kifejezetten agrár jelleget mutatott. A 1900-as évek első negyedében jelentős mezőgazdasági és élelmiszeripari potenciállal rendelkezett. A mezőváros kiváló minőségű földekkel rendelkezett, amelyen elsősorban gabonaféléket termesztettek. Számos méltóság birtokkal rendelkezett a város környékén, amit jól szemléltet a városban található kúriák, kastélyok jelentős száma is.

A 20. század közepétől a gazdálkodók termelőszövetkezetbe való tömörítése a városban is lejátszódott. Az 50-es években lehetőségként felmerült, hogy a MASZOLAJ (Magyar-Szovjet Olajipari Vállalat) telephelyet létesít a városban, ami azonban elmaradt (Szolnokon épült meg a telephely).

Az 1970-es évektől jelennek meg a főként ipari tevékenységek, kezdetben a TSZ melléküzemágaként, majd később önálló egységekben is. Szinte az összes iparág képviseltette magát a városban.

A könnyűipari szektor képviselőjében varrodák és szövődék működtek elsősorban női munkaerővel. A mezőgazdasági hagyományokhoz kapcsolódva az élelmiszeripar is megjelent a városban, a nagykőrösi konzervgyár üzemegységében zöldségfeldolgozást végeztek a jellemzően betanított munkások. Az Újvilág Mgtsz élelmiszeripari melléküzemágában édességeket gyártottak, itt készült a Négercsók, a Bonetti, illetve egyik első hazai reformélelmiszerként az extrudált Abonett. Tejüzem és sütőipari üzem (pékség) is működött.

A nehézipar ágazatai is jelentős foglalkoztatással képviselték magukat. A településen az egyik legfőbb foglalkoztató, a Mechanikai Művek elsősorban olajkályhákat, telefonkészülékeket és egyéb elektromos alkatrészeket állított elő 1200 fő foglalkoztatottal. A dolgozók között jelentős részarányt képviseltek a vasipari szakmunkások (lakatos, hegesztő, stb.), de jó néhány betanított munkás is dolgozott az üzemben. A vasipari ktsz-ben kisebb javításokat, szerelést végeztek.

Szintén a termelőszövetkezetek részegységeként működött a folyékony műtrágyát előállító műtrágyagyár, illetve a gumiipari termékeket előállító melléküzemág.

Az építőipar képviselőjében téglagyár jelent meg.

A '80-as évek vége táján a településen is megjelentek a gmk-k, jellemzően különböző javítási-szerelési és kisebb mértékű gyártási igények kielégítésére. Ugyanerre az időszakra tehető az országos trendekhez hasonlóan a nagyobb üzemegységekben megjelenő kapun belüli munkanélküliség megjelenése, amely leginkább a képzetlen munkaerőt érintette.

A fentiek bemutatásán túl nem lehet figyelmen kívül hagyni a település kedvező közlekedés-földrajzi adottságait, amelyek mind a múltban, mind napjainkban komoly kihatással vannak a település társadalmára és gazdaságára. Az ország második vasútvonala érintette a települést, a mára kétvágányú és villamosított Budapest-Cegléd-Szolnok vasútvonal.

A nehézipari üzemek (Mechanikai Művek) telepítésekor fontos tényezőként jelentkezett a jó logisztikai helyzet, amely ma is komoly erősséget jelent a városnak. Ugyanakkor a jó közlekedési helyzet miatt a rendszerváltás előtt és napjainkban egyaránt jellemző a településre az ingázók magas aránya. 1989 előtt az ingázás fő irányai a Solnok, Cegléd, Nagykőrös, Budapest, Kecskemét irányok voltak, napjainkban a Solnok, Cegléd, Budapest, Kecskemét irányok a legfontosabbak.

A rendszerváltás utáni években a település gazdasága erőteljes recessziót mutatott, amely napjainkra pozitívabb helyzetet mutat. A korábban működő ipari egységek jelentős része megszűnt, vagy csak vegetálást mutat. Megszűnt a műtrágyagyár, leépültek az élelmiszeripari, illetve a könnyűipari üzemek. Megnőtt a munkanélküliség, jelentőssé vált az ingázás.

A Mechanikai Művek az 1995-ös privatizáció után több tulajdonosváltáson esett át, főbb profiljai a különböző bérmunkák voltak. Komoly mérföldkő volt az üzem életében az 1998-as év, amikor a spanyol tulajdonú Lehr autóipari beszállító cégcsoport egysége lett. A Mechanikai Művek utódjaként ma a Car-o-line Kft, legnagyobb helyi foglalkoztatóként 416 főnek ad munkát. A kft. különböző gépjárművek kábeleinek gyártásával és szerelésével foglalkozik. A gyárban nagyrészt az egykori vasipari szakmunkások dolgoznak betanított munkásként. A Car-o-line Kft. mellett a Pp-prod Kft. és a Palmavik Kft. állítja elő a legtöbb exportterméket a városban.

A '90-es évek elején számos vállalkozás létesült a településen, amelyek közül számos ma is működik jellemzően a tercier (szolgáltató) szektorban. Napjainkban a munkanélküliség 7% körül mozog, ami az országos átlagnál kissé magasabb, azonban a probléma specifikusan jelentkezik csak. A település vállalkozóival történt személyes beszélgetések után elmondható, hogy a **településen problémát jelent a megfelelő szaktudású és dolgozni akaró munkaerő hiánya.** A legnagyobb helyi foglalkoztató cégek alkalmazottai között csupán 50-60 százaléknyi az abonyi lakos. A munkáltatók véleménye szerint Abony városában a gazdasági helyzet közepesre értékelhető, azonban azt többen is megjegyezték, hogy nehéz lenne újabb, helyi piacokat találni a kis és középvállalkozásoknak.

1990 és 2006 között nagymértékű külföldi tőke az ipari szektorba nem érkezett, csupán a külföldi kereskedelmi üzletláncok egységei jelentek meg a városban.

A korábban alkalmazásban állt, ma 40-50 éves szakemberek jelentős része ingázó lett, sokan közülük pedig az építőiparban, és jellemzően az útépítő vállalkozásoknál tudtak elhelyezkedni. Abony város munkaképes lakosságának közel 40-45%-a ingázik a közeli nagyobb városokba, illetve Budapestre. Ez tehát elsősorban a betanított munkások, illetve a kvalifikált szakemberek ingázását érinti. Az ingázást segíti a közelmúltban megvalósult vasúti pályarekonstrukció, így az ingázók közel 15 perc alatt juthatnak el Solnokra, de Budapest is elérhető közel egy óra alatt.

Az idősebb generációk emiatt nem kényszerülnek elköltözni, ugyanakkor a fiatalabb generációk is jobban meggondolják egy esetlegesen az abonyi ingatlanok átlagosan

duplájába kerülő budapesti ingatlan vásárlását. A megkérdezettek véleménye alapján nagy valószínűséggel állítható, hogy az ingázók a közeljövőben nem tervezik a helyben történő munkavállalást. Ez annak tudható be leginkább, hogy a helyi cégek egyelőre nem képesek azt a bérszínvonalat nyújtani, amit a budapesti agglomeráció javarészt multinacionális vállalatai nyújtanak.

Abony város helyzetelemzésekor a **logisztika** kitüntetett szerepet kell, hogy kapjon a már korábban is említett kiváló közlekedés-földrajzi helyzete miatt Abony a Bécsből indulva Budapesten át Kijev irányába Szolnok-Debrecen-Nyíregyháza irányú helsinki korridor mellett fekszik (mind közúton, mind vasúton), ami komoly helyzeti előnyt jelent. A közeljövőben jelentős infrastruktúra fejlesztés várható az M8-as autópálya megépítésével (8-as főút-Dunaújváros - Szolnok).

A 4-es főúton komoly áteresztőképesség-növelés történt az elmúlt években, 2x2 sávossá bővült a főút több szakaszban, illetve nőtt az út terhelhetősége. Abony közvetlen rácsatlakozással rendelkezik a 4-es főútra, illetve majd az M8-as autópályára egyaránt. A közúti adottságokon túl kedvezőek a vasúti adottságok is (pályarekonstrukció történt). A település iparvágánnyal és szabad területtel is rendelkezik. A városban ipari park nem található, azonban **van kifejezetten ipari fejlesztésre javasolt terület**.

A város mezőgazdasági hagyományira illetve adottságaira alapozva a **megújuló energiahordozók** tekintetében már elkezdődtek a fejlesztések, megkezdődött a termelési rendszer kialakítása, illetve a konkrét gyártási koncepciók elkészítése. A témában már elkészültek naprakész pályázati anyagok is.

Abony városában a 10 fő feletti dolgozót foglalkoztató cégek tevékenységi köre a következő:

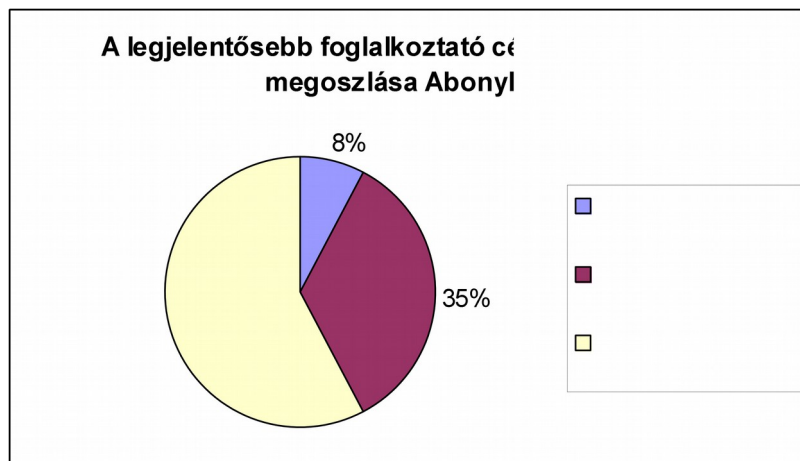
Kategória	Darabszám
Épület, híd, alagút, közmű, vezetékek építése	4
Nyomozási, biztonsági tevékenység	4
Közúti teherszállítás	3
Tartósított lisztes áru gyártása	2
Acélcsőgyártás	2
Étkezőhelyi vendéglátás	2
Gabonafélék, egyéb máshová nem sorolt növény termelése	2
Csomagolás	1
Felsőruházat gyártása	1
Fém épületelem gyártása	1
Fémmegmunkálás	1
Textil-nagykereskedelem	1
Szigetelt vezetékek, kábel gyártása	1
Egyéb mezőgazdasági gép gyártása	1
Híradás-technikai fogyasztási cikk gyártása	1
Épületbontás, földmunka	1
Szigetelés	1
Gépjárműalkatrész-kereskedelem	1
Fa-, építőanyag-, szaniteráru-nagykereskedelem	1
Élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelem	1
Iparcikk jellegű vegyes kiskereskedelem	1
Egyéb, máshová nem sorolt iparcikk-kiskereskedelem	1
Közétkeztetés	1
Munkaerő-közvetítés	1
Temetkezés	1

Forrás: KSH céginformációs adattár (2004.)

Mint látható a foglalkoztatás szempontjából legjelentősebb cégek széles tevékenységi spektrumot mutatnak. A helyszíni beszélgetéseken a településen komoly foglalkoztatási bázist nyújtó építőipari vállalkozások képviselői közül többen is megjegyezték, hogy megbízásaik között kisebb arányt képviselnek a helyi megrendelések. Problémaként értékelik, hogy számos esetben 50-100 kilométerre kell utaztatniuk infrastruktúrájukat és munkásaikat, ami

komoly reál-bevétel csökkenést okoz számukra. Az utazásra fordított idő jelentősen megterheli az alkalmazottakat. A főbb megbízások elsősorban nagyobb léptékű útépítések alvállalkozói munkái, továbbá elsősorban alföldi megyeszékhelyeken illetve a fővárosban realizálódnak.

A település iparának vizsgálata során megvizsgáltuk a legnagyobb munkaerőt alkalmazó cégeket tevékenységi szektoraik alapján is.

Forrás: KSH céginformációs adattár (2004.)

Az egyes vállalkozások szektorális megoszlása az országos átlag közelében található. A mezőgazdasági szektor kissé erőteljesebb jelleget mutat az országos átlagnál, és meglepő módon az ipari tevékenység is meghaladja az átlagot. A szolgáltató szektor aránya kissé alacsony. A grafikon azt is jól mutatja, hogy az egykori agrár település mára ipari-tercier jellegű várossá vált. Természetesen nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy ez a diagram a 37 legjelentősebb cég vizsgálatával készült.

Legnagyobb foglalkoztató cégek Abonyban 2006-ban:

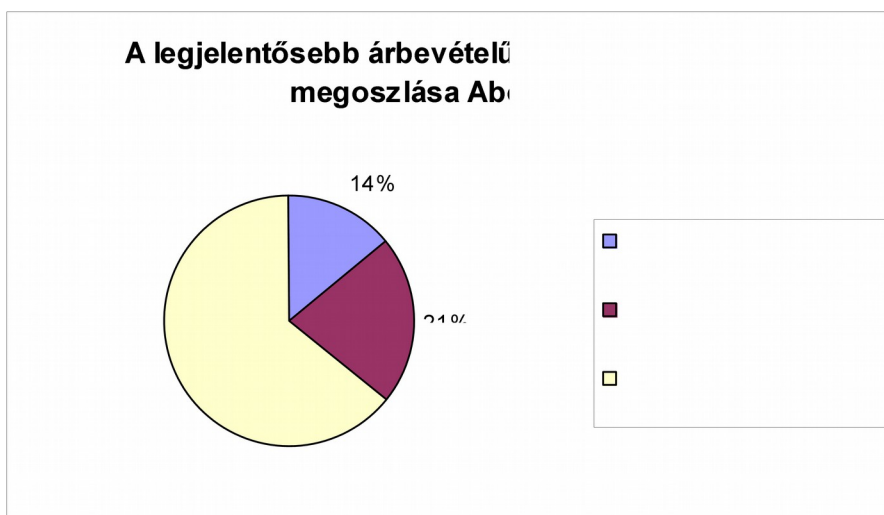
Car-o-line Partners Ipari Termelő és Szolgáltató Kereskedelmi Kft. (szigetelt vezeték, kábel gyártása), Kossuth Mezőgazdasági Zrt. (gabonafélék termesztése), Kék Láng Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft (épület, híd, alagút, közmű, vezeték építése), Molnár-Sped Fuvarozó és Szolgáltató Kft (közúti teherszállítás), Molnár-Ker Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (csomagolás)

A következő táblázatban a 300 millió forint feletti árbevétellel rendelkező cégek láthatóak, tevékenységi körük szerint:

Kategória	Darabszám
Közúti teherszállítás	4
Gabonafélék, egyéb máshová nem sorolt növény termesztése	2
Gépjármű-kereskedelem	2
Szigetelt vezeték, kábel gyártása	1
Épület, híd, alagút, közmű, vezeték építése	1
Fa-, építőanyag-, szaniteráru-nagykereskedelem	1
Biztosítást, nyugdíjalapot kiegészítő tevékenység	1
Tartósított lisztes áru gyártása	1
Egyéb élelmiszer-nagykereskedelem	1

Forrás: KSH céginformációs adattár (2004.)

Arányaiban magas értéket képviselnek a városban a közúti teherszállítással foglalkozó vállalkozások. Tevékenységüknek kedvez a már korábban is említett kiváló közlekedés-földrajzi helyzet. A vállalkozások belföldi és külföldi áru fuvarozással egyaránt foglalkoznak, megrendeléseikben a hazai megbízások alapján végzett külföldre történő szállítmányozások dominálnak. A fő megrendelők között találhatóak kisebb mértékben helyi vállalkozások is.

Forrás: KSH céginformációs adattár (2004.)

Az előző diagrammal az ábrát összehasonlítva elmondható, hogy **a legnagyobb árbevételű cégek között magasabb a szolgáltató szektor aránya**, mint a foglalkoztatás esetében, az országos átlagnak megfelelően. A magas árbevételű cégek között találunk viszonylag jelentős arányú mezőgazdasági vállalkozásokat is. A mezőgazdasági vállalkozások az egykori TSZ-ek jogutódjai. Öröndetes, hogy Abony városában is a nemzetközi-hazai trendeknek megfelelően a szolgáltató szektor fokozatosan erősödik. A negyedik (kvaterner) szektort képviselő kutató-fejlesztő vállalkozások még nem jelentek meg a településen, ami a főváros relatív közelségének és a közeli megyeszékhelynek (Szolnok) tudható be.

Legnagyobb árbevételű cégek Abonyban 2006-ban:

- Juvenal Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (gépjármű-kereskedelem),
- Molnár-Sped Fuvarozó és Szolgáltató Kft. (közúti teherszállítás),
- Kossuth Mezőgazdasági Zrt. (gabonafélék termesztése),
- Car-o-line Partners Ipari Termelő és Szolgáltató Kereskedelmi Kft. (szigetelt vezeték, kábel gyártása),
- Fein Bau Építőipari Kft. (épület, híd, alagút, közmű, vezeték építése),
- Spartak Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (gépjármű-kereskedelem),
- Techno-Cenzor Műszaki, Szolgáltató, Kereskedelmi és Vállalkozási Kft. (fa-, építőanyag-, szaniteráru-nagykereskedelem),
- Tátra Trans Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (közúti teherszállítás),
- Garantor 2000 Biztosítás Alkusz Kft. (biztosítást, nyugdíjalapot kiegészítő tevékenység).

Rajtuk kívül jelentősek még a településen működő kisebb, főleg családi jellegű, ipari tevékenységet folytató kisvállalkozások, szolgáltatók.

Összegezve elmondható, hogy Abony városa kiheverte a szocialista iparstruktúra összeomlását. Pozitív tény, hogy a városba érkező kevés külföldi működőtőke ellenére a gazdasági és foglalkoztatási helyzet az országos átlag közelében van. Ennek fő oka, hogy a ma leginkább preferált gazdasági iránynak megfelelően a helyi kis és középvállalkozások működtetik a település gazdaságát. Meg kell azonban azt is jegyezni, hogy ezek a vállalkozások a helyi piacot már kinőtték, ezért célszerű új fejlődési irányok meghatározása a további eredményes működés illetve a helyi foglalkoztatás növekedése érdekében.

⁵⁹Bezárta a helyi telephelyét a Wienerberger Téglaiipari zRt., amivel a helyzet tovább romlott. A még működő vállalkozások a korábbi kisipari termelés fokozatos fejlesztésével, néhány foglalkoztatotról egy-két tucatra duzzadt munkavállaló száma ismét visszaesett majdnem az indulás szintjére, bár a termelékenység és forgalom – a korszerűbb technológiák, innováció alapú fejlesztések miatt – nőtt.

A megfelelő szaktudással rendelkező munkaerő hiánya továbbra is fennáll – a fejlettebb technológiák megjelenése miatt a termelésben.

A megújuló energiahordozók hasznosítására létrehozott fejlesztés ugyan elkészült, de a termelés a mai napig nem indult el – a fejlesztést létrehozó vállalkozó tájékoztatása szerint.

A foglalkoztatók megoszlásában – az építőipar hanyatlása miatt – tovább erősödött a terciér (szolgáltató) szektor.

A válság ellenére működőképességüket megtartani képes vállalkozásoknak fejlesztési területekre, lehetőségekre lesz szükségük, melyeket a megvalósulás előtt álló közútfejlesztések irányában érdemes kijelölni.

⁵⁹ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (XI. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

7.3. MEZŐGAZDASÁG ÉS ÉLELMISZERIPAR

A „2.1. Abony és térségének elhelyezkedése és természeti potenciáljai” című fejezetben leírtakat figyelembe véve tudjuk Abony város mezőgazdaságának és élelmiszeriparának helyzetértékelését elkészíteni.

A mező- és erdőgazdálkodás megkerülhetetlen és szerves része a kistérség települései gazdaságának, így Abony városának is. Visszatekintve egészen a KSH adatgyűjtésének kezdetéig (1895) és az idősoros adatokat áttekintve 1966-ig, megállapítható, hogy a város mezőgazdasági területe alig változott; míg a művelési ágak alakulását vizsgálva megállapítható, hogy a gyümölcsös- és szőlőterületek mérete többszörösére emelkedett. Ez igazodik a megyei tendenciához.

A művelési ágak alakulása 1895 és 1966 között (Abony és Pest megye)

Év, község megye ⁶⁰	Szántó	Kert, gyüm.	Szőlő	Rét, legelő	Mg. terület	Erdő	Nádas	Művelés alól kivett ter.	Össz.	
Abony	1895	17.552	125	301	1.902	19.880	282	210	1.627	21.999
	1913	18.138	248	718	1.631	20.735	171	34	1.264	22.204
	1935	18.204	304	645	1.598	20.751	135	29	1.289	22.204
	1962	16.640	772	625	2.017	20.054	238	41	1.871	22.204
	1966	16.857	828	631	1.800	20.116	208	40	1.840	22.204
Pest megye	1895	616.914	10.369	29.872	239.904	897.059	156.921	9.018	59.039	1.122.037
	1913	627.253	10.959	53.014	212.551	903.777	154.721	5.567	65.433	1.129.498
	1935	639.985	17.361	50.488	187.750	895.584	159.490	4.856	66.718	1.126.648
	1962	551.797	49.400	53.468	131.290	785.955	197.947	3.263	123.863	1.111.028
	1966	538.688	59.674	61.241	122.161	781.764	208.656	3.381	117.218	1.111.019

Forrás: Mezőgazdasági Statisztikai Adatgyűjtemény, KSH (1870-1970)

A mezőgazdasági terület nagyságát vizsgálva – megyei-, és városi szinten – folyamatos területcsökkenés figyelhető meg (folyamatosan nő a művelés alól kivett terület mérete) 1895-től. A XIX. század grandiózus vízrendezései után a nádasok területe erősen visszaesett. A megyei és a városi erdőterületeknél jelentős területi változás nem következett be. Az 1970-es évek után drasztikus változás következett be, ezt rögzíti a következő táblázat. Az ÁMÖ 2000. évi teljes körű felmérésének számai jól mutatják a változást. A város mezőgazdasági összterülete az 1966. évi 11.567 hektárról 8.977 hektárra csökkent. A művelési ágak tekintetében is jelentős átalakulás zajlott le. A szántóterület csökkenés mellett erősen visszaesett a gyümölcsös és a szőlőterület, egyedül az erdőterület növekedett, de ez sem jelentősen, igazodva a Pest megyei tendenciához.

⁶⁰ 1 kataszteri holdban (= 1600 [négyzetögl](#) = 5754.8 m² = 0.575 hektár!)

A művelési ágak alakulása (Abony és Pest megye)

Év, település Megye	Szántó	Kert, gyüm.	Szőlő	Rét, legelő	Mg. terület	Erdő	Nádas	Művelés alól kivett ter.	Össz.	
Abony (ha)	1966	9.693	476	363	1 035	11.567	120	23	1.058	12.767
	2000 ⁶¹	7.920	33	12	698	8.977	430	18	379	9.804
Pest megye	1966	309.746	34.312	35.214	70 243	449.514	119.977	1.944	67.400	638.836
	1995	311.100	35.000	10.400	63 900	420.400	137.600	2.500	-	-
	2000	267.600	23.100	7.100	45 600	343.400	116.000	3.500	-	-
	2001	267.600	23.100	4.500	45 600	340.800	130.700	3.500	-	-
	2002	264.800	23.100	4.500	45 500	337.900	130.400	3.500	-	-
	2003	264.800	23.100	4.500	39 300	331.700	128.200	3.500	-	-
	2004	262.900	23.100	4.500	39 300	329.800	128.100	3.500	-	-
	2005	263.800	23.200	4.500	39 400	330.900	128.200	3.600	-	-

Forrás: Mezőgazdasági Statisztikai Adatgyűjtemény, KSH (1870-1970), ÁMÖ-2000, KSH, Statisztikai Évkönyvek, Pest megye (1995-2005)

A múlt század hetvenes-nyolcvanas éveiben a város mezőgazdasága erőteljesen fejlődött, az egyik legjelentősebb foglalkoztató a három nagy szövetkezet két ágazata és a segédüzemeik voltak. A város külterületén **jelentős meliorációs beavatkozások** is zajlottak. Földutak és az ezekhez csatlakozó árokrendszer, csatornahálózat került kialakításra, szolgálva a nagyüzemi termelést (táblásítások).

Ez a rendszer a kilencvenes évek privatizációs folyamatai után jelentősen sérült/átalakult. A nagytáblás területek műtrágyázását a nyolcvanas évek közepéig nagy dózisú kemikáliák alkalmazása jellemezte, amelyek a termésre gyakorolt pozitív hatásai mellett rengeteget ártottak a tájnak, talajnak/talajvíznek. Ugyanekkor a szerves trágyázott területek aránya folyamatosan csökkent, amely napjainkra szinte teljesen vissza is szorult az állatállomány létszámának drasztikus csökkenése miatt. A szántók talajának rombolásához nagyban hozzájárult a nem megfelelő agrotechnika, a "technokrata" szemlélet uralkodása a talajművelésben. A fizikai talajszerkezet leromlásának legfőbb okai között ki kell emelni a nehézgépek nem megfelelő alkalmazását.

Az országos átlagot meghaladó termőképességű területek aránya magasabb az országos és megyei átlagoknál. A város szántóterületének AK értéke 28,34, a gyümölcsösök AK értéke 43,52 és a megmaradt szőlőké 39,15 AK (ÁMÖ 2000).

A város növénytermesztéséről, állattenyésztéséről a 2000. évi összeírás alapján a következőket lehet megállapítani: **a vetésszerkezetben első helyen állnak a kalászos gabonák (39%), utána a kukorica (24%), majd a különféle takarmánynövények (11%) következnek. A sort 9% körüli aránnyal az ipari növények zárják.**

A városban az **állattenyésztés** leépült, a valamikori állatlétszám töredékét találjuk csak meg. A nyolcvanas években a magasabb állatlétszám ugyanakkor jelentős környezeti terhelést is jelentett (állattartó telepek almozás nélküli technológiája során keletkező nagy mennyiségű hígtrágya és szennyvíz nem megfelelő kezelése stb.).

⁶¹ KSH Általános Mezőgazdasági Összeírás 2000. évi településsoros adatai

Az állatállomány szerkezetét vizsgálva első helyen a szarvasmarha állomány szerepel 53,8%-kal (számosállat százalékban!), második a sertésállomány (33,8 %), ezt követi a baromfiállomány (7.5 %). A lóállomány 2,5 %-kal megelőzi (!) a juhállományt (2,3%).

A városban 3.242 gazdaságot regisztráltak, ebből egyéni gazdaság 3.235 db (!). Az állattartó gazdaságok száma 2.931 (ÁMÖ, 2000) volt. A rendszerváltás után a szövetkezetek által művelt terület csökkenésével a melléküzemágak, a malomipar, a takarmánykeverő kisüzemek válsághelyzetbe kerültek, nagyrészüket megszünt, a megmaradt három szövetkezet jelentős szerkezetátalakuláson ment át (tulajdonosváltás után két szövetkezet egybeolvadt).

⁶²A kilencvenes években kialakult birtokszerkezet és talajszerkezet romboló talajművelés sajnos még mindig nem esett át a szükséges szemléletváltáson, a fenntarthatóság és a biodiverzitás előtérbe kerülése még várat magára.

A vetésszerkezetben eltolódás látszik a megújuló energiatermelés és üzemanyaggyártás alapjául szolgáló növények felé.

Az állattenyésztés zöme a 2004 óta bekövetkezett csökkenés óta egyre inkább a nagyüzemi telepeken folyik, néhány szórvány kivételtől eltekintve.

⁶³Az eddig alkalmazott mezőgazdasági termelési és feldolgozási módszerek fenntarthatatlan gyakorlatát nem szabad tovább folytatni. Helyette a fenntartható termelés, feldolgozás – kitaró összefogással és egységes szemlélettel történő – bevezetése lehet képes a mostani jövedelmezőségi, foglalkoztatási arányok javítására, tehát a település térszerkezetének, birtokviszonyainak alakítását ennek alárendelve kell megtervezni.

7.3.1. A SZÁNTÓFÖLDI NÖVÉNYTERMESZTÉS A RENDSZERVÁLTÁS UTÁN

A 2000. évi adatok szerint Abony város mezőgazdasági területének művelési ág szerinti megoszlását a következő táblázat tartalmazza. A szántóföldi növénytermesztés a városban zömében a „hagyományos” növénykultúrákat takarja (gabonafélék, ezen belül elsősorban az őszi búza és őszi árpa, napraforgó, kukorica, ipari mák, és az utóbbi években egyre növekvő vetésterülettel a repce).

A mezőgazdasági terület (ha) művelési ág szerinti megoszlása Abonyban

Művelési ágak	Fekvések területe		Összesen
	Belterület	Külterület	
Szántó	-	7920	7920
Szőlő	-	12,04	12,04
Kert	314	-	314
Gyümölcsös	-	33,3	33,3
Gyep (rét+legelő)	-	75,8+621,8	697,6
Nádas	-	18,5	18,5
Erdő	-	429,5	429,5
Művelés alól kivett	-	379,2	379,2
Halastó	-	3,0	3,0
Összesen	314	9493,14	9807,14

Forrás: ÁMÖ 2000

A településen a **birtokviszonyokat** vizsgálva, itt is nyomon követhető az országos tendencia. Igen **magas az őstermelők aránya** (számuk 3 000 feletti!), kisebb részük gazdálkodik, a

⁶² Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁶³ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata. Hatályos: 2012. november 30-tól.

többség bérbe adja a szántóját. Ezekon a nadrágszíjparcellákon általában a háztáji állatállományuk számára termelik meg a szükséges takarmányt, illetve kertészkednek. A közelmúltban (és jelenleg is) Abony szántóterületének több mint kétharmadán három, illetve most már csak két nagy gazdasági társaság osztozik (a vetésszerkezetük fő növényei gabonafélék, kukorica, napraforgó, takarmánynövények, lásd következő táblázat!).

A szántóföldi vetésszerkezet területi egységenként

Területi egység megnevezése	Kalászos gabona	Kukorica	Burgonya	Cukorrépa	ipari	Takar-	Zöldségfélék	Egyéb növények	Ugar, parlag, vetetlen	Össz	
					növények						mány
					Területének aránya						
Ceglédi kist.	39,49	24,41	1,05	2,22	9,32	11,05	1,07	4,21	7,17	100	
Pest megye	42,21	21,78	1,62	1,20	12,02	8,51	1,97	3,27	7,42	100	
Közép-Magyarország	41,98	22,36	1,48	1,13	11,62	8,35	1,79	3,38	7,91	100	

Forrás: ÁMÖ, 2000

A város mezőgazdaságának főbb szereplői:

- Régi nevén „Újvilág” Szövetkezet (a rendszerváltás előtt még 1.600 hektáron gazdálkodott, most 4-500 ha körülire csökkent az általuk művelt szántóterület. Jelenlegi, új neve: Újvilág Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szövetkezet.
- a „Kossuth” Zrt. (valamikor „Kossuth” Mgtsz), és az Abonyi Mg.-i Zrt; e két társaságnak ugyanaz a tulajdonosi köre.

A „Kossuth Zrt. jelenlegi területe 4.250 ha, amelyből 3.200 ha szántó. A „József Attila” valamikori mgtsz 3.600 ha területtel rendelkezett, az átalakulás után a területük 1.500 hektárra csökkent. Ez az összevonás és területkoncentráció növelte ugyan a „Kossuth” Zrt. termelékenységét, gazdálkodásának eredményességét, ugyanakkor a mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma városi szinten jelentősen visszaesett, jelenleg alig 110 főt foglalkoztat a Zrt.

Az 5-10 hektáron gazdálkodók száma a városban több százra tehető. Elsősorban növénytermesztő gazdaságokról van szó. Külön kategóriát alkotnak azok az építőiparban és más ágazatokban tevékenykedő vállalkozók, akik növénytermesztést folytatnak, integrátori tevékenységet, gépi szolgáltatást nyújtanak, de ez náluk csak kiegészítő tevékenységet jelent. Ők tehát integrátorként/szolgáltatóként működnek a városban (lásd következő táblázat). Valamikor ezeket a gépi szolgáltató-, termelő- és integráló tevékenységet a volt szövetkezetek végezték, de a tagság kiválásával és a piaci áron végzett szolgáltatások térnyerésével az ilyen jellegű szolgáltatói tevékenységüket majdnem teljes egészében beszüntették.

A jelentősebb, kis- és közepes területen gazdálkodók Abonyban

	Név	Tevékenység	Terület (ha)	Állatlétszám (db)	Állatfaj
1.	gazdálkodó ⁶⁴	Vegyes gazdálkodás	250	900	Juh
2.	gazdálkodó	Növénytermesztés	510	-	-
3.	gazdálkodó	Növénytermesztés	250	-	-
4.	gazdálkodó	Integrátor, növény és gyümölcsstermesztés	250	-	-
5.	gazdálkodó	Integrátor	200		
6.	gazdálkodó	Integrátor			
7.	gazdálkodó	Integrátor, gépi szolgált.			
8.	gazdálkodó	Növénytermesztés	200		
9.	gazdálkodó	Növénytermesztés	200		
10.	gazdálkodó	gépi szolgált.	130	-	-
11.	gazdálkodó	Növénytermesztés	100	-	-
12.	gazdálkodó	Növénytermesztés	130	-	-
13.	gazdálkodó	Növénytermesztés	130	-	-
14.	gazdálkodó	Növénytermesztés	100	-	-
15.	gazdálkodó	Növénytermesztés	100	-	-
16.	gazdálkodó	Növénytermesztés	60	-	-
17.	gazdálkodó	Növ. és gyüm.termesztés	73	-	-

Forrás: Hazai Térségfejlesztő Zrt. adatgyűjtése, 2007

Sajnálatos módon a szőlő- és gyümölcsstermesztők száma és az általuk művelt szőlőterület is nagyon szerény. Egyik szőlőtermesztő család két generációja mintegy 13 hektáros gyümölcsössel rendelkeznek. Ebből 10 ha alma, 3 ha kajszi- őszibarack, meggy és szilva. Fiatal, intenzív gyümölcsösről van szó, 1995-ben kezdték a telepítését.

⁶⁴ Az Adatvédelmi Törvény (1992 évi LXIII. Törvény) rendelkezései miatt az adatszolgáltatók (növénytermesztők, állattenyésztők, gyümölcs- és szőlőtermesztők) névsora a Hazai Zrt. adatbázisában megtalálható és beleegyezésükkel nevük a készülő anyagokban szabadon felhasználható!

Egy másik gyümölcsstermesztő 8 hektáron termeszt gyümölcsöt (4 ha kajszibarack és 4 ha szilva), Tóth Lászlónak 1 ha almása van. Egyik – integrátori tevékenységet is folytató gazdálkodó – a fő tevékenysége mellett gyümölcsstermesztéssel is foglalkozik (szilva). Fő értékesítési csatornájuk a helyi és a szomszédos települések piacai. A mennyiségi korlátok miatt, mivel nem tudnak egész évben szállítani egy rögzített mennyiséget, beszállítóként esélytelenek, de eddig nem is próbálkoztak a nagyobb élelmiszerláncoknál, áruházaknál.

Két jelentősebb szőlőstermesztő van a városban: az egyik 3 hektár szőlőt művel és e mellett egy szeszfőzdet is üzemeltet. A másik egy olasz szőlőstermesztő. Sajnálatos módon a szőlőterületekkel rendelkezők a meglévő szőlőterületeiket inkább leépítenék; komoly gondot jelent számukra is a tőkehiány és a jelenlegi uniós direktíva, mely a szőlőültetvények területének csökkentése irányába hat, és elsősorban a tőke kivágásokat támogatja.

⁶⁵A területen nem történt jelentős változás. Az utóbbi évek agrárpolitikája nyomán válhat valóra némi változás a birtokszerkezetben és a földhasználat módjában.

7.3.2 Az ÁLLATTENYÉSZTÉS ALAKULÁSA RENDSZERVÁLTÁS UTÁN

Az 1980-as évek második felétől a két fő ágazat, a növénytermesztés és az állattenyésztés közötti arány felborult, az állatlétszám drasztikusan visszaesett Pest megye településein is, így Abony városában is. A még működő, átalakult szövetkezet, részvénytársaságok földtulajdonnal nem rendelkezhetnek, viszont állattartó telepeik, állataik megvannak. Az országos és megyei statisztikai adatok is egyértelműen bizonyítják, hogy az állatlétszám jelentős részét még mindig a nagyüzemeket képviselő gazdálkodó szervezeteknél találjuk. A sertés és juhállomány több mint fele azonban már az egyéni gazdálkodók kezelésében található. **Egy korszerű termelészerkezet alakulásában egyre nagyobb súlya van az állattenyésztésnek, a feldolgozóiparnak, és az értékesítési láncnak. A jelenlegi átalakult termelészerkezet sajnálatosan nem ebbe az irányba halad.**

Abony mindhárom volt nagyüzemének szerves részét adta az állattenyésztés, elsősorban a sertés- és a szarvasmarha tenyésztés. A rendszerváltás után jelentősen csökkent az állatlétszám ezekben az üzemekben is, de még drasztikusabb volt a visszaesés a háztáji gazdaságok körében.

A „Kossuth” Zrt. sertésállományát jelenleg 500 koca és szaporulata alkotja. Kettőezer darabos tejelő szarvasmarha állománnyal rendelkeznek; extra minőségű tejet állítanak elő, amelyet a kőröstiméletleni tejüzem vásárol fel. 13.2 millió kg (!) beszállítói tejkvótával rendelkeznek. Az állomány számára szükséges tömegtakarmányokat (lucerna, silókukorica) saját területükön termelik meg.

Az őstermelők egy kis része is tart tehenet, húsmarhát és kisebb kérődzőket, de ezek száma elenyésző településszinten. Ki kell emelni néhány jelentősebb szarvasmarha és juhtenyésztőt, ők a következő állatfajjal/létszámmal rendelkeznek: az első állattartó 40 db szarvasmarhát tart, a második állattartó 50 húsmarhát, a harmadik 600 db juhot és néhány szarvasmarhát, valamint a negyedik juhtartó gazda 900 db juhot tart. A város őstermelői körében a sertésenyésztés erősen visszaszorult, elsősorban csak saját – családi – szükségletek kielégítésére tartanak állatot.

Az állattenyésztésen belül a baromfiállomány háztáji tartásának nagy hagyományai voltak a településen, de napjainkra ez is teljesen leépült. A folyamatos leépülések után jelenleg a nagyobb volumenű termelést folytató gazdák is csak néhány ezres (!) tojóállománnyal rendelkeznek.

⁶⁵ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁶⁶A korábban elindult drasztikus csökkenés a mostanában született agrárpolitikai irányelvek mentén visszafordulhat. A csökkenési folyamat egyik lényeges fázisa volt a Sertéskombinát bezárása, a visszafordulás jeleként pedig az Abonyi Mezőgazdasági Zrt. 1500 férőhelyes szarvasmarha telepének elindulása tekinthető.

⁶⁶ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

7.3.3. ÉLELMISZERIPAR, EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK

A városhoz legközelebbi egyik legnagyobb feldolgozóüzem a nagykőrösi Konzervgyár volt, de mióta itt is megszűnt a termelés, nem maradt más átvételi lehetőség a környék termelői számára. A kistermelők, egyéni vállalkozók és az őstermelők mindennapjaiban **a legnagyobb gond az értékesítési bizonytalanság és a felvásárlókkal szembeni kiszolgáltatottság**. A nagyobb méretű gazdaságok – élen a „Kossuth” Zrt. – jól bejáratott értékesítési csatornákkal, illetve **tekintélyes raktározási kapacitásokkal** is rendelkeznek (intervenciós raktárok építésének országos szabadalma a Zrt-é!), így hatékony az értékesítési tevékenységük, nincsenek likviditási gondjaik. A „Kossuth” Zrt. 2006 év végén 540 millió Ft-ot forgatott vissza a vállalkozása fejlesztésébe. Mivel tejfeldolgozási lehetőség jelenleg nincs a városban, ezért a Zrt. – tekintettel a rendelkezésre álló jelentős tejkvótára – egy ehhez a mennyiséghez igazodó tejüzem létrehozását tervezi.

A város egyetlen élelmiszeripari tevékenységét az „Újvilág” Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szövetkezet végzi, amely már jóval a rendszerváltás előtt működött (az 1970-1980-as években a európai hírű nagyüzemi kertészeti tevékenységet is folytatott a szövetkezet, amelyet mára sajnos teljesen felszámoltak) és országosan ismert termékeket/édességeket („négercsók”) állít elő. A jövőben ezirányú tevékenységüket szándékoznak elsősorban erősíteni; ezt jelzi az is, hogy folyamatosan csökkentik az általuk művelt terület nagyságát.

A gabonafélék feldolgozása tekintetében a városban nagykapacitású malom nem működik; az egyik gazdálkodó egy kisteljesítményű biomalmot üzemeltet gazdaságában. A városban megalakult egy BÉSZ („Abonyi Gazdák” BÉSZ), de sajnálatos módon nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket és ezért tavaly az alapítók a megszüntetése mellett döntöttek. Itt is az erre a területre jellemző kettősség jelentkezik: a mezőgazdaság szereplői összefogással, közös beruházással/kollektív géphasználattal sokat javíthatnának versenyhelyzetükön, de az összetartozás és együttműködés nem jellemző, megmaradt a korábbi bizalmatlanság.

Az állattenyésztés és a jelentős létszámú sertésállomány, baromfi, a városban több takarmánykeverő számára is jó megélhetést biztosított. A kilencvenes évek végére azonban az állatállomány drasztikus csökkenésével csak néhány, szerény éves takarmánymennyiséget előállító keverőüzem maradt fenn. Az egyik ilyen üzem tulajdonosa szerint üzemének éves takarmány-kibocsátása alig haladja meg a 20 tonna/év (!) mennyiséget. Mintegy ötféle saját darakeveréket állít elő, illetve gyógyszeres tápokot forgalmaz, de a szigorú előírások miatt ezeket a TÖRTELMIX Kft-től vásárolja.

Az alternatív energiahasznosítás területén is történtek óvatos lépések a gazdálkodók körében. A mezőgazdasági melléktermékek hasznosítására a gazdálkodók beszállítói szerződést kötöttek a szolnoki égetőművel. Ugyanitt kell megemlíteni a Norvég Alap által kiírt pályázatra beadott pályamunkát is, biodízel üzem létrehozására.

Külön ki kell emelni a „Kossuth” Zrt. „Energiafarm” programját, amelyet az NFT II. és a közösségi és nemzeti stratégiai tervekbe illeszkedik (vidéki vállalkozások fejlesztése, új munkahelyek és kiegyensúlyozott gazdasági struktúrák létrehozására irányul; IV/1. fejlesztési irány). A program teljes egészében a mezőgazdaságba integrálható és komplex módon oldja meg a mezőgazdasági eredetű alapanyagoknak piacképes energiává történő transzformálását, hasznosítja a melléktermékeket. Fontos kiemelni, hogy az energiatermelés során jelentkező hozzáadott érték és jövedelem a mezőgazdaságban marad.

Összefoglalásképpen kijelenthető, hogy **a városban a mezőgazdaság szerepe meghatározó, a foglalkoztatottságban betöltött szerepe jelentős**. Valószínűsíthető, hogy ez a jövőben is így fog maradni, hisz a településen majd minden családban találunk őstermelőt. A vázolt nagyüzemi átalakulások, tulajdonosváltások után azonban az is látszik, hogy a foglalkoztatottság ugrásszerű növekedése azonban nem várható ebben az ágazatban.

⁶⁷A korábban a közelben megszűnt élelmiszer-feldolgozó vállalkozások helyett nem jöttek létre újak. A helyben élelmiszer feldolgozást folytató „Újvilág” Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szövetkezet egyre erősebb konkurenciával küzd az általa gyártott termékek piacán.

Az Abonyi Mezőgazdasági Zrt. „Energiafarm” programja – az általuk rendelkezésre bocsátott adatok alapján – a mai napig nem kezdte meg üzemszerű működését, így nem fejtí ki kedvezőnek ígért hatásait sem a település fejlődésére.

Az iparági szereplők összefogása nélkül a mezőgazdaságon alapuló megújuló energia-, üzemanyag-termelés, és a melléktermékként keletkező – talajvédelmet, és -faunát elősegítő – humuszok termésátlagokat növelő hatásai nem következnek be.

⁶⁷ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

7.4. TURIZMUS, IDEGENFORGALOM

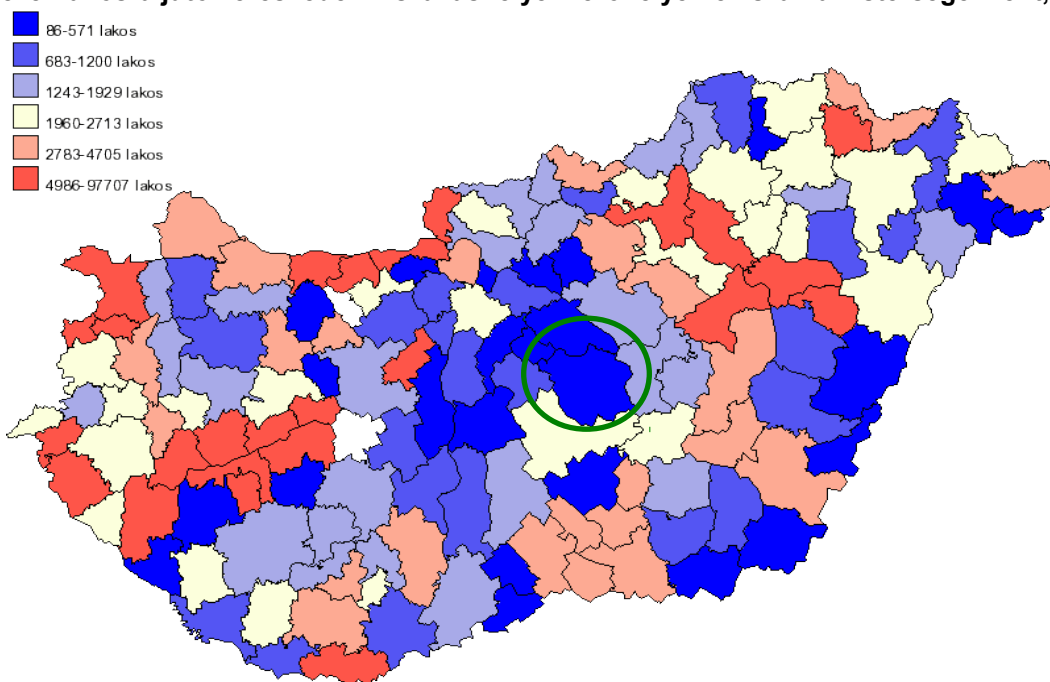
Abony a Közép-magyarországi Régióban, Pest megyében, s azon belül is a Ceglédi kistérségben található.

A központi régió turizmusa, idegenforgalma országosan is az elsők között van. A 2004-es statisztikai adatok alapján hazánkban a régiók versenyében a legtöbb vendég a Nyugat-Dunántúli régióban szállt meg a kereskedelmi szálláshelyeken, a **Közép-magyarországi Régió** a második helyet foglalja el ebben a tekintetben. A legtöbb vendégéjszaka számot tekintve szintén ez a régiós sorrend érvényesül. A Közép-magyarországi Régió rendelkezik szinte a legtöbb attrakcióval az országban, és külön kiemelendő, hogy nem kötődik a szezonálitáshoz. Számos nemzetközi vonzereje is van: komplex, relatív magas minőségű szolgáltatások, épített örökség, fesztiválok/rendezvények, gyógy- és termásvizek, üzleti turizmus, városlátogató turizmus a jellemző itt. A Régió nemzetközi vonzerejét Budapest jelenti, míg a fővároson kívüli területek különböző (országos, regionális értékű) attrakciókkal rendelkeznek. A régió kiemelkedő, legfontosabb turisztikai területei: Budapest, Dunakanyar, Gödöllő térsége és a Ráckevei Duna-ág.

Pest megye Magyarország középső részén, a fővárost körülölelően helyezkedik el. A megye területén, Pusztavacs határában van az ország mértani középpontja. Pest-megye idegenforgalmát nem lehet a fővárostól elkülöníteni. A terület adatait (szálláshelyek, vendégéjszakák, stb.) vizsgálva a megyék között a középmezőnyben foglal helyet. Budapesten a külföldi, Pest-megyében a belföldi vendégéjszakák a magasabbak. A megye idegenforgalmi erősségei csak komplexen kezelhetők a fővárossal, hiszen a napi szintű látogatások a fővárosból a megye többi területére irányulóan jelentősnek mondhatóak. Pest megyében a legismertebb idegenforgalmi célterület a Dunakanyar, amely magában foglalja a Börzsöny, a Visegrádi, a Budai és a Pilisi hegységeket, a Szentendrei szigetet, valamint a Váci Dunamente, és a Ráckevei Duna-ág.

A **Ceglédi kistérség** turizmusa egyelőre kevésbé jelentős, de a Ceglédi Többcélú Kistérségi Társulás célul tűzte ki a maga számára, hogy a térségi turizmusfejlesztést, valamint az idegenforgalmat kiemelt feladatának tekinti. A kistérség főbb vonzerejét az épített és természeti környezet szépsége, a lovas turizmus, a fürdő turizmus és a tanyasi turizmus jelenti. A jövőben kiemelt szerepe lehet a fővároshoz való közelsége miatt, a sajátos táji, természeti és kulturális adottságainak köszönhetően, az aktív turizmusbeli adottságai miatt, valamint a termál adottságok kihasználása révén.

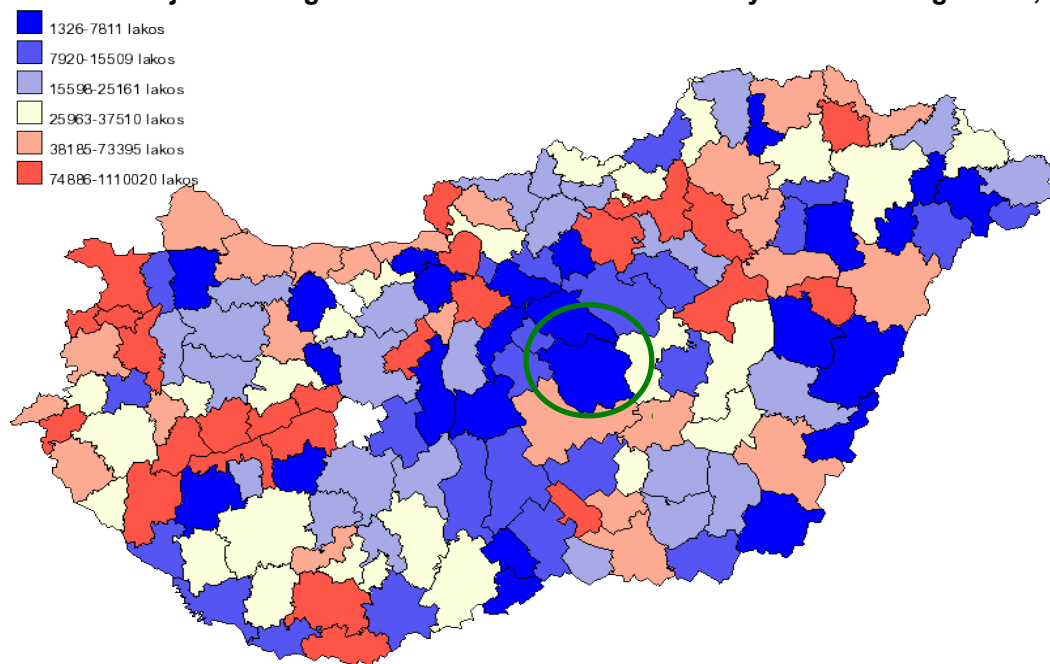
Százezer lakosra jutó kereskedelmi szálláshelyek férőhelyeinek száma kistérségenként, 2003.

Forrás: VÁTI-TEIR

A kereskedelmi szálláshelyek férőhelyeinek és az ott megjelenő vendégek számát tekintve a Ceglédi kistérség a kistérségek között a legalsó kategóriába tartozik, de az alábbi ábrákon jól látható, hogy a térség hasonló értékeket mutat a megye déli területén elhelyezkedő kistérségekhez viszonyítva.

Százezer lakosra jutó vendégek száma kereskedelmi szálláshelyeken kistérségenként, 2003.

Forrás: VÁTI-TEIR

Abony város idegenforgalma jelenleg nem annyira jelentős, de a helyi szereplők (helyi vezetőség, vállalkozók, civil szervezetek, lakosság, stb.) kiemelt szerepet szánnak ennek a világviszonylatban dinamikusan fejlődő gazdasági ágának. Eddig nem volt összehangolt a turizmus tevékenysége a településen, a vállalkozók nem igazán működtek együtt. **Abonyra ma az egy napos, vagy esetleg hétvégi, illetve az átutazó turizmus a jellemző.**

A település építészeti, épített, ember alkotta értékei közül a következőket kell kiemelni:

- két templom (Szent István Római Katolikus Templom – 1773, Református templom – 1785, melyek két tornyáról szól a Kodály-dal, erről híres a település. A református templomban ma igen értékes helytörténeti emlékműanyag, muzeális érték, jobbágypadok vannak, illetve kazettás famennyezetéből mintegy 60 % maradt fenn.),
- egyházi emlékművei (pl. Szentháromság szobor, Árpádházi Szent Erzsébet és Szent István szobor, stb.),
- műemlékei (országos hírű kúriák, kastélyok – bővebben lásd alább; Abonyi Lajos mellszobor, Kazinczy Ferenc szoborportré, Somogyi Imre szoborportré, stb.),
- történelmi helyei (Kossuth-relief, vagyis Kossuth Lajos emléktáblája az 1848-as toborzáshoz kapcsolódóan, Aradi 13 vőrtanóra emlékező tábla, Petőfi Istvánné sírhelye, I. vh. hősi halottainak emlékműve, Pieta – II. vh. hősi emlékműve, stb.),
- sport emlékhelyek (abonyi labdarúgás halottai, abonyi sportolók emléktáblája),
- múzeumok (kiemelendő az Abonyi Lajos Falumúzeum, melynek gyűjteménye rendkívül gazdag és értékes, gyakorlatilag helyi skanzenként működik),
- Művelődési Ház és Könyvtár.

Abonyban jelenleg 12 kúria, kastély található, az elmúlt 50 évben sok helyi klasszicista kastélyt bontottak le. A meglévő épületek nagy részét a turizmusban kívánják hasznosítani, sajnos a felújításukra nincsen elegendő forrása a városnak. Valamennyi kúria hasznosítására egyébként ötleteket vár a helyi vezetőség a lakosságtól, ezt a kérést a városi honlapra is felteszik.

Műemlék neve	Műemlék jellege	Tulajdonosa	Jelenlegi hasznosítása	Megjegyzés
Kostyán-kúria (Abonyi L. u. 8.)	Műemlék jellegű	Önkormányzat	Somogyi Imre Általános Iskola	
Márton-kúria	Műemlék jellegű	Önkormányzat	Általános iskolai étterem	
Sívó-kúria	Műemlék	Önkormányzat	Egészségmegőrző Központ	
Ungár-ház	Műemlék jellegű	Önkormányzat	Jelenleg üres, korábban irodaházként, varrodaként üzemelt.	Menedzserház, vállalkozók háza fog itt működni, „Közösségi Ház” kialakítására van engedélyes terve
Magtár	Műemlék jellegű	Önkormányzat	Abonyi Lajos Falumúzeum	A város legrégebbi építménye.
Kostyán-kúria (Vasút u. 15.)	Műemlék jellegű	Önkormányzat	Egy része jelenleg üres, másik részében a fogorvosi rendelő működik.	Az üres része bármilyen funkciót kaphat.
Györe-kúria	Műemlék jellegű	Önkormányzat	Jelenleg üres, régen varrodaként üzemelt. Jelentősen leromlott állagú épület.	A kúria eladásra kerül. Funkciója még nincs meghatározva, korábban gyógyszállót szeretett volna itt létesíteni egy vállalkozó.

folytatás az előző oldalról

Műemlék neve	Műemlék jellege	Tulajdonosa	Jelenlegi hasznosítása	Megjegyzés
Zsinagóga	Műemlék	József Attila Mezőgazdasági Szövetkezet (Kossuth Zrt.-vel egyesült)	Korábban magtár volt, most üres, belseje eléggé romos állapotban van.	Kulturális célra, hangversenyteremként és galériaként kívánják hasznosítani. Kiviteli tervvel rendelkezik.
Lavatka-kúria	Műemlék	Pest Megyei Közgyűlés	Korábban nevelőotthon működött benne, most üres	Állandó régészeti kiállítás többek között a „4”-es út menti feltárások során előkerült anyagokból. Kiviteli tervvel rendelkezik.
Fábián, majd Berg kúria	Műemlék	Pest Megyei Közgyűlés	Pest Megyei Speciális Otthon	Sokat tartózkodott itt Kazinczy Ferenc, a nyelvújító.
Vigyázó kastély	Műemlék	Mechanikai Művek	Iroda	
Vigyázó kúria	Műemlék	Magyar Állam	Jelenleg üres	A kezelői jogot most kapta meg egy vállalkozó, aki vállalkozói centrumot alakít ki.

Forrás: Helyi önkormányzat

A városban található, az idegenforgalom szempontjából jelentős természeti érték: (részletesebben lásd „6.7 Természetvédelem című fejezetben”)

- természetesen kialakult alföldi erdővel rendelkezik (a Kaszáló Erdő védett természeti érték),
- Gerje-Perje patak (természetvédelmi védettséget élvez),
- természetes és mesterséges horgásztavak (három horgászásra alkalmas tó van a város területén összesen 20 hektáron. Ebből 10 ha, az ún. I-es tó, az önkormányzat tulajdonában van, amit az Abonyi Horgász Egyesület kapott meg tőle térítés mentesen kishaszonbérleti szerződés keretében. A két másik tó 2002 óta az Egyesület tulajdonában van. Sokan keresik fel a tavakat, amelyekben pontyot, amúrt, harcsát, csukát, süllőt, busát, balint, dévérkeszeget, kárászt, compót és mindenféle apróhalat lehet fogni.),
- növény- és állatvilág (védett kékvércsék található a Kaszáló erdőben, amely Európa legnagyobb kékvércse telepe).

A város melletti egyik erdőben magántulajdonú **Szabadidő- és Állatpark** található, ahol az állatok természetes környezetben élnek. Ez a *magánZoo* egy önkormányzati tulajdonú erdőben alakult 1995-ben. Az önkormányzat ingyenes használatra barter-megállapodás keretében adta át a területet a vállalkozónak, akinek cserébe 30 évig meg kell őriznie az erdőt a városnak.

Ez volt az első működő magánállatkert Magyarországon (most három van a vállalkozó tudomása szerint). Ma 7 hektáron 26 állatfajt tekinthet meg a látogató, összesen 150 állat van a parkban, köztük például oroszlán, zebra, antilop, szürke marha bika, majom, szamár, strucc, liba, de egyéb európai, afrikai, ázsiai és ausztráliai állatok is megtekinthetők. A park színvonalát emelik, hogy több szolgáltatás igénybe vehető, lehetőség van lovaglásra, sétakocsikázásra, lovas-szánkózásra, idegenvezetésre és nyári táborokat, valamint különféle rendezvényeket is tartanak itt. A parkban van 9 főző és nyársaló hely, valamint büfé is, a kicsiknek fajtájkoból összeállított játszótér. Szálláslehetőséget a táborokhoz nem tud biztosítani a park, ezek két hetes kurzusok, ahova naponta érkeznek a gyermekek az állatok tanulmányozására, illetve egyéb programokra.

Évente 40 ezer fő látogatója van a parknak. Közülük 10-15 ezer fő/év gyermek, akik az osztálykirándulások és óvodás kirándulások alkalmával keresik fel a parkot, s akik általában visszajönnek a szüleikkel is később. Emellett jelenleg utazási irodán keresztül nyugdíjas csoportok is látogatják a helyet. A parkban minden évben megrendezésre kerül a Majális, amire az aktuális, neves sztárok miatt 4-5 ezer ember is eljön. A park télen-nyáron nyitva van, de november közepétől márciusig nem jelentős a látogatottsága. Ezalatt a fél év alatt 150 fő vendég jön, a maradék mintegy 39.850 a másik fél évben. Egyre több külföldi látogató is jön a parkba, például egy francia lapban jelent meg információ róla, így franciák keresték fel, de most fog éppen 5 olasz csoportot fogadni.

A park ma pénzhiánnyal küszködik, működéséhez nem kap sem állami, sem más támogatást, emiatt nem tud fejlődni. A nyári bevételei nem fedezik a téli kiadásait. Mindössze egy fő alkalmazottja van, a többi dolgozót a vállalkozó és családja teszi ki. A vállalkozó reális terveit nem tudja pénzhiány miatt megvalósítani. A város fejlődését is segítené ha az önkormányzattal kedvező együttműködés kialakítására nyílna mód, akár a területre való építkezés, vagy a foglalkoztatás (közhasznú munkások jöhetnének ide dolgozni) miatt.

A településen található a **városi strandfürdő**, mely kicsi létesítmény, de sokan keresik fel a környező településekről, sőt Budapestről is. A fürdő májustól szeptemberig van nyitva, és kis- és nagymedencével, valamint gyógymedencével rendelkezik. A strand a városi önkormányzat tulajdonában van (üzemeltetője: Abony Városi Önkormányzat Vízüzemeltető Üzemeltető Intézmény). A fürdőben 44 fokos termásvíz van, valamint 30-40 üdülőkabin (bungalow jellegűek, szálláslehetőség van benne). Ezeket a kabinokat főként a budapestiek bérlik ki a szezonban akár 3-4 hétre is, de előfordul külföldi bérlő is. A fürdő területén lévő Sívó-kúriában Egészségmegőrző Központ kapott helyet, ahol súlyfürdő, szauna, fizioterápiás kezelési lehetőség, gyógymasszázs, pezsgő- és ülőfürdő, gyógymedencék várják a látogatókat. Az abonyi strandfürdő fejlesztése folyamatban van, a medencék (két kismedence) felújítása most történt meg 30 millió Ft értékben. Jelenleg még hiányzik a kiszolgáló blokk, valamint a nagymedence burkolatát kellene megoldani. Korábban tervben volt egy tanmedence építése is. A jövőre nézve fejlesztési elképzelés a strand gyógy-strand jellegű beruházása. A városi strandfürdőnek komoly konkurenciát jelent a 2003-ban megnyílt ceglédi élményfürdő.

A város **rendezvényei** közül ki kell emelnünk a Városi Sportbált, Fúvószenekari Bálakat, Zenésztalálkozókat, az Abonyi Pünkösdlőt (ennek keretében kerül megrendezésre az Abonyi Fúvószenekari Találkozó, valamint a Gasztronómiai Fesztivál). A Fúvószenekari Találkozók regionális, országos és nemzetközi találkozók szoktak lenni. A civil szervezetek aktívan részt vesznek a városi rendezvények szervezésében.

A városban nagy tradícióval rendelkezik a **sportolás**, színvonalas a birkózás, a kézilabda, labdarúgás, triatlon, lovaglás. Abonyban díjugrató és fogathajtó versenyeket rendeznek. Az abonyi strandfürdőben van lehetőség úszásra. A sportolási lehetőségek közül ki kell emelnünk a Városi Sportcsarnokot, melyet 1993-ban adtak át (A csarnokban kézilabda, röplabda, tenispálya került felfestésre, a nézőtér kb. 1200 fő befogadására alkalmas.), valamint a városban sok helyen található fitness és kondicionáló termetek. Fontos megemlíteni, hogy nemrég alakult a Lovas Egyesület, amelynek kiemelkedő szerepet szánunk a jövőben a turizmusban. Ezenkívül vannak már tervek a kerékpárút fejlesztésre, a Gödöllői-dombságról érné el a térséget, s így Abonyt a kerékpárút.

Szólnunk kell a város **gasztronómiai értékeiről**, az éttermeiről és vendéglőiről, amelyek magas színvonalúak, és a 4. sz. főút miatti átutazó forgalom következtében sokan felkeresik őket. A Mészáros Vendéglő híres főztijéről.

A városban ma kevés a **szálláslehetőség**, szálloda nem található. Az 1000 lakosra jutó kereskedelmi szállás-férőhelyek száma 2005-ben a KSH statisztikai adatok⁶⁸ szerint 1 db volt,

⁶⁸ Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyv 2005.

a statisztikai adatok feltehetően a Lila Akác Panzió és Étteremre vonatkoznak, amely 30 főnek biztosít szálláslehetőséget, illetve egy 30 fős konferenciaterme is van. Néhány szálláslehetőség a strand területén is van szezonban a bungalow jellegű kabinokban. Emellett elenyésző számban magánszállások is működnek. Fontos megjegyeznünk, hogy a szomszédos Cegléden is szűk ugyan a szállás infrastruktúra, de idén áprilisban egy négy csillagos wellness szálló fog megnyílni, amely 92 szobás lesz, és konferencia teremmel is rendelkezni fog.

Érdekesség, hogy korábban évszázadokig volt fogadója a városnak. A Kossuth Étterem és Kinizsi Söröző 1749-ben épült meg Fogadóként, s a mézárosokat, vendéglősöket, kocsmárosokat fogadta, étkezési és szállás lehetőséget biztosított számukra. A Fogadó az évtizedek, évszázadok alatt folyamatosan bővült, kaszinó, színház, mozi is működött benne. Ma szálláslehetőség nincs az épületben, amelyet egyébként vissza akartak állítani szállónak. Ezt forráshiány akadályozza. Az étteremben 100 fős rendezvények bonyolíthatók le.

Abonyban a turizmus kisebb jelentősége miatt nincsenek meg a szervezeti keretei az idegenforgalomnak. Nincs az önkormányzatnál turisztikai referens, szakember, akihez a helyi vállalkozók fordulhatnak. Az idegenforgalom önkormányzati helyét is mutatja, hogy a városban nincsen idegenforgalmi adó kivétel.

A városban a kereskedelem, szálláshely-szolgáltatás területén regisztrált vállalkozások száma összesen 308 db volt 2005-ben.⁶⁹ A 308 vállalkozás főként kereskedelemhez, s nem a szálláshely-szolgáltatáshoz kapcsolódik. Helyi információk szerint utazási iroda nem működik a településen.

A városban nincs Tourinform iroda. 2000 júliusától óta **térségi Tourinform iroda** működik Cegléden. Igazából ennek az irodának a kialakítását Cegléd városa kezdeményezte, a ceglédi önkormányzat kötötte meg a szerződést a Magyar Turizmus Zrt.-vel. Cegléd városa felvállalta a térségi turisztikai összefogást, azt, hogy a többi kistérségi településnek is lehetőséget biztosít az irodában és a térségi kiadványokban való megjelenésre. Ugyanakkor néhány település jelezte, hogy nem vesz részt az együttműködésben, nem biztosít forrást az iroda működéséhez. Hivatalosan Abony is ezt a szándékát fejezte ki, ugyanakkor az iroda továbbra is önként felvállalja, hogy az idegenforgalmat térségi szinten kezeli, hiszen ezt egy jól működő turizmus érdekében fontos biztosítani. Sajnos ennek ellenére még nem alakult ki térségi turisztikai programcsomag.

Legvégül fontos megemlítenünk, hogy a város honlapja a turisztikai információk tekintetében meglehetősen informatív, színvonalas.

Összességében elmondható, hogy a városban az idegenforgalom nem annyira jelentős napjainkban. Abonyban számos természeti értéke van, s az ember alkotta vonzerői, főként a kúriái, kiemelkedők. Idegenforgalomban meghatározó adottsága lehet ezek mellett a jövőben a termálvízzel rendelkező Városi Strandfürdője, Szabadidő- és Állatparkja, gasztronómiai értékei, valamint sportolási lehetőségei. A turisztikai kereslet jövőbeli növelése érdekében szükséges lesz a szálláshelyek kialakítása, a helyi vállalkozók segítése miatt pedig a helyi turisztikai referens alkalmazása az önkormányzatnál.

A sikeres idegenforgalmi tevékenység feltétele a térségi gondolkodás, és térségi közös kínálat kialakítása, hiszen önmagában egyik település képes elegendő vonzerőt felmutatni a fejlesztésekhez.

⁶⁹ Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyv 2005.

⁷⁰Sajnos ezen a téren alig következett be változás. Az egyik halvány pozitív mutató az, hogy a Város Strandjának látogatottságában a környező települések lakóinak érdeklődését lehet kimutatni.

Egyetlen helyi műemlék hasznosítása sem történt meg – sem turisztikai, sem más céllal –, ami egyrészt a helyi összefogás hiányára, másrészt a térség jelenlegi vonzerejének alacsony szintjére utal.

Komolyabb jelentőségű, hogy a Szolnoki út melletti erdős területen már több mint 15 éve működő „Vadspark” (Szabadidő- és Állatpark), illetve a szomszédságában – az erdő 'sarkában' – felépült Mészáros Vendéglő növekvő látogatószámot tudnak felmutatni. Az ide érkező állatkedvelő és gasztroturisták viszont átmenő vendégek, nem érdekeltek szállásférőhely foglalásban, mivel a rendelkezésre álló látnivalók, élmények nem kínálnak fél napnál több elfoglaltságot. A fejlesztéséhez szükséges területfelhasználás változtatás a hatályos településrendezési eszközökben nem került betervezésre, emiatt nem is kaphatott eddig igazi lendületet a park fejlődése.

A belvízrendezés során kialakított szomszédos (jóléti) Mikes-tó – újabb élményt kínálva – remélhetőleg majd még tovább javít az eddig kialakult állapoton.

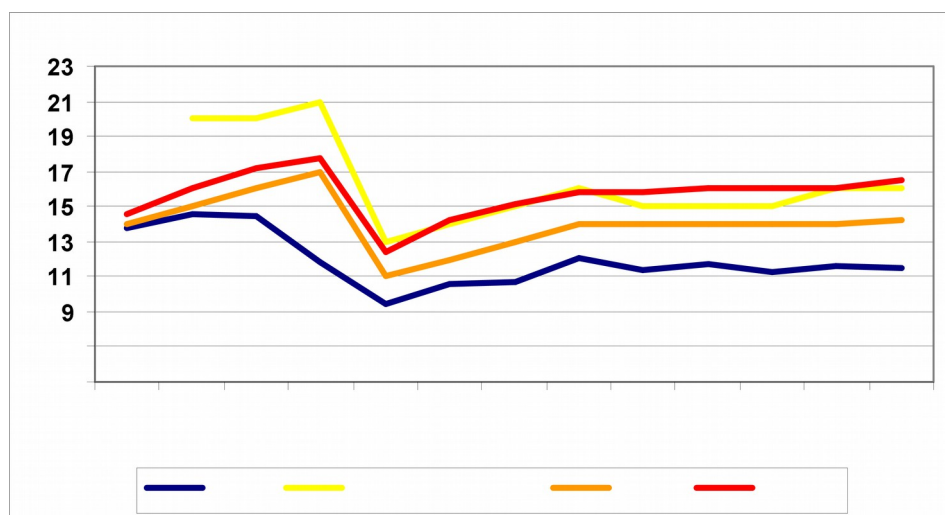
Az egyéb meglévő természeti, épített és közösségi értékek és lehetőségek hasznosításával, a térségi lehetőségekbe integrálásával továbbra is jelentősen növelhető volna Abony turisztikai vonzereje.

⁷⁰ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

7.5. SZOLGÁLTATÁSI SZEKTOR

Abonyban a kereskedelmi és szolgáltatási egységek száma 247 volt 2005-ben a KSH információi alapján. Megvizsgálva az 1000 lakosra jutó kereskedelmi boltok számát, lassú növekedés figyelhető meg egy 1997-es mélyponttól indulva. A településen az 1000 lakosra jutó kereskedelmi boltok száma 2005-ben 11,5, ami elmarad a kistérség (2005-ben 16), a megyei és az országos (2005-ben 16,5) adattól.

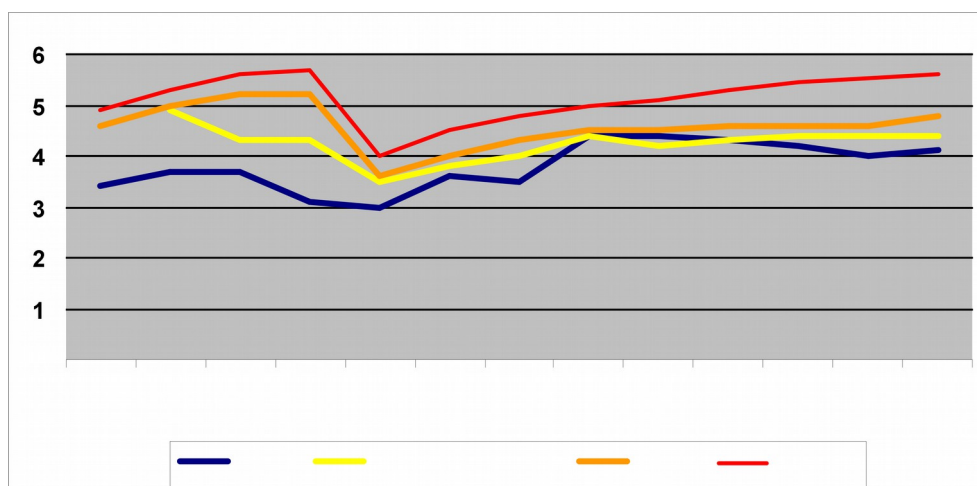
1000 lakosra jutó kereskedelmi üzletek száma (1993 – 2005.)

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

Az 1000 lakosra jutó vendégéjszék számának alakulását a város, a kistérség, a megye és országos szinten is egyaránt egyfajta lassú növekedési tendenciával lehet jellemezni. A település vonatkozásában, az 1000 lakosra jutó vendéglátóhelyek száma 2005-ben 4,1, kisebb mértékben ugyan, de elmarad a kistérségi (2005-ben 4,4) és a megyei (2005-ben 4,8) értéktől, és tendenciájában 2000-től kezdve lassú visszaesés látható.

1000 lakosra jutó vendéglátóhelyek száma (1993 – 2005.)

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

A városban jó bevásárlási lehetőségek vannak, van helyben CBA, Penny, Plus, Coop stb. Jelenleg a Tesco is tervezi Abonyban való megtelepedését. Nagy bevásárlóközpont nincs a településen. A városi piacot a közeljövőben fejleszteni szeretnék, mert ugyan működik jelenleg, de már nem elég korszerű. Most éppen befektetőket keresnek egy piaci csarnok felépítésére.

Kiskereskedelmi boltok és vendéglátóhelyek száma és megoszlása Abonyban (1993 – 2005.)

Év	Kiskereskedelmi boltok száma	Ebből: élelmiszer üzlet	Vendéglátóhelyek száma	Kiskereskedelmi boltok	Vendéglátóhelyek
				1000 lakosra	
1993	202	92	50	13,8	3,4
1994	222	86	57	14,6	3,7
1995	220	86	57	14,4	3,7
1996	181	63	48	11,9	3,1
1997	144	35	46	9,5	3,0
1998	160	27	54	10,6	3,6
1999	163	44	53	10,7	3,5
2000	183	51	67	12,0	4,4
2001	180	49	70	11,4	4,4
2002	186	50	68	11,8	4,3
2003	178	52	67	11,3	4,2
2004	184	50	63	11,6	4,0
2005	182	49	65	11,5	4,1

Forrás: Pest Megye Statisztikai Évkönyve (1993-2005)

A vendéglátó helyek száma 1993-tól 2005-ig vizsgálva csekély mértékű, de folyamatos növekedés jellemzi. A vendéglátóhelyek színvonalas vendéglátást biztosítanak, s mint minden településen, itt is jellemző a kocsmák magas száma.

Az alapszolgáltatásokra vonatkozóan, megtalálhatók a következők: ruházati üzletek, papír-írószer boltok, elektronikai és háztartási gépeket áruló szaküzletek, mezőgazdasági üzletek, ingatlanirodák, alkatrészüzlet, kozmetikai cikkek, virág-ajándékolt, fodrászat, szerencsejáték, nyomozás, biztonsági tevékenység, mérnöki tevékenység, tanácsadás, üzletviteli tanácsadás, piac- és közvéleménykutatás, számviteli, adóhatósági szolgáltatás, utazásszervezés, közúti teherszállítás, étkezőhelyi vendéglátás. Ebből is látszik, hogy szinte minden szolgáltatás megtalálható a városban. A városban inkább a minőségi kereskedelmi, szolgáltatási ellátással van gond: a felső ruházat és cipők esetében nem megfelelő a minőségi választék.

A település legjelentősebb szolgáltatói:

- Juvenal Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (gépjármű-kereskedelem);
- Molnár-Sped Fuvarozó és Szolgáltató Kft. (közúti teherszállítás);
- Car-O-Line Partners Ipari Termelő és Szolgáltató Kereskedelmi Kft. (szigetelt vezeték, kábel gyártása);
- Spartok Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (gépjármű-kereskedelem);
- Vegyker Vegyipari Gyártó és Forgalmazó Bt. (közúti teherszállítás);
- Garantor 2000 Biztosítási Alkusz Kft. (biztosítást, nyugdíjalapot kiegészítő tevékenység).

A banki szolgáltatások tekintetében elmondható, hogy az OTP, a Kocsér és Vidéke Takarékszövetkezet, valamint az Újszász Takarékszövetkezet van jelen a városban pénzügyi intézményeivel. A banki szolgáltatók száma hiányos, kellene más pénzintézet is, főleg olyan, aki hitelek bonyolításával foglalkozik (pl. építési és egyéb kölcsönök nyújt, mert a helyi OTP ilyen jellegű tevékenységet nem folytat). A banki szolgáltatások közül hiányzik a valuta értékesítés. A városban van bankautomatája az OTP-nek, valamint az Erste Banknak.

Jelen Helyzetfeltárás kötet 7.2-es alfejezetével összhangban elmondható, hogy a városi legnagyobb munkaerőt alkalmazó cégek, illetve a legjelentősebb árbevételű cégek tekintetében is a szektorális megoszlás szerint a terciér szektorban tevékenykedő vállalkozások vannak a legnagyobb arányban. Önmagában ez az adat nem olyan kivételes, hiszen szinte minden településen ez a jellemző arány, köszönhetően a helyi (kis)kereskedőknek és minden olyan egyéb szolgáltatóknak (akik pl. gazdasági szolgáltatást, tanácsadást, mérnöki, pénzügyi, számviteli, adószakértői, biztosítási, vagy nyugdíjalapot kiegészítő tevékenységeket végeznek, vagy nyomozási, biztonsági feladatokat látnak el, munkaerő-közvetítéssel, ingatlanforgalmazással foglalkoznak), akinek vállalkozása ebbe a szektorba sorolható be. Ezen szolgáltató cégek helyben maradását, tevékenységüket a jövőben is ösztönözni szükséges.

Összefoglalva: A városban a lakosság igényeinek megfelelő mennyiségű kereskedelmi üzlet és vendéglátóhely található, az alapszolgáltatások száma kielégítő. A városban jó bevásárlási lehetőségek vannak, a minőségi termékért azonban Szolnokra kell utaznia a helyieknek. A városi piacot a közeljövőben fejleszteni fogják, amely továbbemeli majd a kereskedelmi ellátottság.

⁷¹A keleti városrész korábban hátrányos helyzetben lévő belterületi határ menti elhanyagolt területén – infrastrukturális fejlesztéseket követően – felépült a TESCO kiskereskedelmi áruház, ami további kereskedelmi-gazdasági fejlesztéseket is generált a környéken.

A gazdasági recesszió ezen a területen is visszavetette a lehetséges fejlődést. Egy újabb kiskereskedelmi lánc nem rég még eljutott néhány belvárosi telek megvásárlásáig, ám azóta még beruházás előkészítésben sem léptek tovább.

Az önkormányzat fejlesztési elképzelései között sok éve aktuális Üzletház beruházás megindítása is megtorpant a forrásszűke és a potenciális érdeklődők elmaradása miatt.

Megvalósításra kerül viszont a régóta halogatott Piac rekonstrukció – egy Uniós pályázati támogatás elnyerése nyomán.

A minőségi kereskedelmi termékek vagy szolgáltatások eléréséhez továbbra is Szolnokra, Ceglédre vagy Budapestre kell utazni, ami szintén a belvárosi Üzletház megvalósításának szükségességét támasztja alá.

A helyi pénzügyi szolgáltatások köre sem bővült az elmúlt időszakban, melyek bővülése szintén az Üzletházról várható. színvonalát. A banki szolgáltatások tekintetében szükség lenne más pénzügyi intézmény megjelenésére is, jelenleg három pénzügyi intézmény képviselteti magát a városban.

⁷¹ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

8. ÖNKORMÁNYZATI GAZDÁLKODÁS

Az önkormányzati gazdálkodás minőségének javítása az egyes települések fejlesztésének alapköve. A jelenlegi önkormányzati rendszer kialakítását követően sok önkormányzat nem látta be ennek fontosságát, megfelelő pénzügyi és gazdasági ismeretek hiányában forgalomképes vagyonának jelentős részét elpazarolta, felélte. A vagyongazdálkodás hosszú távú céljainak meghatározása hiányában a vagyon hasznosítása esetleges, nem felel meg a hatékonyság követelményének. Ahhoz, hogy a Fejlesztési Koncepcióban ténylegesen is segítséget tudjunk nyújtani ezen komoly fejlesztési terület megfelelő kezeléséhez, fel kell mérni az önkormányzati gazdálkodás jelenlegi állapotát.

8.1. A VÁROS GAZDÁLKODÁSÁNAK JELLEGZETESSÉGEI

A jelenlegi helyi kormányzat egy **hiányos gazdálkodású**, viszonylag rossz költségvetési helyzetű, nagy vagyonú, de azzal nem kellő hatékonyságú gazdálkodást folytató **önkormányzatot örökölt** az előző ciklusból. Sok olyan szerződést „kaptak hagyatékként”, amiket hosszú időre és mostani számítások szerint kedvezőtlen feltételekkel kötöttek az előző ciklusban. Ezeket az örökölt tartozásokat, kedvezőtlen szerződéseket igyekeznek most módosítani, de nincsenek könnyű helyzetben. Próbálnak peren kívül megegyezni a vállalkozásokkal és egyéb szereplőkkel, ami kedvező, ugyanakkor ezáltal rövid lejáratú kötelezettségeik nőnek. A 2006. évi költségvetési tervezet szerint mintegy 229.496 ezer Ft-nyi forráshiánya van az önkormányzatnak.

Ezt a nehéz helyzetet igyekszik felszámolni a jelenlegi önkormányzat, s ennek érdekében nagy racionalizálást szeretne véghezvinni. Komoly változtatásokat terveztek be, melyeket a korábbi testületek nem mertek felvállalni. Jelenleg az önkormányzat egy speciális szakképet szeretne megbízni az átvilágításra, eddig azonban ezt a képviselő testületi szavazásokon nem sikerült keresztülvinni.

Az önkormányzat jobbára hitelekéből és állami támogatásokból gazdálkodik jelenleg, még a különféle pályázatokhoz sem tud önerőt felmutatni. Kedvezőbb lenne a helyzet, ha a magas, a víz-, közüzemi- és adó tartozásokból kényszerrel jelentősebb összegeket tudna behajtani (bár ez nagyságrendileg nem olyan nagy összeg, de az önkormányzat a likviditását ezzel tudná javítani. Egyébként korábban a vállalkozók nem voltak rákényszerítve a tartozások megfizetésére, de tavaly inkasszó volt, s emiatt sikerült jelentősebb összegnek befolytania az önkormányzathoz.)

Az önkormányzat megtakarításait lehetne növelni egyrészt az intézmény-összevonások, másrészt a szociális keretből adott juttatások csökkentése által. Ez utóbbi összege most magas a rendkívüli segély jelentős mértéke miatt, illetve azért, mert a 70 éven felülieknek ingyen szállítják el a szemetüket. Ezek mérséklése milliós bevételt teremthetne elő az önkormányzat számára. Az intézmény-összevonásokról még szólnunk a 8.5.-ös alfejezetben.

Az önkormányzati vagyon nagy, az ezzel való gazdálkodást racionalizálni szükséges.

Jellemző, hogy az önkormányzat túlvállalja magát a feladatokban, s ez inkább az intézményhálózatával, illetve a szociális ellátó-hálózatával függ össze.

Az önkormányzat vállalkozói tevékenysége két módon mutatkozik meg: egyrészt bérleti díjat szednek a lakó és nem lakó célra bérbe adott ingatlanok után, másrészt az önkormányzat 100 %-os tulajdonában van az ABOKOM Szolgáltató Kht. (Korábban vállalkozói tevékenységébe tartozott, hogy az Abonyi Naplót ő terjesztette pénzért, de mostantól ez az újság ingyenes lesz.)

Az ABOKOM Szolgáltató Kht. 1999 óta működik, két fő profilja van: hulladékkezelési közszolgáltatás, valamint építőipari kivitelezés, karbantartás. A cég külső megrendeléseket is vállal 2002 óta. Egyéb tevékenysége a városgondozási és parkfenntartási tevékenység, mely Abony közterületeinek, úthálózatának tisztántartását, hó és síkosság mentesítését hivatott biztosítani. A Kht. igazából nem hozta be a hozzáfűzött reményeket, negatív volt az eredménye az évek alatt. 2006-ban például az önkormányzat a működési kiadásai közé 93 millió Ft-ot tervezett be a Kht. támogatására.

Egyes helyi képviselők szerint az önkormányzatnak nem kell vállalkozói tevékenységet folytatnia, hiszen így is sok az önként vállalt feladata, s azt a saját bevételből tudnia kell finanszírozni.

⁷²Az örökölt – kedvezőtlen feltételekkel megkötött – szerződések továbbra is nehezítik az önkormányzat gazdálkodási munkáját. A településfejlesztési pályázatok önerejének biztosítására létrehozott – deviza alapú – kötvény kibocsátás a gazdasági recesszió hatására egy újabb nyomasztó terhet rakott a már előtte sem egyszerű helyzetre.

Az önkormányzat erőfeszítései a kiadások ésszerűsítésére javítanak ugyan a helyzeten, de a fejlesztésekre már nagyon kevés jut.

⁷² Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

8.2. FORRÁSOKKAL VALÓ ELLÁTOTTSÁG

Az önkormányzati források alakulása szerint 2002., 2003. és 2004. években az összes bevételen belül a hitelbevételből volt a legtöbb bevétele az önkormányzatnak. A 2005. évben már egy kicsivel több volt az állami hozzájárulásból és támogatásból származó bevétele, mint a hitelbevételből, de ez utóbbi is igen magas arányt képvisel az összes bevételen belül.

A 2005-ös évben kb. azonos nagyságrendet képviselt az összbevételen belül a sajátbevételből, az átengedett központi adóból, az állami hozzájárulásból és támogatásból, valamint a hitelbevételből származó önkormányzati bevétel.

Az önkormányzati források alakulását és megoszlását mutatja a következő két táblázat.

Önkormányzati források alakulása		Ezer Ft			
		2002	2003	2004	2005
Bevétel jogcíme					
Sajátbevétel		2.026.661	708.344	459.152	824.783
	Ebből helyi adó	144.525	155.001	162.338	194.990
Átengedett központi adó		473.540	700.145	759.672	758.725
	Ebből SZJA	329.935	82.245	92.139	73.788
Felhalmozási és tőkejellegű bevételek		851.650	170.109	51.910	203.073
Állami hozzájárulás és támogatás		1.829.796	1.019.391	871.479	936.426
Hitelbevétel		2.642.588	1.226.978	1.056.740	915.026
Összes bevétel		7.524.235	3.824.967	3.198.953	3.638.033

Önkormányzati források alakulása		%			
		2002	2003	2004	2005
Bevétel jogcíme					
Sajátbevétel		27	19	14	22
	Ebből helyi adó a saját bevétel százalékában	7	22	35	24
	Ebből helyi adó az összes bevétel százalékában	2	4	5	5
Átengedett központi adó		6,3	18	24	21
	Ebből SZJA az átengedett központi adó százalékában	7	12	12	10
	Ebből SZJA az összes bevétel százalékában	0,4	2	3	2
Felhalmozási és tőkejellegű bevételek		11,3	4	2	6
Állami hozzájárulás és támogatás		24,3	27	27	26
Hitelbevétel		31,1	32	33	25
Összes bevétel		100	100	100	100

Forrás: Helyi önkormányzat

A két táblázat adatai alapján a következők mondhatók el.

A **saját bevétel** összegének nagysága változó értékeket és így ingadozást mutat a vizsgált időszakokban. Különösen nagy mértékű a különbség a 2002-es és a 2003-as év adata között, mely évek közötti különbség eléri a 65 százalékos csökkenést.

A helyi adó aránya szerint ugyan az összbevételen belül csekély mértékű mindegyik vizsgált évben, de a saját bevételen belül a mértéke 2003 után magas. Önmagához képest a helyi adó, mint önkormányzati bevétel, nagysága szerint folyamatosan növekedett a vizsgált évek alatt.

A településen a következő helyi adók vannak kivette: az *iparűzési adó* (1997 óta működik ez, mértékét most változtatták 1,8 %-ról 1,9 %-ra rendeletmódosítással, tehát a törvényi maximumtól kevesebb), az *építmény adó*, *kommunális adó*.

2004-től az átengedett központi adók közül a *gépjármű adó* 100 %-ban az önkormányzaté lett, mértéke egységesen 1.200 Ft országosan. Emellett a *termőföld bérbeadásából származó adóbevétel*t is itt kell jegyezni, mert az azt az önkormányzatot illeti meg, ahol a földterület fekszik, s mértéke a termőföld bérbeadásából származó jövedelem utáni, a települési önkormányzatok által beszedett személyi jövedelemadó 100 %-a. A város bevétele ebből alacsonyabb volt, mint a gépjármű adóból.

A helyi szereplők adófizetési morálja Abonyban jobb, mint korábban volt. Ez annak köszönhető, hogy voltak olyanok, akik nem nagyon fizették ki az adókat, tőlük tavaly inkasszóval sikerült behajtani a kintlévőségeket.

Az adórendelet egyébként most átdolgozásra kerül majd: aktualizálása szükséges, s emellett a vállalkozói kedvezményeket fogják megvizsgálni, mert a helyi kormányzat ezen keresztül szeretné a beruházásokat, befektetéseket jobban ösztönözni.

Az **átengedett központi adó** (ezek adó jellegű bevételek, melyek nagyságát központilag határozzák meg, ide tartozik pl. az SZJA, illetve a különféle bírságok) nagysága folyamatosan növekedett a 2002-2004 évek alatt, 2005-re kismértékben csökkent 2004-hez képest. Az összbevételen belül az aránya 2002 és 2003 között ugrott meg jelentős mértékben (6,3 %-ról 18 %-ra), s azóta is hasonló magas arányt képvisel.

A személyi jövedelem adó tekintetében elmondható, hogy 2002-ről 2003-ra jelentős mértékben csökkent az önkormányzat bevétele ebből az adónemből, ugyanakkor az összbevételen belül 2-3 % között mozog az innen származó bevétel aránya.

A **felhalmozási és tőkejellegű bevételek** (ide tartozik például a föld értékesítéséből, az osztalékból és hozamból származó bevétel) nagysága 2002-ről 2003-ra jelentősen csökkent, az összbevételen belül aránya szintén ekkor csökkent jelentős mértékben. 2005-ben az önkormányzat összbevételének 6 %-át tette ki az ebből származó bevétel.

A felhalmozási és tőkejellegű bevételek értékét és megoszlását mutatja a következő táblázat.

Felhalmozási és tőkejellegű bevételek	2002	2003	2004	2005
	adatok e Ft-ban			
Eredeti előirányzat	34.586	-	23.600	58.997
Módosított előirányzat	867.411	182.006	371.155	64.897
Teljesítés	851.650	170.109	51.910	203.073
Teljesítés viszonyítva	246%	0%	219%	344%
- Az eredeti előirányzathoz (%)	98%	93%	140%	313%
- A módosítottéhoz (%)				

Forrás: Önkormányzat

A táblázatból jól látszik, hogy a teljesített felhalmozási és tőkejellegű bevételek nagysága jelentős mértékben ingadozott a vizsgált évek alatt. 2002-ről 2003-ra drasztikus visszaesés, majd 2004-ről 2005-re jelentős mértékű növekedés figyelhető meg.

Az **állami hozzájárulás és támogatás** mértéke 2002-hez képest 2005-re mintegy a felére csökkent, ugyanakkor az összbevételen belül hasonló arányt (25 % körül) mutat mind a négy vizsgált évben.

A **hitelbevételek** nagysága – mint már korábban is említettük – a legmagasabb értéket képviselte az összbevételen belül 2002 és 2004 között. Önmagában a hitelbevételek nagysága viszont csökkent a vizsgált négy év alatt.

Abony város önkormányzata folyamatos hitelfelvételre kényszerül(t). Ennek legtöbbször működési hiány az oka, így hitelbevétele jelentős része a fejlesztési hitelekből, illetve likviditási hitelből származik.

A csatornahálózat megépítésére a város első ízben 1992-ben, második alkalommal pedig 1998-ban vett fel jelentős hitelt a Volksbanktól. A megállapodás szerint 2011-ben egy összegben kell majd visszafizetnie 415 millió Ft-ot a banknak. Jelenleg a lakosságtól szedi be és különíti el a csatorna kiépítéséhez és fenntartásához szükséges összegeket a kormányzat (tehát a lakosság részére vették fel a hitelt). Ebből az összegből fizetik ki a negyedévente esedékes 2,5 millió Ft kamatot. Emiatt az önkormányzat nehéz helyzetbe kerülhet 2011-ben, mikor majd el kell számolnia a 415 millió Ft-tal, hiszen az erre félretett összegből (lakossági befizetések) fizetik ki a nem tervezett kiadást negyedévente.

A hitelfelvetelekkel kapcsolatosan további információt az önkormányzattól nem kaptunk.

Az önkormányzatnak ezen kívül érdemes lenne különböző, eddig általa igénybe nem vett források bevonásának lehetőségét is megvizsgálnia.

Ma már számos bank nyújt előfinanszírozási lehetőséget a vissza nem térítendő állami/uniós támogatással megvalósuló beruházásokhoz. A bankok ebben az esetben az utófinanszírozásból fakadó átmeneti időszakot az előfinanszírozással akadálymentesítik. Lehetőség van ezen kívül már kötvénykibocsátásra is, amely hazánkban még nem elterjedt lehetőség, de mindenképpen érdemes megfontolni. A bank által közösen kidolgozott kötvénykibocsátási konstrukció lehetőséget biztosít a nagyobb és hosszabb távon tervezett fejlesztési programok megvalósítására.

Az önkormányzati fejlesztések megvalósítását azonban nem csak állami, uniós vagy banki forrásokból lehet finanszírozni. A magántőke is megjelent ezen a piacon és érdemes is számításba venni. A PPP konstrukciók Magyarországon még nem elterjedtek, de egyre inkább teret hódítanak maguknak. Ez utóbbi igénybevételére Abonyban már volt hasonló példa (lásd Egészségügyi Központ példája a 8.6. alfejezetben).

⁷³A gazdasági recesszió hatása itt sem maradt el, a lassan javuló bevétel növekedés a vállalkozások nehéz helyzete, megszűnése miatt visszaesett.

A 2013 elejétől átszerveződő államigazgatási szerkezet forrás oldalon is befolyásolja a önkormányzatok helyzetét.

⁷³ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

8.3. KIADÁSOK VIZSGÁLATA AZ ÖNKORMÁNYZATNÁL

Az önkormányzat kiadásait a működési, valamint a felhalmozási költségek teszik ki. Abony Város Önkormányzatának **működési kiadásai** 2005-ben 2.328.462 ezer Ft volt, működési kiadásainak előirányzata 2006-ban 2.203.028 ezer Ft volt. Ezt mutatja a következő táblázat.

Működési kiadások címe	Működési kiadások 2005-ben (adatok e Ft-ban)	Működési kiadások előirányzata 2006-ban (adatok e Ft-ban)
Személyi jellegű kiadások	984.253	1.074.551
Munkaadókat terhelő járulékok	328.976	352.852
Dologi kiadások	654.950	542.226
Ellátottak pénzbeli juttatásai	12.599	11.380
Pénzeszközátadások	347.684	133.076
Szociális juttatások	n.a.	79.072
Tartalék keret	n.a.	9.871

Forrás: önkormányzat

A táblázatból jól látszik, hogy működési kiadások legnagyobb részét az önkormányzat intézményeiben dolgozók bérével és ezek járulékaival kapcsolatos költségek teszik ki. (A 2006-os önkormányzati létszámkeret 469,5 fő volt.)

A **felhalmozási költségeket**, amelyek többek között felújítást célzó kiadásokból, beruházásokból, eszközvásárlásokból tevődnek össze, a következők szerint lehet jellemezni. Az eredeti előirányzathoz képest mindegyik évben magasabb volt a teljesített kiadások összege. A teljesített összes felhalmozási kiadás nagyságának alakulása rendkívül változatos tendenciát vázol fel. A felhalmozási kiadás összege 2002-ről 2003-ra drasztikusan lecsökkent mintegy 83,7 százalékkal. A 2004-es évben ez a folyamat nem áll meg, és tovább csökkent közel 60 százalékkal (59,2 %). 2005-ben sajnos fellelhető egy 65 százalékos növekedés.

Felhalmozási és tőkejellegű kiadások	2002	2003	2004	2005
	adatok e Ft-ban			
Eredeti előirányzat	807.622	211.066	159.689	138.671
Módosított előirányzat	2.695.711	546.839	215.803	211.616
Teljesítés	2.501.257	409.028	166.657	477.980
Teljesítés viszonyítva				
Az eredeti előirányzathoz (%)	310%	194%	104%	345%
A módosítottéhoz (%)	93%	75%	77%	226%

Forrás: Helyi önkormányzat

A teljesített felhalmozási kiadások megoszlását a következők jellemzik. Legtöbb pénzt e tekintetben az önkormányzat a beruházásokra költ, de viszonylag magasak a felújítási kiadások is, ahogy ezt a következő táblázat is mutatja.

Felhalmozási kiadások	Ezer Ft			
	2002	2003	2004	2005
Megnevezés				
Felújítás	120.104	91.000	56.554	80.986
Beruházás	1.531.007	229.782	93.521	376.734
Egyéb felhalmozási kiadás	850.146	88.246	16.582	20.260
Összes felhalmozási kiadás	2.501.257	409.028	166.657	477.980

Forrás: Helyi önkormányzat

2006-ban sok felújítási kiadás jelentkezett az intézményei és a sportcsarnok felújításával kapcsolatban. (Külön magas összeget képviselt egy per-rendezés) Ezek sok kifizetést okoznak majd 2007. első negyed évében, miközben még nincs adóbevétele.

⁷⁴Az államigazgatás átszervezése, a járások visszaállítása ezen a területen is jelentős változást hoz.

⁷⁴ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

8.4. ÖNKORMÁNYZATI VAGYON ALAKULÁSA ÉS A VAGYONGAZDÁLKODÁS PÉNZÜGYI HÁTTERE

Az önkormányzati tulajdont, mint új jogi kategóriát az 1989. október 23-án hatályba lépett Alkotmánymódosítás teremtette meg, de valódi tartalmat a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény megalkotásával kapott. Az alapvető cél az volt, hogy minden olyan vagyon az önkormányzaté legyen, amely a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásának feltételül szolgál.

Az önkormányzatok tulajdonának alanyai maguk a települések, így az önkormányzatok tulajdonképpen ugyanolyan tulajdonosok, mint a gazdasági élet bármelyik szereplője.

Az önkormányzati vagyon két részből tevődik össze: törzsvagyonból és forgalomképes vagyonból.

Az önkormányzati vagyon sajátos része az ún. **törzsvagyon**: ez az az önkormányzati tulajdon, amely a kötelező önkormányzati feladat- és hatáskör közvetlen ellátását, vagy a közhatalom gyakorlását szolgálja. A törzsvagyon körébe tartozó tulajdon típusai: a *forgalomképtelen (nem forgalomképes), és a korlátozottan forgalomképes vagyon*.

Az önkormányzatok vagyona az önkormányzati célok megvalósítását szolgálják. A közszolgáltatások alapvető vagyonelemei tekintetében a törvény korlátokat állít a tulajdonra való rendelkezés elé azzal, hogy e vagyontárgyakat törvény a törzsvagyon körébe utalja.

Forgalomképtelen vagyontárgyak:

- a helyi közutak,
- a közutak műtárgyai (hidak, aluljárók, felüljárók, stb.)
- a közterek,
- a közparkok,
- a játszóterek és műtárgyaik,
- az egyéb közterületek,
- a köztéri műalkotások, szobrok,
- a természetes vizek,
- a tervtárak terv- és iratanyaga és
- minden más ingó és ingatlan dolog, amelyet törvény vagy az önkormányzat ilyenek nyilvánít.

A felsorolt vagyoni kör nem képezheti a vállalkozói vagyon alapját, nem idegeníthető el (tehát nem lehet adás-vétel tárgya) és meg sem terhelhető.

Korlátozottan forgalomképes vagyontárgyak:

- a közművek,
- intézmények,
- műemlékileg védett ingatlanok,
- a bérlakások, nem lakás céljára szolgáló épületek, helyiségek,
- védett természeti területek és
- középületek,
- továbbá a helyi önkormányzat által meghatározott ingatlanok és ingók.

A korlátozottan forgalomképes vagyontárgyak az önkormányzat rendeletében megfogalmazott feltételek esetén forgalomképesé tehetők, vagyis bizonyos feltételek mellett eladhatók.

A **forgalomképes vagyon** olyan vagyon, ami az önkormányzat tulajdonában van, s elvileg kötöttségek nélkül hasznosítható értékesítési céllal tartósan, vagy működtetési céllal ideiglenesen. Ilyen vagyon például a különféle ingatlanok, bankbetétek, kötvények, üzletrészek, részvények, pénzeszközök, követelések, stb.

Az önkormányzatok a vagyonukkal az előzőek figyelembevételével teljes önállósággal gazdálkodnak, vagyis azokat értékesíthetik, megterhelhetik, vállalkozásba vihetik. E tevékenységük azonban nem veszélyeztetheti a kötelező feladatok ellátását. A vállalkozásba vitt vagyonnal is csak olyan felelősséget vállalhatnak a gazdasági társaságban, amennyi a bevitt vagyon értéke.

Az önkormányzat vagyona a feladatainak ellátását tartósan szolgáló ingatlanokból, ingóságokból, vagyoni értékű jogokból, értékpapirokból, gazdasági társaságba apportként bevitt részesedésekből, stb., valamint forgóeszközökből áll. Az önkormányzat a vagyonát jogszabályban meghatározott módon köteles nyilvántartani, értékelni és teljesíteni az előírt adatszolgáltatást.

Általában az ingatlanok az önkormányzati vagyon döntő részét képviselik és egyedileg is nagy értékűek. Ezért döntött 1992-ben a kormány az ingatlanvagyon kataszter létrehozásáról, majd 2001. évben a módosításáról.

A vagyongazdálkodás, a használat, hasznosítás eredményessége csak úgy biztosítható, ha az önkormányzat tisztában van tényleges vagyoni helyzetével, folyamatos információkkal rendelkezik ezek változásáról, birtokában van a szükséges piaci információknak, megbízható áttekintése van a vagyonát terhelő kötelezettségekről. A vagyongazdálkodás tehát folyamatos feladat, melynek ellátásáról felkészült szakember, nagyobb önkormányzat esetén belső szervezeti egység vagy önálló szervezet útján gondoskodik.

Abony Város Önkormányzata rendeletet hozott a vagyonáról és a vagyongazdálkodásának szabályairól (Abony Város Önkormányzata 31/2004.(XI.30.) számú rendelete Abony Város Önkormányzatának Vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól). E rendelet alapján Abonyban az önkormányzati vagyonnal kapcsolatos tulajdonosi jogokat a Képviselő-testület gyakorolja, azonban egyes tulajdonosi jogokat gyakorlását (ingatlan használatba adása, bérbeadása, az önkormányzati vagyon nyilvános értékesítésének, hasznosításának ellenőrzése, stb.) a Pénzügyi Bizottságra ruházza. Az önkormányzati vagyon tárgyait a Képviselő-testület sorolja be a megfelelő vagyoni körbe.

Abonyban az önkormányzati vagyon kezelésére a széttagozódottság a jellemző: a vagyonkataszter kezelése a Jegyzői Irodánál, a lakásgazdálkodással kapcsolatos ügyek a Településfejlesztési Irodánál, a kis és nagy értékű tárgyi eszközök és a leltár a Pénzügyi Irodánál található. Éppen ezért nincs hangsúly a vagyongazdálkodáson, s egyesítésre lenne szükség. Ezt érdemes lenne úgy megoldani, hogy az önkormányzati vagyon gazdálkodásával két-három fő foglalkozna, akik fizikailag egy helyen dolgoznának. Az önkormányzati vagyont érintő valamennyi ügyben a tulajdonost megillető nyilatkozattételi jogot, továbbá közigazgatási és bírósági eljárásban az ügyfél jogát a Polgármester gyakorolja.

Az önkormányzat az előző ciklusokban nem igazán gazdálkodott jól a vagyonával. A vagyona nagy része most jelzáloggal terhelt, ingatlanjai általában lelakottak, elhasználódtak, a kúriák is nagyon leromlott állapotban vannak. A közintézmények infrastrukturális állapota rossz, nincs pénz a felújításukra. A Kinizsi Pál Gimnáziumban és Szakközépiskolában például teremhiány van, a gyermekek a folyosón tanulnak.

Az önkormányzat számára cél kell, legyen a vagyonmegtartás és vagyongyarapítás, azonban ésszerű keretek között a vagyon értékesíthető is a forrásszerzés érdekében.

Mint említettük, az önkormányzat vagyongazdálkodását most szeretnék racionalizálni, eddig azonban nem sikerült a Képviselő testületnek ebben a kérdésben megegyeznie.

Az önkormányzat vagyonának típusát vizsgálva látható, hogy az önkormányzat összvagyonának közel 80 százalékát a törzsvagyon teszi ki. A törzsvagyon keretén belül nagyobb arányt képvisel a nem forgalomképes vagyon a korlátozottan forgalomképeshez viszonyítva, amely a 2004-es, illetve 2005-ös évben 36-37 %-ot tett ki a törzsvagyonon belül.

Az egyéb (forgalomképes) vagyon nagysága mutat egyfajta növekedési tendenciát, de mértéke csekélynek mondható és általánosságban véve 15-20 % százalék között mozog.

Vagyon típus (2002.)	Nagysága (e Ft)	Megoszlása (%)*
Törzsvagyon	4.402.285	87%
– ebből nem forgalomképes	2.806.145	64%
– ebből korlátozottan forgalomképes	1.596.140	36%
Egyéb (forgalomképes) vagyon nagysága	638.165	13%
Önkormányzat összvagyon	5.040.450	100

Vagyon típus (2003.)	Nagysága (e Ft)	Megoszlása (%)*
Törzsvagyon	4.394.957	85%
– ebből nem forgalomképes	2.758.739	63%
– ebből korlátozottan forgalomképes	1.636.218	37%
Egyéb (forgalomképes) vagyon nagysága	777.192	15%
Önkormányzat összvagyon	5.172.149	100

Vagyon típus (2004.)	Nagysága (e Ft)	Megoszlása (%)*
Törzsvagyon	4.324.805	84%
– ebből nem forgalomképes	2.203.130	51%
– ebből korlátozottan forgalomképes	2.121.675	49%
Egyéb (forgalomképes) vagyon nagysága	814.570	16%
Önkormányzat összvagyon	5.139.375	100

Vagyon típus (2005.)	Nagysága (e Ft)	Megoszlása (%)*
Törzsvagyon	4.316.892	80%
– ebből nem forgalomképes	2.231.521	52%
– ebből korlátozottan forgalomképes	2.085.371	48%
Egyéb (forgalomképes) vagyon nagysága	1.084.088	20%
Önkormányzat összvagyon	5.400.980	100

* Az önkormányzat összvagyonához viszonyítva

Forrás: Helyi önkormányzat

Az önkormányzatnak láthatóan nagy vagyona van, például sok iskolával, egyéb intézményekkel, komoly csatornahálózattal rendelkezik. Emellett tulajdonában van a Salgóbányai Ifjúsági Tábort (Salgóbányán, a Salgó hegy lábánál található), amelyben 10 db 7 fős faház, valamint 1 db 5 ágya komfortos faház, 60 fős étterem van. A tábort az ABOKOM Kht. működteti. (Egyébként ez a tábor most nincs hasznosítva, a komfort nélküli lepusztult faházakra most örökbefogadót keresnek az állatkertekhez hasonló „Fogadj örökre egy állatot” akcióhoz hasonlóan.)

Mint a táblából is láthattuk, az önkormányzatnak nincsen sok forgalomképes (tehát hasznosítható) vagyona. Jelenleg 62 ilyen típusú ingatlannal rendelkezik, amelyből éppen egy most eladásra van hirdetve. Az ingatlanokkal egyébként általános problémájuk, hogy csak áron alul tudják értékesíteni őket. Jellemző, hogy az ingatlankataszterben magas áron található az ingatlanok, ugyanakkor az értékbecslő alacsonyabb összegűre értékeli azokat, s a vevők ennél is alacsonyabb áron kívánják megvenni ezt a vagyont.

Az önkormányzat mérlegadatai szerint elmondható, mind a befektetett eszközök, mind a forgóeszközök nagysága 2002 és 2003, illetve 2004 és 2005 között növekedést mutatnak, ám 2003 és 2004 között csökkenést. A megoszlások szerint a befektetett eszközök az önkormányzat vagyonát ismerve értelemszerűen magasabb arányt képviselnek az összes eszközön belül.

Önkormányzati eszközök	ezer Ft			
	2002	2003	2004	2005
Befektetett eszközök	5.040.450	5.172.149	5.139.375	5.400.980
Forgóeszköz	208.927	647.624	596.104	617.555
Eszközök összesen	5.249.377	5.819.773	5.735.479	6.018.535

Önkormányzati eszközök	%			
	2002	2003	2004	2005
Befektetett eszközök	96%	89%	90%	90%
Forgóeszköz	4%	11%	10%	10%
Eszközök összesen	100%	100%	100 %	100%

Forrás: Helyi önkormányzat

Az önkormányzat rendkívül rossz likviditással rendelkezik, fizetőképessége alacsony, hiszen több rövid lejáratú tartozása, adóssága van, mint olyan eszköze (pl. készlet, értékpapír, csekkek, betétek, vagy ide tartozik a meglévő készpénz is), amit rövid idő alatt pénzzé tud tenni. Az alábbi táblázatban látható, hogy a likviditási mutató értéke legtöbb esetben kisebb, mint egy, vagyis a tartós befektetések egy részét rövid lejáratú forrással finanszírozzák. Szerencsére a mutató értéke megfelelően növekszik, amint a pénzeszközök mellé az értékpapírokat, vagy a követeléseket, illetve készleteket is beszámítjuk, vagyis az utolsó esetben a forgóeszközöket nézzük.

2002 és 2004 között a likviditási mutató értéke javult, ám 2005-re újra csökkent, újra kisebb lett az önkormányzat fizetőképessége. Ezek szerint jelenleg is sok támogatásra lenne szüksége, olyan forrásokra, amelyeket nem kellene visszafizetnie, viszont gyorsan hozzájuk tudna jutni.

Likviditási ráta	2002	2003	2004	2005
Pénzeszköz / rövid lejáratú kötelezettség	0,1183	0,3869	0,4048	0,2789
Pénzeszköz + értékpapír / rövid lejáratú kötelezettség	0,1183	0,4983	0,5499	0,4108
Forgóeszköz / rövid lejáratú kötelezettség	0,3968	4,9106	2,9946	1,8499

Forrás: Helyi önkormányzat

⁷⁵A vagyonkataszter alapján megállapítható, hogy az elmúlt időszakban ezen a területen is történt változás.

A pályázatok útján meghirdetett elidegeníthető önkormányzati ingatlanokra ugyan 2008 óta jellemző kínálati piacon nagyon kevés és alacsony összegű ajánlat érkezik.

Ugyanakkor a korábbi vagyonvesztéssel szemben jelentős gyarapodás állt be az infrastrukturális és intézményi fejlesztések révén.

⁷⁵ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

8.5. AZ INTÉZMÉNYRENDSZER FENNTARTÁSA

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. Tv. 70.§-a illetőleg a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. 86.§. (3) bekezdése a **megyei önkormányzat kötelező feladataként** jelöli meg többek között:

- a középiskolai, szakiskolai és kollégiumi ellátásról,
- a felnőttoktatásról,
- az alapfokú művészetoktatásról,
- valamint a megye területén lévő kulturális javak, történeti iratok gyűjtéséről, őrzéséről, tudományos feldolgozásáról való gondoskodást abban az esetben, ha a községi, városi önkormányzat a feladat ellátását nem vállalja.

Önként vállalt alapon lehetőség van arra, hogy a községi és városi önkormányzatok a fenti közoktatási és közgyűjteményi ágazathoz tartozó feladatokat ellássanak, és a feladatellátásával összefüggő intézményeket működtessenek, ugyanakkor arra is lehetőségük van, hogy mindezeket a feladatokat a megye „kezébe adják”.

Hosszú évek tapasztalata, hogy a központi költségvetési támogatás nem elégséges az intézmények biztonságos működtetéséhez, ezért a fenntartó önkormányzatok a saját forrásaik átcsoportosításával kényszerülnek kiegészíteni az intézmények elemi költségvetését. Ez plusz teher vállalását jelenti, amit azzal a felelősséggel tehetnek meg, hogy az önként vállalt kötelezettségek ellátása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt feladatok teljesítését. Éppen ezért a jogszabály intézményes lehetőséget biztosít arra, hogy a Képviselő-testületek négyévenként mérlegelhessék, továbbra is vállalják-e az önként vállalt feladatok teljesítését. Amennyiben visszalépnek attól, az arról szóló döntésüket, a megválasztásukat követő hat hónapon belül közölniük kell az illetékes megyei önkormányzat közgyűlésével.

Abony Város Önkormányzat Képviselő-testületének 1/2006. (II. 15.) számú rendelete az önkormányzat 2006. évi költségvetéséről kimondja, hogy az önkormányzat

a, önállóan gazdálkodó költségvetési szervei:

- a Polgármesteri Hivatal
- a Közoktatási és Közművelődési Tevékenységet Koordináló Intézmény (KKTKI), valamint
- a Térségfejlesztési Társulás intézménye

b, részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervei:

- a Humán Szolgáltató Központ – Polgármesteri Hivatalhoz kapcsolódva
- a Városi Sportcsarnok – a Polgármesteri Hivatalhoz kapcsolódva
- a Víziközműveket Működtető Intézmény – a Polgármesteri Hivatalhoz kapcsolódva
- a Gyulai Gaál Miklós Általános Iskola Alapfokú Művészetoktatási Intézmény – KKTKI-hez kapcsolódva
- a Somogyi Imre Általános Iskola – KKTKI-hez kapcsolódva
- a Montágh Imre Általános Iskola, Óvoda és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény - KKTKI-hez kapcsolódva
- a Kinizsi Pál Gimnázium és Szakközépiskola - KKTKI-hez kapcsolódva

- a Bihari János Zeneiskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény - KKTKI-hez kapcsolódva
- a Szivárvány Óvoda és Bölcsőde - KKTKI-hez kapcsolódva
- a Gyöngyszemek Óvodája - KKTKI-hez kapcsolódva
- a Pingvines Óvoda - KKTKI-hez kapcsolódva
- a Művelődési Ház és Könyvtár - KKTKI-hez kapcsolódva.

Az intézményhálózat túlságosan széttagolt, a gazdaságos működtetés így csorbát szenved. Abony városának intézményhálózatát egyébként az 1980-as években alakították ki, s mint azt ahogy a személyes interjúkon sokan elmondták, az érzelmi kötődések miatt nehéz a hálózat racionalizálását megoldani. Pedig érdemes lenne az intézmény-összevonást végrehajtani, még ha az pedagógus-elbocsátással, személyi, vagy egyéb kérdéssel járna. Egyes vélemények szerint az összevonás akár 100 millió Ft-os megtakarítást is jelenthetne a helyi kormányzat számára, bár azt is tudomásul kell venni, hogy szükség van ezekre az intézményekre.

Az intézmény-összevonás minden település esetén kényes, összetett kérdés, pedig az iskolák, a szociális ellátó-hálózat nagy deficitet okozhat az önkormányzat költségvetésének. Mindezt akkor is át kell gondolni, ha például nehéz egy olyan iskola sorsáról dönteni, amelyik az ország első falusi zeneiskolája volt (Bihari János Zeneiskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény).

Abony város részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerveinél most lesz átvilágítás. Ezt az átvilágítást a Képviselő testület kérte, már be is érkeztek ajánlatok a feladat végrehajtására. Ezek az ésszerű működtetésre adnak javaslatokat.

⁷⁶Az eltelt időben megnyílt a dr. Kostyán Andor rendelőintézet a régi Tüdőgondozó helyén az Újszászi úton és lebontásra került a használatra már alkalmatlan Művelődési Ház a Szelei út – dr. Csillag Zsigmond út sarkán.

A dr. Kostyán Andor Rendelőintézetben a vállalkozóként működő praxisok az OEP finanszírozásból fizetik a működtetés költségeit, ami így nem az önkormányzatot terheli, működésre fordítandó költségei csökkentek.

A közeljövőben ésszerűbbé válik a város kulturális intézményeinek működtetése, miután elkészül a Városi Közösségi Ház, Könyvtár és Zeneiskola új együttese a régi Zeneiskola helyén. A régi intézményi helyszínekről egyetlen – külön-külön és együtt is megközelíthető – korszerűen kialakított épületegyüttesbe költöznek az eddig szétszórta lévő funkciók.

Az oktatási intézmények eddig kivitelezett energetikai korszerűsítései a működtetés ráfordításait kimutathatóan csökkentették az önkormányzat költségvetésében. Ezért is szükséges a még nem korszerűsített intézmények esetében is az energetikai felújítási pályázatokon való részvétel fokozása.

⁷⁶ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

8.6. AZ ÖNKORMÁNYZAT PÁLYÁZATI TEVÉKENYSÉGE

Az örökölt önkormányzati gazdálkodás szerint a helyi kormányzat gazdasági helyzete nem túl kedvező, sajnos nem tud önerőt biztosítani a különféle pályázatokhoz. Az önerőre való pályázás mellett abban gondolkodnak, hogy a meglévő ingatlanokat próbálják majd értékesíteni, hogy pénzt nyerjenek. Az önerő problémáját például az Egészségügyi Központ kialakítása esetében is úgy oldották meg, hogy az ingatlant, tehát a helyszínt biztosították a vállalkozónak, aki ezért a pályázathoz az önerőt biztosította, így tudták kialakítani a Központot.

A különféle beruházásokhoz régiós, vagy megyei forrást, illetve fejlesztési hitelt vettek eddig igénybe. Közvetve idetartozik, hogy nagyon pozitív példaként néhány önkormányzati külsős bizottsági tag felajánlotta a tiszteletdíját a HVB Banknak, s így lízingbe játszóteret épít az önkormányzat (márciusban kezdődik az építkezés), tehát ilyen formában is megvalósítanak beruházást.

Az elmúlt öt év sikeres pályázatait tartalmazza a következő táblázat.

Projekt neve	Megvalósítás éve	Támogatás nagysága (e Ft)	Támogatás forrása
Település szilárd hulladék kuka-edények	2002	15.763	
Céltámogatások szennyvízcsatorna	2002	1.078.285,115	
csatornaberuházás	2002	100.189.478	Teki
Öregek Otthona épület felújítás, fűtéskorszerűsítés	2002	9.507	
Szemétszállító járművek beszerzése	2002	36.875	
Tejbegyűjtő felújítása	2002	426	
Abonyi Lajos út felújítása	2002	103.810	
Abonyi Lajos úti ivóvízvezeték felújítása	2003	31.751	
Egészségügy fejlesztése	2003	12.793	
Vízmű II/5 kut	2003	37.000	
Nyírfa u. ivóvíz	2003	6.063	
Sportpálya tetőfelújítás	2003	422	
Útfelújítások	2003	210	
Mátyás kir. ivóvízvezeték	2003	1.600	
Baththyány u. felújítása	2003	261	
Kisfaludy u. felújítása	2003	231	TEKI
Szennyvíz II. ütem beruházása	2003	1.476.000	
Céltámogatás csatornaberuházás	2003	123.713,288	
Csatorna beruházás	2003	44.657,876	KAC
Céltámogatás csatornaberuházás	2003	29.054,717	
csatorna beruházás	2003	11.476,726	Teki
Nyírfa úti ivóvíz	2003	4.500	Teki
Napközi Otthon	2003	24.500	Teki
	2004	29.000	Teki
csatornaberuházás	2004	2.847,753	Teki
Kisfaludy utca	2004	5.000	Teki
	2004	12.000	Teki
Szolnoki út (Ungár ház)	2004	1.700	
Pestterv (Településrendezési terv)	2004	562	

Projekt neve	Megvalósítás éve	Támogatás nagysága (e Ft)	Támogatás forrása
Kerékpárút	2004	5.800	
Egészségügyi intézmények elhelyezése (tervezés)	2004	225	
Montág Im. Iskola bővítés tervezése (Radák úton)	2004	5.950	Teki
Hunyadi u. 5. telekvásárlás	2004	1.700	
Kálvin u. ebédlő	2004	70.892	
Utcák kátyúzása	2004	2.577	
Batthyány L. u.	2004	32.063	
Több utca aszfaltozása	2004	10.755	
Kossuth tér 3 homlokzat	2004	8.000	
Ktetetlen utólagos szennyvízbekötések	2004	2.300	
Üzemi épület	2004	1.156	
Kisfaludy út	2005	4.000	Teki
Batthyány utca ÖCO tám.	2005	1.000	
Kisfaludy út pályázat	2005	6.000	
Montágh Általános Iskola felújítása	2005	4.000	Teki
Kossuth tér 3. homlokzat-felújítás	2005	4.495	
Egészségmegőrző korszerűsítés, akadálymentesítés	2005	8.599	
Polgármesteri Hivatal épület-felújítás	2005	7.040	
Reform u. ivóvízhálózatcsere	2005	4.471	
Kisfaludy u.	2005	34.733	Teki
Köztársaság, Bajcsy	2005	5.229	
Bicskei, Bocskai, Rákóczi	2005	3.288	
Szeretet, Batthyány L.	2005	3.781	
Kodály	2005	1.076	
Kazinczy, Attila, Dembinszky,	2005	4.887	
Vasvári Pál, Somogyi, Kalapács, alkotmány, Márk u. felújítása	2005	5.416	
Wesselényi, Péter, Antal, Újvilág, Gárdonyi, Kosztolányi	2005	11.367	
Világosság	2005	9.385	
Csiky, Wekerle, Prohászka, Tabán, Mónus I. Névtelen:	2005	3.749	
Klapka, Ibolya u.	2005	882	
Somogyi, I. Iskola tornaterem	2005	9.582	
Köztársasági út támogatása	2006	3.462,522	
Bajcsy-kölcsey út támogatása	2006	10.545,392	
Bocskai út támogatása	2006	3.903,150	
Attila út támogatása	2006	7.315,331	
Batthány út támogatása	2006	2.408,643	
Rákóczi út támogatása	2006	6.960,405	
Bicskei út támogatása	2006	5.754,176	
Kazinczy F-út támogatása	2006	10.472,256	
Hulladék sziget kialakítása támogatás	2006	4.050	
Montágh Iskola felújítása	2006	10.000	
Útfelújítás	2006	500	

Projekt neve	Megvalósítás éve	Támogatás nagysága (e Ft)	Támogatás forrása
Somogyi Isk. Tornaterem felújítás	2006	11.521	
Kodály Z. út 2005. év	2006	5.000	
Kodály Z. út 2005. év	2006	6.000	
Idősek otthonának felújítása	2006	29.000	

Forrás: Helyi önkormányzat

Összefoglalva:

A város gazdálkodásával kapcsolatban elmondható, hogy a jelenlegi önkormányzat egy hiányos gazdálkodású, a vagyonával nem kellően hatékony gazdálkodást folytató helyi kormányzat helyét vette át, s emiatt nehézségekkel néz jelenleg szembe. Ezt a helyzetet egy önkormányzati gazdálkodás és vagyongazdálkodás átvilágításával szeretnék megoldani a közeljövőben.

Az önkormányzat jelentős mennyiségű hiteleket vett fel korábban, melyek visszafizetése lassan, s inkább a jövőben várat magára, mivel jelenleg nem áll rendelkezésre elég forrás ezek kiegyenlítésére. Kiadásai között jelentős összeget képvisel még az intézményhálózatával kapcsolatos költségek (bérek és intézmények felújítási kiadásai), ezért az intézményekkel kapcsolatos ügyeket (pl. intézmény-összevonás, megszüntetés, megyének átadás, stb.) minél előbb rendezni szükséges.

A helyi kormányzat vagyona nagy, melynek jelentősebb részét törzsvagyona teszi ki.

Az önkormányzat rendkívül rossz likviditással rendelkezik, fizetőképessége alacsony.

A helyi kormányzat sok sikeres pályázatot tudott megvalósítani az utóbbi időben, s szeretne minél több pályázati forrást továbbra is igénybe venni, jelenleg ennek az önerő hiánya szab gátat.

⁷⁷Ez a terület sikeresként értékelhető, hiszen ennek köszönhetően sikerült az egészségmegőrzés, az intézmények energetikai és akadálymentesítési korszerűsítése, valamint a városközpont élhetőbbé tétele terén fejlődést elérni az elmúlt időszakban.

⁷⁷ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

9. TELEPÜLÉSPOLITIKA, LAKOSSÁGI KOMMUNIKÁCIÓ

Ahogy korábban is hangsúlyoztuk, a fejlesztő munka végső célja, hogy a település lakossága jól érezze magát, otthon érezze magát saját településén. Ahhoz, hogy megtudjuk, mitől érezné magát jól, mit szeretne, milyennek képzeli el saját élőhelyét, az önkormányzatnak igen jelentős és folyamatos kommunikációs tevékenységet kell folytatnia.

⁷⁸A fejlesztések végső célja továbbra is a település lakossága számára olyan körülmények teremtése, hogy otthonosan, biztonságban érezzék magukat, és a jövőjüket helyben képzeljék

⁷⁸ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

el. A kommunikáció ahhoz kell, hogy az előbbiekhöz szükséges fejlesztési célok eljussanak az önkormányzathoz, az elért eredményekről pedig értesüljön a lakosság.

9.1. A KOMMUNIKÁCIÓ CÉLJA ÉS ESZKÖZEI

Az önkormányzatiság kialakulásával Magyarországon is egyre nagyobb szerepet kap a tervezési-fejlesztési gyakorlatban a lakossági kommunikáció szerepe. Ennek alapja az Európai Unió partnerségi elve, amelynek lényege, hogy a térség lakóit, vállalkozóit, civil szervezeteit is be kell vonni a fejlesztési-stratégiai célok kijelölésébe és későbbi megvalósításába.

Ennek hasznossága megkérdőjelezhetetlen, hiszen ha a helyi lakosság, a helyi vállalkozók egyetértenek a kitűzött célokkal, akkor érdekeltté lehet őket tenni annak megvalósításában, és várható, hogy aktívan részt is vesznek a feladatokban. A legnehezebb feladat, hogy mindezt tudatosítsuk a lakókban, hogy véleményük fontos, segítségük nélkülözhetetlen.

A helyi lakosság felé irányuló PR tevékenység fő mozgatója a belső identitás-építés, az „ahol érdemes élni” gondolatkör artikulálása, megerősítése, alátámasztása. Ennek legfontosabb összetevői:

- A településhez kötődés erősítése – a „Mi tudat” kialakítása
- A belső imázs javítása
- A lakosság aktivitásának növelése

Az önkormányzat eszközei sokrétűek. A lakosság tájékoztatásában általában kiemelt szerepe van a helyi újságnak, az önkormányzati híreknek, a lakossági gyűléseknek. A helyi összetartozás erősítését segítik a különböző kulturális programok, rendezvények, stb.

Fontos, hogy kikérjék a lakosság véleményét egyes közösséget érintő kérdésekben, és ezekre reagáljanak is, használják fel az itt szerzett ismereteket – esetleg kiemelve azt, hogy mindez lakossági kezdeményezésre került az anyagba –, amivel pozitív visszajelzést kap a lakosság, hogy érdemes elmondani a véleményét, és így tovább növelhető aktivitása. A véleménynyilvánítás színterei lehetnek például:

- a képviselői, polgármesteri fogadóórák,
- ún. véleménygyűjtő ládák kihelyezése, melyeken keresztül a lakosság közölheti észrevételeit,
- lakossági gyűlések.
- térítésmentes önkormányzati lap.

⁷⁹Ahogy az már részletezésre került, a cél továbbra sem változott: a partnerség elve szerint az érdekelt térség lakóit be kell vonni a fejlesztési-stratégiai célok kijelölésébe és későbbi megvalósításába.

Az eszköztár viszont a technológiák elterjedésétől egyre alacsonyabbá váló költségek miatt a nyomtatott médiáknál tágabb lett. A könnyen és bárki által elérhető hírközlési felületeken, digitális médiákon keresztül a helyi lakosságot tájékoztatni lehet a számára fontos felvetésekről, lehetőségekről és elért eredményekről.

⁷⁹ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

9.2. A KOMMUNIKÁCIÓ ÉS MARKETING VIZSGÁLATA

9.2.1. LAKOSSÁGI KOMMUNIKÁCIÓ VIZSGÁLATA

Ezen alfejezet keretében egy széleskörűnek szánt lakossági kérdőíves felmérés eredményeit mutatjuk be, melynek célja az volt, hogy a lakosság véleménye is tükröződjön az anyagban a város életével, erősségeivel, gyengeségeivel, fejlesztési elképzeléseivel kapcsolatban. A lakossági kommunikáció, illetve a lakossági érdekérvényesítés, települési identitástudat, vélemények és elképzelések megismerése volt a lakossági kérdőíves felmérés tárgya.

Sajnos a kiosztott **2000 db kérdőív**ből, amelyet az önkormányzat az Abonyi Naplón keresztül terjesztett, **mindössze 18 db kitöltött kérdőív érkezett vissza**, így a felmérés eredménye nem tekinthető reprezentatívnak. Mégis érdemes szerepeltetni a kérdőívek által szerzett ismereteket az anyagban, mivel azok összhangban vannak a szakértők által jelen kötetben bemutatott információkkal.

A visszaérkezett, rendkívül kevés kérdőív száma egyrészt utalhat a lakosság érdektelenségére, a közösségi munkában való részvétel mellőzésére, ugyanakkor kifejezheti a tájékoztatás nem megfelelő színvonalát, amelynek következtében a lakosság nem, vagy csak nehezen jut birtokába a számára fontos információknak, és nem tud részt venni, illetve nem tudja érdekeit érvényesíteni olyan döntésekben, amelyek az egész települést érintik.

Ezért az itt szereplő rövid elemzés inkább a tervezők szándékára világít rá, és nem annyira tárgyyszerűségében informatív.

A válaszadókra vonatkozó információk:

A kérdőívet kitöltők közel 80 százaléka tartozik az aktív, keresőképes korosztályhoz, zömében felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkeznek, és többségük több mint 20 éve a településen él. A válaszadók 80 százaléka nem tervezi, hogy változtatna a lakáskörülményein. Akik viszont igen, azok elköltöznének a településről, vagy felújításba kezdenének.

A válaszadók több mint fele nem a településen dolgozik, és jelentős számban nem is a környező településen rendelkeznek munkahellyel. Ennek okaként elsősorban a munkalehetőség, illetve a szakképzettségnek megfelelő munkahely hiányát említették meg.

A kérdésekre adott válaszok alapján a következő témakörökben kaptunk tájékoztatást.:

1. A lakosság saját településével szembeni hozzáállása, véleménye
 - a lakosság mennyire, illetve milyen szempontból elégedett a saját településével,
 - a lakosság a település milyen jellemzőit tartja meghatározónak, illetve mennyire elégedett ezen települési jellemzőkkel,
 - milyen a mindennapi településen belüli közérzete, illetve mi befolyásolja ezt a leginkább a településen, mivel lehetne ezen javítani

A település jellemző vonásai szempontjából, a válaszadók többsége mezőgazdasági jellegű településnek tekinti Abonyt, továbbá kiemelkedőnek tartja a város oktatásának színvonalát is.

Legkevésbé jellemzőnek az idegenforgalom meghatározottságát és a település gazdasági jellegét tartották. Ezen kívül, véleményük szerint nem jellemző az élénk kereskedelmi, pénzügyi élet és a település nem tölt be kulturális központi szerepet.

A mindennapi közérzetet befolyásoló tényezők közül a válaszadók leginkább a gázellátást, a telefon-ellátottságot, valamint az étel- és zöldségellátottságot értékelték pozitívan.

Elégedetlenek voltak viszont a településen belüli közutak és kerékpárutak helyzetével, az ivóvíz minőségével, a település gazdasági helyzetével. Emellett úgy gondolják, a település nem tud biztosítani kellő számú munkalehetőséget, elhelyezkedési lehetőséget a dolgozni kívánó lakossága számára.

2. A lakosság véleménye a település fejlesztési lehetőségeivel kapcsolatban

- a lakosság miben látja a település fejlesztésének kulcsát, illetve mit lát kritikus problémának, amely a fejlesztést gátolhatja,
- mit tartanak sürgősen megoldandó feladatnak,
- milyennek szeretné leginkább látni saját települését,
- milyen típusú városhoz szeretné leginkább, ha hasonló lenne,
- milyen intenzitásúnak látja a település fejlődését a kistérség többi településéhez képest.

A kérdőívekre választ adók a település legfontosabb fejlesztési céljaként határozták meg a munkahelyteremtést, a közúthálózat és az ivóvíz-hálózat javítását, valamint a városközpont rendezését.

A leginkább megvalósítani szükséges fejlesztések közé az ivóvíz minőségének javítását, a település burkolatlan útjainak a burkolását sorolták. Fontosnak tartották továbbá a vállalkozások élénkítését, az egészségügyi ellátás fejlesztését és a járdák kiépítését.

A település hangulatát, jellegét vizsgálva a válaszadók többsége az idegenforgalom fejlődésének lehetőségét, a település kulturális központtá válását, a természeti környezet, hagyományok megőrzését és a bennük rejlő lehetőségek kiaknázását emelte ki leginkább.

Annak kérdésében, hogy Abony mely településhez szeretne hasonlítani, legtöbben a jelenleg is meglévő alföldi meghatározottságot jelölték meg. Ezen kívül sokan szívesen látnák Abonyt német/osztrák jellegű településként. Arra a kérdésre, hogy mely jellemzők esetében kellene a városnak hasonlítani az ő általuk megjelölt településre, a válaszadók zöme a nagyobb tervezettségét, a dinamikus fejlődést és a jobb vállalkozási lehetőségeket emelte ki.

Annak kérdésében, hogy milyen intenzitású a település fejlődési üteme a kistérség többi településeihez viszonyítva, a válaszadók zöme Abonyt lassabban vagy sokkal lassabban fejlődőnek ítélte meg.

3. A települési közügyekben való tájékozottság milyensége a település saját megítélése szerint, valamint az önkormányzat lakossági kommunikációjának hatékonyság-vizsgálata

- mennyire tartja magát tájékozottnak a település közügyeit illetően,
- ha nem megfelelően tájékozott, akkor mi ennek az oka,
- mennyire érzik úgy, hogy részt tudnak venni a településsel kapcsolatos döntésekben, illetve mennyire tartják nyilvánosnak a településen zajló munkát,
- milyen lehetőséget lát a településen az érdekérvényesítésre,
- kitől várják leginkább, hogy tegyen a település fejlődéséért,
- mit üzenne a település vezetőinek, illetve mire hívná fel a figyelmüket.

A közügyekre vonatkozó tájékozottság kérdésében a válaszadóknak több mint fele csak részben tájékozott és kevesen gondolták úgy, hogy tájékozottak lennének. Ehhez a kérdéshez kapcsolódva, a részbeni tájékozottság okaként, legtöbbször a tájékoztatás nem megfelelő színvonalát jelölték meg.

A településsel kapcsolatos döntésekben való részvétel és a településen zajló fejlesztési munkák nyilvánossága tekintetében sokan úgy gondolják, még van javítani való. Meg kell jegyezni a települést érintő döntések kapcsán, hogy a válaszadók több mint egy harmadának véleménye szerint nincsenek bevonva ezekbe a döntésekbe.

Arra vonatkozóan, hogy milyen lehetőségekkel rendelkeznek érdekeik érvényesítésére, említésre került a lakossági fórum, a közmeghallgatás, a fogadóórák tartása. Ugyanakkor, sokan inkább minimális vagy semmilyen lehetőséget nem látnak az érdekérvényesítésre.

A válaszadók többségének véleménye szerint a település fejlődéséért a legtöbbet elsősorban az önkormányzati vezetők és képviselők képesek tenni. Másodsorban az állami vezetőket és képviselőket, valamint a megyei vezetőket és képviselőket emelték ki.

A település vezetőinek szóló üzenetek között szerepelt a helyi rádió és TV, az átlátható pénzügyi gondolkodás kialakítása, a lakosság jobb informálása, továbbá hogy a település irányítása az egyéni érdekek mellőzésével és a lakosság összefogásával valósuljon meg, és a döntéshozatal előtt kérjék ki a szakemberek véleményét.

⁸⁰A korábbi fejlesztési fázisban a kérdőíves felmérés alig 1%-os válaszadási 'eredményessége' után a mostani felülvizsgálat kapcsán meghirdetett lakossági meghallgatásokon tapasztalt minimális érdeklődés a lakosság érdektelenségét világítja meg a település jövőjéről szóló gondolkodásban.

Az első lakossági meghallgatáson is inkább településfenntartással kapcsolatos észrevételek, mintsem a település fejlődésével, jövőjével kapcsolatos javaslatok, vagy igények hangzottak el.

A második lakossági meghallgatásra – az elkészült munkaközi anyag több hetes kifüggesztése ellenére – pedig egyetlen érdeklődő sem érkezett.

9.2.2. AZ ÖNKORMÁNYZAT KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉGÉNEK KÉRDŐÍVES FELMÉRÉSE

Az önkormányzat számára átadtunk egy, a hivatal kommunikációs, illetve marketing tevékenységét felmérő kérdőívet, aminek kitöltése az önkormányzat ilyen irányú tevékenységének hiánya miatt érdektelenné vált. A szóbeli interjúkon azonban számos információ jutott tudomásunkra a témával kapcsolatban.

Az önkormányzat korábban nem folytatott megfelelő *kommunikációs tevékenységet a lakossággal*, akik így kevésbé voltak tájékoztatva, bár korábban és most is több módon lehetősége volt/van a lakosoknak a helyi kormányzat munkájáról értesülni, valamint a helyi ügyekbe beleszólni. Ezek a következők:

- Közmeghallgatások: ezeken általában kevesen jelennek meg.
- Testületi ülések: Az ülések rendelkezés szerint általában nyilvánosak, az ülés témájától függ az itt megjelent lakosok száma.

⁸⁰ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

- Abonyi Napló: helyi újság, ami havonta egyszer jelenik meg. Az újság a testületi döntésekről is információval szolgál. Az újság jelentősége a jövőben növekedni fog a beszüntetett kábel TV-s adások miatt (erre vonatkozó információt lásd alább).
- Kincskereső: helyi, ingyenes terjesztésű hirdetési újság, ahol ad-hoc jelleggel közöl fontosabb információt a helyi kormányzat.
- Fogadóórák: ezek a polgármester, alpolgármester, jegyző és képviselők fogadóórái, ahol általában sokan megjelennek.
- Honlap: nagyon informatív, színvonalas honlapot üzemeltet az önkormányzat, amelyet sokan tekintenek meg.

2006-ban a helyi kábel TV-n keresztül a képviselőtestületi üléseket élő adásban közvetítették, azonban ez idén anyagi okok miatt ez nem valósul meg.

Az önkormányzat most mindent megtesz annak érdekében, hogy a lakosság felé irányuló kommunikációs tevékenységét javítsa. Ennek keretében például az Abonyi Napló szolgáltatásait igyekszik jobban igénybe venni a jövőben. A Napló eddig nem tájékoztató jellegű volt, ezt próbálják most megváltoztatni. A lakosság egyébként nagyon szereti, igényli a helyi tájékoztatást, így ezért is mennyiségét és minőségét mindenképpen növelni szeretné a helyi kormányzat.

Az önkormányzat és a lakosság kapcsolattartásában fontos eszköz lehet a kitüntetések adományozása. Abony egy módon ösztönzi a helyi lakosságot ebben a tekintetben, bár ezt is csak kevésbé teszi: díszpolgári cím, illetve posztumusz díszpolgári cím adományozásával tünteti ki az arra érdemeseket (aki Abony városa érdekében kiemelkedő jelentőségű tevékenységet végez vagy egész életművével általános elismerést szerez és hozzájárul a település fejlődéséhez). 1990 óta csak öt ilyen címet osztott ki. Az eddigi kitüntetettek között szerepel Somogyi Imre szobrász és szakíró, Szabó Sándor a zeneiskola alapítója, Torma János színjátszó rendező, Cselényi József plébános és Györe Pál a helytörténeti gyűjtés elindítója, a múzeum alapítója.

Fontos megemlíteni, hogy az Abonyiak Abonyért Alapítvány (civil szervezet) évente ad ki elismeréseket azoknak, akik valamilyen kimagaslót nyújtottak a városban valamely területen. Az Abonyiak Abonyért Díjat már több művész, pedagógus átvehette. Emellett egy másik Egyesület az „Abonyi Tiszta Udvar, Rendes Ház” címet adományozza majd a jövőben az általa előírt feltételeket teljesítő portáknak. Az Egyesület 6500 példányszámú ingyenes terjesztésű újságot (Abonyi Notesz) is bedob a postaládákba.

Az önkormányzat **civil szerveződésekkel** való kapcsolata jó, átlagos. A helyi kormányzat támogatja a civil szerveződések, főleg a sporttal összefüggésben tevékenykedő szervezeteket. Emellett az önkormányzat együttműködési megállapodásokat köt például a polgárőrséggel és a rendőrséggel, illetve egy fogyatékosokkal foglalkozó alapítvánnyal (helyiséghasználatot adnak át az alapítványnak) fogja ezt megtenni.

A helyi vezetőség **vállalkozókkal** való kapcsolatáról elmondható, hogy eddig kevésbé működött, de ezen is szeretne változtatni az önkormányzat. A vállalkozók eddig nem voltak bevonva, nem működött a tájékoztatás irányukban. Volt ugyan vállalkozói fórum, de ennek nem nagyon volt hatása feléjük, s nem volt hatása munkájukra sem. Az önkormányzat tehát mostantól igyekszik együttműködni a vállalkozásokkal, ebben még sokat kell fejlődni saját bevallásuk szerint is. Több gondolatuk is támadt a velük való kapcsolat javítására. Ez év februárjában már vállalkozói fórumot fognak tartani a fejlesztésekkel, beruházásokkal kapcsolatban, emellett több földet, több helyet biztosítanak, kedvezményesebb árú ingatlant adnának a befektetőknek, hogy több beruházót csalogassanak ilyen formában a településre. Szintén egy mostani gondolat, hogy az eu-s vizsgálódásoktól függetlenül 2008-ra az iparüzési adót felülvizsgálják, s ezen keresztül adókedvezményt adnának a vállalkozóknak, amennyiben erre mód van.

Az önkormányzat eddig *marketing tevékenységet* nem igazán folytatott. Az összes tevékenységük leszűkíthető arra, hogy a Hivatal minden évben elkészíti az éves rendezvénytervét, amelyet kiadvány formájában eljuttat a helyi lakosoknak. Ebben a helyi, önkormányzati szervezésű kulturális és sport rendezvények találhatók meg.

Összefoglalva elmondható, hogy az önkormányzat kommunikációs és marketing tevékenysége eddig nem volt nagy jelentőségű, de meg van a szándék a változtatásra. A lakosságot, civil szervezeteket, helyi vállalkozókat sokféleképpen tudják elérni, ám ezeket a kommunikációs eszközöket (Abonyi Napló, honlap, más újságok, fogadóórák, testületi ülések, stb.) rendszeresen használni is szükséges. A helyi vezetőségnek érdemes lenne az egyéb juttatások (jutalom, díszpolgári cím, kitüntetés, stb.) rendszerét is újra átgondolnia.

⁸¹Az önkormányzat erre a célra igénybe veszi az összes eddig is használt médiát és alkalmat.

Az egyre kisebb érdeklődés miatt viszont a személyes találkozási lehetőségek megteremtése és médiamegjelenések ellenére a marketing tartalmú kommunikáció mennyisége és minősége nem elég.

⁸¹ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

10. SWOT

A település helyzetfeltárásából származó információk stratégiai szemléletű, rendszerezett összegzését tartalmazza a SWOT analízis. Ez az elterjedt és bevált elemzési forma lehetővé teszi a gyakran igen terjedelmes helyzetelemző tanulmányok megállapításainak áttekinthetőbbé tételét, ezáltal szintetizál és egy komplex szemléletű, konszenzuson alapuló, a stratégiai tervezés további fázisaiban jól hasznosítható, esetenként rangsorolást is tartalmazó értékelés megalkotását.

Maga a módszer négy angol szó kezdőbetűjéből kapta a nevét:

S (STRENGTHS):	ERŐSSÉGEK, MELYEKRE A FEJLESZTÉS ALAPOZHATÓ, TOVÁBB ERŐSÍTENDŐK
W (weaknesses):	gyengeségek, fejlesztést nem lehet rá alapozni, sőt gátolják azt, meg kell őket erősíteni
O (opportunities):	lehetőségek, kívülről segíthetik, ösztönözhetik a fejlesztést
T (threats):	veszélyek, melyek kívülről akadályozhatják a fejlesztés sikerességét

Az első két szempont tehát a térség belső adottságai alapján (amire a településnek van ráhatása), míg az utóbbi kettő a külvilágban ható folyamatok alapján kerül megfogalmazásra (amelyekre a településnek közvetlen befolyása nincs).

⁸²A szokásos módszer a helyzetfeltárásból származó információk stratégiai szemléletű, rendezett összegzésére.

Nevezhetnénk – az eredeti nyelvű terminológia magyarra átültetéseként – EGyeLeVe elemzésnek is (az angolból fordított Erősség, Gyengeség, Lehetőség és Veszély szavak kezdeteiből), ami sokkal jobban rámutat az elemzés – a döntés-előkészítést egyszerűsítő – működési elvére is.

⁸² Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

10.1. TÁRSADALMI-SZOCIÁLIS FUNKCIÓK, KULTÚRA, MŰVELŐDÉS, SPORT

Erősségek

- A település népességszáma növekszik
- A munkavállalási korú népesség aránya kiemelkedően magas
- Jelentős a pozitív migrációs különbözet, mely a népesség kismértékű természetes fogyását teljesen ellensúlyozza
- Magas színvonalú egészségügyi ellátás az alapellátástól a szakellátásig
- Viszonylag sokrétű és tevékeny civil szféra a városban
- Az oktatás színvonala jónak tekinthető, az óvodai oktatástól egészen a középfokú oktatásig biztosítják a lakosság oktatását, nevelését, ezzel is tovább erősítve a városhoz való kötődést
- A településen biztosított a zenei oktatás
- Aktív sportélet
- Az oktatási intézmények szakember ellátottsága kiváló
- Jelentős építészeti örökség, amely a kulturális hagyományokat is érinti
- A településen nincs érzékelhető vallási és nemzetiségi ellentét
- A lakosság információval való ellátását helyi lap biztosítja
- A település lakosságának életminősége az országos átlagot meghaladó

⁸³Erősségek (változása, átfordulása)

- A település népességszáma már évek óta nem növekszik, sőt a természetes fogyás feletti arányban csökken
- A pozitív migrációs különbözet már megfordult, a természetes fogyást tovább erősíti

Gyengeségek

- Az óvodák és az iskolák zsúfoltak
- Az óvodák és iskolák épületeinek állaga leromlott, felújításra szorulnak, az oktatási, nevelési eszközök cserére szorulnak
- Fejlesztésre váró sport infrastruktúra
- A bevándorlók magas száma, akik kevésbé kötődnek a városhoz (lojalitásuk megkérdőjelezhető)
- Az egészségügyi ellátás helyileg szétaprózott,
- Az intézmények felújításához kapcsolódó tervek hiányosak, a fejlesztésekre rendelkezésre álló önkormányzati források korlátozottak
- Az épített örökség (kúriák, Zsinagóga) rendkívül leromlott és elhanyagol állapota, többnyire üresen és kihasználatlanul állnak
- A zeneiskolai oktatás jövője bizonytalan
- A Művelődési Ház felső szintje nem működik (veszélyessége miatt bezárták)
- A középiskola és gimnázium épületének fejlesztése és bővítése szükséges
- A 365 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma magas
- Az önkormányzati intézmények akadálymentesítése nem fejeződött be

⁸⁴Gyengeségek (változása, átfordulása)

- Az egészségügyi ellátás legkorszerűbb része már összevontan működik a dr. Kostyán Andor rendelőintézetben
- Az Egészségmegőrző Központként működő – egykori Sívó kúria – tető- és homlokzati rekonstrukción esett át

⁸³ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁸⁴ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

- Az épített örökségből két elem, a Zsinagóga és az Ungár ház tetőfelújítása már megtörtént
- A zeneiskolai oktatás az új Városi Közösségi Ház, Könyvtár és Zeneiskola intézményben magasabb színvonalon működhet tovább
- A Művelődési Ház funkciói az új Városi Közösségi Ház, Könyvtár és Zeneiskola intézményben magasabb színvonalon működnek tovább
- Az önkormányzati intézmények akadálymentesítése befejezés előtt áll

Lehetőségek

- A város idegenforgalmi vonzerejének növelése, az építészeti örökség megújításával a regionális forrásokon keresztül
- Közösségi élettér kialakítása a regionális források felhasználása segítségével (belváros-rehabilitáció)
- A közösségi élet javulása a civil szervezetek megerősödésével
- A helyi sportélet támogatása, szponzorszerzéssel vagy önkormányzati támogatással

Veszélyek

- Fiatal, magasan kvalifikált munkavállalói korú lakosság elvándorlása a kistérség többi településére, Pest megyébe vagy Budapestre
- A kulturális aktivitás visszaesése a szűkös támogatások és források miatt
- A politikai megosztottság gyengítheti a települési kohéziót
- Az oktatásra, kultúrára, egészségügyre fordítható források szűkössége megakadályozza a kötelező fejlesztések megvalósítását
- Korlátozottak a források az építési örökség felújítására

10.2. ÖNKORMÁNYZATI KOMMUNIKÁCIÓ ÉS MARKETING

Erősségek:

- Számos kommunikációs csatorna (újság, honlap, közmeghallgatások, testületi ülések, stb.) áll rendelkezésre a helyi szereplők értesítéséhez, tájékoztatásához
- Lakosság igényli a helyi tájékoztatást, információkat vár a fejlesztésekről
- A helyi kormányzat kapcsolata a civil szervezetekkel jó/átlagos

Gyengeségek:

- Mostanáig a lakosokkal és a vállalkozókkal nem sikerült hatékony kétoldalú kommunikációt kialakítani
- Eddig a várossal kapcsolatban kevésbé hatékony marketing tevékenységet folytatott az önkormányzat
- Az önkormányzat kevésbé ösztönzi a helyi lakosokat különféle jutalmak, díjak, kitüntetések adományozásával

Lehetőségek:

- Új médiaeszközök és kommunikációs csatornák létrehozásának, működtetésének támogatása az állam, vagy szponzorok részéről
- Pályázati források a kommunikáció, illetve a marketing fejlesztésére
- Térségi összefogás kialakulása a közös értékek együttes kommunikálására, marketingjére

Veszélyek:

- Anyagi okok miatt elmarad a kommunikációs csatornák igénybevétele
- A lakossági összefogás hiánya, a vállalkozókkal való együttműködés elmaradása az érdekek szétforgácsolódásához vezet
- Lakossági passzivitás jelentkezhet, ami gátolja a település fejlődését

10.3. INFRASTRUKTURÁLIS HELYZET

Erősségek

- A település teljes belterületén kiépült a vezetékes ivóvíz hálózat
- A település teljes belterületén kiépült a vezetékes csatornahálózat
- A szennyvízhálózatba bekötött lakások száma felülmúlja a megyei és a kistérségi átlagot egyaránt
- A vezetékes csatornára rákötött lakóingatlanok aránya kedvező
- A gázhálózatra csatlakozott ingatlanok aránya folyamatosan, ütemesen nő
- A kiépített szakaszokon a közvilágítás korszerű
- A településen elérhető a jó minőségű telefonhálózat, a kábeltelevízió és a szélessávú Internet
- A településen biztosított az Internet-hozzáférés az iskolákban és a könyvtárban a diákok számára

Gyengeségek

- A településen szolgáltatott ivóvíz minősége jelenleg nem felel meg a hatályos előírásoknak és határértékeknek
- Az ivóvízhálózat korszerűsítésre szorul
- A hálózat korszerűtlenségéből adódóan gyakoriak a csőtörések
- A körösetétleni sajtgyár nem megfelelően kezelt szennyvize terheli a szennyvíztisztítót, emellett a befogadóba kerülő tisztított szennyvíz nem felel meg a határértékeknek
- A közvilágítás egyes településrészekén hiányzik

⁸⁵Gyengeségek (változása, átfordulása)

- Az ivóvíz minőség javítását és hálózat korszerűsítést eredményező beruházás folyamatban van.

Lehetőségek

- Infrastrukturális fejlesztéseket támogató források bővülésének köszönhetően a városi életforma térnyerése
- Infrastrukturális fejlesztésekhez sikeresen megpályázott fejlesztési források és az általuk kapott támogatás
- E-önkormányzat (melynek révén a gyorsabb és rugalmasabb ügyintézés válik lehetővé) bevezetéséhez kapott támogatás,
- Környezet minőségének javulása az infrastrukturális fejlesztések hatására
- Az Európai Unió Víz Keret Irányelvének való megfelelés kötelezettségei miatt az ivóvíz minősége feltétlenül javulni fog

Veszélyek

- Fejlesztések híján az életkörülmények konzerválódása
- Központi és EU források elmaradása
- Önerő hiányában nem igénybe vehető pályázatok, melyek révén fejlesztések valósulhatnak meg
- Nem megfelelő infrastrukturális fejlettség miatti befektetések elmaradása

⁸⁵ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

10.4. KÖZLEKEDÉS

Erősségek

- Kerékpársáv a települést átszelő 40. sz. főúton
- Engedélyes tervvel rendelkező kerékpárút szakaszok
- A parkolóhelyek száma általában megfelelő (kivéve vasútállomás)

⁸⁶Erősségek (változása, átfordulása)

- Elkészült a P+R parkoló és a B+R kerékpártároló a vasútállomáson

Gyengeségek

- A burkolt belterületi utak kiépítettsége nagyon alacsony (36,2 %), a kiépítendő szakaszok hossza 60 kilométer. A kiépítetlen belterületi utak rontják a településképet és növelik a porszennyezést
- A belterületi utak állapota több szakaszon nem megfelelő
- A külterületi utak rossz állapota csökkenti a mezőgazdaság versenyképességét és rontja a külterületi lakott helyek elérhetőségét
- A kiépített járdák hossza kevés, a kiépítendő szakaszok hossza 60 kilométer.
- Balesetveszélyes csomópontok a városközpontban (Kossuth tér és környéke)
- Nincs kerékpárút
- Korszerűtlen autóbusz-állomás
- Az autóbuszmegállóban nincs váróhelyiség és járdasziget
- A vasútállomás és az autóbusz-állomás között nincs tömegközlekedési kapcsolat

⁸⁷Gyengeségek (változása, átfordulása)

- Pályázati támogatásokkal korszerűsítésre kerültek külterületi utak
- A belterületi földutak – a vasúti pályafelújításnál kitermelt – pályalapból kőalapot kaptak.
- Kiépültek belterületi utak – a Csiky G. - Vasvári P. - Tánicsics M. - Magyar Benigna - Blaskovics utcákban –, és sor került leromlott burkolt belterületi – Szapáry, Thököly, Deák Ferenc, Báthory, Jókai, Szelei, Vasút, Kécskei és Apponyi Albert – utak felújítási munkáira.
- A 'Lehetőségeink Fő tere' - Kossuth tér környezetrendezése rekonstrukció kapcsán a korábban balesetveszélyes csomópontok egy része megszűnt.
- A 'Lehetőségeink Fő tere' - Kossuth tér környezetrendezése rekonstrukció kapcsán a korábbi korszerűtlen főtéri közösségi közlekedési megállóhely korszerűvé vált.
- A vasútállomás és Kossuth téri autóbusz megálló között a szomszédos településekre induló, illetve onnan érkező járatok részlegesen kiszolgálják a tömegközlekedés igényt.

Lehetőségek

- A várost elkerüli a 4. sz. főút, ami lehetővé teszi a városközpont rekonstrukcióját és a forgalom csillapítását
- Megépülnek az M8-M4 gyorsforgalmi utak, közös csomóponttal Abony külterületén
- A gyorsforgalmi út fejlesztések növelik a település logisztikai potenciálját
- A településközi összekötő utak mindegyike kiépített
- Felújításra kerülnek az alsóbbrendű utak
- Megépül a város körül az elkerülő körgyűrű
- A 100. sz. vasútvonalat és az abonyi vasútállomást a közelmúltban felújították, Cegléd és Szolnok felé bevezették az utasbarát ütemes menetrendet, ami sűrű követést és gyors eljutás

⁸⁶ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁸⁷ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata. Hatályos: 2012. november 30-tól.

biztosít Cegléd és Szolnok ill. Budapest felé és megteremt a környezetbarát tömegközlekedés lehetőségét

- A város bekapcsolódott a Budapesti Közlekedési Szövetség vasúti hálózatába
- A közösségi közlekedési reform során összehangolják a vasúti és autóbuszjáratokat

Veszélyek

- A térséget érintő gyorsforgalmi utak megépítése késik
- Tovább növekszik a közúti forgalom, ami fokozza a lég- és zajszennyezést, valamint a balesetveszélyt
- Az alsóbbrendű utak állapota tovább romlik, ezzel egyre rosszabbá válik az összeköttetés a szomszédos településekkel
- A környezetbarát vasúti közlekedés színvonala romlik (járatcsökkentés)
- A közforgalmú autóbusz-közlekedés színvonalának romlása, a járatsűrűség csökkenése
- A vasútállomás épületének rossz állapota elriasztja a potenciális utasokat
- A vasúti és autóbuszjáratok összehangolása nem történik meg, a vonat és autóbusz közötti átszállás továbbra sem biztosított

10.5. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER, TELEPÜLÉSKÉP, TELEPÜLÉSSZERKEZET

Erősségek

- Hagyományos kétbeltelkes településszerkezet megtartása
- A belváros nagy zöldfelületeinek kedvező vizuális-esztétikai és funkcionális hatása
- Az egykori nagy kertek hozadékaként nagy belterületi zöldfelületi arány
- A településen a nagy számú, országos védelem alatt álló kúria jelentős értéket képvisel
- Sok a helyi védelemre érdemes épület
- A rekultivált agyagbánya-tavak értékes rekreációs területek
- A belterület szélén található nagykiterjedésű zöldfelületek (tavak, vásártér, zárt kertek, stb.) kedvező átmenetet képeznek a lakott terület és a mezőgazdasági területek között

Gyengeségek

- A belváros térrendszere áttervezésre szorul
- A belváros parkjaiban növényesítés, megújítás, fásítás szükséges
- A teljes településen fautánpótlás szükséges
- A sokszor szűk lakóutcák légvezetékei akadályozzák a megfelelő utcafásítást, emellett a vezetékek esztétikai szempontból rendkívül kedvezőtlenek
- A lakóutcákban kevés a zöldfelület, a közpark
- A településen a játszótér-ellátottság nem megfelelő
- A közparkok utcabútorokkal való ellátottsága nem megfelelő, kerékpártárolók, hulladékgyűjtők, új padok elhelyezésére lenne szükség
- Igen alacsony erdősültség, mely kedvezőtlenül hat a belterületekre is
- A mezőgazdasági területek felől erős a belterület porszennyezettsége

⁸⁸Gyengeségek (változása, átfordulása)

- A belváros térrendszerének áttervezése a 'Lehetőségeink Fő tere' - Kossuth tér környezetrendezése rekonstrukció kapcsán elindult.
- Játszóterek létesültek a Kálvin úton és a Köztársaság utcában.

Lehetőségek

- Forrásszerzés az utcabútorok, hulladéktárolók, kerékpártárolók elhelyezésére
- Forrásszerzés a településközpont rehabilitációjára
- Forrásszerzés a légvezetékek földbe helyezésére városképi és fásítási okokból
- További játszóterek létesítése pályázati forrásokból
- A belvízelvezető csatornák megfelelő tájrendezéssel értékes zöldfelületté tehetők a belterületen
- Az egykori nagy telkek eddig felosztatlan területein közparkok kialakítása pályázati forrás felhasználásával

⁸⁹Lehetőségek (változása, átfordulása)

- A Mikes-lapos rendezésével elindult a belvízelvezető csatornák tájrendezése és egy jóléti tó és környezetének kialakítása.

Veszélyek

- A jellegzetes településszerkezet eltűnése
- Kevesebb pályázati forrás a településkép, zöldfelületi rendszer javítása érdekében

⁸⁸ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁸⁹ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata. Hatályos: 2012. november 30-tól.

- Település belterületein a környezeti állapot romlása a lakosság nem megfelelő hozzáállása miatt
- Fejlesztések híján az életkörülmények konzerválódása
- Központi és EU források elmaradása
- Önerő hiányában nem megvalósuló fejlesztések

⁹⁰Veszélyek (változása, átfordulása)

- A Mikes-lapos →Mikes-tó példáját követően nem jön létre más helyeken is a vízjárta területek, csatornák jóléti, vagy hasznosítása.
- A Mikes-tó és a kikotort egyéb belvízelvezető csatornák karbantartása ismét elhanyagolásra kerül.

⁹⁰ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

10.6. KÖRNYEZETI ÁLLAPOT

Erősségek

- A rendszeres szilárd hulladékgyűjtés és -szállítás megoldott
- A hulladék korszerű regionális hulladéklerakóban kerül ártalmatlanításra
- A településen már működik a szelektív hulladékgyűjtés
- Az ipari eredetű és zaj- és rezgésterhelés nem jelentős a kistérségben, a 4-es út elkerülő szakaszának átadása óta a közlekedési terhelés is jelentősen csökkent a belterületen
- Natura 2000-es területek sokasága
- Gazdag madárvilág
- Jó földtani adottságok, jó minőségű talajok, melyek a mezőgazdaság szempontjából kedvezőek

Gyengeségek

- Igen sok a belvízzel veszélyeztetett terület a kül- és belterületen egyaránt
- A településen számottevő szennyezést kibocsátó pontforrások találhatóak, különösen a CO tekintetében
- A település erdőszültsége kritikusan alacsony, a mezővédő erdősávok is hiányoznak
- A település lezárt hulladéklerakója egyelőre nem rekultivált
- Illegális szemétkerakók megléte
- Igen magas a szántóterületek aránya, a település területének csaknem ¾-e felszántott

⁹¹Gyengeségek (változása, átfordulása)

- A belterületi belvízzel veszélyeztetett területek vízállásainak elvezetésére kitisztításra kerültek a korábban meglévő csatornák.

Lehetőségek

- Környezetvédelmi pályázati források (hazai, európai uniós) számának növekedése
- Forrásszerzés a belvízelvezetés korszerűsítésére
- Forrásszerzés a lezárt hulladéklerakó rekultivációjára
- Az erdőtelepítési ösztönző programok következtében a művelési ágak kedvező átalakulása

Veszélyek

- Pályázati úton elnyerhető pénzforrások elapadása
- Pénzhiány miatt a környezetvédelmi beruházások háttérbe szorulnak
- A szigorúbb környezetvédelmi előírások betartatása nem lesz következetes
- A lakosság hozzáállása nem változik a környezet védelme tekintetében
- Környezetminőség romlása
- Egyes környezeti elemek túlterhelése

⁹¹ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

10.7. GAZDASÁGI HELYZET

10.7.1. IPAR

Erősségek

- Fejlett és jó áteresztőképességű közlekedési infrastruktúra, mint ipari telepítő tényező
- Szabad ipari (barnamezős) területek, mint jó ipartelepítő tényező
- Helyi kis és középvállalkozások magas aránya
- Vállalkozóbarát környezet
- Bioüzemanyagok előállításához megfelelő termőhelyi adottságok

⁹²Erősségek (változása, átfordulása)

- Helyi kis- és középvállalkozások magas aránya – már közepes aránnyá vált.
- A szabad barnamezős ipari területek mellett vannak – a megvalósulás előtt álló M8 autópálya szakasz Tószegi úti le- és felhajtó csomópontjához közel eső – ipari-, logisztikai fejlesztésre alkalmas területek a Vasút dűlőben.
- A bioüzemanyagok előállításához megfelelő termőhelyi adottságok mellett más mezőgazdasági termelésen alapuló megújuló energetikai beruházásokhoz (szalma-, illetve más lág- vagy fásszárú energianövényeket hasznosító erőmű, biogáz fermentáló stb.) is jók a termőhelyi adottságok, valamint a befogadó infrastruktúra.
- A helyi mezőgazdasági termények feldolgozásához – akár élőmunka igényes módon is – rengeteg munkaképes munkanélküli áll rendelkezésre.

Gyengeségek

- Alacsony vállalkozói aktivitás, a termelő kapacitások lassan növekszenek
- Alacsony innovációs potenciál
- Kis léptékű helyi piac
- Ingázók magas aránya
- A közeli nagyobb városok túlzott munkaerő-elszívása
- Nem kellően koordinált fejlesztések
- Vállalkozói és önkormányzati együttműködések alacsony szintje

Lehetőségek

- Biotechnológiák fejlődése
- Bioüzemanyagok szerepkörének bővülése
- Globális piacok bővülése
- Befektetői érdeklődés növekedése
- Az UMFT pályázati források tervszerű kihasználása
- A vállalkozói réteg aktivizálódása

⁹³Lehetőségek (változása, átfordulása)

- Energetikai célra alkalmas megújuló mezőgazdasági termékek helyben történő energetikai felhasználásával a település energetika függésének enyhítése, az önkormányzat működési költségeinek csökkenése.
- A szennyvíz kezelő telep jelenleg hasznosítatlan és elhelyezési gondot okozó melléktermékének, a szennyvíziszapnak megújuló energetikai alapanyagként biogáz termelésre való felhasználásával a település energetika függésének enyhítése, az önkormányzat működési költségeinek csökkenése.

⁹² Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁹³ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata. Hatályos: 2012. november 30-tól.

Veszélyek

- A közeli versenytárs városok és térségek előretörése
- Növekvő munkaerő-mobilitás
- A lakossági elvándorlás mértékének növekedése és ezáltal a helyi társadalom elöregedése
- Logisztikai befektetői érdeklődés hiánya
- Vállalkozói és önkormányzati forráshiány növekedése
- Új EU-tagok (Románia, Bulgária) és Ukrajna vonzerejének növekedése

10.7.2. MEZŐGAZDASÁG

Erősségek

- A magas AK értékű szántóterületek jó lehetőséget kínálnak a táblás művelésre
- A gabonafélék termesztésében nagy termelési tapasztalatok, hagyományok
- A nagy- és közepes méretű gazdaságok gépellátottsága jó/megfelelő
- Tapasztalat gyümölcsstermesztési tevékenységekben, jó természeti adottságok
- Szőlőtermesztési tapasztalatok, jó ökológiai adottságok
- Megfelelő takarmánytermesztési/tárolási lehetőségek
- Jó/megfelelő szakmai felkészültség mindkét ágazatban

⁹⁴Erősségek (változása, átfordulása)

- Az élőkommunka igényes ökológiai mezőgazdasági termelés ismételt beindításához nagyszámú – betanított tevékenységre gyorsan kiképezhető – álláskereső munkanélküli áll rendelkezésre.

Gyengeségek

- Terméshozamok növelésének ökológiai/gazdasági korlátai
- A gazdaságok vetésszerkezete leegyszerűsödött
- Intenzív kultúrák alacsony aránya
- Nadrágszíjparcellák magas aránya, rendezetlen birtokviszonyok
- A tápanyag-visszapótlás alacsony színvonalú
- Pályázatírásban, és ezek levezénylésében nagyfokú rutintalanság (a gazdálkodók egy szaktanácsadó iroda működését hiányolják!)
- Kisgazdaságok körében az állattenyésztés színvonala alacsony, leépült
- Hiányzik a helyi malomipari/élelmiszeripari feldolgozó háttér
- Az új típusú szövetkezetek (TÉSZ, BÉT) nem tudtak meghonosodni a településen

⁹⁵Gyengeségek (változása, átfordulása)

- Az általános vagyonbiztonság és a biztonságot nyújtó mezőőri szolgálat hiánya nem garantálja a megtermelt – nagy hozzáadott értékkel bíró – termékek értékesítését és a befektetett beruházások és munka megtérülését.

Lehetőségek

- Az ökológiai gazdálkodás termékei iránti hazai és európai kereslet növekedésével a minőségi ökotermesztés előtérbe állítása/terjesztése
- Jövedelmezőség fokozása ésszerű tápanyag-gazdálkodással, a szerveztrágyázás, zöldtrágyázás előtérbe helyezése
- A termésbiztonság fokozása külső pályázati források igénybevételével
- Közepes- és kisméretű gazdaságok állattenyésztési színvonalának fejlesztése uniós támogatások igénybevételével
- A növényi és állati eredetű termékek feldolgozottsági fokának növelése, a gazdasági tevékenységek diverzifikációjának növelése uniós források/támogatások igénybevételével
- Az alternatív energiahasznosításba való bekapcsolódás uniós források/támogatások igénybevételével

Veszélyek

- A város arid éghajlata, a csapadékhiány és az öntözési lehetőségek hiánya folyamatos kockázati tényezőt jelent a mezőgazdaság számára
- Kedvezőtlen makrogazdasági környezet (romló jövedelmezőség, folyamatosan nyíló agrárrolló)

⁹⁴ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁹⁵ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

- A kistérség élelmiszeripari üzemai az utóbbi évtizedben leépültek
- Az értékesítés és az árviszonyok bizonytalansága növeli a ciklikusságot
- Az új uniós támogatási rendszer a szőlőtelepítések ellenében hat
- A korszerű termesztéstechnika biztosította lehetőségek kihasználatlanok (likviditási gondok)
- A hét régióban a minőségi termelés pénzügyi-, műszaki feltételei a legtöbb kis- és közepes méretű területen gazdálkodó számára egyre nehezebben teljesíthető.

10.7.3. TURIZMUS

Erősségek:

- Számos építészeti, épített és ember alkotta vonzeróval (két temploma, emlékművek, szobrok, kúriák, kastélyok, Abonyi Lajos Falumúzeum) rendelkezik a város
- Abonyban sok természeti érték (alföldi erdő, horgásztavak, növény- és állatvilág) van
- Szabadidő- és Állatpark található a városban
- Abonyban van városi strandfürdő, amely termálvízzel rendelkezik
- Nagy tradíciót felmutató sportolás, s ebből adódóan turizmusban is hasznosítható sportolási értékek
- Gasztronómiai értékek kiemelkedők a településen
- Turizmusbeli fejlesztésekre nyitott helyi szereplők
- A város honlapja a turisztikai információk tekintetében színvonalas

⁹⁶Gyengeségek (változása, átfordulása)

- Nem sikerült kiemelni és megerősíteni a város legvonzóbb turizmusfajtáját, amire fejlesztéseket lehetne alapozni.
- A Vadaspark területe még csak mostanában kap fejlesztésre alkalmas besorolást.

Gyengeségek:

- A helyi szereplők (helyi vezetőség, vállalkozók, civil szervezetek, lakosság, stb.) között eddig nem volt összehangolt a turizmus kérdése
- Szálláslehetőségek hiánya a városban
- A turizmus szervezeti keretei hiányoznak (nincs önkormányzati turisztikai referens) Abonyban
- Nincs idegenforgalmi adó kivétel a városban
- Térségi együttműködés hiánya a ceglédi Tourinform irodával

Lehetőségek:

- A városban jellemző turizmusfajtákat (kulturális turizmus, természeti turizmus, gyógyturizmus, sport és aktív turizmus, stb.) támogató országos, regionális, megyei prioritási rendszer megléte
- Életmódváltás, jövedelmek növekedése miatt a fővárosból a kirándulók száma is egyre nő
- Az egészségesebb életmód miatt az emberekben megnő a sportolás iránti igény, s egyre többen töltik el szabadságukat olyan helyen, ahol módjuk van sportolni
- A város turisztikai helyzetét segítő hazai és eu-s pályázati források
- Műemlékek felújításának országos támogatása
- A magántőke turizmusbeli fejlesztései
- Természeti környezet felértékelődése, ezáltal természeti turizmus iránti érdeklődés növekedése

⁹⁷Lehetőségek (változása, átfordulása)

- A Strand termálvizének gyógyvízzé minősíttetése, ezzel a létesítmény, mint újabb turisztikai attrakció vonzerejének növelése.

Veszélyek:

- Összefogás hiánya a vállalkozók között
- A Szabadidő- és Állatpark tulajdonosa forráshiány következtében felszámolja a parkot, és ezzel egy fontos vonzeró szűnik meg a városban
- Versenytársak erősödése műemlékek és természeti értékek terén

⁹⁶ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁹⁷ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata. Hatályos: 2012. november 30-tól.

- A város által kínált turisztikai értékek (pl. természet, kúriák, stb.) iránt az érdeklődés országos szinten visszaesik
- Forráshiány miatt a turisztikai célú fejlesztések nem valósulnak meg
- A forráshiány miatt nem épülnek szálláshelyek, így a többnapos turizmus nem valósulhat meg a városban
- A fenntarthatóság veszélybe kerül, sérül a természeti környezet, ezáltal a természeti turizmusok iránti érdeklődés a városban csökken

⁹⁸Veszélyek (változása, átfordulása)

- A Vadasparkot működtető vállalkozás egy szomszédos településre költözteti a létesítményt, így az máshol válik turisztikai vonzerővé.

⁹⁸ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

10.7.4. SZOLGÁLTATÁSI SZEKTOR

Erősségek:

- A lakosság igényeinek megfelelő mennyiségű kereskedelmi üzlet és vendéglátóhely található a városban
- A településen az alapszolgáltatások száma kielégítő
- Jó bevásárlási lehetőségek vannak a városban

Gyengeségek:

- A minőségi termékekért Szolnokra kell mennie a helyi lakosoknak
- A városi piac felújításra, fejlesztésre szorul
- Banki szolgáltató intézmények száma kevés

⁹⁹Gyengeségek (változása, átfordulása)

- A városi Piac rekonstrukciója, a helyi – magas hozzáadott értékkel rendelkező – termékek színvonalas árusításának korszerű helyszíne megvalósul.

Lehetőségek:

- Újabb vállalkozók jelennek meg, vagy a helyiek bővítik szolgáltatásaikat, s így a minőségi termékek is kaphatók lesznek a városban
- Kereskedelmi fejlesztési célú források növekedése
- A meglévő pénzintézmények növelik szolgáltatásaik számát

Veszélyek:

- Nem lesz befektető, aki a piaci csarnokot felújítja, fejleszti
- Nem lesz más pénzintézettől érdeklődés a helyben való megtelepedésre
- Közeli bevásárlóközpontok elszívják a potenciális helyi vásárlókat
- A vállalkozók egyre nehezebb gazdasági helyzetük miatt boltjaik bezárására kényszerülnek

¹⁰⁰Veszélyek (változása, átfordulása)

- A Piac korszerű megvalósulása ellenére nem jelennek meg a magassabb hozzáadott értékkel rendelkező termékekkel a helyi, vagy kistérségi termelők.

⁹⁹ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

¹⁰⁰ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

10.8. TÉRSÉGI-, TELEPÜLÉSKÖZI KAPCSOLATOK

Erősségek:

- A város körzetközponti feladatokat lát el
- Abony szerepe térségi viszonylatban kiemelkedő oktatási, foglalkoztatási és egészségügyi szempontból
- A szomszédos településekkel való kapcsolat harmonikus

¹⁰¹Erősségek (változása, átfordulása)

- A város – a közigazgatás átszervezése következtében – elveszíti körzetközponti feladatait.

Gyengeségek:

- A városnak nincs hazai testvértelepülési kapcsolata
- A városnak nincs nemzetközi testvértelepülési és egyéb nemzetközi kapcsolata
- Kistérségi kapcsolatrendszer nem kellően kialakított formája

¹⁰²Gyengeségek (változása, átfordulása)

- A közigazgatás átszervezése keretében újra létrejövő Ceglédi járás, mint a kistérségi fejlesztések hatékony koordinátora a kistérségi kapcsolatrendszer kohójává válik.

Lehetőségek:

- Újjonnan létrejött Ceglédi Többcélú Kistérségi Társulás és a kistérségi közös célok megjelenése, amelyen keresztül fejlesztési forrásokból részesülhet a város is
- Térségi együttműködés szerepe az EU-ban kiemelkedő alapelv, s ezért ehhez kapcsolódó támogatások is megjelennek
- Kistérségeknek nyújtott hazai és eu-s pályázati pénzek
- Hazai és nemzetközi kapcsolatok kiépítése

¹⁰³Lehetőségek (változása, átfordulása)

- A Ceglédi Többcélú Kistérségi Társulás szerepét a Ceglédi járás térségfejlesztésre szakosodó munkacsoportja veszi át, és – a megyei önkormányzattal, illetve a helyi önkormányzatok településfejlesztési osztályaival együttműködve – a járás települései közös, illetve egyedi céljainak megvalósításához a lehető legnagyobb támogatási aránnyal nyer pályázatokat.

Veszélyek:

- Abony egy olyan kistérség tagja, melyben a 15 településből négy város, nagy a konfrontáció lehetősége, nehezebb az érdekegyeztetés
- A települések eltérő céljai feloszthatják a kistérségi egységet
- Településközi kapcsolatok sérülnek

¹⁰¹ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

¹⁰² Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

¹⁰³ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

10.9. ÖNKORMÁNYZATI GAZDÁLKODÁS

Erősségek:

- Az önkormányzat jelentős vagyonnal rendelkezik
- Döntés született az önkormányzati gazdálkodás, vagyongazdálkodás felülvizsgálatáról
- Az önkormányzat vállalkozói tevékenységet folytat
- A törvényi előírásoktól kedvezőbb iparüzési adó mérték, ami csábító lehet a befektetők számára
- Adórendelet felülvizsgálatáról döntés született
- Felújításokra, beruházásokra jelentős összegeket fordít az önkormányzat
- Magas pályázási hajlandóság

Gyengeségek:

- Örökölt hiányos gazdálkodású, viszonylag rossz költségvetési helyzetű, vagyonával nem kellően hatékony gazdálkodást folytató önkormányzat
- A pályázási tevékenységet gátolja az önerő hiánya
- Az önkormányzat túlvállalja magát feladatokban
- Magas a csatorna-hálózat kiépítésére felvett hitel nagysága
- Magasak az intézmény-hálózattal kapcsolatos kiadások
- Alacsony a forgalomképes vagyona az önkormányzatnak
- Rossz likviditás jellemzi az önkormányzatot

¹⁰⁴Gyengeségek (változása, átfordulása)

- A közigazgatási feladatok átszervezése következtében az önkormányzat feladatai a felelősséggel ellátható mértékre csökkennek.

Lehetőségek:

- Nagyberuházásokhoz vissza nem térítendő állami támogatás igénybevétele
- A beépítetlen önkormányzati ingatlanvagyon infrastrukturális alapot jelenthet a helyi vállalkozóknak fejlesztéseikhez
- PPP konstrukcióban megvalósuló jelentősebb fejlesztések, amelyek segítik a fejlődést az önkormányzati forráshiány ellenére is
- Az önkormányzat gazdasági vállalkozásokban való megjelenése
- Az önkormányzatok számára elérhető kedvezményesebb kamatozású, illetve kamatmentes hitelek megjelenése, projekt-finanszírozási, előfinanszírozási lehetőségek
- Az önkormányzatok számára biztosított önerő-támogatás az egyes pályázatokban való részvételhez

¹⁰⁵Lehetőségek (változása, átfordulása)

- Nem valósulnak meg PPP konstrukcióban fejlesztések, így a fejlődés továbbra is az önkormányzat forrásaira és a pályázati támogatásokra támaszkodik.
- A kormányzat a jelentős deviza-alapú forrásteremtést végrehajtó önkormányzatoktól átvállalja a terheket, az önkormányzatok árfolyamkockázati felárból származó magas törlesztései így megszűnnek.

Veszélyek:

- Banki kamatok növekednek, emiatt a hitelfelvetelek nem nyújtanak kedvező lehetőséget az önkormányzat számára, sőt komoly nehézséget okozhatnak számára

¹⁰⁴ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

¹⁰⁵ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

- Az intézmények fenntartását veszélyeztető kiadásnövekedés jelentkezhet
- A politikai változások a jelenleginél még nehezebb helyzetbe hozhatják az önkormányzatokat
- Az állami támogatások aránya csökken, de a kötelezően ellátandó feladatok száma nő
- Az EU források igénybevételéhez szükséges önerő hiánya
- Az állami támogatások kiszámíthatatlansága nehezíti a hosszabb távú költségvetési tervezést
- Önkormányzati vagyon értéke elértéktelenedés miatt veszélybe kerül

¹⁰⁶**Veszélyek (változása, átfordulása)**

- A banki kamatok, árfolyamkockázati felárlak tovább növekednek a gazdasági válság miatt.
- A bankok nem adnak a fejlesztések utófinanszírozásáig tartó hiteleket – a gazdasági válság hatására és a korábban adott hitelek várható állami átvállalásának negatív eredményeire hivatkozva.

¹⁰⁶ Kiegészítette: Abony Város Képviselő-testületének 337/2012. (IX. 29.) KT. határozata.
Hatályos: 2012. november 30-tól.

11. SEGÍTŐINK

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak a városi és térségi szakértőknek, az önkormányzati dolgozóknak és a fejlesztéseket szorgalmazó vállalkozóknak, lakosoknak akik segítségünkre voltak a szükséges információk összegyűjtésében, akik megosztották velünk fejlesztési elképzeléseiket, gondolataikat, terveiket. Köszönjük mindazoknak, akik időt szántak arra, hogy részt vegyenek a személyes interjúkon, vagy kitöltsék kérdőíveinket.

Igyekszünk legjobb tudásunk szerint beépíteni ezeket az értékes információkat Abony Város hosszú és rövid távú terveibe.

Munkánk során az alábbi személyes beszélgetésekre került sor. (Továbbá a szakértők különböző szereplőktől több alkalommal is e-mailben is kaptak információt munkájukhoz.)

Szakértő: Sudár Anna

Téma: Vezető tervező, térségi, településközi kapcsolatok, nemzetközi kapcsolatok, idegenforgalom, szolgáltatási szektor, önkormányzati gazdálkodás, településpolitika, lakossági kommunikáció

2007.január 25.

Abony, Polgármesteri Hivatal, Abony, Kossuth tér 1.

Beszélgetések ideje	Meghívott személy neve és szerepe a városban
09:00 – 10:00	Ecseki Ildikó, aljegyző
10:00 – 11:00	Hamar Sándorné, pénzügyi iroda vezetője
11:00 – 12:00	Retkes Mária, pénzügyi bizottság tagja
12:30 – 13:15	Romhányiné Dr. Balogh Edit, polgármester asszony
13:30 – 14:30	Csányi Tibor, pénzügyi bizottság tagja
15:00 – 15:30	Mészáros László, gazdasági bizottság elnöke
15:30 – 16:00	Dr. Egedy Zsolt, alpolgármester

2007. február 6.

Cegléd Polgármesteri Hivatal, Cegléd, Kossuth tér 1.

Beszélgetések ideje	Meghívott személy neve és szerepe a városban
11:00 – 12:00	Gál Mária, Tourinform iroda, irodavezető

Abony, Vadaspark

Beszélgetések ideje	Meghívott személy neve és szerepe a városban
13:00 – 14:00	Tóth Tibor, állat és szabadidő park tulajdonosa

Szakértő: Dr. Czibalmos Róbert

Téma: Agrár-fejlesztések

2007. február 1.

Abony, Polgármesteri Hivatal, Abony, Kossuth tér 1.

Beszélgetések ideje	Meghívott személy neve és szerepe a városban
09:00 – 09:45	Bán Imre (gazdálkodó, állattenyésztő, volt falugazdász)
09:45 – 10:30	Bene Lajos (Mg-i nagyvállalkozó, erdőgazdász)
10:30 – 11:15	Kovács István (Mg-i nagyvállalkozó)
11:15 – 12:00	Dr. Viszlai Béla (Kossuth Zrt. tulajdonosa, agrármérnök, jogász)
13:00 – 13:45	Parti Mihály képviselő (táp és takarmánykereskedő)
13:45 – 14:30	Ifj. Barta András (agrármérnök, gazdálkodó)

Szakértő: Horváth Krisztián
Téma: Ipar, logisztika, innováció, vállalkozások

2007. január 25.

Abony, Polgármesteri Hivatal, Abony, Kossuth tér 1.		
Beszélgetések ideje	Meghívott személy neve és szerepe a városban	
09:00	09:45	Földi Áron, önkormányzati képviselő
09:45	10:30	Mucsányi Tamás, vállalkozó (építőipar)
10:30	11:15	Tajthi György, ügyvezető (Caroline Kft)
11:15	12:00	Mucsányi Tamás, könyvelő
13:15	13:45	Romhányiné dr. Balogh Edit, polgármester asszony
14:30	15:15	Dr. Egedy Zsolt, alpolgármester
15:15	16:00	Habony István, önkormányzati képviselő
17:00	17:30	Lencse Gergely, Tátra Trans Kft. képviselője

Szakértő: Kiss Kálmán
Téma: Humán fejlesztések

2007. január 29.

Abony, Polgármesteri Hivatal, Abony, Kossuth tér 1.		
Beszélgetések ideje	Meghívott személy neve és szerepe a városban	
09:00	09:45	Földi Áron, önkormányzati képviselő, Élőlánc Egyesület vezetője
09:45	10:30	Varga Sándorné, Oktatási Bizottság tagja, volt jegyző, Városfejlesztő Egyesület elnöke
10:30	11:15	Korbély Csabáné, Művelődési Ház és Könyvtár vezetője
11:15	12:30	Romhányiné dr. Balogh Edit, polgármester asszony
13:00	13:45	Balangó László, középiskolai igazgató és Pádár Éva, oktatási önkormányzati referens
13:45	14:30	Dr. Soós Ferenc, Gyulai Gaál Miklós Általános Iskola igazgatója
14:30	15:15	Pető Zsolt, a Szociális Iroda volt vezetője (az interjú készítésekor még vezetője)
15:15	16:00	Bánné Hornyik Mária, Somogyi Imre Általános Iskola igazgatóhelyettese, kisközgazda
16:00	17:00	Földi Áron, önkormányzati képviselő, Élőlánc Egyesület vezetője

Szakértő: Krajnyák Nóra
Téma: Környezetvédelem, természetvédelem, infrastruktúra, településkép, településszerkezet

2007. február 8.

Abony, Polgármesteri Hivatal, Abony, Kossuth tér 1.		
Beszélgetések ideje	Meghívott személy neve és szerepe a városban	
09:00	09:45	Kemecsei Antal Vízközmű Intézmény ig.
09:45	10:30	Pető Istvánné Képviselő, Városunk Fejlődéséért Egyesület, korábban építéshatósági munkatárs
10:30	11:15	Sándor Miklós Abokom Kht ügyvezető ig
11:15	12:00	Krupincza Tibor Képviselő, építész
13:00	13:45	Lendvai József Építéshatóság korábbi vezetője
13:45	14:30	Bíró Róbert Településfejlesztési Iroda vezetője

Szakértő: Keserű Imre
Téma: Közlekedés

Telefonos interjú:

- Abony, 2007. február 12., Bíró Róbert –mb. településfejlesztési irodavezető

Kapcsolattartó: Földi Áron, képviselő, Abony Város Önkormányzata

Képviselő úr 2007. januárjában és februárjában a következő személyekkel készített interjút a témához kapcsolódóan:

- Sándor Miklós, ABOKOM Kht. ügyvezetője
- Kemecei Antal, Viziközmű Intézmény vezetője
- Horváth Tibor, fiatal közgazdász, helyi lakos
- Lőrinczi László, birkózó szakosztály elnöke, oktatási és sport bizottság tagja, vállalkozó
- Molnár Gábor, Bihari János Zeneiskola, megbízott igazgató
- Dr. Soós Ferenc, Gyulai Gaál Miklós Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény igazgatója
- Tóth Ernő, nyugdíjas testnevelő tanár, Abonyi Napló cikkírója
- Raffai Jánosné, Aranka, Cigány Kisebbségi Önkormányzati képviselő
- Zsákai Béla, kőfaragó, Cigány Kisebbségi Önkormányzat képviselője
- Raffai László, Cigány Kisebbségi Önkormányzat képviselője
- Krupincza Tibor, Tiszta Udvar Rendes Ház Egyesület elnöke, a labdarúgó szakosztály elnökségi tagja, Feinbau Kft. tulajdonosa
- Fábrián Zoltán, református tiszteletes
- Járdány Gyula, fényképész, helyi lakos
- Gujkáné Gál Erzsébet, független képviselő, az Abonyi Fúvószenekari Egyesület ügyvezetője
- Nagy Gáborné, Somogyi Imre Általános Iskola igazgatója
- Andrásy István, Montágh Imre Általános Iskola, Óvoda és Módszertani Intézmény igazgatója
- Földi Áron, képviselő - saját véleményét írásban juttatta el cégünkhöz